

Vol. VII

No. 4

30th August, 1978
(Wednesday)
8 Bhadra, 1900 S.E.

THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions.	.. 401
Short Notice Questions and Answers	.. 434
Written Answer to Question (Starred)	.. 437
Matters under Rule 329 :	
re : 1. Burning of National Flag at Visakhapatnam	.. 438
re : 2. Air Pollution caused by the Fertiliser Factory (E.I.D. Parry India Limited) and Krishna Cement Factory at Tadipalli, Guntur District	440
Business of the House	.. 442
Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance.	
re : Need to enhance the D.A. of Pensioners on par with those of Central Government	.. 447
Announcement :	
re : Schedule of time for the receipt of Amendments to the Bills	.. 449
Government Bills	
The Andhra Pradesh Gram Panchayat (Third Amendment) Bill, 1978	.. 449
Business of the House	.. 567

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY**

Principal Officers

Speaker:

Sri D. Kondiah Chowdary

Deputy Speaker:

Sri K. Prabhakar Reddy

Panel of Chairmen:

1. Sri A. Eswara Reddy
2. Smt. M.N. Vijayalaxmi Devi
3. Sri S. Alwardas
4. Sri K. B. Siddayya
5. Sri S. Sambiah
6. Sri K. Govinda Rao

Secretary:

Sri K. Sriramachari

Joint Secretary:

Sri E. Sadasiva Reddy

Deputy Secretary:

2. Sri D. L. Narasimham.

Assistant Secretaries:

1. Sri M. Ramanadha Sastry
2. Sri S. Purnananda Sastry
3. Sri R. N. Sharma
4. Sri Md. Ghouse Khan
5. Sri T.L. Balaram
6. Sri M. Viswanatham
7. Sri P. Bashaiah
8. Sri A.V.G. Krishna Murthy
9. Sri V.S.R. Sarma

Chief Reporter:

Sri Habeeb Abdur Rahman

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Twentieth Day of the Second Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 30th August, 1978.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(MR. SPEAKER IN THE CHAIR)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Elections to The Cooperative Societies

342—

* 1383Q.—Sri K. Govinda Rao (Anakapally).—Will the Minister for Cooperation be pleased to state:

(a) the category-wise number of Cooperative Institutions in the state;

(b) the reasons for delay in conducting the elections to the said Co-operative Institutions in the state ; and

(c) the time by which the elections will be conducted ?

పార్లమెంటు సెక్రటరీ (శ్రీ కె కృష్ణమూర్తి):—(ఎ) సహకార సంఘముల పట్టిక సభ వారి ముందుంచబడినది.

(బి) 1978 సంవత్సరము సహకార సంఘముల (సవరణ) బిల్లు శాసనముగా ఆమోదింపబడి కొత్త శాసనము క్రింద సవరణమైన నిబంధనలు రూపొందించేవరకూ పాలకవర్గం సంఖ్యలో 50 శాతం మేరకు బలహీనవర్గములకు రిజర్వు చేయవలసిన సంఘములలో ఎన్నికలు జరుపుటకు వీలు పడదు. ఎన్నికలు జరప నటువంటి ఇతర సంఘములకు రహస్య ఓటుద్వారా ఎన్నికలు జరుపుటకై ఒకే విధమగు సులభమైన పద్ధతిని నిర్ణయించు విషయము ప్రభుత్వ ఆలోచనలో యున్నది.

(సి) 1978 సంవత్సరము సహకార సంఘముల (సవరణ) బిల్లు శాసనమైన తదుపరి సుమారు 5 నెలలలో ఎన్నికలు జరుపబడును.

*An asterisk before the name indicates confirmation by the member.

Statement vide L.A.Q. No. 1383.

Sl. No.	Classes of Societies	No. of Societies
------------	----------------------	------------------

A. Apex (State level) Societies :

1.	Andhra Pradesh State Co-operative Bank	1
2.	A. P. State Co-op. Central Agrl. Development Bank	1
3.	A. P. State Coop. Marketing Federation	1
4.	State Palmgur and Toddy Tappers Central Society	1
5.	A. P. Co-operative Housing Federation	1
6.	A. P. Co-operative Consumers Federation	1
7.	A. P. Scheduled Castes/Schedule Tribes Co-operative Housing Federation	1
8.	A. P. State Co-operative Union	1
9.	A. P. Co-operative Sugar Factories Federation	1
10.	A. P. State Handloom Weavers Co-operative Society	1
11.	Federation of Garment Manufacturers Co-operative Society.	1
12.	The A. P. wool Industrial Co-operative Society	1
13.	Federation of Sericulturists and Silk Weavers Co-opera- tive Society	1
14.	A. P. State Textile Processing Co-operative Society	1
15.	Federation of District Handloom Cloth Producers Mar- keting Societies	1
16.	Federation of powerloom weavers Co-operative Society	1
17.	Federation of Industrial Co-operatives	1

B. Central (District level) Societies :

1.	Co-operative Central Banks	26
2.	District Co-operative Marketing Societies	21
3.	Co-operative Milk Supply Unions	22
4.	Co-operative Unions	3
5.	Fishermen Co-operative Central Societies	3
6.	A, P. Girijana Co-operative Society	1

(1)	(2)	(3)
C. Primary Societies:		
1. Primary Agircultural Development Banks		205
2. Primary Agricultural Credit Societies		6330
3. Grain Banks		102
4. Primary Non-Agricultural Credit Societies		2237
5. Urban Banks		130
6. Primary Marketing Societies		320
7. Neera and Toddy Tappers Societies		3826
8. Processing Societies		179
9. Farming Societies		1968
10. Irrigation Societies		174
11. Consumers Stores		968
12. Primary Housing Societies		1458
13. Housing Mortgage Banks		1
14. Labour Contract and construction societies		811
15. Forest Labour Societies		83
16. Transport Societies		117
17. Farmers Service Co-operative Societies		74
18. Poultry Co-operative Societies		37
19. Primary Milk Supply Cooperative Societies		1751
20. Rickshaw puller Societies		345
21. Washermen Co-operative Societies		667
22. Barbers Co-operative Societies		314
23. Women Welfare Co-operative Societies		389
24. Bullock Co-operative Societies		31
25. Printing Co-operative Societies		25
26. Piggeries Co-operative societies		28
27. Co-operative Sugar Factories		18
28. Co-operative Spinning Mills		5
29. Cotton Weavers Societies		1684
30. Wool Weavers Societies		114
31. Silk Weavers Societies		34
32. Powerloom Weavers Societies		351
33. Garment Manufacture Societies		31
34. District Handloom Cloth Producers Co-operative Marketing Societies		20
35. Sericulturists and Silk weavers Coops.		13
36. Industrial Co-operative Societies.		2410

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—ఎప్పటిలోనూ పూర్తిచేస్తారో చెబుతారా?

సహకారశాఖమంత్రి (శ్రీ యన్. అమరనాథరెడ్డి):—శాసనము అయిన 5 నెలలలోపల ఎన్నికలు ఒరుపుతామని స్పష్టముగా చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—స్పష్టముగా ఎప్పుడు అవుతుందో చెప్పండి.

శ్రీ యన్. అమరనాథరెడ్డి:—అది చెప్పలేను కాని శాసనం అయిన తరువాత ఎన్నికల విషయం చెప్పగలను.

Uniform Method in Clubbing Cooperative Societies

343—

*1690 Q.—Sarvasri K. Balarama Krishna Murthy (Addanki), M. Narayana Rao (Parchar) and G. Pattabhi Ramaswamy Chowdary (Kondipi) :—Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether the Government have not adopted a uniform method in clubbing co-operative societies under co-operative societies viability programme ; and

(b) whether the Government will issue instructions to reorganise them by taking the conditions of places and their extent into account while grouping the co-operative societies under viability programme ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :—(ఎ) లేదండి. స్వయం పోషక శక్తి కలుగజేసే కార్యక్రమం క్రింద, సహకార పరిపత్తి సంఘాలను పునర్వ్యవస్థీకరించడానికి ప్రభుత్వం ఒకే రకమైన విధానాన్ని పాటిస్తున్నది.

(బి) స్వయంపోషక శక్తి ప్రాతిపదికపై ప్రాథమిక సంఘాలను పునర్వ్యవస్థీకరించే కార్యక్రమం యిదవరకే పూర్తి అయింది. అయినప్పటికీ, జిల్లా కలెక్టర్లు దానిని సమీక్షించే అధికారాలను ఇచ్చే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టిలో వుంది.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల) :—కొన్ని జిల్లాలలో కలెక్టరు ఉపయోగించిన గ్రేడ్ లైన్స్ లో యూనిఫార్మిటీ లేదని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా? వీరన్న పాలెంలో వారు చేసిన నిర్ణయం సరియైనదికాదని ప్రాజెక్టులో రిట్ చేస్తే ప్రాజెక్టు కలెక్టరు నిర్ణయాన్ని తోగ్గిసివేయడం జరిగింది. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా? ఫైనల్ అథారిటీ కలెక్టరుకు వదిలారు. సూపర్ వైజరీ అథారిటీ గవర్నమెంటు తీసుకునే దానికి ఆలోచన వున్నదా?

శ్రీ యన్. అమరనాథరెడ్డి :—వయబిలిటీ పోగ్గామ్ క్రింద గ్రేడ్ లైన్స్ ప్రకారం జగలేదని కొన్ని జిల్లాలనుంచి కంప్లైయింట్స్ ప్రభుత్వానికి వచ్చినమాట నిజమే గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు పరిక్యులర్ సొసైటీ గురించి నా దగ్గర భోగట్టా లేదు. గ్రేడ్ లైన్స్ ప్రకారం ప్రభుత్వ అధికారులు ఎక్కడయితే నిర్వహించలేకపోయారో అటువంటి జిల్లాలలో ఇప్పుడు చేసిన వయబిలిటీ

సంఘాలను రెవ్యూచేసే అధికారం కలెక్టరుకు యిస్తూ, వారు ఆ జిల్లాలో ఉన్న అడ్వయిజరీ కమిటీతో సంవర్గింపి, వారి అభిప్రాయాలకు విలువ యివ్వాలని ప్రకారం ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలని కాబినెట్ డెసిషన్ తీసుకుంటుంది. దానికి చట్టములో ప్రోవైడ్ చేసినా? లేక వున్న చట్టము ప్రకారం చేస్తే సరిపోతుందా లేదో లా డిపార్టుమెంటుతో ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది.

శ్రీ యం నారాయణరావు :—వయబిలిటీ ప్రోగ్రామ్ క్రి. సి. రి. ఎకరాల ఆయకట్టు, 2 లక్షల రూపాయల పరశతి వుండాలని అన్నారు గామా లలో సహకార సంఘాలను రైతులు డబ్బు అడిగితే ంఘాలు యివ్వడం వల్లనే వారు పెట్టిన పరిమితి వుండడంలేదు. కనుక అట్లా డబ్బు యివ్వని సంఘాలు డబ్బు యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ యన్ అమరనాథరెడ్డి :—2 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు 2 లక్షల పరశతి సౌకర్యము వుంటేనే వయబిలిటీ సంచాల కార్యక్రమము పెట్టాము. వయ బిలిటీ అర్గనై జేషన్ లో ఎక్కడయినా లోపము జరిగివుంటే ఆ సంఘాలను డబ్బు యిచ్చే వసతి కలుగచేస్తారు.

శ్రీ బి. నిరింజనరావు (మలేశ్వరం) :—వయబిలిటీ ప్రోగ్రామ్ కూనే గాడిన వచ్చి మేనేగాడిదను పాడుచేసినట్లుగా వుంది. కాననాన్ని మూసన గల్గేదు. ప్రభుత్వం కలెక్టరుకు యిచ్చే ఉత్తర్వుల కాపీ మూకు కూడ యిస్తే చాల గ్రామా లలో ఆందోళన తగ్గిపోతుంది. ఏకరేఖ కూడా తగ్గించాలి. అట్లా లగ్గిస్తారా ?

శ్రీ యన్ అమరనాథరెడ్డి :—రిజర్వ్ బ్యాంక్ యిచ్చిన సలహా ప్రకారం మొత్తము భారతదేశములో ఈ వయబిలిటీ సొసైటీలను అర్గనైజ్ చేయడం జరి గింది. ఈ వయబిలిటీ సొసైటీల కార్యక్రమమునుంచి ప్రభుత్వం వెనుకకు పోయేది జరగదు. ఎక్కడయినా అధికారులు యిచ్చిన గైడ్ లెన్స్ ని సరైన స్థితిలో ఉపయోగించకుండాపోతే, అర్థముచేసుకొకుండా పోతే అక్కడమాత్రం దుబాటు చేస్తాము కాని ఈ వయబిలిటీ కార్యక్రమం నుంచి ప్రభుత్వం వెనుక పోయే ప్రశ్న లేదు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య (మార్కాపూర్) :—వయబిలిటీ ప్రోగ్రామ్ బ్యాం కింగ్ కమిషన్ సూచన. కమర్షియల్ బ్యాంక్ ఈ వయబిలిటీ సొసైటీకి టాగ్ చేసి పరశతి సౌకర్యం ఎక్కువ చేయాలని ఇది చేయబడింది. గ్రామాలలో చూస్తుంటే వారు చెప్పిన క్రియిటివిటీ అడాప్టు కాబడలేదు. దీనిలో రాజకీ యాలు ప్రవేశించాయి. అడ్వయిజరీ కమిటీ అభిప్రాయాలు కూడ కలెక్టరు తీసుకోవాలని, దానికి విలువ యివ్వాలని మంత్రిగారు చెప్పారు. అది సాధ్యము కాదు. అందువల్ల మరల సర్వేచేయించి వయబిలిటీ స్కీము సక్సెస్ ఫుల్ అయ్యే విధంగా చేస్తారా .

శ్రీ యన్ అమరనాథరెడ్డి :—బాగా ఆలోచన చేసి వయబిలిటీ కార్య క్రమం పెట్టడం జరిగింది. మరల కమిటీలు వేసి తిరుగుదోడడం వుండదు. ఎక్క డయినా సర్దుబాటు చేయవలసివస్తే సవరణ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం.

మరల వయబిలిటి కార్యక్రమం రీ ఆర్గనైజ్ చేయడం జరగదు. కలెక్టర్లు అక్కడన్న అడ్వయజరీ కమిటీని, శాసన సభ్యులను, పార్లమెంటు సభ్యులను కాన్సిల్ సభ్యులను కన్వెట్ చేసి, వారి అభిప్రాయాలు తీసుకొని ఎక్కడైనా లోపము వుంటే సవరించాలని కలెక్టర్స్ కు ఆదేశాలు ఇవ్వాలని పరిశీలన చేస్తున్నాం.

8-40 a. m.

(శ్రీ ఎ. వాసుదేవ రావు (కోదాడ) :—వయబిలిటి పోగొట్టి కింద సమాకార వ్యూహాల పునర్నిర్మాణం చేయడంనరైన వ్యతే. పునర్నిర్మాణం చేయడానికి ముచ్చిన గైదులై న్ను కాపీని టేబుల్ పైన పెడుతారా? రెండవది, పునర్నిర్మాణం చేస్తున్నప్పుడు కొత్త మేనేజిమెంటును నామినేట్ చేస్తున్నారు. మేనేజ్ మెంటుకు నామినేట్ చేసేటప్పుడు బకాయాలున్నవారిని, డబ్బు కైంకర్యం చేసిన వారిని కూడా ఇష్టం వచ్చినట్లు వేస్తున్నారు. అలాగాకుండా, ఎన్నికలు జరిగేవరకు అభిషియత్ గా వ్యస్న్ యించార్జీలను వేసి కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తారా?

(శ్రీ ఎన్. ఆమరనాథ రెడ్డి:—వయబిలిటి కార్యక్రమం కింద ఇచ్చిన గైదులై న్నును టేబులు మీద పెట్టడానికి ఏర్పాటు చేస్తాను. గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా, ఇప్పుడు యీ ప్రభుత్వం వచ్చి తరువాత నామినేట్ చేసే వర్తతి లేదు. 8-12-78 వరకు ఎవరైతే వున్నారో వారినే ఎక్స్ లెండు చేయమని చెప్పాము. గాగ్గిమాలలో వున్న వైమరీ అగ్రికల్చరల్ సొసైటీస్ లో వున్న అనధికారులను తీసివేసి అధికారులను పెట్టడం అంటే రిజి00 మంది వున్నారు, అంతమంది అధికారులు దొరకరు. మళ్ళీ అధికారులు దుర్వినియోగం చేస్తూనేది వస్తుంది. కాబట్టి అధికారులు వుండనీ, అనధికారులు వుండనీ ఎవరు వుండినా ఎన్నికలు అ య్యే వ ర కు వారినే కంటిన్యూ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. ఈ ఆదేశాలకు విరుద్ధముగా సర్కుల్యారు అర్థం చేసుకోకుండా వారు చెప్పినట్లుగా కొన్ని జిల్లాలలో కొంత మంది అనధికారులను తీసివేసి అధికారులను పెట్టడం జరిగింది. ఈ పరిస్థితులలో ఇప్పుడు ఏమి చేయడం జరుగుదు. ఇప్పుడు నామినేట్ చేసే వర్తతి ఉద్భవించదు. ఎన్నికలు జరపడానికి కార్యక్రమము మొదలు పెట్టుకున్నాము.

(శ్రీ ఏ.పాచ్. విఠల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్):— వయబుల్ సొసైటీస్ ను మొత్తం స్టేటులో చేశారు. పునర్వ్యవస్థీకరణ లోపభూయిష్టంగా వుంది. అవకతవకలున్నవి. ఉదాహరణకు చెప్పాలంటే నర్సాపూర్ ము తాలూకాలో వయబుల్ సొసైటీని చేశారు. అది గాగ్గిమానికి గాగ్గిమాం తగిలి లేదు. అసలు ప్రజా ప్రతినిధులను ఎవరిని కన్వెట్ చేయకుండా లోపభూయిష్టంగా చేశారు. పునర్వ్యవస్థీకరణ చేయడానికి వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటారా? ప్రజాప్రతినిధులను కన్వెట్ చేసి విధంగా చూస్తారా?

(శ్రీ ఎన్. ఆమరనాథ రెడ్డి:—వయబుల్ సొసైటీని రీ ఆర్గనైజ్ చేయడమనేది ఉత్పన్నం కాదు. వయబుల్ సొసైటీస్ ను అమలుచేయడములో గైదులై న్నును సరిగా అర్థంచేసుకోకుండా అధికారుల లోపం వుంటే వాటిని సవరించడం

జరిగింది. వయబుల్ సొసైటీస్ ను బాగా అమలు చేయడం జరిగింది. సవరణలో ౯ వాలు జరుగుతుంటే గౌరవసభ్యులను, అధికారులను సంప్రదించి నైనైజు చేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్కెరల్) :— కొన్ని గ్రామాల్లో రైతాంగం సౌలభ్యం గాకుండా అధికారుల సౌలభ్యమును దృష్టిలో పెట్టుకొని చేశారు. ఏడెనిమిది మైళ్ళ దూరములో వున్నవి. ఇప్పుడు అయిపోయిందేసో అయిపోయింది మేము ముట్టుకోము అంటున్నారు, రైతులు కోరిన విధంగా అవకాశం లేకపోతే చేయడం సరైనది కాదు. ఇప్పటికైనా రైతులు కోరిన విధంగా వారి సౌలభ్యం చేయడానికి ఆదేశాలు యిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :— చట్ట ప్రకారం చేయడం జరిగింది నోటిఫికేషను యిచ్చి 15 రోజుల తైము యిచ్చి రరువాక సహకారి కు అభ్యంతరం అభిప్రాయం తెలుసుకొని యీ కార్యక్రమం చేయడం జరిగింది కొంత మందిని రాజకీయ దురుద్దేశముతో నామినేట్ కిరారని గౌరవ సభ్యులు అన్నారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— నేను రాజకీయ దురుద్దేశము అనలేదు రైతుల సౌలభ్యం కొరకు చేయలేదు అన్నాను. అధికారుల సౌలభ్యం కొరకు చేశారు.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :— ప్రజాస్వామ్యములో ఏ పార్టీ అధికారములో వుంటే ఆ పార్టీ ప్రతినిధులను కొంత అవకాశం కలగజేస్తారు. ఈ ప్రభుత్వం చేయలేదు, యంతకుముందు జరిగింది. దానికి అభ్యంతరం చెప్పడం లేదు. క్లియర్ గా ఆర్.సి.ఎస్ కు గైడులైన్సు యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— నేను అడిగింది రైతుల సౌలభ్యం కొరకు చేయడానికి, యిప్పుడు ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :— ఇప్పుడు మార్పు చేయడానికి లేదు, ఎక్కడైనా పెద్ద లోపం జరిగితే దానిని సవరించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సి.పాచ్. విఠల్ రెడ్డి :— ఇదివరకు ప్రభుత్వం గైడులైన్సు యిచ్చింది. కాని వయబుల్ సొసైటీస్ గా చేసినవి ఆ గైడులైన్సుకు వ్యతిరేకముగా వున్నవి. ఇప్పుడు యీ నూతన ప్రభుత్వము ఏమి గైడులైన్సు యిచ్చిందో అర్థం కావడం లేదు. గైడులైన్సుకు విరుద్ధముగా ఎక్కడైనా జరిగితే ప్రజా ప్రతినిధులను పిలిచి కలెక్టరు రెవ్యూ చేయడానికి ఆదేశాలు వంపిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :— గైడులైన్సుకు కేవలం రాష్ట్ర ప్రభుత్వముకు సంబంధించినవే కావు. ఈ కార్యక్రమాన్ని దేశస్థాయిలో కేంద్ర ప్రభుత్వం (రిజర్వు బ్యాంకు) తయారు చేసి వంపించడం జరిగింది.

మిస్టరు స్పీకరు :— గైడులైన్సుకు వ్యతిరేకంగా ఎక్కడైనా జరిగినట్లు మీ దృష్టికి తేస్తే సవరిస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :— మూడుసార్లు చెప్పాను. పార్లమెంటుకి సెక్రటరీగారు సమాధానములో కూడ చెప్పారు. లోగడ డిసెస్ను జరిగింది.

ఎక్కడైనా లోపం వుంటే గౌరవ సభ్యులతో సంప్రదించి జిల్లాపరిషత్తు అడ్వయి జరీ కమిటీ సభ్యులతో సంప్రదించి దానిని సవరణ చేయడానికి కలెక్టరుకు అధికారము యిచ్చేదానికి యీ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుందని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :—గైడు లైన్సు యిచ్చారన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వమేగాకుండా రిజర్వు బ్యాంకువారి సహకారంతో కేంద్ర ప్రభుత్వము యిచ్చిందన్నారు. గైడులైన్సు కాపీ ఒకటి టేబులు మీద పెట్టించండి, రెండవది, యీ గైడులైన్సు ప్రకారముగా అమలు జరగకుండా అవకతవకలు జరిగాయని స్పష్టంగా తెలిసినప్పుడు ఎన్నికల కంటే ముందే వాటిని సవరించడానికి బాధ్యత తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎస్. అమరనాథరెడ్డి :—ఇంతకు ముందే చెప్పాను. కాపీ టేబులు మీద పెట్టిస్తాను. కేబినెట్టు డిసీషను తీసుకోవడం అయింది. ఎక్కడైనా లోపం జరిగి వుంటే ఎన్నికలలోపల దానిని సర్దుబాటు చేయాలి. ప్రజలను యిబ్బందులకు గురి చేయకుండా ఎక్కడైనా చట్టం సరిగా అర్థంచేసుకోనందువల్ల అధికారులు బిపీఎచ్ చేస్తే ఆ లోపాలను సరిచేయాలని ప్రభుత్వం ఆదేశాలు యివ్వడానికి వైసీఎస్ నేషన్ లో వుంది.

Mr. Speaker :— The Minister requested me to postpone the Question on No 344 I postpone it.

Sri M. Venkaiah Naidu (Udayagiri) :— Did the Minister request the Member also? వారు ఎక్కడికి వెళ్లారు?

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి (వెంకటగిరి) :—మినిస్టరుగారు రిక్వెస్టు చేశారు.

Development of Roads Taken over By Govt. From the Zilla Parishads

345—

*6780 Q.—By Sri Bhattam Srirama Murthy (Paravada):—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether the Government made any provision this year for bringing to normal standard the Zilla Parishad roads taken over by the Government;

(b) The amounts required to meet the full requirements?
Minister for Roads and Buildings (Sri M. Manik Rao) :—

(a) Sir, no separate provision exclusively for Zilla Parishad roads taken over by Government will be made in the Budget estimates. They will be treated as Government roads after they are taken over and provision will be made only for budgeted schemes.

(b) Does not arise in view of (a) above.

గౌరవసభ్యులు — అధ్యక్షా, తెలుగులో చెప్పాలి.

శ్రీ యం. మాణిక్యరావు:— నేను కాపీలు తీసి తెలుగులో అందజేయిస్తాను.

శ్రీ డి. మనసాస్వామి (కొడుమురు):— అధ్యక్షా, గౌరవనీయ మంత్రిగారు గాని గౌరవసభ్యులు గాని యింగ్లీషు భాషలో ఆన్సరు చేస్తే, యింగ్లీషు వద్ద అని చెబుతున్నారు. సభాపతిగారు కార్యక్రమము అంతా యింగ్లీషులో జరుపుతారు, ఇచ్చే కాగితాలు యింగ్లీషులో వున్నవి. ఈ గౌరవ సభలో పూర్తిగా యింగ్లీషు అనే మాటకు తావులేకుండా చేస్తే గౌరవసభ్యులు ఒడిగవడానికి కాస్తో కూస్తో రెస్పెక్టు వుంటుంది. రూల్సు ప్రకారము యింగ్లీషులో మాట్లాడడానికి హక్కు వుంది. ఎవరి అభిప్రాయాలు వారు తెలియజేయడానికి వీలుండదు. ఇంగ్లీషులో మాట్లాడకూడదు తెలుగులోనే మాట్లాడాలి అనేది చాలా కష్టమైనటువంటి విషయం. మనమంతా ఆంగ్ల సర్వేయర్లు స బాధించిన వాళ్ళు. తెలుగులో మాట్లాడాలి అంటే అధ్యక్షా, మీరెందుకు కష్టం కృత్యం, సెంకడు కృత్యం అని అంటారు? ఇవన్నీ చాలా కష్టం కాబట్టి ఇంగ్లీషులో మాట్లాడేటటువంటి గౌరవ సభ్యులకు కూడా మీరు అనుమతి ఇచ్చి వారు మాట్లాడేటటు చేయాలని నా విజ్ఞప్తి.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి (కలవకుర్తి):— తెలుగులో మాట్లాడాలని మన సాంప్రదాయం. నరే. రాష్ట్ర స్థాయిలో, జిల్లా స్థాయిలో ఆంగ్ల భాష మన పరిపాలనా భాష. అసెంబ్లీలో తెలుగు మాట్లాడాలి అంటే చాలా కష్టం. మన ప్రభుత్వం అధికారపూర్వకంగా ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నది. తాలూకా స్థాయిలో పరిపాలనా భాష తెలుగులో ఉండాలని నిర్ణయం తీసుకున్నది. దానిని ఎంతవరకు అమలు పెడుతున్నారు? గ్రామ స్థాయికి నోటీసు ఇవించినా ఆంగ్లంలో పంపిస్తున్నారు. అటువలెప్పుడు అసెంబ్లీలో తెలుగు తప్ప మరొక భాష మాట్లాడకూడదని అంటే అర్థం లేని విధ్ధి అని నేను తెలుగులో స్పష్టం చేస్తున్నాను.

మిస్టరు స్పీకరు:— జిల్లా స్థాయిలో, రాష్ట్ర స్థాయిలో ఒకచో ఆంగ్ల భాషలో జరగాలని ప్రభుత్వం పాలిసి అయితే వాకేమీ సంబంధం లేదు. ఇక్కడ మనం అనుకున్న ఆచారం ప్రకారంగా తెలుగు వచ్చినవాళ్లు అందరికీ అర్థం అయ్యేట్లు తెలుగులో చెప్పాలని ఇదివరకు రూలింగు ఇచ్చి ఉన్నాయి. ఒకచో తెలుగు రానటువంటి వారు ఎవరైనా ఉంటే ఇంగ్లీషులో మాట్లాడినా, ఉర్దూలో మాట్లాడినా తప్పు లేదు. ఇంగ్లీషు మాట్లాడకూడని నిబంధన చేసు చెప్పడం లేదు. మనం ఆ సాంప్రదాయాన్ని అనుసరిస్తున్నాము కానీ అది అనుసరిస్తే బాగుంటుందని నా ఉద్దేశం.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి:— నన్ను ఆపార్థం చేసుకోవద్దు. నేను తెలుగులో మాట్లాడవద్దని చెప్పడం కాదు. మీరు ప్రభుత్వానికి ఒక ఆదేశం ఇవ్వండి. రాష్ట్ర స్థాయిలో, జిల్లా స్థాయిలో పరిపాలనా భాషగా తెలుగు కావాల్సి ఆదేశం ఇవ్వండి. 8-50 a.m

మిస్టరు స్పీకరు:— నాకు ఆ అధికారం లేదు. ప్రభుత్వాన్ని కాపాడే అధికారం నాకు లేదు. ఇక్కడివరకే నా అధికారం.

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి:— జిల్లా పరిషత్ నుంచి కొన్ని రోడ్లను ప్రభుత్వం తీసుకున్నది. ఆ రోడ్లను తీసుకున్న తరువాత వాటిని నార్మల్ స్టాండర్డుకు తీసుకొని రావాలి. అలాగ తీసుకొని వచ్చుటకు వాటికి ఎంత డబ్బు ఖర్చు అవుతుంది? దానికి సమాధానం చెప్పకుండా ఉత్పన్నం కాదు అంటే ఏమి న్యాయం? దానికి సరైన సమాధానం చెప్పండి. దానికి ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో ప్రత్యేకించి ప్రోవిజను లేకపోయినా మీకున్నటువంటి ప్రోవిజనునుంచి దీనికి ఎంత ఖర్చు చేసి దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్ రావు:— జిల్లా పరిషత్ నుంచి తీసుకున్న రోడ్లను నార్మల్ స్టాండర్డుకు తీసుకొని వచ్చుటకు ప్రత్యేకించి ఎలాంటి మొత్తు లేదు. ఒక డివిజనులో 200 కిలో మీటర్లు ఉంటే జిల్లా పరిషత్ నుంచి 30 కిలో మీటర్లు తీసుకుంటే మొత్తం 230 కిలో మీటర్లు అవుతుంది. ఈ రోజున బ్లాక్ గ్రాంటునుంచి మెయిన్ లు నెన్సు, రిపేర్లు వాటికి ఉంది. ఈ బడ్జెటులో ఆ రోడ్లకు ప్రత్యేకించి ఏమైనా డెట్టారా అని గౌరవసభ్యులు అడుగుతున్నారు. 1974 నుంచి ఇది చూస్తే అప్పటి పెద్దలు ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసినవారు ఉన్నారు. 8,976 కిలో మీటర్ల జిల్లా పరిషత్ రోడ్లు తీసుకున్నాము. ఒకచోట 5 కిలోమీటర్లు ఇస్తే 3 కిలో మీటర్లు బాగుంది. 2 కిలోమీటర్లు లే అవుట్ లేదు. ఒక కల్వర్టు లేదు. వాటిని ఆర్ అండ్ బి స్టాండర్డుకు తీసుకొని రావడానికి నేను ప్రత్యేకంగా ఇన్స్ట్రక్షన్లు ఇచ్చాను. Regarding the total amount to bring them to R&B standard.. మా డివిజనులకు ఆర్డర్ ఇచ్చాను. ఇప్పుడు ఆ మొత్తం డబ్బు ఎంత అవుతుందో దానికి ప్రస్తుతం నా దగ్గర వివరాలు లేవు.

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి:— ప్రశ్నలో స్పష్టంగా ఉంది. నార్మల్ స్టాండర్డుకు తీసుకొని రావడానికి ఎంత డబ్బు ఖర్చు అవుతుంది? దానికి సమాధానం ఉంటే చెప్పండి. లేకపోతే ఈ ప్రశ్నను వాయిదా వేయండి. ఈ రోడ్లను నార్మల్ స్టాండర్డుకు తీసుకొని రావడానికి ప్రత్యేకించి ప్రోవిజను ఉన్నా లేకపోయినా మీకున్నటువంటి ప్రోవిజనులోనుంచి ఈవద్దు క్రింద ఎంత ఖర్చు చేయదలచుకున్నారు. అది చెప్పకపోతే మంత్రులు జవాబు చెప్పటకు తయారు కాలేదని అనుకోవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్ రావు:— నా రోడ్లు బాగుండక పోవచ్చు కాని నేన జవాబుతో తయారుగా ఉన్నానని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం మేము 28 స్కీములు తీసుకున్నాము. దానికి రు. 5.50 కోట్లు డబ్బు అవసరం. వీటన్నిటికి నార్మల్ గా తీసుకుంటే 75-76లో రు. 55 కోట్లు జిల్లా పరిషత్ రోడ్లకోసం దొరుకుతున్నాయి. 1978లో చూస్తే. This requires Rs. 120 crores. This is the figure estimated by the engineers in their meeting when I was also present.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి:— మొత్తం 120 కోట్లు ఖర్చు అవుతుందని అంటున్నారు. ఆ రోడ్డును నార్మల్ స్టాండర్డులోకి తీసుకొని రావడానికి ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది? దీనికి ఏమైనా ఫేజ్ ప్రోగ్రాం తీసుకొని చేపారా?

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్ రావు:—జిల్లా పరిషత్ రోడ్డును ఆర్ అండ్ బి స్టాండర్డుకు 5 నీసం 5 సంవత్సరాలకు పూర్తి చేయాలనే కార్యక్రమం ఉన్న మనవి చేస్తున్నాను. ఒక తాలూకాలో 2, 3, జిల్లా పరిషత్ రోడ్లు తీసుకొంటున్నాము. ఆ 3 రోడ్డును ఇప్పుడే తీసుకునే పరిస్థితిలో లేము. మాకు చాలామంది గౌరవ సభ్యులు వ్రాసారు. ఈ రోడ్డు నేషనల్ హైవేకు పోతుందా లేక జిల్లా హైవే క్వార్టర్స్ కు పోతుందా లేక తాలూకా హైవే క్వార్టర్స్ కు పోతుందా అనేది చూడాలి. There must be some importance while the members recommend for such roads. కనీసం ఆర్ అండ్ బి స్టాండర్డు రోడ్డున తేవాలని ప్రభుత్వానికి ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి: ఆర్.టి.సి బస్ లు నడిచే రోడ్డుకు అయినా ముందు ప్రయోగింపు ఇవ్వాలని చెబుతున్నాను. తాలూకా, జిల్లా హైవే క్వార్టర్స్ కి లిమిటేషన్ లేదు. కొన్నిచోట్ల ఆర్.టి.సి బస్సులు నడుస్తున్నాయి వాటికైనా ప్రాముఖ్యత ఇచ్చి చేయకపోతే ముగుస్తుంటే బాగుంది. ముక్కోసినా ముందటే నయం అని జనంలో ప్రచారం జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు నల్గొండ జిల్లాలో చింతలూరి రోడ్డు తీసుకున్న తరువాత ఎన్.టి.సి అయినాయి.

శ్రీ ఎమ్. మాణిక్ రావు:—డబ్బు ఉన్నప్పుడు అక్కడ కంట్రాక్టర్లు దొరకడం లేదు. నల్గొండ జిల్లాలో పోయిన సంవత్సరం లెచ్చిన డబ్బు ఖర్చు పెట్టలేదు. నేనూ బాధ పడుతున్నాను. నేను నల్గొండ పోయి మొత్తం రెవ్యూ చేసాను. ఆదిలాబాద్, శ్రీకాకుళం, నల్గొండ ప్రాంతాలలో చూస్తే No contractor wants to come and work there. If we want to give to them, they are asking higher rates. That is why the Government wanted to have its own R & B Corporation; కాంపిటిషన్ కి ఎవరూ రాకపోతే నేను ఏమైనా చేస్తాను అని చెప్పి మొన్ననే నిర్ణయం తీసుకున్నాము.

శ్రీ ఎన్. విజయరామరాజు (నాగూర్):—శ్రీకాకుళం జిల్లాలో వెనుకబడిన జిల్లా అవడం చేత దాదాపు చినమారెంజి దాకా ఉన్న రోడ్డు చాలా ఇంపాల్వెంటు అయిన రోడ్డు దాదాపు రోజుకి 10 బస్సులు దాకా తిరుగు 9-00 a. m. తున్నాయి. అది జిల్లా పరిషత్తు రోడ్డు అవడం వల్ల బస్సులు కూడా దాదాపు వర్షాకాలం తిరిగే పరిస్థితి లేదు. ఆ రోడ్డు ఏమైనా ఈ సంవత్సరానికి వచ్చే సంవత్సరంగాని ఆర్. అండ్ బి. వారు తీసుకునే ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉందా?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు:—ఇప్పుడు నేను మనవి చేసినట్లు ఉన్న 8,974 కిలో మీటర్ల రోడ్డు బాగు చేయాలని ఉంది. మొన్ననే క్రొత్త సభ్యులు వచ్చి జిల్లా పరిషత్తులో రోడ్డులు బాగు చేయాలని అన్నారు. ఇప్పుడు ఈ ఉన్న రోడ్డు అయినా మంచిగా చేసుకొని, అవసరమున్న చోట్ల వేరే క్రొత్త రోడ్డులు జిల్లా పరిషత్తు చేసుకుంటుందని ప్రభుత్వ అభిప్రాయం. ఇందులో వారి బాధ ఏమిటంటే For all practical purposes we have taken from Z. P.

ఈ రోజుకి జిల్లా పరిషత్తు మార్పిలో కంప్లీటు చేసి ఇస్తున్నాము లేదా ఈ ప్రాజెక్టు ఫూర్తి చేసి ఇస్తున్నాము. లేదా ఈ బ్రిడ్జి కంప్లీటు చేసి ఇస్తాము అని ఇంతవరకు ఏ రోడ్డు విషయం మాకు రాలేదు. These are the difficulties we are facing.

(శ్రీ) బాట్లం శ్రీరామమూర్తి :— మంత్రిగారి దృష్టికి విశాఖజిల్లాలో ఉన్న కొన్ని రోడ్డులు తీసుకొని వచ్చాను. జిల్లా పరిషత్తు నుంచి మీరు టేకోవర్ చేయాలని, సరి అయిన ప్రావిజన్ వచ్చిన పిరువాత అది సరే — అసలు డబ్బు ఉన్నప్పటికీ ఆ అధికార్లు నేటివరకు, ఇప్పటికీ సంవత్సరంన్నర అయింది, కొంచెము కూడా శ్రద్ధ వహించి పని చేయడానికి ప్రయత్నం చేయలేదు. అలస్యము జరుగుతోందని మనవి చేశాను. కాట్టి డబ్బు ఉన్నప్పటికీ ఈ రోడ్డులు జిల్లా పరిషత్తు నుంచి టేకోవర్ అయినట్లుంటే వాటిని ప్రభుత్వ డిపార్టుమెంటు ఆశ్రద్ధ వహించిన పటిట్యూజ్ కనబడుతోంది. అటువంటిది ఏదైనా ఉంటే దానికి తగు చర్యలు ప్రభుత్వము తీసుకుంటారా ?

(శ్రీ) ఎం. మాణిక్ రావు :— నేను చార్జి తీసుకున్న తరువాత ఈ డిపార్టుమెంటులో కొన్ని మార్పులు చేశాను. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు కొన్ని చోట్ల అక్కడక్కడ జరిగింది. అది కాగాదు అనే ఉద్దేశంతో నేను మొత్తం ఎక్కడక్కడ మార్పులు చేయాలో జూడ చేశాను. మిత్రులు శ్రీరామమూర్తిగారు చెప్పినట్లు ప్రశ్నకంగా నేను చేయవలసింది ఉంది. మొన్ననే వారు చెప్పినారు. ఈ విషయంలో నేను మళ్ళీ చర్చిస్తాను.

A Second Public Garden At Secunderabad.

346—

*1394 Q. Sri Ch. Rajeswar Rao (Sircilla) :—Will the Minister for Roads & Buildings be pleased to state :

(a) whether the Government propose to develop a second public garden at Secunderabad;

(b) if so, the location of the Public garden;

(c) the estimated cost of the garden ;

(d) the recreational facilities that would be provided in the said Public garden; and

(e) when the work will be started ?

Sri M. Manik Rao :—

(a) Yes, Sir.

(b) The vacant place now available at Race Course, Secunderabad, measuring about 100 acres is proposed to be acquired for locating the proposed Public Garden.

(c) The estimated cost of the proposed Public Garden at Secunderabad is Rs. 88.90 lakhs for 5 years.

(d) Fountains, Ponds, land scape Gardens and Ornamental gardens are proposed to be laid out.

(e) The Scheme is still under consideration of Government.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :— కొత్త గార్డెన్ చేయాలి అని ఆలోచన ఎప్పుడు వచ్చింది? ఈ సంవత్సరం ప్రభుత్వం ఈ స్కీమ్ను ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎం. మానిక్ రావు :— మొత్తం మైసూరులో ఉన్నట్లుగానే సికిందరాబాదులో పబ్లిక్ గార్డెన్ పెంచే దు ప్రభుత్వానికి ఆలోచన వచ్చింది. దీనికి 1972 లో The Director of Agriculture has proposed some schemes. Government of India has got some schemes. The Government of India asked the State Government to propose some schemes under the International Fund for Agricultural Development. ఆ స్కీమ్నులో కనీసం 30 స్కీమ్ను ఉన్నాయి. ఆ 30 స్కీమ్లకు సుమారు 30 కోట్లు అవుతుంది. గవర్నమెంటాఫ్ ఇండియాకు పంపి చినాము. అక్కడమంచి క్లీయరువు వచ్చి, ఏదీ అవసరం అంటే దానిలో ప్రత్యేకంగా సికిందరాబాదులో ఏమైనా గవర్నమెంటు లాండు ఉందా అంటే— at that time they proposed this old race course.

Inadequacy of Drinking Water Supply in Kurnool Town

347—

*951 Q.—Sri Mohd. Ibrahim Khan (Kurnool):— Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that inspite of Kurnool Town being surrounded by two rivers and K.C. Canal the water supply position is very inadequate ;

(b) the steps proposed to be taken to ease the situation ;

(c) whether it is also a fact that foundation for high level water tank for supply of water to a part of the old town was laid about a year back and yet nothing is done to executive the work :

(d) if so, when the work will be taken up; and

(e) if not, the reasons therefor ?

మునిసిపల్ పరిపాలన శాఖ మంత్రి (శ్రీ వి. శాశ్వతరావు) :

(ఎ) ప్రస్తుతం 15 లక్షలు గల జనాభాకు 30.00 లక్షల గ్యాలనుల నీటి ప్రిజి రోజు వరకురా చేయబడుతున్నది. అంటే దాదాపు 20 కి.ఎ.సి.డి.లు వుంటుంది.

(బి) నీటిని వంపే లైన్లు, సర్వీసు స్టోరేజీ సదుపాయాలు లేనందున పట్టణంలోని అన్ని జోనులను నీటి సరఫరా జరగడం లేదు. అందుచేత, 4, 5 జోనులలో అంటే ఓడిడా హండిగ్ నది ప్యాంతాలకు, ఉత్తర కె.సి. కాలువ ప్యాంతాలకు రైల్వే టాకుంకు పశ్చిమంలో వున్న ప్యాంతానికి నీటి సరఫరా మెరుగు పరచడానికిగాను రూ. 17.02 లక్షల వ్యయంతో ఒక అభివృద్ధి పథకం మంజూరు చేయబడింది.

(సి) బస్సు స్టాండుకు సమీపంలో ఆర్.సి.సి., ఇ.ఎల్.ఎస్.ఆర్., నిర్మాణానికిగాను 1-9-1977 తేదీన రూ. 9.18 లక్షలు మొత్తం మంజూరు చేయబడింది. 1978 మే నెలలో ఆ పని కంట్రాక్టరుకు అప్పగించబడింది.

(డి) రిజర్వాయరు నిర్మాణపు పని 1978 జూలైలో ప్రారంభించబడింది.

(ఇ) ఈ పోలీసు కేసు లేదు.

Sri Md, Ibrahim Khan :—It is most important town in Rayalseema region. It was an ex-capital of erstwhile Andhra. Protected water supply problem is acute in the town. After agitating for 20 years a shape has taken place now for the construction of one high level tank. This will not be sufficient for the town. Three more such tanks will be necessary to meet the water needs of the town. So far as the supply of water is concerned we have two rivers. There is a perennial flow of water. In addition to that there is K.C. Canal. For supply of water there is no scarcity. For protected water there is scarcity in the town. This is very bad commentary on the Municipal Administration. Will the Government now consider to construct at least three more tanks to meet the water needs of the town ?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :—ఇప్పుడు ప్రతి రోజు ఒక మనిషికి 20 గాలన్లు నీరు అందజేస్తుంది. అంతకు తక్కువ పమీ కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఒకటి చాలదు ఇంకా మూడు కడతారా అని ఆయన అడుగుతున్నారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :—ఇప్పుడు ప్రాంతాల పమీ లేదు. గౌరవ సభ్యులు మాచించిన ప్రకారం దానిని తొందరలో షేకప్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రతిపాదన తీసుకొని ప్రయత్నం చేస్తుంది.

Sri Md. Ibrahim Khan :—What about bore-wells ?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు :—అవసరమైతే వాటర్ నల్లయి అభివృద్ధి పరచడానికి బోర్ వెల్స్ కూడా ప్రయత్నం చేస్తాము.

Non-Notifications of Slums in Visakhapatnam Town

348—

*1406 Q.—Sri S. Alwar Das (Visakhapatnam-I) :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) the reasons for not notifying the slums Improvement Act ; and

(b) whether the Government will atleast notify the slums in Visakhapatnam and acquire the private lands where they are situated ?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—(ఎ) మురికివాడల అభివృద్ధిచట్టం క్రింద విశాఖ పట్టణంలోని మురికివాడలను ప్రకటించేందుకు ప్రభుత్వాదనలే ప్రభుత్వానికి ఉండలేదు.

(బి) ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వానికి అందిన వెంటనే మురికివాడలను ప్రకటించడానికి ఆ మురికివాడలున్న ప్రయివేటు భూములు సేకరించడానికి బంధించిన విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి :—ప్రభుత్వానికి ఆ మేరకు పీటిలో అభివృద్ధి చేయడానికి డబ్బు లేదు. లేకపోతే ఇంకా ఏమైనా ఇబ్బంది ఉంది అని చెబితే అర్థం ఉంది కాని ఇన్నిసార్లు మంత్రిగారు పదే పదే విశాఖపట్టణం పట్టున్న అరువాన, అన్నీ స్వయంగా చూస్తున్న తరువాత సీసం ఇప్పుడు ప్రతిపాదన లేదు కాబట్టి వాటిని ఎక్స్‌ల్యూజివ్ చేయడం లేదు అంటే అది సరయిన సమాధానం అవుతుందా? అక్కడ ఉన్నటువంటి మురికివాడలు ప్రయివేటు ప్రావర్సీస్ కాబట్టి వాటిని ఎక్స్‌ల్యూజివ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం త్వరితగతినీ ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటుందా?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఇచ్చిన యాక్టులో ప్రయివేటు భూములు ఎక్స్‌ల్యూజివ్ చేయడానికి మాకు అధికారం లేదు. అందువల్ల మన ప్రభుత్వం 1956 ఏక్టు క్రింద ప్రయివేటు భూములు కూడా ఎక్స్‌ల్యూజివ్ చేయడానికి అవకాశం తీసుకొని ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం ఎక్స్‌ల్యూజివ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఇంతకుముందు డబ్బు లేనందువల్ల ఈ బడ్జెట్‌లో డబ్బు కేటాయించబడింది; ఎక్స్‌ల్యూజివ్ చేసిన స్థలానికి డబ్బు ఇవ్వడానికి. ఎటువంటి ఇబ్బందులు లేకుండా ప్రయివేటు భూములు కూడా ఎక్స్‌ల్యూజివ్ చేయడానికి ఇంతకు ముందు కి లక్షల జనాకా ఉన్న మునిసిపాలిటీలకే ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు అన్ని మునిసిపాలిటీలకు ఈ స్కీము అమలు పరచడానికి మేము నోటీసులు అందజేయడం జరిగింది.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి :—విశాఖపట్టణం ప్రాధాన్యత గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. మొత్తం అన్ని మురికివాడలలో నూటికి 80, 90 వతులు ప్రయివేటు ప్రావర్సీసులోనే ఉంటున్నాయి. కాబట్టి వాటికి ఏరకమైనటువంటి అభివృద్ధి లేదు. మొత్తం పట్టణం అంతా మురికివాడగానే తయారవుతున్నది. కాబట్టి విశాఖపట్టణం విషయంలో ప్రత్యేక క్రిద్ధ వహించి ఈ మురికివాడల నిర్మూలన కోసం లేకపోతే అభివృద్ధి కోసం ఒక ట్రైమ్ టైండు ప్రోగ్రాం వేసుకొని ఇంతకాలంలోగా ఈ పని చేస్తాము అని నిర్ణయం తీసుకొని ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతుందా?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— విశాఖపట్టణం, విజయవాడ, గుంటూరు మునిసిపాలిటీలకు కొంత డబ్బు ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రయివేటు భూములు ఎక్వయిర్ చేయకుండా ఆ స్లమ్ము ఇంప్రూవ్ చేయడానికి, అంటే వాటికి వాటర్ ఇవ్వడానికి, మరుగుదొడ్లు పెట్టడానికి, ఇతర సౌకర్యాలు చేయడానికి అవకాశాలు ఏర్పాటు చేశాము; ఇంతకుముందే. ఎక్వయిర్ చేయడానికి ఆ ఏక్టులో ప్రొవిజన్ పెట్టుకొని, డబ్బు పెట్టుకొని, ప్రయివేటు భూములు కూడా ఎక్వయిర్ చేసేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాయి. స్లమ్ము ఇంతకుముందే ఇంప్రూవ్ చేస్తున్నాము. పోయిన సంవత్సరంలో విశాఖపట్టణమునకు కొంత డబ్బు కూడా కేటాయించాము. విశాఖ పట్టణం, విజయవాడ ఇంప్రూవ్ మెంట్ కు 24.35 లక్షల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. రాంట్లో కూడా ఇంప్రూవ్ మెంట్ జరిగింది విశాఖపట్టణంలో.

(శ్రీ) భాట్లం శ్రీరామమూర్తి :— విశాఖపట్టణం వారు నిత్యం వస్తూనే ఉన్నారు. ప్రతి పెద్ద అక్కడికి రావడం జరుగుతూనే ఉంటుంది. అందువల్ల అది రాష్ట్రానికి కూడా చాలా అగౌరవంగా ఉంది. వీటి నిషయంలో కొంత డబ్బు ఇచ్చాము అన్నారు. మొత్తం ఆ భూములు ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకునేంతవరకు అభివృద్ధి చేయడం సాధ్యం కాదు. వీటిని తీసుకునే నిమిత్తం ప్రత్యేకించి ఒక పథకం చేసుకొని ట్రైము బౌండు ప్రోగ్రాం పెట్టి చేస్తారా?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :— ప్రభుత్వం ప్రయివేటు భూములు కూడా తీసుకోవడం కోసం ఈ ఏక్టులో అధికారం తీసుకొని 2 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించింది. ఆ డబ్బులో 25 శాతం వెట్టి ఆ భూములు కొనడానికి నిర్ణయించాము. అవసరమైతే 50 శాతం కూడా ఎక్కువ చేయడానికి నిర్ణయం చేశాము. మొదటిది విశాఖపట్టణం, రెండవది విజయవాడ, మూడవది గుంటూరు. ఆ విధంగా ప్రోగ్రామ్ పెట్టుకొని తయారు అవుతున్నది.

CONSTRUCTION OF RESERVOIRS TO SUPPLY WATER TO NELLORE TOWN 349—

*I329 Q.—Sri M. Venkaiah Naidu :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is fact that Nellore Municipality has submitted to the Government the proposals one for Eighteen lakhs and another for forty lakhs to construct reservoirs to supply water to the Nellore town :

(b) whether the Government have accepted the proposals ; and

(c) if not the reasons therefor?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—(ఎ). (బి). ప్రస్తుతం వున్న సరఫరాను అధికం చేయడానికి రోజుకు మరొక 20 లక్షల గ్యాల్లనుల నీటిని సశాఫదా

చేసేందుకు రూ. 17.90 లక్షల అంచనా వ్యయంతో నెల్లూరు నీటి సరఫరా అభివృద్ధి పథకానికి ప్రభుత్వం పరిపాలనా పరమైన ఆమోదాన్ని ఇచ్చింది. రూ. 88.70 లక్షల అంచనా వ్యయంతో మరొక నీటి సరఫరా అభివృద్ధి పథకం చేపట్టడానికి మునిసిపాలిటీ నిర్ణయించింది. ఇట్టి పాల్కు, ఇంకొకటి ఇంకొకటి కాఖ తరలోనే అవసరమైన దర్మాస్తు చేపట్టగలదు.

(సి) ఈ ప్రాజెక్టు కావుతేదు.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—88.70 లక్షల రూపాయ ప్రతిపాదన పబ్లిక్ పాల్కు డిపార్టుమెంటు వారి పరిశీలనలో ఉందని సావధాన తీర్మానం ప్రతిపాదించినప్పుడే ముత్రిగాన చెప్పారు. ఆ సావధాన తీర్మానం ప్రతిపాదించి, ఈ ప్రశ్న చేసేంతవరకు 2 నెలలు అయిపోయింది. ఇంకా పబ్లిక్ పాల్కు డిపార్టుమెంటువారి పరిశీలనలోనే ఉన్నదా? అది ఎంత త్వరలో పూర్తి చేస్తారో ఏమన్నా తేదీ నిర్ణయించేసి చెప్పగలరా?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—వారికి మనం ఇన్వెస్టిగేషనుకు డబ్బు కట్టాము. వారు ఇన్వెస్టిగేషన్ చేశారు. 2, 3 నెలలలో ఆ స్క్రీము ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరుగుతుంది. ప్రభుత్వం నుంచి రాగానే తొండరలో ఆ స్క్రీమును మంజూరు చేసేందుకు మునిసిపాలిటీ వారిని ఫండ్స్ రిజర్వు చేసుకొని ఉంచుకోమని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. దీనిలో రిజర్వేషన్లు కట్టించుకునేందుకు కూడా 5 లక్షల రూపాయలు ప్రొవిజన్ పెట్టించాము.

INTEGRATED APPROACH FOR DEVELOPMENT OF VARIOUS KINDS OF IRRIGATION WORKS

350—

*26 Q.—Sri Bhattam Srirama Murthy :—Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that an integrated approach will be made for the Development of major, medium and minor irrigation works;

(b) if so, the details of such proposals; and

(c) the steps taken for tapping underground water facilities?

పెద్ద తరహా నీటిపారుదల కాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. వి. సుధాకరరావు) :—

(ఎ), (బి), మరియు (సి) :—సమాధానం సభా సమక్షంలో ఉంచబడింది.

(సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన వివరణ)

(ఎ) అవునండీ.

(బి) రాష్ట్రస్థాయిలో నీటి పవరుల అభివృద్ధి సంఘం 1973లో ఏర్పాటు చేయబడింది. అవసరాలన్నిటినీ తీర్చేటందుకు ఒకేకృత పద్ధతిలో వివిధ నడి తేసి నులకు నీటికి సంబంధించిన బడ్జెటు తయారు చేయడం దీని ముఖ్య కర్తవ్యం.

మూడు పెద్దతరహా నీటి పారుదల ప్రాజెక్టులు. అంటే తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు, రెండు నాగార్జున సాగరు ప్రాజెక్టు, 3. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు, పారుదల ప్రాంతంలోని భూగర్భ జలాలు, ఉపరితల జలాలను కలిపివాడే విధానాన్ని పరిశీలించేందుకు భూగర్భ జలాల శాఖచే రూపొందించబడిన పథకం. ప్రభుత్వ పారుదల ప్రాంత అభివృద్ధి శాఖ ఇటీవల మంజూరు చేసింది. సవివరమైన పరిశీలనలు ప్రారంభించబడినవి.

(సి) చిన్నతరహా నీటిపారుదల పథకాల సాంకేతిక నిర్ధారణకు ప్రోత్సేకించి దృష్టిలో ఉంచుకొని ఈ రాష్ట్రంలో భూగర్భ నీటి వనరులను పరిశోధించి అభివృద్ధి పరచేటందుకు భూగర్భ జలాల శాఖ 1971 వ సంవత్సరం నుండి పని చేస్తున్నది. భూగర్భ జల పరిశోధనలతో ఆ శాఖ ఇంతవరకూ 76, 100 చదరపు కిలోమీటర్ల ప్రాంతాన్ని పూర్తిచేసింది. భూగర్భ జల అభివృద్ధికి పీలయ్యేటట్లుగా లోయలు గల కొండప్రాంతాలు, సున్నపురాతి పొరగల ప్రాంతాలు, పగులురాయి గల ప్రదేశాలను కనుగొనడం జరిగింది. 10 నుండి 40 హెక్టార్లు వరకుగల మెట్ట భూమి, నీటిపారుదల క్రిందికి వచ్చేటట్లు 15 నుండి 60 మీటర్ల వరకు లోతుగల బోరు బావులను మరియు గొట్టపు బావులను ఆ ప్రాంతాలలో త్రవ్వడం జరిగింది. రాష్ట్ర భూగర్భ జల శాఖ మరియు కేంద్ర భూగర్భ జల మండలి గుర్తించిన ప్రాంతాలలో భూగర్భ జల వనరుల వినియోగం కోసం 1974 లో నీటిపారుదల అభివృద్ధి సంస్థ నొకదానిని స్థాపించడం జరిగింది. ఈ సంస్థ ఖమ్మం, పశ్చిమ గోదావరి, తూర్పు గోదావరి, వరంగల్లు జిల్లాలలోని మెత్తని రాతి భూభాగాలలో 1,000 అడుగుల లోతుగల బోరు బావులు త్రవ్వేపనిని చేపడుతున్నది. అందులో ఒక్కొక్క బోర్ చెల్కు ఒక లక్ష రూపాయలకు మించి ఖర్చు అవుతుంది. ఒక్కొక్క బావి క్రింది 80 నుండి 100 ఎకరాలవరకు నీటిపారుదల జరుగుతుంది. విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం, అనంతపురం, కర్నూలు, చిత్తూరు, నెల్లూరు వంటి జిల్లాలలోని గట్టి రాయిగల ప్రాంతాలలో ఈ సంస్థ 150 అడుగుల లోతుగల గొట్టపు బావుల త్రవ్వే పనిని చేపడుతున్నది. ఒక్కొక్కదానికి రూ. 30,000లు ఖర్చు అవుతుంది. అందులో ఒక్కొక్కదాని క్రింద 30 నుండి 40 ఎకరాల భూమికి నీటిపారుదల జరుగుతుంది.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి :— గ్రీవుండ్ వాటర్ డిపార్టుమెంట్, ఇరిగేషన్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ చాలా మంచి పని చేస్తున్నాయని ఆనేక సందర్భాలలో అనేకమంది చెప్పినారు. వింటున్నాము. కాబట్టి వీరు చేస్తున్న పనులన్నీ ఏరూపంతో చేస్తున్నారో ఒక రిపోర్టు ఈరోజు కాకపోయినా అసంస్థీ పూర్తి అయ్యేలోగా సభాపేదిక మీద ప్రభుత్వంవారు ఉంచుతారా ?

A scheme for studies on conjunctive use of ground water తయారు అయింది అన్నారు. దానికి డబ్బు ఎంత అవుతుంది? దాని వివరాలు ఏమన్నా చెబుతారా ?

శ్రీ జి.వి. సుధాకరరావు :— అలాంటి రిపోర్టు సభ ముందు పెట్టడానికి మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. అయితే ఈ సమావేశంలో అవుతుందో కాదో చెప్పలేను. అయినంత తొందరలో పెట్టాలని మా ఉద్దేశ్యం. గ్రెవుండ్ వాటర్ డిపార్టుమెంట్ వారు ఇప్పటికి 76,000 స్క్వేరు కిలోమీటర్లు సర్వే చేశారు. ఈ సర్వేలో 4 రకాల భూములు ఉన్నాయి. 1. నేండు స్టోను 2. లైము స్టోను 3. హిల్ స్టోను 4. ఫ్రీక్చర్ గ్రేనైట్లు. ఈ 4 రకాలు ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయి అనే పరిశోధన జరుగుతున్నది. ప్రస్తుతానికి ఈ సర్వే ప్రకారం లైము స్టోను కర్నూలు, ఆనంతపురం, కడప, ఖమ్మం, వరంగలులో ఉన్నది. ఈ ప్రాంతాల్లో కొన్ని ట్యూబు వెల్లు పెట్టినట్లయితే 50 వేల నుంచి 70 వేల లీటర్ల నీరు వర్ అవర్ దొరుకుతాయని, 10 హెక్టార్ల నుంచి 40 హెక్టార్ల వరకు ఐ. బి. క్రింద సాగు అవుతుందని చెప్పబడుతున్నది. ఇదేవిధంగా పెన్న, స్వర్ణ, మూసి, పాలేరు, పెద్దవాగు, మంజీర రివర్ బెడ్లు క్రింద కూడా సర్వే చేయబడింది. అక్కడ కూడా నీళ్లు ఉన్నాయి. మొత్తమీద ఇప్పటికి 221 సైట్లు గ్రెవుండ్ వాటర్ డిపార్టుమెంట్ వారు కనిపెట్టారు. వాటిలో 150 సైట్స్ జయప్రదం అయ్యాయి. దీని క్రింద 2 వేల హెక్టార్లు సాగు వచ్చింది. ఎక్కడైతే గ్రెవుండ్ వాటర్ డిపార్టుమెంట్ వారు సర్వే చేస్తారో అక్కడ ఇరిగేషన్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ వారు కోవరేటివ్ స్కీమ్ను క్రింద చేస్తారు. అయితే దానికి కొన్ని నిబంధనలు ఉన్నాయి. రైతులు కొంత ఇవ్వవలసివస్తుంది. ప్రతి సంవత్సరం ఎకరానికి 200, 250, 300 రూపాయల దాకా ఖర్చు వస్తుంది. రైతులు కొంతమంది దానిని భరించేందుకు సిద్ధంగా లేరు. అది ఒక సమస్యగా తయారయింది.

శ్రీ ఖట్టం శ్రీరామమూర్తి :— ఆ రిపోర్టు పెట్టమంటే చేస్తానో లేదో చెప్పలేను అంటున్నారు ఎసంబ్లీ జరుగుతున్నది. బడ్జెటు సెషన్ జరుగుతున్నది. కనీసం మా ఇన్ ఫర్ మేషన్ కోసం అది అవసరం. వారు మంచిని చేశారు అదన్నా తెలుసుకోవడానికి ఇవ్వండి అంటే. నెల రోజులు సెషన్ ఉంది, అయినా ఇవ్వ గలనో లేనో చెప్పలేను అంటే ఏమి సబబు ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంట్ మీద చర్చించ దానికి అయినా అది అవసరం. కాగుది అంటే కూడా మీరు రిపోర్టు ఇవ్వకుంటే ఎట్లా? కనీసం ఈ ఎసంబ్లీ సెషన్ అవకముందు, వారు చేస్తున్న మంచినికే సంబంధించిన వివరాలు అయిన చెప్పడం కోసం అయినా మంత్రిగారు ముందుకు రావాలని కోరుతున్నాను. మీరు దానికి డైరెక్షను ఇవ్వాలని కూడా కోరు తున్నాను.

శ్రీ జి. వి. సుధాకరరావు :— గౌరవ సభ్యులు కాగుందన్నా, మంచిగా లేకన్నా దానిని మేము స్వీకరించుకోవలసి వస్తుంది. డిమాండు సెప్టెంబరు 20 కి ఉంది. దానితోపుగానే ఈ రిపోర్టు సభముందు పెట్టడానికి నేను ఏర్పాటు చేస్తాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— మాకు పెద్ద ప్రాజెక్టులు కావాలి. ప్రకాశం 9-30 a.m. జిల్లా డిప్ టోరింగ్ వెల్ క్రింద వస్తున్నదా, లేకపోతే మీడియమ్ టోరింగ్ వెల్ క్రింద వస్తున్నదా? అనలు ప్రాద్రాటిక్ సర్వే జరిగిందా? జరిగితే ఆ రిపోర్టు మాకు తెలియజేస్తారా?

శ్రీ జి.వి. సుధాకరరావు:—ప్రకాశం జిల్లాలో హైద్రాలిక్ సర్వే జరిగిందా లేదా అన్న మాచారం నా దగ్గర లేదు. ఏ రిపోర్టు సవరణ ముందు పెట్టబోతున్నామో దానిలో ఈ విషయం కూడా వెదతాము.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—కన్సర్వేషన్ మంత్రిగారు వచ్చారు. వారి పోర్టిఫోలియోకు సంబంధించిన కదా! హైద్రాలిక్ సర్వే జరిగిందా? జరిగితే ఏ ఏ స్టాట్లో నీరు ఉన్నది మా రైతాంగానికి తెలియాలి కదా; మీడియమ్, డిప్లూయర్ వెల్పు వేస్తున్నారు. ప్రకాశం, నెల్లూరు, గుంటూరు జిల్లాలు ఈస్టిములో చేర్చబడలేదు. మరి ఏ ప్రాంతమును ఏ విధంగా డెవలప్ చేయదలచుకున్నారు?

మిస్టర్ స్పీకరు:—వారు మిమ్ములను ఆన్సర్ చేయమంటున్నారు.

Sri K. Obula Reddy:—Mr. Speaker, Sir, How can I answer when there is no specific question here? It is about 'integrated approach for the development of major, medium and minor irrigation works'. It is to be answered by the Minister for Major Irrigation. It is written here that it is to be answered by the Minister for Major Irrigation.

శ్రీ భట్టం శ్రీరామమూర్తి:—పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు పార్. ఇప్పుడు టేబిల్ మీద పెట్టిన జవాబులో కందుల టబులరెడ్డి మినిస్టర్ ఫర్ మీడియమ్ ఇరిగేషన్ గారి పేరు ఉన్నది. ఇప్పుడు వారు నాది కాదంటే ఎట్లాగ? వారి పేరుతో సమాధానము వచ్చిన తరువాత, మేజర్ ఇరిగేషన్ మినిస్టరుగారు సమాధానము ఇస్తే ఎట్లాగ? ప్లేస్ చేసినది మీడియమ్ ఇరిగేషన్ మినిస్టరుగారు, జవాబు చెప్పినది మేజర్ ఇరిగేషన్ మినిస్టర్ గారు.

Mr. Speaker:—The question is, 'whether an integrated approach will be made for the development of major, medium and minor irrigation works?'

మేజర్, మీడియమ్, మైనర్ ఇరిగేషన్ అన్నారు కాబట్టి ముగ్గురికీ సంబంధించిన ప్రశ్న.

Sri Bhattam Sriramamurthy:—The answer was placed on the Table of the House under the signature of Sri K. Obula Reddy, Minister for Medium Irrigation. కాదంటే ఎట్లాగ?

శ్రీ యస్. జైపాల్ రెడ్డి:—మౌలికంగా మనము అర్థము చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ డిపార్టుమెంటుకి పరిపాలనా సంబంధమైన విషయాలను ఎవరు చూస్తున్నారు? ఎందుకంటే మీడియమ్ ఒకరు చూస్తున్నారు, మైనర్ ఒకరు చూస్తున్నారు, మేజర్ ఒకరు చూస్తున్నారు. మంతులు వారి కేటగిరీస్ ను బట్టి చూస్తున్నారు. కాని ఈ మొత్తం అన్నిటికీ సంబంధించిన అడ్మినిస్ట్రేటివ్ మేటర్స్ ఎవరు చూస్తున్నారు? మేము మూడు డిపార్టుమెంటుకీ సంబంధించినటువంటి ప్రశ్నలు వేయదలచుకుంటే ఎవరికి వేయాలి, ఎవరు సమాధానము చెబుతారు?

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—లేకపోతే ఎవరికి చేసినా అందరికీ వేసినట్లేనా? అట్లా తీసుకోవచ్చునా?

శ్రీ యస్. జైపాల్ రెడ్డి :—ఈ డిపార్టుమెంటులో ఎడ్మినిస్ట్రేటర్లు కు సంబంధించిన తవరకు ఎంతో కన్ఫ్యూజన్ ఉంది. ఈ పోస్టుకు సమాధానము ఎవరు ఇవాలో అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఎప్పుడు సుంక లిద్దరు సమాధానం ఉస్తున్నారో తెనా,ంటే గ్రేటర్ అపోజ్.

Mr. Speaker :—No, we will go to the next question.

శ్రీ యస్. జైపాల్ రెడ్డి :—రెగిస్టర్ డిపార్టుమెంటు అంటే వేయస్ వచ్చినా కావండి. ఇంటిగ్రేటెడ్ పోలీస్, ఓవర్ సైప్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ దీని బాధ్యత ఎవరికి ఉన్నదని మేము ప్రశ్న వేశాము. స్పష్టమూ ఉన్నది.

శ్రీ యు. వెంకయ్యనాయుడు :—గుర్తురు మంత్రిలు తగవులాడుకోవడం వల్ల వీటిని ముఖ్యమంత్రిగారే తీసుకొన్నారని ప్రతికలో వచ్చింది.

శ్రీ జి.వి. సుధాకరరావు :—ప్రన్న వేస్తున్నారు, సమాధానము కూడా చెపుతున్నారు. ఉన్న ప్రశ్నకు గౌరవ మంత్రులు ఇప్పుడు వేసిన ప్రశ్నకు సంబంధము లేదు. వేరే ప్రశ్నరూపకంగా అడిగితే....

Sri S. Jaipal Reddy :—We seek the protection of the chair.

Sri Poola Subbaiah :—If that is the case, we cannot serve the people.

మేము ఇక్కడికి ఎందుకు వచ్చింది? ప్రజల విషయాలను పరిష్కారం చేయడానికే....

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కంట్రోలు ఎవరు చూస్తున్నారనేదానికి వేరే ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—ఒకరికొకరు నాకు సంబంధము లేదంటూ టేబిల్ మీద పెట్టిన సమాధానంలో ఓబిల్ రెడ్డిగారి పేరు ఉంది. దీనికి మంత్రి ఎవరు? అంతు నాధుడు ఎవరు? నాధుడు లేడా?

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—ప్రశ్న అడిగినవారు ప్రశ్నాశం జిల్లావారే. సమాధానం చెప్పవలసినవారు ప్రశ్నాశం జిల్లావారే. తమరు కూడా ప్రశ్నాశం జిల్లావారే. ఈ పరిస్థితులలోనే సరయిన సమాధానము రాకపోతే ఇక మాబోటి వారి గతి ఏమిటి?

శ్రీ జి. వి. సుధాకరరావు :—ఈ ప్రశ్న అడిగినవారు కూడా ప్రశ్నాశం జిల్లా వారే.

మిస్టర్ స్పీకరు :—అయిన కాదు.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి :—సమాధానం ఓబిల్ రెడ్డిగారి పేరుతో వచ్చింది. దీనికి బాధ్యత ఎవరిది, వారిది కాదా?

మిస్టర్ స్పీకరు:—వారు అడిగేది ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ కంట్రోలు ఎవరిచేతిలో ఉందని. ప్రశ్న వేస్తే ఎవరికి వేయాలి, జవాబు ఎవరు చెబుతారని వారు అడుగుతున్నారు.

శ్రీ జి.వి. సుధాకరరావు:—గౌరవ సభ్యులకు కావలసినది సరయిన సమాధానము. ఒక వేళ మంత్రి “నాకు సంబంధించినది కాదు” అంటే ఇది కలెక్టివ్ రెస్పాన్సిబిలిటీ కాబట్టి అది ఏమయింది అని అడుగుతూ..

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి:—నేను పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు రెయిజ్ చేశాను. ఇప్పుడు మాకు కాగితం మీడియమ్ ఇరిగేషన్ మినిష్టరు గారి పేరుతో వచ్చింది. ఏమిటి కారణం. వారి పేరుతో వచ్చినప్పుడు వారు ఎందుకు చెప్పడం లేదు.

మిస్టరు స్పీకరు:—ప్రశ్న వేస్తే మినిష్టరు గారు ఎవరయినా సమాధానం చెబుతారు.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి:—ఎవరో ఎలాగ చెబుతారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—వారి సమాధానం వచ్చింది. ప్రశ్న ఏమి చేశారో చూడండి.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి:—మాకు ఇచ్చిన కాగితము మీద మీడియమ్ ఇరిగేషన్ మినిష్టరు గారి పేరు ఉంది. మేజర్ ఇరిగేషన్ మినిష్టరు గారు సమాధానము చెబుతున్నారు. నేను రెయిజ్ చేసిన పాయింటుకు జవాబు చెప్పడంలేదు. మేజర్ ఇరిగేషన్ మినిష్టరుగారు ఎందుచేత చెప్పవలసినవచ్చింది. ఏ శాఖను ఎవరు ఎప్పుడు ఏ రకంగా చూస్తారు అన్నది నేటివరకు తెలియనటువంటి ఆయోమయ పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి అది మాకు తెలిసే అవకాశం ఎలాగ వస్తుంది? ఎప్పుడు వస్తుంది?

శ్రీ జి.వి. సుధాకరరావు:—ఇరిగేషన్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్, గ్రాండువాటర్ మీడియమ్ ఇరిగేషన్ మంత్రిగారి దగ్గరే ఉన్నాయి. ప్రశ్నకు సమాధానము అప్రూవ్ చేసినది కూడా వారే. అయితే వారు అనుకున్నది ఏమంటే ఇది అంతా ఇంటిగ్రేటెడ్ డెవలప్ మెంటు గురించి అని నేను సమాధానం ఇస్తే బాగుంటుందని నన్ను ఇమ్మని వారు ఉత్తరం వ్రాసారు. దాని మీద ఈరోజు వారు ఉండకపోవచ్చునని నేను సమాధానము చెబుతున్నాను. బహుశా మీడియమ్ ఇరిగేషన్ మినిష్టరుగారు ఇక్కడ కూర్చోని ఉండడం వల్ల ఇది అపోహకు కారణమైందని నేను అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న (సోంపేట):—అపోహకు కారణంతో సమాధానం ముగించారు. గౌరవ సభ్యులు శ్రీరామమూర్తిగారు తమ దృష్టికి తెచ్చిన పాయింటు ఏమంటే మీడియమ్ ఇరిగేషన్ మినిష్టరుగారి పేరుతో సమాధానం వచ్చింది. మేజర్ ఇరిగేషన్ మినిష్టరుగారు సమాధానం చెప్పడంలో ఔచిత్యం ఏమిటని ప్రశ్న లేవదీశారు. దానికి నూటిగా సమాధానం - రాకపోవడంవల్ల

సభ్యులు ఈ డిపార్టుమెంటు నిర్వహణ బాధ్యతను ఎవరు చూస్తున్నారో తెలియజేయమని అడిగే ప్రశ్న దీనితో ఉత్పన్నము కాదని సమాధానం ఇవ్వడం బాచిత్యం కాదు. ఈ సమాధానం వల్ల ఆ ప్రశ్న వచ్చినది. అందువల్ల ప్రశ్నకు....

మిష్టర్ స్పీకర్ :—గౌండ్ వాటర్ మీడియమ్ యిరిగేషన్ కు సంబంధించినది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—గౌండ్ వాటర్ మీడియమ్ యిరిగేషన్, అండర్ వాటర్ మేజర్ యిరిగేషన్ ది కావచ్చు. అది కాదు పోష. కిరు అడిగిన ప్రశ్న గాని వారు అడిగిన ప్రశ్న గాని రిప్లయి ఎవరి పేరుతో ఉంటే వారు సమాధానం లేదు అని చెప్పవలసిన పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది. ఎవరెవరు ఏ బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నారో స్పష్ట పరచండి. ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం లేదు అని చెప్పడం బాచిత్యం లేదు. అది స్పష్టంగా తెలివిస్తారా?

మిష్టర్ స్పీకర్ :—గౌండ్ వాటర్ మీడియమ్ యిరిగేషన్ కు పోతుంది అన్నారు. వారు యివ్వాలి. వారి బదులు యిస్తున్నానని చెప్పుతున్నారు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—వారు కాదు అని చెప్పారు గదా?

శ్రీ కె. ఓబులరెడ్డి :—గౌండ్ వాటర్ కు సంబంధించిన ఆ లిట్, ఆ ప్రశ్న నాకు సంబంధించినది. మిగతాది మేజర్ యిరిగేషన్ మినిష్టరుగారు ఆన్సర్ చేయవలసింది అని వారికి ఉత్తరం వ్రాశాను. మీకు సంబంధించినది మీరే ఆన్సర్ చేయవలసింది అంటే గౌండ్ వాటర్ కు సంబంధించి వేరే నాకు ప్రశ్న వేసి నట్లయితే నేను సమాధానం చెప్పుతాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. ఓబులరెడ్డిగారి సంతకంతో గౌండ్ వాటర్ కు సంబంధించినదే కాకుండా, మేజర్ యిరిగేషన్ కు సంబంధించి కూడా రెండింటికి కలిపి ఒకటే సంతకం పెట్టారు. వారు ఎటుక లేకుండా సంతకం పెట్టారు అని భావించవచ్చునా?

Sri S. Jaipal Reddy :—Sir, (a), whether it is a fact that an integrated approach will be made for the development of major, medium and minor irrigation works...

మొత్తం యిరిగేషన్ డిపార్టుమెంట్ విషయంలో పాలసి క్వశ్చన్, జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ క్వశ్చన్ ఎవరు డీల్ చేస్తున్నారు? ఈ బాధ్యతను ముగ్గురు మంత్రిలు ఏవిధంగా పంచుకొన్నారు? ఒక మంత్రి బాధ్యత తీసుకొన్నారా? ఈ ముగ్గురిని తీసిపారేసి ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకొన్నారా? అది ఏమిటో చెప్పమనండి. ఆ సమస్యకు సమాధానం చెప్పకపోతే ఎలా? మా ప్రశ్న చాల స్పెసిఫిక్ గా ఉన్నది.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—పాలసి డెసిషన్ వచ్చినది. మేము ప్రశ్న వేయాలి అంటే మైనర్ ఇరిగేషన్ మంత్రికి వేయమంటారా? మేజర్ ఇరిగేషన్ మంత్రికి వేయమంటారా? మీడియమ్ ఇరిగేషన్ మంత్రికి వేయమంటారా? ఒకరికే వేయమంటారా? ఏదో ఒక క్లియర్ కట్ పాలసి ఉండాలి గదా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—రూల్ 43 "Subject to the provisions of sub-rule (2) a question may be asked for the purpose of obtaining information on a matter of public importance within the special cognizance of the Minister to whom it is addressed". ఒక మంత్రిగారికి వేస్తే ఎట్లా చెబుతారు? ఆ మంత్రిగారికి సంబంధించి అడగాలి. సుధాకర రావుగారి ప్రశ్నకు టబులరెడ్డి రిని అడిగితే ఎట్లా సమాధానం చెబుతారు?

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—సెక్రటేరియట్ లో డిపార్టుమెంటులు కొన్నే ఉంటాయి. మంత్రుల సంఖ్య పరిమితం ఉండు. 30 మంది ఉన్నారు. రేపు 60 మంది కావచ్చు. ఎంతమంది మంత్రులు ఉంటే అన్ని శాఖలు ఏర్పాటు చేస్తే అంతమందికి ప్రశ్న వేస్తాము. సెక్రటేరియట్ లో యిరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు ఒకటే ఉంటుంది. ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంట్ విషయంలో పాలసీ క్వశ్చన్స్, జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ విషయాలు ఎవరికి వేయాలి. ఏ మినిష్టర్ యొక్క స్పెషల్ కాగ్నిజెన్స్ లో ఆ విషయాలు ఉంటవి. ఆ ప్రశ్న వేస్తున్నాము.

మిష్టర్ స్పీకర్ :—జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఎవరి స్వాధీనంలో ఉంది అని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—Rule 43 says that subject to the provisions of sub-rule (2) a question may be asked for the purpose of obtaining information on a matter of public importance with the special cognizance of the Minister to whom it is addressed.."

To whom it is addressed?

అది మాకు కావలసింది. స్పెషల్ కాగ్నిజెన్స్ ఆఫ్ ది మినిష్టర్ ఎవరు?

Sri M. Venkaiah Naidu:—Sir, Rule 43 says the conditions of admissibility of the questions.... We are seeking answer here now. That is why it does not apply now....

శ్రీ జి. వి. సుధాకర రావు :—జైపాల్ రెడ్డిగారు జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, పాలసీ గురించి అడిగాడు. పాలసీకి సంబంధించి ఈ ప్రశ్న కొంత నాకు సంబంధం వున్నది కాబట్టి ఆ విషయం చెబుతాను. జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ గురించి ఈ ప్రశ్నలో ఉత్పన్నం కాదు. ఆ విషయం వేరే ప్రశ్న వేస్తే జవాబు చెబుతారు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—నాథుడు ఎవరు అనేది అడుగుతున్నాము.

Sri S. Jaipal Reddy —We are seeking enlightenment for future guidance Sir, I want to put the question again. I will repeat it for the benefit of the Chief Minister. He has come just now.. Sir, ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంట్ కొరకు మంత్రుల వరకు ముగ్గురు ఉన్నారు. డిపార్టుమెంట్ మాత్రం ఒకటే. వర్క్స్ డబ్బు మొత్తాలను బట్టి మైనర్, మేజర్, మిడియమ్ అని డివైడ్ అవుతుంది తప్ప జనరల్ పాలసీ క్వశ్చన్స్, ప్లాన్ ఆఫ్ ఓపీఎస్, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ ప్రాజెక్ట్స్ They are all integrated....

ఒక ఎస్. ఇ. ఉంటే ఆ సర్కిల్ మొత్తానికి ఎస్. ఇ. ఉంటాడు తప్ప మైనర్ యిరిగేషన్ కు వేరే ఎస్. ఇ. ఉండదు. ఛీఫ్ యింజనీర్ మేజర్, మైనర్, అని ఉంటుంది. పాలసీ క్వశ్చన్స్, ప్లాన్ ఏప్రోచ్, జరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కు ఏ మినిష్టర్ రెస్పాన్సిబుల్. ఈ ముగ్గురు కాకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ బాధ్యత చేపట్టారా? చేపట్టినట్లయితే ఏ పద్ధతిలో చేట్టినారు? ఈ విషయాలు స్పష్టం చేయమంటున్నాము.

ముఖ్యమంత్రి (డా. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి):—ఈ యిరిగేషన్ ప్రాజెక్టులలో మూడు విభాగాలు ఉండేటప్పుడు ఆఫీసర్స్ కొందరు సమిష్టిగా, కొందరు కేవలం అదే శాఖకు సంబంధించిన వారు ఉంటారు. ఏ శాఖకు సంబంధించిన వారు ఉంటారో వారిపైన ఈ సమస్య ఉద్భవించదు. సమిష్టిగా ఉండే ఆఫీసర్స్ గురించి ఏ విధంగా ఎవరు కంట్రీలో చేస్తారు అనే సమస్య గౌరవనీయ సభ్యులు అలోచిస్తున్నట్లు కనబడుచున్నది. ఇందులో పాలసీ ఉంటుంది. డిస్ట్రిబ్యూషన్ ఉంటుంది. ట్రాన్స్మిషన్ ఉంటాయి. ఈ మూడు విషయాలు. పాలసీ వ్యవహారాలు ఏ మంత్రి శాఖకు సంబంధించి ఆ మంత్రి సూచారు. Superintending Engineer ముగ్గురికి ఒకరే ఉన్నా మైనర్ యిరిగేషన్ పాలసీ సంబంధించిన వ్యవహారం ఆ శాఖ మంత్రి చూస్తారు. డిస్ట్రిబ్యూషన్ వ్యవహారం ఆ మినిష్టర్స్ కే సంబంధం ఉంటుంది. ముగ్గురికి సంబంధించి mutualగా ఉండే ఆఫీసర్స్ ట్రాన్స్మిషన్ ఉన్నప్పుడు నా దగ్గరకు వస్తుంది.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, ఒక క్లారిఫికేషన్ కావాలి 9-40 a.m. పాలసీ, డిస్ట్రిబ్యూషన్, ట్రాన్స్మిషన్ యివేగాక—యిక్కడ ప్రశ్నలో the steps taken for tapping under ground water facilities etc., అని నీటి వనరుల అభివృద్ధి కొరకు అడగడం జరిగింది. మూడు రకాలైన నీటి వనరుల అభివృద్ధి సమగ్రంగా చేయడం కొరకు ఆలోచన చేసే విధానం ఏమిటి? దీని గురించిన ప్రశ్నకు ఏ మంత్రి సమాధానం చెబుతారు?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—ఇంటిగ్రేటెడ్ ఎప్రోచ్ కొరకు ఒక కమిటీ వుంది. ఛీఫ్ మినిష్టర్ అధ్యక్షతన ఒక కమిటీ వుంది. దానిపై రెహ్మా చేస్తూ వుంటారు. తరువాత, వ్యవహారం చూసేటప్పుడు, అసలు శాఖకు సంబంధించి పాలసీ గాని, డిస్ట్రిబ్యూషన్ యాక్షన్ తీసుకోవాలన్నా అవన్నీ వారు చూసేదిగా ఉంటుంది. తరువాత—Integrated approach for the development of major, medium and minor irrigation works....

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అయితే దీనికి ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతారా? ఇంటిగ్రేటెడ్ డెవలప్ మెంట్ ఆఫ్ ది ఇరిగేషన్ సోర్సెస్ ఇన్ ది స్టేట్—యీ ప్రశ్నకు ఎవరు జవాబు చెబుతారు?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—ఇంటిగ్రేటెడ్ ఎప్రోచ్ గురించి రోజూ రాదు. ఏమైనా సమస్యలు వచ్చి—బిట్టెన్ మీడియం అండ్ మైనర్ ఓవర్ లాపింగ్ గాని, వాటి ఎటోకే స్ గురించి గాని చర్చించవలసినవచ్చినప్పుడు అది వస్తుంది తప్ప ప్రతిసారీ ఇంటిగ్రేటెడ్ ఎప్రోచ్ గురించి చర్చించరు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— ఇప్పుడు వచ్చింది, దీనికి ఎవరు సమాధానం చెబుతారు? ఇంటిగ్రేటెడ్ ఎప్రోచ్ అన్నది ఈ ప్రశ్నలో ఉత్పన్నమైనది, దీనికి ఎవరు సమాధానం చెబుతారన్నది మా పాయింటు.

శ్రీ యస్. జై పాల్ రెడ్డి :— అయ్యో, కాబినెట్ లో కొన్ని వ్యవహారాలు చూడడానికి సబ్-కమిటీస్ ఏర్పాటు చేసారో వచ్చింది. ఆ సబ్-కమిటీస్ లో ఇరిగేషన్ కు ఒక ప్రత్యేకమైన సబ్-కమిటీ ఉన్నదని, ఆ సబ్-కమిటీ ముఖ్యమంత్రిగారు అధ్యక్షుడని, వారి అధ్యక్షులను సబ్-కమిటీలో యా ప్రాబ్లమ్స్ డిస్సైడు అవుతాయని తెలుస్తున్నది. అయితే అదే కుడా కనబడడం లేదు. రెసిడెన్షియల్ ట్రాన్స్ ఫర్స్, షీట్ విషయంలో బిజినెస్ యాల్సు ప్రకారంగా కొన్ని మినిస్టర్స్ స్థాయి వరకు అగిపోతున్నది. మరికొన్ని ముఖ్యమంత్రివరకు వెళతాయి. అయితే ఇంటిగ్రేటెడ్ ఏరియాలో ఒక సూపర్ వైజర్ ను మాగ్నాలన్నా, ఒక అసీస్టెంట్ ఇంజనీరును మార్చాలన్నా ఫైలు ముఖ్యమంత్రి వరకూ వెళ్ళాలి అంటే అది అపహాస్యంగా వుంటుంది కాబట్టి యీ పరిస్థితిని ముఖ్యమంత్రిగారు క్లారిఫై చేయాలి.

శ్రీ ఖట్టం శ్రీరామమూర్తి :— టేబుల్ పై జవాబుమీడియం యిరిగేషన్ మినిస్టర్ గారు పెట్టారు. జవాబు చెప్పినవారు మేజర్ ఇరిగేషన్ మినిస్టర్ గారు ఇప్పుడు యిది ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన అసిన జవాబు అని తెలుస్తున్నది. ఇంత కన్ ఫ్యూజన్ వున్నప్పుడు...

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :— గౌ. సభ్యులు ఖట్టం శ్రీరామమూర్తి గారికి ఎట్లా చెబితే కన్ ఫ్యూజన్ తొలగుతుంటే తెలియడంలేదు. కొశ్చన్ క్లియర్ గా వున్నది. Whether it is a fact that an integrated approach will be made for the development of major, medium and minor irrigation works; If so, the details of such proposals ఇది చేస్తారు. ఎప్పుడయినా సమస్య వస్తే, అది యిద్దరు ముగ్గురు మినిస్టర్స్ కు సంబంధించివుంటే, సమిష్టిగా కూర్చుని చర్చిస్తారు. పెద్ద విషయాలు వచ్చినప్పుడు దానికి ఒక కమిటీ వుంటుంది. ఆ కమిటీలో చర్చించుకుంటారు. ఇదిగాక, అదనంగా ఇన్ ఫర్ మేషన్ కావాలంటే చేసు మనవిచేశాను. If this is a specific question the concerned Minister who is dealing this will answer.

Sri Ch. Rajeswar Rao :—There are oral questions and other Supplementaries. So. now who is responsible for this specific question. The Honble Minister, Sri Obul Reddy, has denied that he has not been given the opportunity to reply this question.

Sri S. Jaipal Reddy :—Opportunity was given but not availed.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :— అంశర్ గ్రాండు వాటర్ ఫెసిలిటీ గురించి కొశ్చన్. యీ పోర్టిఫోలియో డివిజన్ లో ఎవరికి సంబంధంవుంటే ఆ మంత్రి జవాబుపూర్తి చేస్తారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అక్కడ ఓబులరెడ్డిగారి సంకంఠో వున్నది. వీరు జవాబు చెబుతున్నారు. వారిని అడిగితే గాని సంబంధంలేదు అంటున్నారు. వారిద్దరికీ సంబంధం లేకపోతే వారి సంకంఠో ఎన్నర్ ఎలా వచ్చిందని సభ్యులు అడుగుతున్నారు.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :— ఓబులరెడ్డి గారు సమాధానం పూర్తిచేసే దానికి సంబంధంలేదని చెప్పడం—ఇప్పుడు మేము నే దానిగురించి చెప్పలేను, దానిని చూసిన తరువాత చెబుతాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఇలాంటి ప్రశ్నలు వచ్చినప్పుడు ఎవరు జవాబులు చెప్పాలి ?

శ్రీ కె. ఓబులరెడ్డి :— నాకు సంబంధం లేదు అని చెప్పలేదు. Let me answer .. The steps taken for underground water facilities.... అని ఫుట్ నోట్ లో వుంది. అందువలన, మేజర్ యిరిగేషన్ మినిస్టర్ గారు ఆన్సర్ చేస్తారని.....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇక్కడ ఆఫీసు నుంచి పంపించానిలో మినిస్టర్ ఫర్ మీడియం యిరిగేషన్ స్ట్రీజ్ టు స్టేట్—అని వ్రాసి వుంది.

శ్రీ కె. ఓబులరెడ్డి :— అలా రాయడానికి కారణం - ఇంటిగ్రేటెడ్ ఎగ్జిక్యూట్ ఫర్ మేజర్, మీడియం అండ్ మైనరు యిరిగేషన్ అని వుంది కాబట్టి తానే దానికి జవాబు యివ్వవలసిందని నేను చాల రోజుల క్రిందట ఉత్తరం వ్రాసి పంపించాను. అందుకని వారు యిప్పుడు ఆన్సర్ చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మీ సంతకంతో వున్నది.

Sri K. Obul Reddy : - Sir, "The steps taken for tapping underground water facilities. . " అని వుంది (సి) లో, స్పెషిక్ కొశ్చెన్ చేస్తే నేను ఆన్సర్ చెబుతాను అని అన్నాను. కాకపోయినప్పటికీ, వారు అడిగారు కాబట్టి చెబుతున్నాను—ప్రకాశం జిల్లాలో కొంతవరకు జరిగింది, ఎక్కువ భాగం జరగలేదు.

Cluster Scheme for Narsampet Taluk

351—

*1957 Q.—Sri M. Omkar (Narsampet);—Will the Minister for Finance & Power be pleased to state.

(a) whether it is a fact that the Cluster scheme for Narsampet taluk in Warangal District has been sanctioned in the month of January, 1978;

(b) whether it is also a fact that the work under the said cluster scheme has not yet been started so far;

(c) the reasons for the delay; and

(d) when will it be started ?

విద్యుచ్ఛక్తి మరియు అధికశాఖ మంత్రి (శ్రీ జి. రాజారాం):—

(ఎ) కాదండి.

(బి) అవునండి.

(సి) (బి) క్లాజుకు ఇచ్చిన సమాధానం దృష్ట్యా ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

(డి) పథకం మంజూరై గ్రామీణ విద్యుద్దీకరణ సంస్థ చే రుణం మొదటి వాయిదా విడుదలైన తరువాత పని ప్రారంభించబడుతుంది.

అధ్యక్షా, సభ్యుల ఇన్ ఫర్ మేషన్ కొరకు ఒక విషయం మనవి జేస్తాను, ఇది మొన్న ఆగస్టు 9న నాడు బోర్డ్ ఆఫ్ డైరెక్టర్లు సమావేశంలో యీ స్కీము కనీసం ఒక రాల క్రింది కాంక్షన్ చేయబడిందనే వార్త వచ్చింది దాని ఆఫీసియల్ కమ్యూనికేషన్ కొరకు ఎదురు చూస్తున్నాం అది వచ్చిన తరువాత డబ్బు రిలీజ్ చేయడం, కార్యక్రమం మొదలు పెట్టడం జరుగుతుంది.

Reduction of Power Tariff on Poultry Industry

352 --

*1593 Q.—Sri K. Govinda Rao:—Will the Minister for Finance and Power be pleased to state :

(a) whether the Government propose to reduce power tariff on poultry industry on par with Cottage Industries, and

(b) if not, the reasons therefor ?

(శ్రీ జి. రాజారాం :—(ఎ) లేదండి.

(బి) ప్రస్తుతం ఉన్న రేటు, ఎల్. టి. పంపిణీ వద్ద చూసిటు ఒక్కంటికి లక్షలకు పైగా కంటే చాలా తక్కువగా ఉండడం చేత విద్యుచ్ఛక్తి రేటును ఇంకా ఎక్కువగా తగ్గించడానికి వీలు లేదు.

INTEGRATED DEVELOPMENT COMMAND AREAS

353—

* 432 Q.—Sri S. Jaipal Reddy :—Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the state Government have set up the organisational and administrative machinery for the integrated development of command areas of the following projects :

1. Nagajunasagar.
2. Pochampad.
3. Tungabhadra Low Level Canal :
4. Kurnool-Cuddapah Canal.

(b) If so, the details of this machinery : and

(c) the date from which the machinery started its works

వ్యవసాయ శాఖమంత్రి (శ్రీ వై. వెంకటరావు) :— ఎ. అపనండి.
ఈ క్రింది వాటికోసం పొరుదల ప్రాంత అభివృద్ధి స్థలాలు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి.

1. నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టు కుడికాలువ
2. నాగార్జునసాగరు ఎడమ కాలువ
3. పోచంపాడు ప్రాజెక్టు
4. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ఎగువ కాలువ మరియు దిగువ కాలువ, కడప, కర్నూలు కాలువ, రాజోలి బండ మల్లంపు పథంతో కూడినప్పుడు తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు కాంప్లెక్స్.

(బి) ఒక్కొక్క పొరుదల ప్రాంతంలోని సంస్థాపరమైన, పరిపాలనా సంబంధమైన యంత్రాంగం. ఈ క్రింది వారితో కూడి ఉన్నది :—

1. “పొరుదల ప్రాంత అభివృద్ధి బోర్డు”. దీనికి ఒక మంత్రిగారు అధ్యక్షులుగా ఉంటారు.
2. పొరుదల ప్రాంత అభివృద్ధి పబ్లిక్ రిమిటీ.
3. ప్రధాన కార్యనిర్వాహకాధికారి ఉయిన పరిపాలనాధికారి, రాష్ట్రంలోని నీటి పారుదల ప్రాంతపు అభివృద్ధిని సచివాలయ స్థాయిలో నీటిపారుదల ప్రాంతపు అభివృద్ధి శాఖ చూస్తుంది.

(సి) 28-9-1974 తేదీ నుండి పోచంపాడు పొరుదల ప్రాంత అభివృద్ధి సంస్థ, 29-4-1975 నుండి నాగార్జునసాగర్ కుడి, నాగార్జునసాగర్ ఎడమ కాలువ మరియు తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు పొరుదల ప్రాంతపు సంస్థ పని చేయడం ప్రారంభించాయి.

(Question No. 354 was not put)

Construction of houses in the sites assigned to Harijans and Weaker Sections.

355—

* 1195 Q.—Ch. Vittal Reddy :—Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to construct houses in the house sites assigned free of cost to Harijans and Weaker Sections in rural areas and to recover the cost on instalment basis; and

(b) the steps proposed to be taken in pursuance of the said decision?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.వి.ఆర్.ఎస్. పద్మానాభ రాజు):—

(ఎ) లేదండీ. ఈ విషయంలో నిర్దిష్టమైన ప్రతిపాదన ఏదీలేదు.

(బి) ఈ పోష ఉత్పన్నం కాదు.

Issue of permits to private operators to ply buses on feeder routes

356 —

*701 Q.-Sri P. Janardhan Reddy (Kamalapur) :—Will the Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether the State Government proposed to issue permits to private operators to ply buses on feeder routes connecting villages;

(b) if so, the total number of buses proposed to be operated; and

(c) the total number of permits granted so far?

రవాణా శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి) :— (ఎ), (బి) మరియు (సి) నిర్దిష్ట కాలంలో పల ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రాష్ట్రోద్ధు రవాణా సంస్థ బస్సుతోగాని ప్రయివేటు బస్సుతోగాని రాష్ట్రంలోని గ్రామాలను కలిపేటందుకు ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. ప్రభుత్వ ప్రకటిత విధానం ప్రకారం “గ్రామాలను కలిపే రవాణా సర్వీసు” పథకం క్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ పథకాలను తయారుచేసింది. సంస్థ, బస్సు సర్వీసులను ప్రవేశపెట్టే స్థితిలో లేని రూట్లకు సంబంధించి, అట్టి సర్వీసులను ప్రవేశపెట్టే బాధ్యతను, ప్రయివేటు ఆపరేటర్లకు అప్పగించ బడుతుంది. అయితే ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ ఆమోదిత పథకాలకు సంబంధించిన పథకులకు లోబడివుంటుంది.

పథకం, 1978 అక్టోబరు 2వ తేదీనాటికి అమలులోనికి రావాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశిస్తున్నది.

L. A. Q. Post-poned from 21—8—78 to 30—8—78.

Delays Occuring in the Disposal of Session Cases.

217—

*317 Q.—Sri E. Ayyapu Reddy (Panyam) :—Will the Minister for Law be pleased to state :

(a) whether the Government have reviewed the delays occurring in the disposal of Sessions cases after the amendment of Criminal Procedure Code in 1974 dispensing with the committal proceedings and changing the Sessions procedure;

(b) whether the Government propose to revert back to the original procedure of Sessions Trial; and

(c) whether the High Court of Andhra Pradesh recommended reversion to the old procedure of Sessions Trial?

న్యాయశాఖ మరియు ఉడకేవుల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. భాగ్యరావు):-

(ఎ) కోర్టులను కేసుల పరిష్కారంలోని జాప్యాలపై ప్రైవేట్ నియత కాలికంగా సమీక్ష జరుపుతున్నది.

(బి) కేంద్ర ప్రభుత్వం సంపాదించి ఈ విషయాన్ని పరిశీలించడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వ సలహా మేరకు ఈ విషయం వదలవేసి బడింది.

(సి) అవునండీ. సిఫారసు చేసింది.

Further Supplementaries on L.A.Q. 720

re : Amount spent for Ameliorating the Condition of S.Cs. & S. Ts.

శ్రీ కె. వి. ఆర్. ఎన్. ఏద్రనాథరాజు :- డిప్యూటీగా జవాబు చెప్పాలని 9-50 a. m. తమరు అన్నారు, కేటాయించింది 50 లక్షలు. అందులో 24.80 లక్షలు ఖర్చు చేసారు. మిగిలిన 25.20 లక్షలు ఖర్చు కాలేదు. ఎందుకు మిగిలిందని అడిగారు. కేక్ మెటీరియల్ రావడం అగిపోతుందేమో అనే ఉద్దేశంతో బడ్జెట్ లో పెట్టారు. కేక్ మెటీరియల్ కంటిన్యూ అవుతోంది కనుక మిగిలిపోయింది.

L A.Q. Postponed from 24-8-78 to 30-8-78.

Additional D. A. to Pensioners of Non-Teaching Municipal Employees

301—

*455 Q.—Sri K. Govinda Rao :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Additional Dearness Allowances had been sanctioned to pensioners of non-teaching Municipal Employees in Andhra Area as per the G. O. Ms. No 327, Finance, dated 23-9-1977;

(b) if so, whether the G. O. had been communicated to all the Municipalities of Andhra Area; and

(c) if not, the reasons therefor ?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :- (ఎ. వి. మరియు సి.) రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పంచమ దార్లంబరకూ రూ 10 లకు తక్కువ కాకుండాను రూ. 50 లకు మించకుండాను 10 శాతం పంచమ పెంచుతూ 23-9-1977 తేదీగల ఆర్థిక శాఖ మిన్. నెం. 327 జి. ఓ. లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్తరువులు జారీ చేసింది పూర్వాలక పంచమతో పని చేసిన బోధనేతర పంచమదార్లకు ఈ పంచమ పెరుగుదల సదుపాయాన్ని వర్తింపజేసే విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది.

ఈ జి. వో. ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి డి.ఎమ్. పి. ని 80 మునిసిపాలిటీల నుంచి వారి ఉద్దేశ్యం కనుక్కుని ప్రభుత్వానికి సంపాదని ఆదేశం ఇవ్వడం జరిగింది. వారు ఆదేశం ఇచ్చారు. దాని ప్రకారం 2.47 లక్షలు ఖర్చు అవుతుందని రిపోర్టు ఇచ్చారు. 1-10-77 నుంచి ఇంప్లిమెంటు అయేటట్లు ఆర్డర్లు పంపుతాము.

Further Supplementaries on L. A. Q. No. 1741

re : Rajulibanda Project Scheme

శ్రీ ఎమ్. టంకార్ : - మేజరు ఇరిగేషను మంత్రిగారు లేదని సమాధానం చెప్పినప్పుడు వ్యతిరేకమైన సమాధానం కాకుండా కార్త సొక్కు ఉంచండి అని కోరాము. అందుకే ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చేవరకు అగింది.

డా. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి : - ఐనా కాకపోయినా, అదేమాదిరి అండర్ స్టాండింగుతో, ఆ-అని నేను సమాధానము చెప్పాలని గౌరవసభ్యుల అభిప్రాయ మయితే అది వేరు

శ్రీ ఎం. టంకార్ : - విశ్వాసంతో హామీ యివ్వాలని మా ఉద్దేశము.

డా. ఎమ్. చెన్నారెడ్డి : - మేజరు ఇరిగేషను మంత్రిగారు ఈ విషయాలు పరిశీలన చేశారు. నేను కూడా పరిశీలన చేసినప్పుడు కృష్ణా-తుంగభద్రకు సంబంధించి మొత్తం 280 టిఎమ్సి లలో మనకు కర్ణాటకకు ఫిక్స్ చేయడంలో మనకు 127.5 టిఎమ్సి ఫిక్సు చేశారు మొత్తం మ్యాగ్నిమం కెపాసిటీ వరకు పెట్టారు. అన్నీ రాయలసీమకు కృష్ణాజిల్లాకు సంబంధించే. వేరే ప్రాంతాల సమస్యలేదు. దీనికి సంబంధించిన వివరాలు ఇదివరకు ఇవ్వకపోతే ఇస్తాను. 127.5 కి కంప్లీటుగా కమిట్ మెంటు ఉంది. కె.సి కెనాలుకు తగ్గిస్తాం అనుకోండి. తగ్గిస్తే మరల ఎఫ్సు అవుతుంది. 1948 లోనే దీని విషయమై సర్వే చేయడం, కొంత డబ్బు ఖర్చుచేయడం జరిగింది. మరల ఇప్పుడు ట్రిబ్యునల్ ఎవార్డు వచ్చిన తరువాత పరిశీలన చేసి ఈ విధంగా చెప్పడం జరిగింది కాని నెగెటివ్ యాటిట్యూడ్ అనేది కాదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం) : - రాజోలిబండ్ స్కిము ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడకముందే వచ్చింది. 25 సంవత్సరాలకు పూర్వమే మైసూరు ప్రభుత్వంతో రాయశారాలు జరపడం జరిగింది. 12 గ్రామాలు వారికిస్తే వారు కొన్ని మనకు ఇస్తే రాజోలిబండ్ ఆనకట్ట ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతంలోనే ఉంటుందని కూడా అనుకోడం జరిగింది. మైసూరు ప్రభుత్వం అందుకు అంగీకరించలేదు. ఆ చర్యలలోనికి నేను పోను. ఈ రాష్ట్రం ఏర్పడకపూర్వమే దానిని ప్రారంభించారు. ఇంతకాలంగా సాగుచేసుకుంటూ వచ్చారు. ఈనాడు కృష్ణా-తుంగభద్ర నీటి పంపకంలో మన వాటా ఆధారం చేసుకుని 25 సంవత్సరాలుగా చేసుకునేవారికి మన వాటాలో సర్దుబాటు చేయాలికాని ఆమెరకు మాగాణికి కాకపోయినా మెట్టకయినా గ్యారంటీ ఇచ్చి రాయలసీమ, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలకు సర్దుబాటు చేయాలేకాని - క్రొత్తగా వచ్చిన పంపకంవల్ల వారికి తిరుక్షవరం చేస్తాం అనడము సరయినది కాదు.

డా ఎం చెన్నారెడ్డి:— గౌరవనీయులైన సుందరయ్యగారు చెప్పింది ఇదివరకే కొన్ని గ్రామాలలో కొందరు వాడుకుంటున్నారని ట్రీబ్యూనల్ ఎవార్డు మూలంగా వారి పోతుందని. సమాచారం నావద్ద లేదు. చీఫ్ ఇంజనీరు గారిని ఇప్పుడు కన్సల్టేషన్ అటువంటిది లేదంటున్నారు. ఇనప్పటికీ గౌరవ సభ్యులు చెప్పినదానిని ఏ విల్ టేక్ నోట్ అఫ్ ఇట్ అండ్ ఎగ్జామిన్ ఇట్.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— చీఫ్ ఇంజనీరుగారు ఏ రకంగా సమాధానము చెబుతున్నారో నాకు తెలియదు. రాజోలిబండ స్కీము అనేది ఒకటి ఉంది. దానిక్రింద సాగుఅవుతున్నది. ఆ స్కీము క్రింద నీళ్ళు గారంటి ఉందా, లేదా? అదనంగా ఇవ్వాలని నేను అడగడంలేదు. ఆ రోజున మేజరు ఇరిగేషన్ మంత్రి గారు చెప్పింది ఏమిటంటే— రాజోలిబండ స్కీము చేయడానికి నీళ్ళు కేటాయిం చ లేదు కనుక ఎత్తుకునేది లేదంటున్నారు. ఆ విషయం క్లారిఫై చేయండి.

డాక్టరు యం. చెన్నారెడ్డి:— రైట్ కెనాలు, రైట్ కెనాలు అని రెండు. రైట్ కెనాలు క్రింద యిప్పటికే నీరు వుంది. దానిని ఎవ్వరూ డిస్టర్బ్ చేయడము లేదు. రైట్ కెనాలు ప్రశ్న లేవదీశారు. రైట్ కెనాలు క్రింద నీరు ఇచ్చారా అనేది. రైట్ కెనాలు క్రింద కూడ కొంత ఫీరియా యిచ్చారు. ఇప్పుడు ఆగుతున్నది దానిని పిచారణ చేయిస్తారా అన్నారు. రైట్ కెనాలు క్రింద వేరే యిచ్చినది ఏమీ లేదు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న:— రాజోలిబండ సమస్య సుందరయ్యగారు చెప్పినట్లు 10-00 a.m. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాక పూర్వమునుంచి వున్న సమస్య. మనకు రావలసిన నీటి వాటాను సాధించడములో ప్రభుత్వము విఫలమైనది. రాజోలిబండ స్కీము అనేక సర్వేలు జరిగిన తరువాత దానికి నీరు సాధించుకొనడములో విఫలమైనాము. అధికార రీత్యా అక్కడ సాగుబడికి అవకాశము యిచ్చామని ఏ చీఫ్ ఇంజనీరు చెప్పలేదు. రాజోలిబండ ప్రాజెక్టు క్రింద వల్లపు సాగు అవుతున్నది యిప్పుడు. ఆ సాగుబడికి నష్టము లేకుండా తగిన చర్యలు తీసుకుంటామని ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ యివ్వ గలరా?

డా. యం. చెన్నారెడ్డి:— ట్రీబ్యూనల్ కి అప్పగించిన తరువాత అక్కడున్న 280 టి యమ్ సి వాటరులో మనకు 127.5 టి యం సి కర్టాటకు 102.5 టి యం సి వాటరు దొరకింది. ఇక్కడ గెలిచామా ఓడినామా అనేది కాదు. విఫలత అంటే ట్రీబ్యూనల్ లో సాధించుకొనగలిగింది అంతే తప్ప అంతకంటే ఎక్కువ చెప్పలేము. లచ్చన్నగారు చెబుతున్నట్లు ఆ ప్రాంతములో వాడకందారులు వుండి, వారిని ప్రొటెక్ట్ చేయాలనే మాట. ఆ ప్రాంతములో వాడకందారులు లేరని తెలుస్తున్నది. లేదు అని రూల్ ఔట్ చేయకుండా వారు చెప్పారు కనుక మరల చూసుకుని అటువంటిది ఏమైనా వుంటే ఏవిధంగా చేయగలుగుతామనేది చూస్తాం.

శ్రీ పూల మబ్బయ్య:— రాజోలిబండ రైట్ కెనాలు. రైట్ కెనాలు వున్నాయి. రైట్ కెనాలు క్రింద ఇంతవరకు ఇరిగేషన్ రాలేదు. రైట్ కెనాలు క్రింద అలంపూర్ వరకు వచ్చింది. వచ్చిన ఆయకట్టు బిలాజా పడావా అంటారు.

లోకైక్ పనుక్రింద చేశారు. నీరు యివ్వరు, పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారు. 1946 నుంచి రైట్ కెనాలు క్రింద నీరు యివ్వాలనే ఆందోళన జరుగుతున్నది. ఇది కృష్ణా నీటితో ముడిపడివుంది. కృష్ణా నీటిని రాయలసీమకు డైవర్టు చేసే సందర్భములో ఇచ్చిపల్లికి గోదావరి నీరు వస్తుంది కాబట్టి కరువుప్రాంతాలైన ఎమ్మిగనూరు, పత్తికొండ ప్రాంతాలకు కుడి కాలువద్వారా నీరు అందించాలనేది మా అభ్యర్థన. కృష్ణానది నుంచి, గోదావరి నుంచి రాయలసీమకు నీరు డైవర్టు చేయాలి. ఎక్కువగా కరువుతో బాధపడే ప్రాంతాలు కాబట్టి డైవర్టు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

డా. యం. చెన్నారెడ్డి :— మన టోటల్ డిమాండ్ 15.9 టి.యం.సి. 15.9 టి.యం.సి. యిచ్చారు. 15.9 టి.యం.సి వాటరుతో 8300 ఎకరాలు ఇక్రెజ్ట్ చేసుకొనగలుగుతామనేది మా అంచనా. 5300 ఎకరాలు మాత్రమే ఇక్రెజ్ట్ అవుతోంది. 16 టి.యం.సి డ్రా చేస్తున్నాం. కెనాలు మేనేజిమెంటులో ప్రాగ్ డిఫెక్టు వున్నట్లు వుంది. వారు దానిని పరిశీలన చేస్తున్నారు. తొందరలో సరికే 8300 ఎకరాకు పూర్తి యటిలై జేషన్ జరుగుతుంది.

Short Notice Questions and Answers

Instructions to Societies By Nalgonda C. C. Bank For Admission of New Members

356—A

S. N. Q. No. 2285-S.-Sarvasri N. Raghava Reddy, A. Lakshmi-Narayana (Miryalaguda) :—Will the Minister for Cooperation be pleased to state:

(a) whether it is not a fact that Nalgonda C.C. Bank has instructed the societies to admit new members ;

(b) the reasons for now saying that loans will not be sanctioned to new members after admitting them ;

(c) whether the societies are not being rendered futile on account of refusal of loans to new members after farming viable societies apart from causing credit difficulties for ryots to carry on agricultural operations; and

(d) whether steps will be taken to see that some amounts are paid to the ryots before the end of the agricultural season ?

సహకార కాఖా మంత్రి (శ్రీ యన్. అమరనాథరెడ్డి):—

(ఎ) నల్గొండ కేంద్రసహకార బ్యాంకు కొత్త సభ్యులను చేర్చుకోవలసిందిని వరపతి సంఘాలను ఆదేశించడం జరిగింది.

(బి) కొత్త సభ్యులకు రుణాలు ఇచ్చేటందుకు నల్గొండ కేంద్రసహకార బ్యాంకు రాష్ట్రసహకార బ్యాంకును మరో 50 లక్షల రుణం మంజూరు చేయవలసిందిగా కోరింది. కాని రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు ఆ మొత్తం మంజూరు చేయలేదు.

(సి) ఇప్పటివరకు చేర్చకొనబడిన కొన్ని సభ్యులకు ఎరఃతి కార్డులు కల్పించేందుకు నల్గొండ కేంద్ర సహకార బ్యాంకు వ్యయతన చేస్తున్నది.

(డి) నల్గొండ కేంద్ర సహకార బ్యాంకు ఉపాధ్యక్షుడు రూ. 7,56,000 లు రుణం పొందాడు. ఈ టకు వ్యవసాయ పనులు పూర్తిగాక ముందే రైతలందరి పరపతి అవసరం ఉంటుందని పరిశీలనలు చేయబడుతున్నాయి.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి (నక్కికల్):—మిగతావాడు 50 లక్షలు అడిగి మిగతా వాటికి యిచ్చి నల్గొండ జిల్లాను పేరే ప్రెస్టిజ్తో చూపిస్తామని వుందా? కన్వర్షన్ చేసుకొనేవారికి ఆపి కొత్త వారికి యిస్తున్నామని ఈలా విషయంలో తేడా చూపించడం పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ యన్. అమరనాథరెడ్డి:—1975 సంవత్సరానికి నల్గొండ జిల్లా 10 లక్షలు టార్గెట్. 155.70 వేలు యిప్పటికి యిచ్చారు. కొంతమంది యివ్వడానికి అభ్యంతరం లేదు. తగిన ఆదేశాలు యిస్తాము. స్టేట్ కో-ఆపరేషన్ బ్యాంకు నిరాకరించిన మాట నిజమే. త్వరలో ఆదేశాలు యిచ్చి కొత్త సభ్యులకు కూడ సౌకర్యం కలుగజేస్తాం.

Misappropriation of Funds By The Management of Mathrusri Bazar. Tenali.

356—B

S.No.Q.No. 2284-S- Smt. D. Indira(Tenali)—Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact, that certain allegations were made to Registrar of Coop. Societies about the mis-management, misappropriation of funds, etc. against the Management of Mathrusri Super Bazar, Tenali, Guntur District in the year 1978 ;

(b) whether it is also a fact that Audit officer has found a loss and misappropriation of nearly Rs. 2 lakhs by the management in the said super bazar; and

(c) whether it is also a fact, that the audit officer was transferred because of his findings ?

(ఎ) అవునండి.

(బి) కాదండి. దాదాపు రూ. 36.442,36 ల వరకూ నష్టం ఉన్నట్లు తెలియజేస్తూ అడిటు ఆఫీసరు ఒక ప్రత్యేక నివేదికను వంపారు ఇందులో రూ. 20,750.15 లు దుర్వినియోగం చేయబడినట్లు నివేదించబడింది.

(సి) కాదండి. తెనాలి సూపరు బజారు మేనేజింగు డైరెక్టరు వట్ల మరొక ఉద్యోగివట్ల ఆడిటు ఆఫీసరు ప్రవర్తన సక్రమంగా లేదని ఆరోపించబడిన విషయాలపై డి.సి.ఎ. ఓ. కు అందిన ఫిర్యాదుల కారణంగా ఆయన బదిలీ చేయబడ్డారు.

శ్రీమతి డి. ఇందిర :— అవహరణకు సంబంధించిన విషయాన్ని ఆడిట్ ఆఫీసర్ బయట పెట్టారు. ఆడిట్ ఆఫీసర్ ని ట్రాన్స్ ఫర్ చేశారు అంటున్నారు. కాని కోఆపరేటివ్ ఆఫీస కు ఇక్కడ వున్నవారికి సంబంధబాంధవ్యాలు ఏమిటి? అవహరణ జరిగినపుడు దానిమీద ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ యన్. అమరనాథరెడ్డి :— 7-7-78 న రిజిష్టరు ఆఫ్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ సెక్షన్ 51 విచారణ చేయడం జరిగింది. ఏ ఆధికారి అయితే నిధులు దుర్వినియోగం చేశాలో వారిని 31-3-77 లో సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. మిస్ అప్రాప్రియేషన్ కి సంబంధించినవారిమీద పోలీసు కంప్లెయింట్ పెట్టి ప్రాసిక్యూషన్ లాంచ్ చేయడం జరిగింది. ఇటువంటు చర్యలు అన్ని తీసుకొని సుమారు ఆరువేల రూపాయలు అతని వద్దనుండి వసూలుచేయడం జరిగింది. ఇంకా 10-20 a. m కొంత వసూలు చేయవలసిన అవకాశము వుంది.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—ఈ ఆడిటు ఏ సంవత్సరానికి సంబంధించిందో సెల వివ్వాలి. ఏ సంవత్సరము అయినా 28 వేల రూపాయల ఎంజేజిల్ మెంటు అంటున్నారు. అది జరిగేవరకు దానిని సూపర్ వయజు చేస్తున్న కోఆపరేటివ్ ఆధికారి ఎవరు? అతని మీద చర్య తీసుకున్నారా?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—ఈ ఆడిటు 76-77లో జరిగింది. అప్పుడు మిస్సప్రొప్రియేషన్ అయిందని యీ ఆడిటు ఆఫీసరు చెప్పడం జరిగింది. ఆయన రిపోర్టును బట్టి అక్కడ వుండే సూపర్ బజారులో పనిచేసే వుద్యోగులపైన చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ ఆడిటు ఆఫీసరు అక్కడ వున్న వుద్యోగినితో మిస్ తీ పేవ్ చేశాడని—నాకు అందిన భోగట్టా ప్రకారము—14-3-78 నాడు ఎం.డి. సూపరుబజారు కంప్లెంటు చేస్తే డిస్ట్రిక్టు కోఆపరేటివ్ ఆడిటు ఆఫీసరు అతనిని బదలీ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—దీనిలో చాలా కుంభకోణం వుంది. డిస్ట్రిక్టు కోఆపరేటివ్ ఆడిటు ఆఫీసరు ఎం.డి. బంధువు. ఎం.డి. ఆడిటు జరుగు తున్నప్పుడు సహకరించలేదని, యిన్ఫర్మేషను రాబట్టడానికి మార్గం లేక ఎం. డి. సమ్మన్స్ జారీ చేశాడు. ఫలానారోజు సూపర్ బజారులో మీటింగు పెడుతున్నాం ఆ రోజు వచ్చి తెక్కలు చాఖలు చేయవలసిందని. 8-3-78 నాడు సమ్మన్స్ ఇచ్చారు. 16వ తేదీన మీటింగులో ద్రవ్యావహరణ గురించి సమాధానం చెప్ప మన్నారు. దానిని సాకుగా తీసుకొని కక్ష పెట్టుకొని—51 వేల రూపాయల అవహరణ జరిగినప్పటికి—ఆడిటు ఆఫీసరును ట్రాన్స్ ఫరు చేయడం జరిగింది. మంత్రిగారికి వచ్చిన యిన్ఫర్మేషను వేరే ఏమైనప్పటికి నేను మనవిచేసేది దీనిపైన విచారణ చేయండి. ఎం.డి. నామినేటెడు మెంబరు, నామినేట్ అయిన మెంబరు 51 వేల రూపాయలు మిస్ యూజ్ చేశాడని తెలిసిన తరువాత ఆయనను ఎందుకు తొలగించకూడదు? ఈనాడు ఆ సూపరుబజారు బిజినెస్ రోజుకు 80 రూపాయలు. 51 క్రింద ఎంక్వయరీ చేయడానికి వచ్చినవారితో కూడ ఆయన పరీక్ష అయినట్లు ఆరోపణలు వున్నాయి. అందువల్ల వేరే వారిచేత తిరిగి విచారణ చేయించండి. ఎం.డి. ని సస్పెండు చేయండి. ఆ ఆడిటరును తిరిగి అక్కడకు పేయించడానికి విచారణ జరిపించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—గౌరవ సభ్యులతో పోటీవిస్తున్నాను. ప్రభుత్వ అధికారులు యీ కారణాలవల్లనే ఎంటు ఆఫీసును ట్రాన్స్ఫర్ చేశారా దీనిలో ఏమైనా రహస్యం వుందా అనేదానిని గుర్తించి జాయింట్ రిజిస్ట్రారు గారిచేత విచారణ జరిపిస్తాను. పోతే అక్కడ సబ్ కలెక్టరు అధ్యక్షులుగా వున్నాడు. తాలూకా కోఆపరేటివ్ ఆఫీసరు మొందరుగా వున్నాడు. ఎం.డి. మెంబరుగా వున్నాడు. 73లో స్టాబు చేసిన సూపరుబజారుకు యింతవరకు ఎన్నికలు జరిగలేదు. 31-10-78 లోపల ఎన్నికలు జరుపాలని ఆదేశాలు ఎవ్వడం జరిగింది. ఎం.డి. మీద పత్రా నా చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం వస్తే తీసుకుంటాము. జాయింట్ రిజిస్ట్రారును పంపించిన తరువాత వారి రిపోర్టును ఆధారంగా చేసుకొని తప్పచేసినవారు ఎవరైనా వారిపైన కఠిన చర్య తీసుకోడానికి ప్రస్తుతం వెనుకాడదు.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—ఎన్నికలు జరుపుతామన్నాడు. ఎలక్షన్స్ జరిపేటప్పుడు రికార్డుస్ ఎం.డి. చేతులో వుంటే ఎలక్షన్స్ సక్రమంగా జరుగుతాయా? ఆ డేట్ లోపల విచారణ పూర్తిచేయించండి.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—సూపరుబజారుకు అధ్యక్షుడు సబ్ కలెక్టరు. ఎం.డి మెంబరు. అందు'ని ఎన్నికలలో ఎం.డి. చేయగలిగిందే ఏమీలేదు. రిజిస్ట్రారు గారు డివిజన్ లో కోఆపరేటివ్ ఆఫీసరును ఎన్నికల అధికారిగా నియమించారు. 31-10-78 లోగా ఎన్నికలు జరిపాలనే కార్యక్రమం నిర్ణయించడం అయింది. ఈ లోపల జాయింట్ రిజిస్ట్రారును పంపించి రిపోర్టు తెప్పించి ఎం.డి తప్పచేశాడని తేలితే అతనిపై తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—మాజి ఎం.డి. గారు సభ్యులుగా లేకపోతే సూపరు బజారు నడవదని సభ్యులుగా చేశారా?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—జాయింట్ రిజిస్ట్రారుచేత ఎంక్వయరీచేయించి తప్ప చేసినవారి మీద చర్య తీసుకోడానికి వెనుకాడమని చెప్పాను.

Written Answer to Question (Starred)

Cement Lining of N.S. and Godavari Canals

354—

*1824 Q.—Sri Paladagu Venkata Rao (Nuzvid) :—Will the Minister for Major Irrigation be pleased to state:

(a) whether there is any scheme with the Government for cement lining of N.S. and Godavari main and branch canals;

(b) if so, the total cost of them; and

(c) the period by which the work can be completed?

A.—

(a) The Government have asked the Chief Engineer, Nagarjunasagar Project, Left Canals to examine and submit proposals to

line Nagajunasagar Project Left Canals.

It is not clear, whether the question dealing with "Godavari Main and Branch Canals" refers to Pochampad or Godavari Delta. However, there is a scheme to line the Godavari South Main Canal of Pochampad Project and there is no proposal to line the Godavari Delta Canals.

(b) The probable cost of Godavari South Main Canal is Rs. 34.5 Crores.

(c) In the Godavari South Main Canal work upto 68.5 K. M. is almost completed and work upto 107.8 K. M. is estimated to be completed by end of June, 1979, while work upto 116 K. M. is programmed for completion by end of June, 1979, Work upto 235 K. M. is programmed for completion by end of June, 1984.

Matters Under Rule 329

re: Burning of National Flag at Visakhapatnam

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :— అధ్యక్షా, ఇటీవల విశాఖపట్నంలో దురదృష్టకరమైన సంఘటన జరిగింది. రాష్ట్రానికి అవమానకరమైనటువంటి విషయం. ఆగస్టు 15 వ తేదీన స్వాతంత్ర్య దినోత్సవము గా జరిగిన విశాఖపట్నములో కొంత మంది వ్యక్తులు సుమారు 200 వరకు నగరములో వుండే వీధుల గుండా పూరేగింపు జరిపి అయిదు ప్రాంతాలలో నున జాతీయ పతాకాన్ని తగలబెట్టడం జరిగింది. ఈ ఊరేగింపుకు నాయకత్వం వహించిన వ్యక్తి జిల్లా ఇండిరా కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శి బి. సీతారామయ్యగారు. ఆయన నాయకత్వాన పూరేగింపు జరిగిందని పత్రికలలో వచ్చింది. 15 ఆగస్టున అయిదు చోట్ల జాతీయ పతాకాలు తగలబడిపోతుంటే పోలీసులు ఏమి చేస్తున్నారు? ప్రభుత్వం యంత్రాంగం ఏమి చేస్తున్నది? పత్రికలలో వచ్చేవరకు కనీసం దానికి బాధ్యులైన వ్యక్తులను ఆరెస్టు చేయకుండా ప్రభుత్వం మిన్నకుండ వుండడానికి కారణం ఏమిటి? రాజకీయ పుద్దెకాలు ఎమైనా వున్నాయా? ఆ ఊరేగింపులో జాతీయ సమైక్యతకు దేశ శ్రేయస్సుకు భంగకరముగా నినాదాలు యివ్వడం జరిగిందని వార్తలు వచ్చాయి. మాకు వచ్చినటువంటి న్యూస్—జాతి వ్యతిరేక నినాదాలు యివ్వడం జరిగింది. ప్రత్యేక దేశము కావాలని కోరడం జరిగింది. శుమించరానటువంటిది. జాతీయ పతాకము తగలబెట్టారు. తగలబెట్టినా చూస్తూ పూరుకున్న పోలీసుల వైన, తగలబెట్టడానికి పూరేగింపులో పాల్గొన్న వ్యక్తుల వైన, నాయకత్వం వహించిన ఇండిరా కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శి వైన తక్షణమే చర్య తీసుకొని ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి జాతీయపతాకం పట్ల గౌరవముందని నిరూపించాలని కోరుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు దీనిపైన స్పష్టమైన ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టరు యం చెన్నారెడ్డి — అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు సెలవిచ్చినట్లు ఒక ఊరేగింపు 15 వ తేదీన మధ్యాహ్నం మూడు గంటల బయటదేరిన మాట వాస్తవం. దానినాడు క్షం శతరామ స్వగాం గాండా వారితోపాటు సమిష్టిగా సి. రాజకుమార్, ఎస్. ఎస్. య. చంద్రశేఖరు, ఎస్. ఎస్. యు. అంబేద్కర్, ఆర్. ఎస్. యు. అంబేద్, పి.డి.స్.యు. రాజమోహన్, ఎస్.ఎస్.యు. ఐ. రా.ప్రభాత్, ఎస్.ఎస్.యు. ఐ. కె. మోహన్, నె.కె.రి జనతా పార్టీ సర్క్యులర్ యూనియన్-యూ. స.మ.వి.కె. పూర్వోపాధ్యక్షుల పోయిన మాట నిజము. అందులో రెండు పార్టీలకూ న్నారు. ఆ నాడు ఎస్.సి. సమస్య వైస్ చైర్మని కి దీనిని చూచినందున అందు చివరికి అనిపిస్తున్నది. దాని మీద నా అభిప్రాయం చెప్పాలను. ఆ ప్రాంతాల్లో జగదాంబ జాతీయ వోల్ జంక్షన్ మీదుగా వి.ఎస్. - లేజి. ల్. ట్. ద్వారా తిరుగుతు పోయింది రెండుకాల సోన్స్ వున్నవి. అన్నాళ్ల తరువాత అన్ చతులిటి పోలేదని, మాకు సెక్యూరిటీ అంటే సెక్యూరిటీ ప్లేటు ఫర్ డిప్రెస్ట్ పీపుల్ కావాలి అనే నినాదాలు వున్నారు. ఒక ప్రింకెడ్ రిప్రతం వచ్చి వెట్టారు-15 అగస్టు నాడు ప్రొటెస్ట్ చేయమని-ప్రభుత్వాన్ని ట్రెన్జిల్ చేశారు. అంబేద్కర్ కాలేజి గురించి చెప్పారు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని విశాఖపట్నానికి సంబంధించే గాండా భారత దేశములోని అన్ని సమస్యలను తీసుకొని జరగలేక చేశారు. అయిదు చోట్ల కాద, మూడు చోట్ల — జగదాంబ జంక్షన్, అలంకార్ టాకీస్ కలక్చరేట్ కాంపస్ లో జాతీయ పతాకాన్ని కాల్చిన మాట యథార్థం. Andhra University law student Sri Ambedkar has been identified while destroying the National Flag by setting it on fire. The local police of two town police station registered a case in Crime No 351/78 under section 2 of Prevention of Insults to National Honour Act, 1971 and the case is under investigation, కాబట్టి ఏమి చేయలేదని అపోహ పడకూడదని సభవారికి కోరుతూ ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిన వెంటనే చర్య తీసుకొని యిన్వెస్టిగేట్ చేస్తున్నారు. ఇన్వెస్టిగేషను తరువాత అవసరమైనటువంటి చర్య తీసుకోబడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ) యం. వెంకయ్యనాయుడు :— వారి కోరికలు సమంజసం కావచ్చు, అవి ప్రక్కకు పెట్టండి, 30 సంవత్సరాల తర్వాత సరిస్థితులు అలా వున్నాయంటే మేము బాధపడతామను. అది కాదు ఊరేగింపులో జాతీయ పతాకం తగల జెట్టినవారిలో వారే గాకుండా యింకా చాలా మంది వున్నారు. వారు ఏ పార్టీకి చెందినవారు అయినా ప్రభుత్వం రిసంగ్గా వ్యవహరించవలసిన అవసరం వుంది. ఈ విషయం యీ విధంగా పదలిపెడితే లాభం లేదు. ఒక వ్యక్తిని ఉండిట్టె చేశారంటున్నారు. ప్రతికఃలో వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారి సమాచారం ఏముందో గాని, సేషనల్ ప్లాగ్ తగలజెడతన్నప్పుడు పోలీసులు నిలబడి వున్నారు. ఫస్ట్ యిచ్చిడెంటు జరిగిన తరువాత Police were there They know that they are going to burn it again and again. వారు కరవత్రాలు వేశారు. విషయాలు వివరించారు. ప్రివెంటివ్ మేజరుగా ప్రభుత్వము ఎందుకు చర్య తీసుకో

Air Pollution caused by the Fertiliser
Factory (E. I. D.) Parry India Limited
and Krishna Cement Factory, Guntur
District.

లేదు? దువివ్యక్తులో యిలాంటి స ఘటనలు వుత్పన్నం గాకుండా ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా?

10-20 a.m. డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డి :—అప్పుడు ప్రివెంటివ్ యాక్షను ఎట్లాగ సాధ్యం అయిందో, లేదో నేను అప్పుడు చెప్పలేను. ఇతనిని ప్రోసిక్యూట్ చేయడంవల్ల, దీనిపైన కేసు నడిపించడంవల్ల తప్పకుండా ఇది అవరోధం అవుతుంది. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కాని, ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అయినా కాని నేషనల్ ప్లాన్ ఫాక నేషనల్ చిహ్నానికి సంబంధించిన విషయంలో ఇన్వెస్టిగేషన్ ఏమి చేయాలనేదానికి ఒక యాక్టు ప్రోత్సేకంగా చేయబడింది. ఆ యాక్టు లైనులో తప్పకుండా కఠినమైన చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— ఇది మన గౌరవానికి సంబంధించిన విషయం కూడా. 81 మంది వ్యక్తులు అందులో పాల్గొన్నారని, వారి పేర్లు కూడా నెలవిచ్చారు. వారంతా కలసికట్టుగా ఒక ఊరేగింపు జరిపారు. జాతీయ పతాకాన్ని తగలబెట్టారు. అందులో అంజేత్కర్ ను ఐడెంటిఫై చేశారంటున్నారు. పత్రికలలో ఆ వార్తలు వచ్చాయి. వారందరిమీద యాక్షను ఎందుకు తీసుకోరు?

డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డి :—వాళ్లు ఊరేగింపుకు నాయకత్వం వహించారు. ఊరేగింపు అంతా పోయి కాల్యారనే సమాచారం నా దగ్గర లేదు. ఊరేగింపు వ్యక్తులకు పోయినప్పుడు ఒకతను తీసుకొనివచ్చి, ఉద్యోగానికి వచ్చి, కోపానికి వచ్చి ఒక తప్పు పని చేసాడు, అది పోలీసువారు కనిపెట్టారు. అంతకుమించి ఎవరు ఉన్నా; ఏ పార్టీ వారు ఉన్నా తప్పకుండా కఠినమైన చర్య తీసుకోబడుతుంది.

re:—Air pollution caused by the Fertiliser Factory (E I D Parry India Ltd) and Krishna Cement Factory at Tadepalli. Guntur District.

శ్రీ జి.వి. రత్నయ్య, మంగళగిరి :—మంగళగిరి తాలూకాలో రాడేపల్లి అనే గ్రామం కృష్ణానది దగ్గరలో ఉంది. అది మేజర్ పంచాయితీ. అక్కడ పంచాయితీవారు పర్యావరణ నిరూపించినప్పటికీ ప్రభుత్వంవారు కలుగజేసుకొని అక్కడ ఒక ఫ్యాక్టరీ పెట్టుకొనటకు పర్యావరణ ఇచ్చారు. ప్వావరీ కంపెనీవారు సత్ పూర్వార్థ్ యాసిడ్ ప్లాంటును నెలకొల్పారు. అక్కడ సూఫర్ ఫాస్ఫేటు ఎరువును కూడ తయారు చేస్తున్నారు. అది చాలా సంవత్సరాల నుంచి నడుస్తున్నది. అప్పుడప్పుడు అక్కడ ఆ గ్యాస్ లీక్ అయినప్పుడు బీజింగు కష్టం కావడం, కొన్ని ఇబ్బందులు పడడం జరుగుచున్నది. కానీ ప్రాణాపాయ మేమీ జరుగలేదు. జీవల కాలులో అది చాలా ఎక్కువై ఆ పరిసర ప్రాంతాలలో 25, 30 మంది వడిపోవడం, వారిని హాస్పిటల్ కి తీసుకుపోవడం జరిగింది. అంతేగాకుండా ఈ గ్యాస్ లీకు కావడంవల్ల ఆ చుట్టుప్రక్కల ఉన్న 3000, 4000 ఎకరాలలో ఉన్న పైరులు, చెట్లు ఆకులు కాయ, పిండి అన్నీ రాలి పోయాయి. అగ్రికల్చర్ మినిష్టరుగారిని ఆ ప్రాంత

నికి వచ్చినప్పుడు చూడమని కోరాము. వారి పోగ్గాంలు ఎటు గా ఉండడం వల్ల రాలేకపోయారు. అక్కడ పరిస్థితి చాలా గందరగోళంగా ఉంది. అవి ఆ మేనేజుమెంటు లోపమో లేక యంత్రాలు పాత వై పనిచేయడం లేదో తెలియడం లేదు.

అక్కడ ఒక సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ చాలా సంవత్సరాల నుంచి నడుస్తున్నది అంతకు ముందు ఏమీ ఇబ్బంది లేదు. ఈ మధ్య అక్కడ వివేకమైన వ్యవస్థ వచ్చి ఆ చుట్టూ ఉన్న వైరులమీద కమ్మి వైరులన్నీ చెబ్బితింటున్నాయి మనుష్యులకు ఒక రికమైన ఉయ వ్యాధిలాంటిది వచ్చి పాద పడుతున్నారు. అది అంతకు ముందులేదు. ఈ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ టర్నిబుల్ లేదు. ఇప్పుడు చాలా క్లుప్తమైంది.

ఇది మామూలుగా ఒక నోటీస్ ఇచ్చి చేయడంకన్నా ముఖ్యంగా వనర మెతే సిబ్బందితో అక్కడికి వెళ్లి చూసి ఏదైనా కట్టుబాటు కార్యపోతే ప్రాంగణంలో ఎటు చూసినా 10 మైళ్ళలో మానవులు నివసించడానికి కలుచేసి కరి స్థితులు ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో తక్షణమే తగు చర్య తీసుకోవాల్సి ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొని వస్తూ దీనిపైన మంత్రిగారిని ఒక స్టేటుమెంట్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన మాట వాస్తవం. అక్కడ ఫ్యాక్టరీ కంపెనీవారు సూపర్ ఫాస్ఫేటు ఫర్టిలైజరు తయారుచేస్తున్నారు. అక్కడ సోల్ఫ్యూరిక్ యాసిడ్ వాయువు వెలువడుతున్నది. అప్పుడప్పుడు ఈ వాయువు అధికంగా వస్తుంది. విద్యుచ్ఛక్తి అగిపోయినప్పుడు ఎక్కువగా వస్తున్నదని ఆ ఫ్యాక్టరీవారు చెప్పడం జరుగుతున్నది. ఏమైనా ఈ ఫ్యాక్టరీ కాలుష్యపు సీరు వదలి పెట్టడం జరుగుతున్నది. ఆ నీటిని శీతలం చేసి వదలి పడుతున్నారు. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా దీనివల్ల కొంతమందికి జబ్బు చేసినట్లు తెలిసింది. పొల్మోజన్ కంట్రోలు బోర్డువారు 1974 నెడను 28 క్రింద ఆ నీటిని ఫ్యూరితై చేసి బయటకు వదలాలి, లేకపోతే మీ మీద క్రిమినల్ గా యాక్షను తీసుకొనడం జరుగుతుందని వారికి నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది దానిమీద వారు వెంటనే దానిని సెగ్ రైట్ చేయడానికి చర్య తీసుకుంటామని మాకు ప్రాయడం జరిగింది. మేము ఒక ఎఫిషియంట్ల పర్సన్ ను పంపించి దాని విషయంలో తగు చర్య తీసుకోవాల్సి ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆయనను తొందరగా పంపించమని నేను పొల్మోజన్ బోర్డువారికి చెప్పాను. ఆయన ఒకటవ తేదీన పోతారని మాకు తెలియజేయడం జరిగింది.

అక్కడ సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ ఉన్న మాట నిజం. ఆ ఫ్యాక్టరీలో 20 సైక్లోస్సు పెట్టారు. అవి ఆ పౌడరును బయటకు రాకుండా చేయడానికి ఉపయోగపడతాయి. ఆ 20 సైక్లోస్సు సరిగా పని చేయకపోవడం వల్ల వాటిని తీసివేయడం జరిగింది. దానివల్ల ఆ పౌడరు బయటకు రావడం నిజం. వాటిని తొందరలో రిపేరు చేసి అమర్చాలని చీఫ్ ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ కాయిలర్స్ వారికి

తెలియవచ్చాము. వారు కూడా ఆ ఫ్యాక్టరీకి ప్రాయడం జరిగింది వారు ఆ సైక్లోన్ను బాగుచేసి తొందరలో అమలు పరుస్తారని తెలియపరచడం జరిగింది. చీఫ్ ఇన్ స్పెక్టర్ ఆఫ్ బాయిలర్స్ గారు పర్సనల్ గా వెళ్లి చూపి వాటిని తొందరగా అమర్చేటట్లు ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాద్రిశ్వరరావు (వుయ్యూరు) :—ఆ సైక్లోన్ను పూర్తిగా తీసివేసి ఎంతకాలం అయింది? ఆ సైక్లోన్నును విగించాలని ప్రభుత్వం ప్రాసిన దెప్పుడు? వారు ఎప్పుడు సమాధానం ఇచ్చారు?

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—ఆ డేటు లేదు. పోయిన సంవత్సరంలో తీసారు. అవి బాగు చేయమని మేము నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. వారు తప్ప కుండా చేస్తామని చెప్పారు. ఖచ్చితమైన డేటు నా దగ్గర లేదు.

శ్రీ జి. వి. రత్నయ్య :—వాస్తవాలను మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు, బాగానే ఉంది. అక్కడ ప్రజలు చాలా ఆందోళన చెందున్నారు కాబట్టి వాటిని త్వరలో బాగుచేయిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—ఆ మెషిన్లు తొందరలో తయారుచేసి అమర్చాలని నేను చీఫ్ ఇన్ స్పెక్టర్ ఆఫ్ ఫ్యాక్టరీసు వారికి ఆదేశాలు ఇచ్చాను. చీఫ్ ఇన్ స్పెక్టర్ ఆఫ్ ఫ్యాక్టరీసువారు తొందరగా వెళతామని చెప్పారు. అది తొందరలో బాగుచేసి అమర్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

Business of the House

Sri D. Munuswami :—With regard to this matter unfortunate incidents of K. Jaganradhapuram village Amalapuram taluq, I gave a notice on 15th of this month. I got a reply from your office stating that the Hon. Speaker has admitted. To-day the matter has come. My name is not there. Only Mr. Ramarao's name is there. If Speaker permits me to speak on this subject I am ready to speak.

Sri M. Venkaiah Naidu :—I have given a notice under Rule 74. It was admitted but I was advised to withdraw it.

మిస్టర్ స్పీకరు :—బిజినెస్ అడ్వైజరీ కమిటీలో కూర్చోని ఆ దరూ కలిసి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారు. వారు ఒక ప్లేట్ మెంటు ఇస్తే, ముఖ్యమంత్రి గారు జవాబు చెబితే సరిపోతుందని ఒప్పుకున్నారు. అప్పుడు దీనిని అడ్మిట్ చేయ కూడదని కాదు.

Sri D. Munuswamy :—The entire matter pertains to Harijans and I, being a Harijan Member, you must give me an opportunity.

Sri B. Machinder Rao (Secunderabad-Contonment) :—Harijan members must be given some opportunity.

0-30 a.m.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ప్రశ్నవచ్చింది ఈ వేళ. మిగతా విషయాలు మీరు కావలసి ఉంటే నాతో చాంబరులో మాట్లాడండి, తరువాత చూద్దాము.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు :— పోలే వారికి అవకాశం ఇచ్చినప్పుడు మాకు కూడా అవకాశం ఇవ్వాలి. లేకపోతే ఒప్పుకున్నామని ముఖ్యమంత్రిగారిని సమాధానం చెప్పమనండి సరిపోతుంది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— ఈ సమస్యను భానాయకులు ప్రతిపక్షనాయకులు అందరు కూర్చుని మాట్లాడినాము ప్రశ్నలు అనేక మంది కన్నారు. అందరికీ అతృప్త ఉంది. అందరికీ మాట్లాడే హక్కు ఉంది. ఎవరి హక్కును నునం కాదనలేము. కాని ఆ రకంగా చర్చిస్తే అక్కడ పరిస్థితి మెరుగుపడ తుండా అని ఊహించాము నిర్ణయించాము. అన్ని పార్టీలు కూడా అంగీకరి చాయి. అందుచేత వారి పార్టీ నాయకులు పాళ్ళ వాళ్ళ సభ్యులకు ఈ విషయాలు చెప్పి సరిగ్గా చేయాలి అని కమిటీ అయ్యాము అందుచేత సుస్సులో ఎంత ఆవేదన ఉన్నప్పటికీ, ఎవరి అభిప్రాయాలు వారు ఒప్పుకునే హక్కు మనం కాదనలేము గాని మనం ఆ హక్కును పరిస్థితుల బాగుకోసం అమవులో పెట్టుకునేదానికి తయారు అయితేనే దానికి నాయకులు ఆ రకంగా తమ సభ్యులను ఒప్పించగలిగితేనే దానికి ఉపయోగముగాని మా హక్కు కాబట్టి మేము ఉపన్యాసము చేస్తాం అని ప్రతి సభ్యుడు అన్నట్లయితే మనం అప్పుడు చేసిన దానికి విలువ లేదు. అవరమైతే తమ సభ్యులకు తమ నాయకులు తిరిగి నచ్చ చేప్పేదానికి దీనిని తిరిగి వాయిదా వేస్తే నాం అభ్యంతరము లేదు కాని ఇప్పుడు రామారావుగారు ఆ స్టేటుమెంటు చేసిన తరువాత బిజినెస్ ఎడ్యుయిజరీ కమిటీలో కాంగ్రెస్ (ఐ) తరపున ముఖ్యమంత్రి గారు బాధ్యత తీసుకున్న తరువాత, అదేరితిగా లచ్చన్న గారు సుబ్బరాజుగారు వగైరాలు జనతా పార్టీ తరపున బాధ్యత తీసుకున్న తరువాత రాజేంద్రరావు గారు వారి పార్టీ తరపున బాధ్యత తీసుకున్న తరువాత, మా పార్టీ తరపున మేము బాధ్యత తీసుకున్న తరువాత సభ్యులకు మేము నచ్చ చెప్పలేకపోతే మేము ఏమిచేయాలా మేము చూసుకోవాలి తప్ప ఆ ఎగ్జిమెంటు ప్రకారం చేయండి. ఎవరైనా సభ్యులకు నచ్చ చెప్పడానికి ఈ వేళ కాకపోతే రేపు తీసుకోండి వాయిదా వేసి. కాని మీరు ఆ ప్రాసీజరు తప్పించి-సభ్యులకు హక్కు ఉంది. ఆ హక్కును ఎనర్డు చేసేదానికి మొదలు పెట్టినట్లయితే ఈ సభ మనం అనుకున్న ప్రకారం జరగడానికి సాధ్యంకాదు. దీనిలో వచ్చే లాభ నష్టాలకు మనందరము తయారు కావలసిస్తుంది.

శ్రీ ఎం. అదెయ్య (ప్రాయకరావుపేట) :— అదేరోజు మేము ఒక కార్ ఎలెన్షన్ నోటీసు ఇచ్చినప్పుడు అది కూలంకుషంగా చర్చించి ఈ విషయాన్ని ఎలాచేయాలో మన అందరితో చెప్పి ఎలా చేయాలి తప్ప మేము ఇచ్చిన కార్ ఎలెన్షన్ ఒమిట్ చేసి కేవలం రామారావుగారిది ఎలా చేయడానికి ఇది చాల అన్యాయం. వీలైతే ఇప్పుడు ఇది పోస్టుపోనుచేసి అందరితో మాట్లాడిన తరువాత సరి అయిన నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మనం బిజినెస్ ఎడ్యుయిజరీ కమిటీలో నిర్ణయం చేసినట్లు జరుగుదామా....

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—అక్కడ మనం విజినెస్ ఎడ్వయిజరీ కమిటీలో ఏకైక మనం అనుకున్నామో దాని ప్రకారమే 329 నోటీసు విత్ డ్రాచేసి కాల్ ఎటెన్షన్ మోషన్ మాత్రం ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ కాల్ ఎటెన్షన్ మోషన్ ఇచ్చిన మెంబరు మా రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వచ్చారు అని మాట చెప్పి ముఖ్యమంత్రిగారి స్టేటుమెంటుమీద మీరు చెప్పవలసింది అని ఆ వద్దటికి జనతా పార్టీవారము అందరము కట్టుబడి ఉన్నాము అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. మునుస్వామి :—దయచేసి సభాపతిగారు బాగా చుట్టూగా ఆలోచించి యావత్తు సభలో హరిజన సభ్యులు నోటీసు ఇచ్చారు కాబట్టి మీరు మా సభ్యులందరిని పిలిపించి గౌరవనీయులైన రామారావుగారి సమక్ష లో ఇతర రాజకీయ పక్ష నాయకుల సమక్షంలో మరొకతూరి ఈ విషయాన్ని మీరు బాగా ఆలోచించి తదుపరి తాము చర్య తీసుకుంటే దానికి మేము కట్టుబడి ఉంటాము.

Mr. Speaker :—Then I am postponing this matter. I invite all the people to discuss the whole thing.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—అధ్యక్షా, నేను జై పార్లమెంటుగా ఒక ఎడ్జార్నమెంటు మోషనుకు నోటీసు ఇచ్చాము. మేము అడిగితే నిన్న డిప్యూటీ స్పీకరుగారు రెండు వచ్చి ఉన్నాయి, ఒకటి ఈ వేళ తేక్ వు చేస్తాము, రెండవది రేపు చూస్తాము అని చెప్పడము జరిగింది. మేము ఇచ్చిన ఎడ్జార్నమెంటు మోషను చాల ఇంపార్టెంటు అయినది. అలాంటప్పుడు మీరు మా ఎడ్జార్నమెంటు మోషను మేము చదివి మీకు వినిపించే అవకాశం మాకు ఇవ్వకుండా డిస్-ఎలౌ చేస్తే ఇక మేము ఎందుకు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను దానిని చూడలేదు. చూస్తాను.

10-40 a.m. శ్రీ ఎన్. జై పార్లమెంటు :—తాము చూసి ఇవ్వండి. We would like you to review the decision already taken and we will await your decision to-morrow ఎందుకంటే We have tabled the adjournment motion and I want the procedure which has been followed. The procedure is to allow the Member to say.....

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆ ఎడ్జార్నమెంటు మోషన్ నేను చూడాలి. మీరు వచ్చి నాతో సంప్రదించండి.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—మీరు చూడకపోతే డిస్ ఎలౌ అయినట్లు ఎట్లా వచ్చింది. ఎవరు సంతకం పెట్టారు ? ఎలా డిస్ ఎలౌ చేశారు.

Mr. Speaker :—I will discuss it with Mr. Venkaiah Naidu,

Sri Jaipal Reddy :—Let a promise come from the Chair.

Mr. Speaker :—We will discuss in my Chamber.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—నేను ప్రివిశిట్ మోషన్ ఇచ్చినాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు ప్రివిలేజ్ మోషన్ ఇవ్వడం అతి నాకు తెలుసు. నేను దానిని ఎలా చేయలేదు.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—డన్ ఎలో చేసినట్లు మాకు రావాలి కదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అది ఆశీసుమంది వస్తుంది. నన్ను ఇది నాకు. నేను ఇది చూశాను. ఆశీసు రిప్లయి పంపుతుంది.

Sri S. Jaipal Reddy :—The other day, we have evolved a convention, whenever a privilege motion is tabled, the Member may be allowed to have his say. Then the Speaker may give his ruling. The House, in this case, does not know about the contents of the Privilege Motion.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు చెప్పింది విన్నాం. నాకు ప్రివిలేజ్ మోషన్ వచ్చి నప్పుడు నేను అది నా చాంబరులోనే చూసి రిజెక్టు చేయడానికి నాకు అవకాశం ఉన్నది. నేను ఇక్కడికి తీసుకువచ్చిస్తాను. సుత్రమే మీరు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఉంది అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ గౌతుల చచ్చన్న :—స్పీకర్ కి ఏ మోషన్ అయినా చాంబరులో అంగీకరించే గాని, ప్రెజిడెంట్ తరఫున రెండు చేసే అవకాశం ఉన్నది. అన్న విషయంలో సభ్యుడిగాని ఎవరుగాని ప్రశ్న చేయడానికి అవకాశం లేదు కాని గౌరవ సభ్యుల యొక్క కోరిక ఏమిటంటే, ప్రెజిడెంట్ అంటుంటే సీరియస్ గా కీలు అయి ప్రివిలేజ్ మోషన్, ఎడ్జర్ మెంటు మోషన్ వైదు కాబట్టి కనీసం మీరు రిజెక్టు చేసేప్పుడు మీరైనా మీ చాంబరులోకి సభ్యుడిని పిలిచి ఆయన అభిప్రాయం తెలుసుకొని రద్దు చేస్తే కాస్త బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను ప్రతిపక్ష నాయకులకు మనవి చేసేది ఏమంటే ఆ సంగతి వారికి చెప్పాను, మనం డిక్లెయిమ్ చేద్దామని కూడా ఇందాకి వారికి చెప్పాను.

శ్రీ గౌతుల చచ్చన్న :—నా మనవి మీరు బాటు రైటుగా కొట్టేశారని....

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—మీకు నేను మాట్లాడితే కోపం వస్తుంది, వారు మాట్లాడితే కోపం రాదు. ప్రివిలేజ్ మోషన్ నోటీసు ఇస్తే ఇప్పటివరకు నిర్ణయించకుండా—మిమ్మల్ని గురించి ఒక పత్రిక అక్రమంగా వ్రాస్తే దానిని గురించి, ఈ సభను ధిక్కరించి, ఈ సభకు అధ్యక్షత వహించే స్పీకరు గురించి కామెంటు చేసిన పత్రిక గురించి నేను ప్రివిలేజ్ మోషన్ ఇస్తే వస్తుంది మీరు కోపంతో మాట్లాడుతారు ఏమిటి? అవతలి వారు మాట్లాడితే మీరు ఓర్పు కుటారు. నేను మాట్లాడడానికి 2 నిమిషాలు లైము ఇవ్వరా? కన్ వెన్షన్ క్రియేట్ చేశారు కదా? మందరయ్యగారు మొన్న లేచి అడిగితే మీరు కన్ వెన్షన్ క్రియేటు చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—శ్రీనివాసురెడ్డిగారూ, నేను చెబుతాను వింద.

(శ్రీ) పి. సుందరయ్య :—బిజినెస్ ఎడ్యుకేషన్ లో మిటిలో నాయకుల తరపున పార్టీ సభ్యులు అందరి తరపున మాట్లాడదలచుకొని మేము వెళ్ళినపుడు ముఖ్యమంత్రిగారు కాంగ్రెసు (ఐ) తరపున బాధ్యత తీసుకున్నారు, మేమూ బాధ్యత తీసుకున్నాము రూపు మార్చాలని అందరం అంగీకరిస్తున్నాము. ఈ లోగా ఒక కన్వెన్షన్ పెట్టుకున్నాము. ఆ కన్వెన్షన్ లో ప్రివీలెజ్ మోషన్ ఇవ్వడానికి సభ్యుడికి హక్కువుంది ఆ హక్కుతో బాటు మన శాసనసభ మర్యాదగా నడుపుకోవాలంటే ఆ రోజు వచ్చిన అండర్ స్టాండింగ్ ఏమంటే, ప్రివీలెజ్ మోషన్ ఏ సభ్యుడైనా తీసుకరావచ్చు తీసుకవచ్చినప్పుడు శాసనసభ అధ్యక్షుడు ఛాంబర్ లో దానిని ఎలా చేయడమా లేక త్రోసివేయడమా. లేక సభ దృష్టికి తీసుకురావడమా ఈ విషయాల్ని సభాధ్యక్షులు నిర్ణయించాలి. వారు ఏ కారణముచేత అయినా వరే ఇదిపిరివీలెజ్ కిందరారు. అది వచ్చినా కూడా ఇది అనవసరం అనుకుంటే ఆ సభ్యుడికి చెప్పి: నేను దీనిని ఎలా చేయడం లేదని చెప్పిన తరువాత ఒక శాసనసభతో ఆరుపంలో రారు మాకు హక్కు ఉంది అంటే అది వేరే విషయం. కాని అధ్యక్షులే ఇట్లా నాకు ప్రివీలెజ్ మోషన్ వచ్చిందని శాసనసభలో ప్రస్తావించే అప్పుడు తప్పకుండా ఆ సభ్యుడు.....

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను వచ్చి దని చెప్పలేదు, వారే లేవ దీకారు.

(శ్రీ) పి. సుందరయ్య :—దీనికి అన్ని పార్టీల నాయకులు ఆ రోజు అంగీకరించారు. అంగీకరించిన తరువాత నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా చెబితే ముఖ్యమంత్రిగారు తమ సభ్యులు అందరి తరపున ఆ రోజు అంగీకరించారు. అంగీకరించినా మీ సభ్యులు అమలుజరపకుండా ఇక్కడికి వచ్చి మాకు హక్కు ఉందని ఆ హక్కును మేము ఎక్కర్లు చేస్తామంటే ఈ శాసనసభను అధ్యక్షులుగాని. ముఖ్యమంత్రిగానీ ప్రతిపక్షనాయకులుగానీ ఏ రకంగా నడుపుతారో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

(శ్రీ) నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :—నేను నోటీసు ఇచ్చింది అయినా మీరు సభలో చెప్పాలి కదా?

(శ్రీ) సి.పాచ్. జంగారెడ్డి (శ్యాంపేట) :—నేను కూడా ప్రివీలెజ్ మోషన్ ఇచ్చాను. 15 రోజులు అయింది. ఇంతవరకు మీ దగ్గర నుంచి ఏమీ సమాధానం రాలేదు. మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వనప్పుడు, మంత్రిగారికి వ్యతిరేకంగా మేము ప్రివీలెజ్ మోషన్ ఇస్తే, అసలు మేము ఇచ్చి లాభం ఏమిటి? ఈ పుస్తకాలలో మీకు అన్ని అధికారాలు ఉన్నాయి. మీరు తలచుకుంటే మమ్మల్ని డిస్మిస్ కూడా చేయవచ్చు. హౌస్ కమిటీలో నిర్ణయం అయ్యాక కనీసం ప్రివీలెజ్ మోషన్ ఎందుకు పెట్టాము. అని చదివి వినిపించే హక్కు సభ్యులకే ఇవ్వకపోతే, పుస్తకాలనుబట్టి మీరు చేస్తే భావ్యం కాదు. కాబట్టి సంప్రదాయాన్ని మీరు సృష్టించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నేను కొత్త సంప్రదాయాన్ని సృష్టించడం కాదంటే జరిగింది ఇది. ఆ రోజు అందరు నాయకులు వచ్చి ఒక కన్వెన్షన్ ఏర్పాటు చేశారు, రూల్స్ లోనే ఉంది. కొత్త కన్వెన్షన్ కూడా కాదు. ఎలా?

దేపన్ గా ఈ వద్దతి ప్రకారం పోదాం అన్నాను. ఏమైతే మోషన్ వస్తే నేను అది అవసరం కాదనో, దాని అంత విలువ ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదని భావించిన పక్షంలో అక్కడనే తోలి వేసేటట్లుగా అనుకున్నాము. లేదు దాని ప్రస్తావన కనుక ఇక్కడ చేస్తే ఇచ్చిన వాళ్లు అందరికీ కూడా ఇలాంటిదేమీ అవకాశం కలుగజేసే అనుభవం మీ అభిప్రాయం మిటో వెలిబుచ్చమని చెప్పాను. అందుకనే నేను వారికి ఛేంబర్ లోకి వచ్చినప్పుడు చెప్పాను. ఈ సభ్యుల అగౌరవంగా తీసుకోవలసిన అవసరం లేదని మనం ఇంతా చిట్టామీ చెప్పాను అందువల్ల మీరు దయ వుంచి రండి, చూడండి తాగు. ఏమి వలనంతు. It is a delicate matter.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్యనాయుడు :—మీరు లా చా చెప్పడం చాలా అన్యాయం ఈ హాసుకు చాలా అన్యాయం జరిగినట్లువంటి, స్పీకర్ మీద వ్యక్తిగతంగా బాధ్యతా రహితంగా, ఇష్టంవచ్చినట్లు కామెంట్ చేస్తే అది మీ వ్యక్తిగతమైన విషయం కాదు. అభ్యంతరం వేవల్లో ప్రాసెస్ చేయాలి.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—మీరు చదివే అంశం గురించి. ఇక్కడ ఈ సభకు అధ్యక్షత వహించే స్పీకరు గురించి కామెంట్ చేయడం సభకు అగౌరవం జరిగినట్లు భావిస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అంత అవేశపడవలసిన అవసరం లేదా. మీరు వచ్చి ఛేంబరులో చర్చించండి. నేను కారణాలు కూడా చెబుతాను.

శ్రీ సిహెచ్. జంగారెడ్డి :—నా ప్రివీలేజీ మోషన్ సంగతి ఏమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు కూడా ఛేంబరులోకి పండి.

Calling attention to Matter of Urgent Public Importance

re: Need to enhance the D.A. of the Pensioners.

شری راجہ رام - اسٹیٹ منٹ لمبا ہے اس میں ساری تفصیلات موجود ہیں - میں نے وہ ہاؤز کے ٹیبیل پر رکھ دیا ہے - آپ وہ بیان ملاحظہ فرما سکتے ہیں - اس میں ساری چیزیں موجود ہیں -
 شری سلطان صلاح الدین اویسی - اسٹیٹ منٹ تو ہمارے پاس موجود نہیں ہے - میں صرف کہوں گا کہ وظیفہ باب جو غریب ہیں ان کے متعلق گورنمنٹ کو غور کرنا چاہئے -
 شری راجہ رام - میں نے اپنے اسٹیٹ منٹ میں سب چیزیں بتلا دی ہیں -
 گورنمنٹ آف انڈیا کی وظیفہ یابوں کی برابر لانے کی لئے ۵ فیصد اضافہ کرنے کے متعلق غور کر رہی ہے -

re: Need to enhance the D.A. of pensioners on par with those of Central Govt.

شری اسان الله خاں - بعض ایسے وظیفہ یاب ہیں جو اپنا وظیفہ بیچ جاتے ہیں لیکن مدت کے ختم پر بھی ان سے شڈیڈ کن کیا جا رہا ہے - اس کے متعلق کیا منسٹر صاحب تحقیقات کریں گے -

شری راجہ رام - ایسا نہیں ہو سکتا انہوں نے اپنا آپشن استعمال کیا تھا اس لحاظ سے انکو وظیفہ مل رہا ہے -

شری اسان الله خاں - مدت گزر جانے کے بعد بھی ڈیڈ کشن ہو رہا ہے -
شری راجہ رام - ایسا نہیں ہو سکتا -

Sri G. Raja Ram : — The Central Government following the recommendation of the Third Pay Commission granted relief to Central Government pensioners for the first time at the rate of 5% of pension subject to a minimum of Rs. 5/- and a maximum of Rs. 25/- per month with effect from 1-8-1973 based on the cost of living index. A similar rate of relief was also sanctioned with effect from 1-1-1974 in the same order taking the cumulative rate to 10% of pension. With effect from 1-4-1974 a further increase in this relief was granted at the same rate taking the cumulative relief to 15% of pension. With effect from 1-10-1975, a further increase of 10% of pension subject to a minimum of Rs. 10/- and a maximum of Rs. 50/- was sanctioned to Central Government pensioners taking the cumulative rate to 25% of pension.

The Central Government again increased the relief to their pensioners by 5% of pension subject to a minimum of Rs. 5/- and a maximum of Rs. 25/- taking the cumulative increase to 30% of pension with effect from 1-4-1977.

The State Government have so far sanctioned relief to the State Government pensioners on various dates as follows :

In G.O.Ms. No. 7, Finance & Plg. (Fin. Wing-Pen-I) Department, dated 11-1-1975, the State Government for the first time sanctioned relief to pensioners at the rate of 10% of pension subject to a minimum of Rs. 10/- and a maximum of Rs. 50/- with effect from 1-1-1975.

Again in G.O.Ms. No. 419, Finance & Planning (Fin. Wing-Pen. I, Department, dated 24-9-1976, a further 10% of pension was sanctioned as relief subject to a minimum of Rs. 10/- and a maximum of Rs. 50/- per month with effect from 1-10-1976 taking the cumulative rate to 20%.

Again in G.O.Ms. No. 327, Finance & Planning (Fin. Wing-Pen. I) Department, dated 23-9-1977, a further increase of 10% of pension subject to a minimum of Rs. 10/- and a maximum of Rs. 50/- per month was sanctioned to State Government pensioners with effect

64—7

Government Bills:
The A. P. Gram Panchayats (Third Amendment) Bill, 1978.

శ్రీ యమ్ బాగారెడ్డి:— అధ్యక్షా, ఈ గ్రామ పంచాయతీ అమెండు మెంటు బిల్లు మూడో చిట్టా కొన్ని సేలియంట్ పూర్వార్థనేను తమ ద్వారా సభకు వనవి చేయబడిచుకున్నాను. ఇంతట మొదలు మన రాష్ట్రములో 16,010 గ్రామ పంచాయతీలు ఉండేవి. ఇప్పుడు, ఈ మధ్యనే 300 జనాభా ఉన్నా కూడా లెక్కడ ఉన్నటువంటి చోట్లలో సపరేట్ గ్రామ పంచాయతీలు ఏర్పడి గ్రామాలకు కాని పేమలెట్స్ కు కాని చేయవచ్చునని ఉత్తరువులు ఇచ్చిన తరువాత నీటి సంఖ్య కొద్దిగా పెరుగుతుంది. ఈ మధ్యనే ప్రభుత్వం పనుకున్న నిర్ణయం ప్రకారం 25,000 జనాభా వరకు ఉన్న మున్సిపాలిటీలు స్పెషల్ గేడ్ గ్రామ పంచాయతీ గా మార్పడం జరుగుతుంది కాని వలన రాష్ట్రము లో 17 మున్సిపాలిటీలు గ్రామ పంచాయతీల చొరంబిండికి వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది ఈ మున్సిపాలిటీలలో ఇదివరకు ఉన్న రేట్ ఆఫ్ టాక్సేషన్ కని వారి వస్తువులు కాని సౌకర్యాలు కాని తిరిగి మార్చుకుండా వాటితోపాటు ముఖ్యంగా పెర్ కేపిటా గ్రాంటు ఏదయితే ప్రభుత్వం క్లెయిండ్ అది పంచాయతీలకు ఇవ్వబడుతుంది. మున్సిపాలిటీలు పోయి పంచాయతీలు అయినట్లయితే పెర్ కేపిటా గ్రాంటు ఉన్నవరకు 'పెర్ హేడ్' ఒక రూపాయి చొప్పున అదాయం పెరిగే అవకాశం ఉంది. అంతే కాకుండా లాండు రెన్యూ సస్ ఏమియితే పంచాయతీలకు ఇస్తున్నారో ఆ సెన్లో గ్రామ పంచాయతీలు అయ్యేవి కూడా భాగస్వాములుగా ఉంటాయి కాబట్టి సత్తులతో పాటు, సౌకర్యాలతోపాటు అదాయం పెరిగే అవకాశం ఈ పంచాయతీలకు ఉంటుందని నేను మనచేస్తున్నాను. ఇక సీట్లు ఇంతట మొదలు ఎంత చిన్న పంచాయతీ అయినా 7 సీట్లు ఉండేవి. ఇప్పుడు 300 జనాభా పంచాయతీకి 5 సీట్లు మాత్రమే ఉంటాయి 500 జనాభా వరకు అయితే 7 సీట్లు మరి 1500 జనాభావరకు అయితే 9 సీట్లు బాతున్నాయి 15,000 మించినట్లయితే 19 సీట్లు బాతున్నాయి. ఇదేకాకుండా, తమకు తెలుసు అధ్యక్షా, 18 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగిన వారి కూడా ఈ ఎన్నికలో ఓటు చేసే అధికారం ఉండాలనే నిర్ణయం మనకు తీసుకున్నాము. కాని సర్పంచ్, సభ్యుల పోస్టులకు మాత్రం పోటీ చేసే వారి వయస్సు 21 సంవత్సరాలు ఉండాలి అందులో ఒక ముఖ్యమైన మార్పు ఈ చట్టములో తేబడ్డది గ్రామ సర్పంచ్ ల పోస్టులలో 14 శాతమే ఎస్.సి లకు రిజర్వేషను చేయబడ్డది. ప్రతి సమితిని ఒక జేస్ట్ యూనిట్ గా తీసుకొని అందులో ఎస్.సి పార్టరేషన్ ప్రిఫరెన్సియల్ అర్డరునుండి ఎక్కువ వయితే పంచాయతీలు ఉంటాయో ఆ పంచాయతీలలో 14 శాతం వరకు సర్పంచ్ ల పోస్టుల రిజర్వ్ చేయబడతాయి. అదే విధంగా స్టేట్ యూనిట్ గా తీసుకొని 5 శాతం సర్పంచ్ ల పోస్టులు ప్రైబల్స్ కి రిజర్వ్ చేయబడతాయి. దీనికి పూర్వం అంద్ర ప్రాంతములో లంబాడీలు, ఎరుకుల వారు ఏనాడీలు ప్రైబల్స్ గా ట్రీట్ చేయబడుతున్నారు. కాని తెలంగాణా ప్రాంతములో ఈ లంబాడీలు, ఎరుకుల వారు, ఏనాడీలు డి-నోటిఫైడు ప్రైబల్స్ గా ట్రీట్ చేయబడ్డారు. కాని ఈ మధ్యనే కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క నిర్ణయం ప్రకారం తెలంగాణా ప్రాంతములో ఉన్న వీరివి కూడా అంద్ర ప్రాంతములో రీతిగానే ప్రైబల్స్ గా ట్రీట్ చేయబడ్డది. వీరిని సెపరేట్ గా ఎన్యూమరేట్ చేసి వీరికి కూడా పంచాయతీలలో

ప్రైవేట్ ఫ్యాంటసీ చేతులందుకు రావటం చేస్తున్నది. నమోదు చేయబడిన పంచాయతీ పంచాయతీ సభలు ఎన్నుకోబడతాయి. ఇప్పుడు పంచాయతీ సమితులు పంచాయతీ గ్రామంలో గ్రామాల ఉండేటట్లు అందరికీ తెలియజేస్తుంటారు. మరి పంచాయతీ మొదట్లో విషయంలో కూడా అదే విధంగా ఎన్నుకోవడం జరుగుతుంది. బడ్జెట్ విషయంలో గతకు పూర్వం సమితుల్లో బడ్జెట్ అప్రూవ్ అయ్యేది. కాని ఈ బడ్జెటును పంచాయతీ సమితి అప్రూవ్ చేసి మేషన్ కోసం, అది గ్రామ పంచాయతీ అయితే డి. జె. ల్ పంచాయతీ సమితులు, పంచాయతీలుగా మారే మున్సిపాలిటీలు అంటే మున్సిపల్ కౌన్సిల్ పంచాయతీలు అయితే డిస్ట్రిక్టు పంచాయతీ అఫీసర్ తులనలో జరుగుతుంది. ఆ అధికారం వారికి ఇవ్వబడింది. ఇదే విధంగా ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిపోర్టు ఇవ్వకుండా పంచాయతీ సమితికి, జిల్లా పరిషత్తుకు పోయేది. ఆ ప్రావిజన్ ఇప్పుడు తీసివేయబడింది. ఇంతకు పూర్వం ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత జూలై మొదటి నుండి సంవత్సరములు లెక్కపెట్టబడేది. ఇప్పుడు ఈ అమెండేజ్ బిల్లు ప్రకారం ఎలక్షన్ అయి ఏ రోజు ఛార్జి తీసుకోవడం జరుగుతుందో ఆ రోజు నుండి సంవత్సరములు లెక్కపెట్టడం జరుగుతుంది. కొన్ని సేలియంట్ కేస్స్ సభ వృష్టికి తెచ్చుకుంటే అలాంటివి చూచి కోరుతున్నాను.

(శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడే మొత్తంగా ఈ బిల్లును తీసుకువచ్చే విషయంలో క్లుప్తంగా చెప్పారు. కాని అసలు ఎందుకు బిల్లును తీసుకువస్తున్నారో చెప్పలేదు. పంచాయతీ సమితులకు, గ్రామ పరిషత్తులకు ఎన్నటూ వంటి అధికారాలను తీసివేసి ఇప్పుడు డి. జె. ల్ పంచాయతీ అఫీసర్ కు, డిస్ట్రిక్టు పంచాయతీ అఫీసర్ కు ఎందుకు ఇస్తున్నారో చెప్పి ఉంటే బాగుంటే, మొదటి నప్పటికి ఆ విషయం తరువాత చెబుతాను. ఈ పంచాయతీ సమితికి కూడా కొన్ని వేల సంవత్సరాలుగా మన దేశములో ఉన్నాయి. తరువాత బ్రిటిష్ వారి హయాములో కూడా పంచాయతీలు ఉన్నాయి. మన ప్రభుత్వం స్వరాజ్యం వచ్చిన తరువాత పంచాయతీలను రాజ్యాంగములో ఎన్నటూ చేసుకోవాలా వద్దా అని పెద్ద మీమాంస వచ్చింది. అసలు వారి వేయబడింది. వరలి వేసినప్పుడు చాలా మంది అభ్యంతరము తీసుకొని గామీ పంచాయతీలను డైరెక్ట్ ప్రిన్సిపల్స్ క్రింద పెట్టాలనే ఉద్దేశంగా చర్చకు తీసుకురాబడింది. అప్పుడు కొన్ని విషయాలు ప్రస్తావించ బడ్డాయి. ఆ విషయాలలో ఇప్పటికీ, కొన్ని సంవత్సరాల తరువాత కూడా గామీ పంచాయతీ పరిపాలన చాలా అభివృద్ధిగా ఉన్నది ఏ ఆశయా లకు ఉద్దేశించి మనము ఈ అధికార వికేంద్రీకరణ పెట్టుకున్నామో దానియొక్క ఆశయం కొంతవరకూ కూడా మనము చేయలేకపోయామని తెలుస్తోంది. దీనికి అనేక కారణాలు ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం మొదట్లో గామీ పంచాయతీలు పెట్టినప్పుడు చాలా ఉత్సాహంగా ఉంది తరువాత సమితులను పెట్టినప్పుడు ఇంకా ఉత్సాహంగా ఉంది. కాని రాను రాను, అధ్యక్షా, ఏ కారణంగానో ఈ ప్రభుత్వానికి పంచాయతీల మీద ఒక చిన్న చూపు ఏర్పడి వాటి ఆర్థిక పరిస్థితులను గాని వాటికి ఉండవలసిన స్వేచ్ఛకాని లేకుండా ఈ పంచాయతీ వ్యవస్థలను ఉన్న అధికారాలను బుద్ధి పూర్వకంగా తగ్గించడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి పంచాయతీ

యజ్ఞీరాజ్ మంత్రి - పంచాయతీ అధ్యక్షులుగా, జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షులుగా ఎంతో అంశాలు ఉన్నాయి. మరి ఇంత వజ్ర వ్యతిరేకమైనటువంటి

(డిప్యూటీ స్పీకరు అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

11-00 a. m.

జిల్లా ఈ భారతదేశములో రాష్ట్రము లోను వచ్చి ఉండదు. ఇందులో పొందుపరచ ఉన్నటువంటి అ చార్జీలు ఈ దేశములో ఉన్నటువంటి పరిస్థితులకు ఈ టల్లు మంచి వాడుకగా ఉన్నట్లు సృష్టిస్తుందో, చెడు వాతావరణాన్ని సృష్టిస్తుందో అనేది తీర్మానం చేయాలి. ఉన్నటువంటి పోలికలు చాలా ప్రమాదమైనవి మిక్కిలి చెప్పవచ్చు. మన ప్రభుత్వం చారు కేంద్రం నుంచి చాలా డబ్బు కావాలి, కేంద్ర ప్రభుత్వం నిధులు ఖర్చు పెట్టకూడదు, రాష్ట్రాలకు కూడా నిధులు కేటాయించాలి కేంద్రాన్ని కొరుతున్నారు. పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థలకు యితేటప్పుడు యింకా ఎక్కువ ప్రభుత్వము కూడా ఉదారంగా డబ్బు యివ్వక పోవడం వల్ల, పంచాయతీరాజ్ స్థలం అవకాశంతో మేరకు పనిచేయలేదనేది నిర్వివాదం. ఇంకా ఎక్కువ పంచాయతీలను పెట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు తేలికగా ఈ పంచాయతీ సంస్థలు ఏ విధంగా పని చేస్తున్నాయి. వీటికి ఆర్థిక వనరులు ఉన్నాయా అని కమిటీ వేశారు. కేంద్రం అశోక్ మెహతా కమిటీ వేసినది. ఆ ఆశోక్ మెహతాకమిటీ రిపోర్టు రాకముందే హరి బరీగా ఈ బిల్లును తీసుకువచ్చి వెడుతున్నారు. అందులో ఎటువంటి సేలియంలే ఫీచర్స్ ఉంటాయో పంచాయతీ సంస్థలకు అధికారాలు గాని, ధనం గాని ఎంతవరకు కేటాయించవలసి వస్తుందో మనకు తెలియదు. మొట్టమొదటి ప్రొవిజన్ తీసుకుంటే 300 జనాభాకు గాని పంచాయతీ క వాలి అన్నారు. జనాభాను తెక్కలోకి తీసుకున్నారు. 300 జనాభా ఉన్నటువంటి గ్రామానికి, ఆ శివారుకు ఆర్థిక వనరులు ఏమిటి? ఇంత స్థితి ఎందుకు ఉండాలనేది లేకపోతే ప్రభుత్వం నేరుగా యింత ఆర్థిక సహాయం చేస్తామని చెప్పారా? అదేమి లేదు. 300 జనాభా ఉన్న గ్రామానికి గాని పంచాయతీ ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. అనేక చోట్ల గ్రామ పంచాయతీలు ఏర్పాటు చేయాలనే కోరిక వచ్చినది. ప్రతి వారు కూడా మారు మూల ఉన్న చిన్న గ్రామానికి కూడా గ్రామ పంచాయతీ ఏర్పాటు చేయాలని అన్నారు. ఎకైజన్ తో కేసెస్ అన్నారు. దానికి డెఫినిషన్ ఏమిటి? ఎక్సెప్షన్ తో కేసెస్ ఎటువంటి పరిస్థితులలో పెట్టాలనేది కూడా లేదు. ఇటువంటి చట్టాన్ని పాస్ చేసినప్పుడు రాబోయే 10 మాసాలలో ఎన్నికలు పెట్టాల్సినప్పుడు, ప్రతి జిల్లాలో, ప్రతి తాలూకాలో, ప్రతి గ్రామంలో వేలాది దరఖాస్తులు గ్రామ పంచాయతీలను ఏర్పాటు చేయడానికి వచ్చినప్పుడు ఏమి సమాధానం చెప్పగలుగుతారు? ప్రతి దానికి అక్కడ మళ్ళీ రాజీయాలు వస్తాయి. గ్రామ పంచాయతీలను ఏర్పాటు చేయకపోవడమూ, చేయటమూ అనేది హైదరాబాద్ దాకా వస్తుంది, కొంతమంది అటు, కొంతమంది యిటు వేసుకొని ఈ సమస్య ఎన్నికలలోగా పరిష్కారం అవుతుందా అని నాకు సందేహంగా వున్నది. అంత తేలికగా పరిష్కారం కాదు. ఎన్నికలు పెట్టాలని అన్నారు. మంచిదే.

The A. P. Gram Panchayats (Third Amendment) Bill, 1978.

నే గా ఎన్నికలు పెట్టేటందు ఎన్ని రాగద్వేషాలు గ్రామాలలో వస్తాయో అంటే గ్రామాలు ఏ విధంగా ఉన్నాయో? కాల్ అటెన్షన్ చక్కు వచ్చి నప్పుడు రాగద్వేషాలు పెరిపోతాయనే ఉద్దేశ్యంతో ఏ స్టిప్ షన్ చేశారని అన్నారు. అటువంటి సంగతుల్లో ఒక సెక్షన్ ఏ ఎన్నిక అయిన తరువాత, ఉపసర్ పంచ్ ఎన్నిక అన తరువాత, మెంబర్ ఎన్నిక అయిన తరువాత ఆ మెంబర్ మీద ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ సివిల్ రైట్స్ యాక్ట్ క్రింద ఏదైనా కేసు నయోదు అయితే అతనిని సస్పెండ్ చేయాలని ఒక సెక్షన్ ప్రొవైడ్ చేశారు. ఇది ప్రమాదపరితము. ఇవాళీ ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ సివిల్ రైట్స్ యాక్ట్ క్రింద ఉన్న కేసులు, కేసుల గ్రామ కక్షలతో, వ్యక్తిగత కక్షలతో పెట్టిన కేసులే గాని యితరవరకు ఏ ఒక్క కేసు కూడ ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ సివిల్ రైట్స్ యాక్ట్ క్రింద ఇటు వడలేదు. ఇటు వడిన తరువాత అతనిని తీసివేయండి, not only the suspension, but the Government must be competent to remove him. అటువంటి ప్రొవిజన్ పెట్టండి. ఒక చోట హరిజనులకు వర్తించు తగాదా వచ్చింది. ప్రోద్బుద్ధులైపోయారు. ముందు 324 క్రింద కేసు రిజిస్టరు కాబడింది. కాని ఆ గ్రామ సర్ పంచు నువ్వవు. హరిజనులను వెంట పోయి తెలిగ్రామములయి పే జిల్లా కలెక్టరు కాను వారం రోజులకు వచ్చాను కాబట్టి ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ సివిల్ రైట్స్ యాక్ట్ క్రింద కేసు నమోదు చేయాలని చెబితే ఎఫ్.ఐ.ఆర్. ను ఆర్డర్ చేసి ఆ సెక్షన్ క్రింద కేసు పెట్టడం జరిగింది. మరొకచోట ఏమి తెలియ పోయినా పోలీసువారు వారి లెక్కల కోసం అని ఏ చిన్న తగాదా వచ్చినా ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ సివిల్ రైట్స్ యాక్టు ప్రొవిజన్స్ మెనన్ చేసి కేసు నమోదు చేయడం జరుగుతోంది. ఇది కార్మిన్ ప్రెస్సిఫుల్, మంత్రిగారు లాయరు, చాలా ది కాసనచక్కులు లాయర్స్ వున్నారు. అందరికీ తెలుసు. ఎక్కడైనా నేరస్థుడు ఉంటే నేరం ఋజువు అయ్యేవరకు కూడ అతను నేరస్థుడు కాదు అనేది పున్నది ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన గ్రామ పంచాయతి అధ్యక్షుడు గాని, గ్రామంలో యావన్మంది ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన సర్ పంచ్ గాని, ఉపసర్ పంచ్ గాని, లేక మెంబరుగాని The movement that a case is filed in the court automatically he gets suspension... ఇంతకంటే అబ్జక్ట్, యితరం అన్యాయం, ఏమి చెప్పాలో భాష కూడ దొరకలేదు. ఇంకొక ప్రొవిజన్ ఏ చట్టంలో కూడా, భారతదేశంలో లేదు అని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకు పెట్టారో, ఎవరు పెట్టారో, ఎవరి ముస్తప్పుల్లో ఈ అభిప్రాయాలు దూరాయో వాకు అర్థం కావడం లేదు. దీనిని ఉపసంహరించుకోమని మేము ఎమెండ్ మెంట్ యిచ్చాము. ఇటు వడిన తరువాత రిమూవ్ చేయండి. కోర్టులో కేసు పెడితే విచారణ అవడానికి రెండు సంవత్సరములు వదుతుంది. అక్కడ ఇటు వడితే సెషన్స్ కోర్టుకు రావాలి. సెషన్స్ కోర్టులో ఒక సంవత్సరం అయిన తరువాత హైకోర్టుకి రివిజన్ కు రావాలి. అక్కడ రెండు సంవత్సరాలు వదుతుంది. 5 సంవత్సరాల కాలం పాటు ఒక సర్ పంచ్ ని, తనకు వ్యతిరేకం అయితే, గ్రామములో ఉన్న సవర్ణుల చేత హరిజనుల మీద ఫార్స్ కేసు బనాయించి 5 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేయకుండా ఉండేట్లు ప్రమాద

కరమైన పరిస్థితి ఈ బిల్లులో వున్నది. అనేక గ్రామాలలో ఎక్కడైనా ఖాసీ జరిగితే అసలు ముద్దాయిలను పెట్టకుండా పార్టీ లీడర్స్ ను పెట్టేటటువంటి దుర్లవాటు ఈ నాటికి సమాజంలో వున్నది. ఇదే పరిస్థితులు ఉహించి దేశంలో ఎటువంటి సర్చార్జ్డ్ అట్రాన్ ఫీయర్ ఉన్నదో గ్రహించి కేసు ఉన్నంత మాత్రాన ఎన్నుకోబడిన ప్రజాప్రతినిధిని అధికారంలో లేకుండా చేయడమనేది ప్రజాస్వామ్యానికి ఉపయోగపడుతుందా? ఇది ప్రజాస్వామ్యాన్ని పెంపు చేసే పద్ధతా, న్యాయాన్ని కలుగజేసే పద్ధతా అలోచన చేయమని కోరుతున్నాను. హరిజనులకు 14 పర్సెంట్ గ్రామపంచాయితీలు రిజర్వ్ చేస్తామని పెట్టారు. అందులో ఏమని పెట్టారు? ఎక్కడైతే హరిజనుల జనాభా ఎక్కువ ఎక్కడ ఉంటుందో అక్కడ పెట్టారు బాగానే వున్నది. అయితే దానికి డిసెండ్రింగ్ ఫారంలో పెట్టండి. ఎక్కువ హరిజనులు అని అట్లా పెట్టండి. “As far as practicable” అన్నారు “As far as practicable” అంటే అర్థం ఏమిటి? గ్రామంలో పంచాయితీ కాన్స్టిట్యూట్ చేసిన తరువాత ఆ గ్రామంలో పంచాయితీలో ఉన్నటువంటి హరిజనులు ఎంతమందో చూసి ఎక్కువ మంది హరిజనులు ఉంటే అటువంటి గ్రామాల నన్నిటినీ కూడ 14 పర్సెంట్ రిజర్వ్ చేయండి. బై రొటేషన్ అన్నారు. ఇదేమి, ఒక ప్రక్కన హరిజనులు ఎక్కువ ఉన్న గ్రామ పంచాయితీలలో రిజర్వేషన్ పెట్టాలి అంటున్నారు అది పాలిసిగా అమోదించారు. కాబట్టి బాగానే ఉన్నది. మళ్ళీ రొటేషన్ ఏమిటి? జనరల్ ఎన్నికలలో ఒక సెట్ ఆఫ్ గ్రామ పంచాయితీలు హరిజనులకు కేటాయిస్తే మళ్ళీ వచ్చే జనరల్ ఎలక్షన్ లో ఈ పంచాయితీలు కాకుండా బై రొటేషన్ అంటే మరొకొన్ని పంచాయితీలను లేకవ్ చేసే ఉద్దేశ్యమా? ఈ బిల్లులో ప్రభుత్వము యొక్క ఉద్దేశ్యం అదేనా? అది కాదని నేను అనుకుంటున్నాను. ఒక వేళ అదే చేయదలచుకుంటే కమ్యూనల్ ఫీలింగ్స్ ను ఈ దేశంలో కాళ్ళతంబా చేయదలచుకున్నారా? మెజారిటీ పంచాయితీలలో ఎక్కడ ఎక్కువ మంది ఉంటారో వాటిని కేటాయించండి. 10 పండ్ల కొక సారి సెన్ సెన్ అయినప్పుడు మారితే మారినప్పుడు మళ్ళీ చేయండి “As far as practicable, by rotation” meaningless words. తలా వోక లేనటువంటి ఈ మాటలు పెట్టి కన్ ఫ్యూజన్ చేసి గ్రామాలలో తగాదాలు పెట్టి మళ్ళీ యిక్కడికి వచ్చి వాటిని గురించి చర్చించడానికి కూడ భయపెట్టి యింకా ఎక్కువ తగాదాలు పెట్టడానికి దోవ తీస్తుంది.

ఇకపోతే, మరొక ముఖ్య విషయం చెప్పవలసివుంది. మీరు అనేక అధికారాలు గ్రామపంచాయితీలపై పెత్తనం చేయడానికి గవర్నమెంటు ఆర్డరు

పోతే, మునిసిపాలిటీను-20, 25 వేల జవాబానన్న గ్రామపంచాయతీలుగా చెయ్యాలి అంటున్నారు. చెయ్యండి, అయితే ఆ మునిసిపాలిటీలో ఉన్న పిబ్బంది రేపు గ్రామపంచాయతీ కాగానే ఏమవుతారు? వారి ఆర్థిక వనరుల విషయంలో తలకొక రూపాయి నెన్ను యిస్తామని అంటున్నారు. అది ఆ పిబ్బందికి సరిపోతుందా? గ్రామపంచాయతీ చేయబోతున్నామా, లేక మునిసిపాలిటీ చేయబోతున్నామా అనేది కాదు ప్రధానం. వారికి యేవిధంగా ఆర్థిక

వనరులు ఏర్పాటు చేయబోతున్నాం అనే విషయం ప్రధానం. అందుచేత మీరు మునిసిపాలిటీను గ్రామపంచాయతీలుగా చేసేటప్పుడు అక్కడవున్న సిబ్బందికి అయిదేండ్ల, పదేండ్ల ఆ ఉద్యోగస్తులకు ప్రభుత్వం గ్రాంటు ఇచ్చే పద్ధతి లేకపోతే కేవలం గ్రామపంచాయతీ చేయడంవలన సరిపోదని, దీనిని గురించికూడా చర్యలు తీసుకోవాల్సి చెబుతున్నాను. లా చదువు చేసేటప్పుడు చెప్పేవారు-It is said about an young lawyer that one must be either rich or marry a rich girl. అందుచేత మునిసిపాలిటీను గ్రామపంచాయతీలుగా చేసి వాటికి ఆర్థికవనరులు లేకుండాచేస్తే అవి కేవలం-They will be citadels of corruption and anti democratic forces. అందుచేత, పెద్దపంచాయతీలుగా వాటిని చేసేటప్పుడు వాటికి అవసరమైన నిధులను కూడా ఏర్పాటు చేయాలని నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను.

మూడవది కేసు పెట్టినంతమాత్రంచేత ఆ పంచాయతీ అధికారినిగాని, ఉప సర్పంచ్ నుగాని, మెంబరుగాని తీసివేయ్యడం చాలా దారుణం. ఈ సందర్భంలో అంజేడ్కర్ గారు దూరదృష్టితో చెప్పిన మాటలకు గమనించవలసిందిగా నేను మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం యీ బిల్లును తొందరగా పాస్ చేసుకోవడంగాక, దీనిని సెలెక్ట్ చేసి టీకో, పీజీఎఫ్ ప్రావీడెన్స్ కో పంపడం మంచిది. ఒకవేళ ఎన్నికలు జరపదలచుకుంటే, యిది లేకుండా కూడా జరపవచ్చు, ఎన్నికలు జరపాలనే ఉద్దేశంతో యింతగట్టిగా, యిన్ని ప్రజావ్యతిరేక విధానాలు పెట్టుకుని యీ బిల్లు పాస్ చేయడం మంచిది కాదని మనవిజేస్తూ సెలవుకీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు యీ గ్రామపంచాయతీ సవరణ బిల్లును మనముందు ప్రవేశ పెట్టారు. దీనిపై ప్రతిపక్ష నాయకులతో చర్చించి, అక్కడ చేసిన సూచనలు కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని కొంతవరకు చేసినా ముఖ్యమైన అంశాలేవీ కూడా అంగీకరించలేదు. గ్రామపంచాయతీ సవరణ బిల్లుపై మాట్లాడేటప్పుడు రేపు రాబోతున్న సమితి, జిల్లాపరిషత్తులకు సంబంధించిన వాటిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని మనం మాట్లాడవలసి వుంటుంది. ఈ రెంటికీ అవినాశావసరం వుంది కాబట్టి వీటన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకుని మనం చర్చిస్తే తప్ప యీ బిల్లు, ద్వారా వచ్చే ప్రమాదాలను మనం సరిగా అవగాహనతో గమనించి, దీనిని చట్టం చేయడం సాధ్యం కాదు.

ఇంక, మంత్రిగారు పంచాయతీ, సమితి, జిల్లా పరిషత్తులలో ఎన్నికలకు సంబంధించి, రిజిస్ట్రేషన్ కు సంబంధించి యీ రెండింటికీ సంబంధించి ప్రధానంగా సవరణలు తీసుకొచ్చారు, దాదాపు యీ రెండింటికీ సంబంధించి తప్ప మరొక ఏ ముఖ్యమైన విషయాన్ని గురించి యిందులో లేదు. ఈ రోజున—అశోక్ మెహతా కమిటీగాని, లేక ప్రభుత్వం చేసిన ప్రకటన రిట్యాగాని పంచాయతీలకు మరింత ఆర్థిక స్తోమతు యిచ్చి, మరిన్ని అధికారాలు యిచ్చి, స్వయం సమృద్ధికొనితేసి, అవి చేయగలిగిన పనులన్నీ చేయడానికి పూర్తి అధికారాలు యిచ్చే రీతిగా మేము

చేస్తున్నాం అన్నారు కాని వాస్తవంగా చూస్తే మాత్రం పంచాయతీలకు రూల్సు, చట్టం ప్రకారంగా ఎలాంటి అధికారాలూ లేవు; సంఘం కాళ్ళ కిక్కిరాలు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు వీటి విషయంలో ప్రభుత్వ డిపార్టుమెంట్ జాతీయత తీసుకుంటున్నది. సమితిలోని ఆఫీసర్లు ఎంతమంది? బి.డి.ఎస్ ఎంతమంది? మేము రికమెండ్ చేయడం తప్ప, చేసేదంతా గవర్నమెంటు డిపార్టుమెంట్, వారిపై మాకు కంట్రోలు లేదు అంటున్నారు మీరు. గ్రామంలో యీ రోజున మంచినీటి బావులు రిపేరు చేసుకోవాలన్నా, లేక చిన్న రోడ్డు చేసుకోవాలన్నా డబ్బు లేదు. దానికి కావలసిన సూపర్ వైజర్స్ సమితి కింద వున్నారు. వారు వచ్చి కాంక్రీట్ చేస్తేతప్ప ఏ చిన్న పనీ గ్రామంలో చేసుకోలేని పరిస్థితి వుంది. గ్రామంలోని ఆగూ చిన్న పనులు చేసుకోవడానికి ఆ సర్పంచ్ కు, పంచాయతీ కమిటీకి సర్వాధికారాలు వుండి, వాటికి కావలసిన టెక్నికల్ సహాయం గవర్నమెంటు యిచ్చి వారి యాజమాన్యం కింద చేయాలనేది గాక, వారు ఎంతసేపటికీ పైకి చూడడంతప్ప యింకాక మార్గంలేదు. ఆ విషయాలే, యిందులో ప్రస్తావించలేదు.

దీనితో బాటుగా యీ రోజున ఎన్నికల పరిస్థితిలో మీరు మార్పు తెస్తున్నారు సర్పంచులు యిదివరకు సమితిలో సభ్యులుగా వుండేవారు. ఆ పద్ధతి మారినేసి సరాసరి ఎన్నికోవడానికి పిలుగా తెస్తున్నారు. ప్రతివారూ తరపున అక్క పెట్టమని చెప్పాము. దానిని దృష్టిలో వుంచుకుని పెట్టివుంటారు, అందుకు వంతోషం. అయితే యీ రోజున సర్పంచులు అడిగేదేమంటే మమ్మల్ని సమితిలోలేకుండా చేస్తున్నారు. సరాసరి ఎన్నికోబడబోతున్నారు; అయితే గ్రామాల తరపున ఎన్నికోబడతారు. మా గ్రామం తరపున ఎవరు అడుగుతారు? అయితే గ్రామాలతరపున అయివన్నీ ఏ ఒక్క గ్రామానికి చెందిన అసెంబలను ఎవరు అడుగుతారు? దాని కొరకు తిరిగి ఆందరి చుట్టూ తిరిగే పరిస్థితి వస్తుంది అంటున్నాము. ఆ విధంగా వారు భావిస్తున్నారని, తద్వారా దీనికి కొంత వ్యతిరేకత వస్తున్నదని నాకు వార్తలు వస్తున్నాయి. దానికి మంత్రిగారు చేయవలసింది. సరాసరి ఎన్నికలకు అంగీకరిస్తున్నాంగాని, గ్రామాలలో పనులు సరగడానికి పిలుగా మరొక అదనంగా డబ్బు యిచ్చి, మరిన్ని అధికారాలు యిస్తే అక్కడున్న సర్పంచ్, అక్కడ వున్న గ్రామ పంచాయతీ కమిటీ అప్పుడు యీ విధంగా అభిప్రాయపడే అవసరం వుండదు. అందువలన, ఆ విధంగా చేయవలసివున్నదని నేను చెబుతున్నాను. పంచాయతీకి

అధికారాలు ఇస్తున్నాం, సమితిపై మీరు ఆధారపడనక్కరలేదని 11-20 a. m.
చట్ట రీత్యా హామీ ఇస్తే సరాసరి ఎన్నికలకు వ్యతిరేకత ఉండకపోవచ్చును. అటువంటి బిల్లును తీసుకురాలేదు. ఇది పంచాయతీల సమస్య మాత్రమే కాదు. పంచాయతీ సమితి, తాలూకా, ఎసెంబ్లీ నియోజకవర్గం ఈ మూడింటిని కో-టర్మినస్ చేయాలని పరిపాలనకు సంబంధించిన అన్ని విభాగాలు ఆ స్థాయిలో ఉన్నప్పుడే సమన్వయం చేయడం సాధ్యమవుతుందని గ్రామ లెవెల్లో కాని ప్లమితి లెవెల్లో కాని జిల్లా లెవెల్లో కాని కంట్రోలు, సూపర్వైజ్ చేయ

దానికి పీలుంటుందని హామీ జూట్టాల్సి స్థాయిలో అథార్టీ సూపర్విజను ఉండాలని అనుకుంటూ వచ్చారు. సెక్రటరీ ఏమీ చెబితే అది చేయడం, డిస్ట్రిక్టు అఫీసరు ఏమీ చెబితే అది చేయడంగా ఉంటున్నది. ఆఫీసర్లకు బాధ్యత స్పష్టంగా లేకుండా ఉంది. దానిని గురించి లేదు. అధికారాలు గురించి లేదు. అందుకే వచ్చే డబ్బు గురించి లేదు. తల్లికిందులుగా బిల్లును తెచ్చి ఎన్నికలు జరుపుతాం, సర్వం వస్తుంది అనడంలో అటు క్లెయిండ్లకు తాత మారు అవుతున్నది. జనసరిలో ఎన్నికలు పెడతాం అంటున్నారు. ఇక బిల్లు సారాంశంలోనికి వస్తాను బిల్లులో ఉన్న డేమిటి? ఒకటి రిజర్వేషను, రెండవది ఎన్నికల పద్ధతి. ఈ బిల్లును తీసుకు రాక ముందే ఇటలీ రిజర్వేషన్ల వల్ల గ్రామాల్లో రాబోయే ప్రమాదకరమైన పరిస్థితిని, ఎటువంటి భీకతాన్ని కలిగిస్తుందో జాగ్రత్తగా అలోచించడం చెప్పినప్పటికీ ఇదే మంచి పద్ధతి అని తీసుకున్నారు. మన చేత భవిష్యత్తు, గ్రామాల భవిష్యత్తు, ప్రజల భవిష్యత్తు, అన్నింటికంటే ముఖ్యం ఎవరి లాభం కోసం, ఏ హరిజనుల గిరిజనుల లాభం కోసం ఈ రిజర్వేషన్లు పెడుతున్నామని చెబుతున్నారో వారి లాభం, సంక్షేమం కోసం చెబుతున్నాను. దీని వల్ల అందరికీంటే హరిజనులు, గిరిజనులు. వెనుకబడిన వారు నష్టపోతున్నారని ఈ విషయం భవిష్యత్తులో చరిత్ర దుబుళు చేస్తుందని నేను పౌచ్ఛరిక చేయక తప్పదు. ముందు రిజర్వేషను గురించి చెబుతాను. వారు చెప్పే వాదన ఏమిటి? హరిజన కానన శత్రులు. హరిజన నాయకులు ఏమీ అంటున్నారు? వేలకొని సంవత్సరాలుగా అట్టడుగున పడ్డ ముస్లిములను సాంఘికంగాను ఆర్థికంగాను బానిసలుగా చూసి పెత్తనం సాగించారు. ఇతర కులాలతో పాటు ఆర్థికంగా సామాజికంగా సమాన గౌరవ ప్రతిపత్తి ప్రకటించే వెనుకబడి ఉన్నాం కనుక రిజర్వేషను ఇస్తే తప్ప మేము అదుకోలేం అని వారి వాదన. అది న్యాయమైన వాదనే అందుకే మన రాజ్యాంగంలో పది సంవత్సరాలు కానన శత్రులకు, పార్లమెంటుకు ఎన్నికలలో వారి జనాభా దామాషా బట్టి స్థానాలు రిజర్వ్ చేయడం జరిగింది. కమ్యూనిస్ట్ రిప్రజెంటేషనుకు వ్యతిరేకంగా మహాత్మా గాంధీ పోట్లాడినప్పటికీ, బ్రిటిషు ప్రభుత్వం సమాజాన్ని చీల్చడానికి తయారైనప్పడు, హరిజన నాయకులైన అంబేద్కరుతో చర్చల పిదప, ప్రత్యేక పరిస్థితిని స్పష్టతలో పెట్టుకొని మహాత్మా గాంధీ కూడా హరిజనులకు రిజర్వేషన్లు అంగీకరించడం జరిగింది. ఆ రాజ్యాంగంలో కూడా పది సంవత్సరాల పాటు రిజర్వేషన్లు పెట్టడం జరిగింది. ఆ కాలంలో షెడ్యూల్డ్ కులాలకు గౌరవ ప్రతిపత్తులు, ఆర్థిక ప్రతిపత్తి తీసుకు రాగలమని ఆశపడడం జరిగింది. పది సంవత్సరాలు అనుకున్నది 20 సంవత్సరాలైనది, 30 సంవత్సరాలైనది. 42 రాజ్యాంగ సవరణలో 20 సంవత్సరాల పాటు ఇట్లాగే కొనసాగించాలని చట్టంలో వచ్చింది. ఎంత కాలం ఇట్లాగ పొడిగించి నప్పటికీ ఇది తాత్కాలికమైనదే తప్ప శాశ్వతంగా మేము ఇదే రీతిగా చేస్తామనే సిద్ధాంతం కాదు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో ప్రయివేటురంగం ఉద్యోగాలలో, విద్యా సౌకర్యాలలో ఈ రోజు రిజర్వేషన్లు ఉన్నాయి జనాభా దామాషా బట్టి. ఐతే ఈ రిజర్వేషన్లు ఇంకా కొనసాగించటానికి, విస్తృతం చేయడానికి ముందు ఈ రిజర్వేషన్ల వల్ల ఎంతవరకు మనం ఆశించినట్లుగా హరిజనుల గిరిజనుల సమస్య

The A. P. Gram Panchayats (Third Amendment) Bill, 1978.

పరిష్కారమైనది, వారి స్థాయి ఏ మాత్రం పెంచగలిగాము అనేది అర్థమైంది. ఈ మార్గం సరైనది అని కాదా అనేది చూ వలసి ఉంది. దురదృష్ట వశాత్తు ప్రభుత్వం ఆ రీతిగా ఆలోచించలేదని చెప్పడానికి చింతిస్తున్నాను. మునపటి కంటే హరిజనులలోను గిరిజనులలోను చదువుకున్న వారి సంఖ్య ఎక్కువైనది. ఉద్యోగాలు చేసే వారి సంఖ్య ఎక్కువైనది. రిజర్వేషన్లు లేకపోతే ఇవి కూడా వారికి వచ్చేవి కావనేది సేరి అంగీకరిస్తాను. 30 శాతం ప్రజలకు ఉపయోగ పడకుండా 10 మందికి రిజర్వేషన్లు పెట్టడానితో వారి సమస్యను పరిష్కరిస్తున్నామనే ఆత్మ సంతృప్తి 30 సంవత్సరాలుగా ఎదుకూ వచ్చాయి. మరొక 20 సంవత్సరాలు కూడా అట్లాగే సంస్కృతి పడవచ్చు. రిజర్వేషన్ల వల్ల గమనించదగిన జాతిగా సామాజికంగా వెనుకబడిన వారిని కలుపుకుని కులాలను ఐక్యం చేసే లక్ష్యానికి తిలోదకాలిచ్చి శాశ్వతంగా హరిజనులు హరిజనులే, గిరిజనులు గిరిజనులే వెనుకబడిన కులాలు వెనుకబడిన కులాలే అనే రీతిగా భారత దేశంలోని సమాజాన్ని విడదీయడానికి మన ప్రయత్నాలు తోడ్పడుతున్నాయి తప్ప సమస్యల పరిష్కారానికి తోడ్పడడం ఉంది. బీహారు చూడండి, మరాట్వాడా చూడండి. కాంగ్రెసు-ఐ పరిపాలన చేసే రాజ్యాలలో చూడండి. జనతా పార్టీ పరిపాలన చేసే రాజ్యాలలో చూడండి. 30 సంవత్సరాల స్వయంప్రీతి తరువాత హరిజనులు, వెనుకబడిన కులాలు, పై కులాలు ఈ విధంగా సమాజం విభజించబడి వారి మధ్య కుల తత్వాలు పెరిగి ఘర్షణలు పెరిగి గ్రామాలన్నీ అగ్ని పర్యంకాల మాదిరి ఉన్నాయనే సంగతి మరచిపోకూడదు. 30 సంవత్సరాలు పరిపాలించి, రిజర్వేషన్ల ద్వారా వారిని మిగతా వారి స్థాయికి తెస్తామని వాగ్దానాలు చేసి, హరిజనులకు వెనుకబడిన కులాలకు ఇతర కులాలకు మధ్య తగాదాలు పెంచి ద్వేషాలు పెంచి సమాజాన్ని ఈ విధంగా విభజించడం వల్ల ఎవరికి లాభమో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఎవరికి లాభం లేదు. ముందుగా నష్టపడే వారు హరిజనులు, గిరిజనులు, కుల ద్వేషాలను రెచ్చగొట్టే ఏ పని చేసినప్పటికీ అందుకు దోహదం చేసే ఏ పని చేసినప్పటికీ గ్రామాలను అదుపులో పెట్టుకోలేము, ఐక్యత సాధించలేము. ఆ దృష్టితో చూచినప్పుడు హరిజనులను గిరిజనులను బాగు చేయడానికే రిజర్వేషన్లు తెస్తున్నారా అని అనుమానపడవలసి వస్తుంది. వారు బాగుపడాలంటే భూమిలు ఇవ్వండి, పృథ్వులు కల్పించండి, చదువు చెప్పండి. అందుకు కావలసిన చర్యలు తీసుకోండి. అర్థికంగా వెనుకబడిన వారు హరిజనులలోను గిరిజనులలో మాత్రమే కాదు, మిగతా కులాల వారిలోను ఉన్నారు. వారి సంఖ్య వీరి కంటే తక్కువేమీ కాదు. మొత్తం జనాభాలో హరిజనులు, మత మార్పుకన్న క్రైస్తవులను బౌద్ధులను కూడా కలిపినప్పటికీ, 20 శాతం కంటే లేరు. పరిహరిజనుడు పేదవాడు అని మొదలు పెట్టినప్పటికీ, ప్రతి గిరిజనుడు పేదవాడు అని మొదలు పెట్టినప్పటికీ, పై కులాల లోని వారందరూ అంతకంటే ఎక్కువ ఆదాయం ఈ వారని అంటే వాస్తవానికి దూరంగా ఉంటుంది. హరిజనులు, గిరిజనులు ఏ విధంగా బాధపడుతున్నారో, ఇతర కులాలలో కూడా అప్పుల పాలై పిల్లలకు చదువులు లేక బాధపడుతున్న వారు ఉన్నారు. ముందు హరిజనులకు ఇస్తాను, ఇతర

కులాలను పట్టించుకోను అంటే హరిజనులకు ఇతర కులాలలోని పేదలకు డెబ్బ లాట పెట్టడం జరుగుతోంది శుష్ప ఇద్దరికి ఇచ్చే సదుపాయం మాత్రం కాదు.

11-30 a. m.

దాన్ని గురించి చర్చిస్తున్నాం. ఇద్దరికి చేయాలనే సూత్రాన్ని అంగీకరిస్తున్నాం. డబ్బులేదని ప్రభుత్వం చెబుతుంది. డబ్బులేదనే కారణము పెడితే దేశం చిన్నాక్షిన్నం అవుతుంది. అది సమస్యకాదు. ఈ రోజున రిజర్వేషన్స్ ని తీసుక వస్తున్నారు. ఈ రిజర్వేషన్స్ వల్ల కలిగిన ఫలితము చాలా కొద్ది. చీలికలు పెరుగుతున్నాయి. ఎల్లప్పుడూ హరిజనులు, గిరిజనులు అట్లాగే పుంజాలని పెడితే ఏమి జరుగుతుంది? సేను షాఫ్ట్ వద్ద కమ్యూనిటీకి చెందిన వాణ్ణి అని వారి జాబితానుంచి లెక్కలు చెప్పకుంటున్నారు. ఇది జాగు చేయదు. ఇదివరకు శాసనసభ వరకు చేశాము చదువు విషయంలో చేశాము. కాని ఈ రోజున మన ప్రభుత్వము సర్పంచ్ లలోను, సమితి అధ్యక్షులలోను, జిల్లా పరిషత్తులలోను రిజర్వేషను పెట్టారు. జిల్లా పరిషత్తుకు ఒకరినే పెట్టారు ఇక్కడ కూడా 14 శాతం పెట్టాలి కదా. ఎందుకు పెట్టలేదు? రిజర్వేషన్ వద్దతి వారిని ఉద్ధరిస్తుందని అనుకొన్నప్పుడు జిల్లాపరిషత్తు లేవల్సి వచ్చేటప్పటికి ఎందుకు తగ్గించాలి? సర్పంచులు 14 శాతం అంటున్నారు. ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమైన పెట్టినదా? ఇతర రాష్ట్రాలు చేయక పోయిన మన రాష్ట్రము ఎందుకు చొరవ తీసుకొనకూడదు అనేది సరే. రాజ్యాంగములో మనది మొదటి రాష్ట్రమైనప్పుడు అన్నింటిలో కూడా మనము ఎందుకు మొరట వుండకూడదు అనేది వుంది. మధ్యప్రదేశ్ లోని జనతాపార్టీ గవర్నమెంట్ ఇటువంటి రిజర్వేషన్ పెట్టినట్లు పత్రికలలో చదివాను. అది ఎంత వరకు వాస్తవమో తెలియదు. ఏ పార్టీ ప్రభుత్వము పెట్టినా దానివల్ల వచ్చే నష్టము గురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. మన దేశములోని హరిజనులు గిరిజనులను ఉద్ధరించడమే అయితే 14 శాతము గామాలోనే పెడుతున్నారు. మిగతా 86 శాతము గామాలోని హరిజనులు, గిరిజనుల సంగతి ఏమిటని అడుగుతున్నాను. సర్పంచ్ ల వదలును రిజర్వ్ చేస్తేనే హరిజనులు, గిరిజనులు తమ హక్కులను కాపాడగలరు. ఇతర కులాల సర్పంచ్ లు పుంటే వారికి భద్రత లేదు. సౌకర్యము లేదు, అందువల్ల 14 శాతము హరిజనులకు, 5 శాతము గిరిజనులు రిజర్వ్ చేయాలనుకొంటే మిగతా గామాలో ఇతర కులాల వారు సర్పంచ్ లు అయినప్పుడు వీరికి భద్రత ఎవరు ఇస్తారు? ఈ అనుమానముతో ప్రారంభిస్తున్నారు? ఎవరి ప్రోత్సాహమైనా కాని, ఎవరికి వత్తిడి అయినా కాని ఈ అనుమానముతో ప్రారంభిస్తున్నారు. ఇది చాలా తప్పు ధోరణి. రిజర్వేషన్ అని ఎప్పుడైతే అంటారో రిజర్వేషన్ కాని గామాలో హరిజన సర్పంచ్ ని రాని వ్యయము అనే పోటీతో రెండుగా చీలిపోయేదానికి ఉపయోగ పడుతుంది. కాని హరిజనులను, గిరిజనులను ఉద్ధరించడానికి ఉపయోగ పడదు. హరిజనులకు యిచ్చే కొద్ది సౌకర్యాలను తీసి వేయాలని కాదు నా ఉద్దేశ్యము. వారికి కూడా సమానమైన గౌరవము వుండాలి. సమాన హక్కులు వుండాలి. ప్రత్యేక సౌకర్యాలు, ప్రత్యేక అధికారాలు రెండు మూడు దశాబ్దాలు యిస్తే తప్పు వారు ముందుకు రాలేదు అనే దానితో కాదు. ఇతరులకు వ్యతిరేకంగా చేస్తున్నామనే ధోరణితో చేయకూడదు. ఇతరులను కూడా కలుపుకునే విధంగా చేయాలి.

ప్రతి గ్రామములో ముగ్గురితో కూడిన ఒక ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేయండి. సర్పంచ్ స్థాయిలోకాని, సీనియర్ అధ్యక్షుల స్థాయిలోకాని, జిల్లా పరిషత్తు కాని ముగ్గురిని ప్రజల ఎన్నుకునే బట్టు పెట్టండి. ఆ ముగ్గురిలో ఒకరు హరిజనుడు గాని, గిరిజనుడు కాని వుండి తీరాలి. గ్రామములో ఎంత జనాభా వుండి అని కాదు. హరిజనులు 14 శాతం వుండవచ్చు. గిరిజనులు 2 శాతం వుండవచ్చు. 4 శాతం వుండవచ్చు. కొన్ని గ్రామములో 10 శాతం వుండవచ్చు లంబాడీను కూడా యస్.టి.లుగా ట్రీట్ చేయాలని ఆందోళన చేసిన సరువాత తెలంగాణాలో కొన్ని గ్రామాల్లో వారు 10 శాతం వుండవచ్చు. ముగ్గురు వున్న ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీలో ఒకరు హరిజనుడు గాని, లేక గిరిజనుడు గాని వుండితీరాలి, పంచాయతీరాట్ సంస్థలో ఒకమ్ ర్ సంతకాలు అన్నాం. ఒకరు సర్పంచ్ గావుండే మీగతా యిద్దరితో సంప్రదించి వారి అంగీకారంతో నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు అని చెప్పినప్పుడు, ప్రొవిజన్స్ లోను హరిజనుడు వుండితీరాలి. అని చెప్పినప్పుడు సర్పంచ్ గా వున్నవారు మీగతా ఇద్దరి ఆమోదం లేకుండా ఏ నిర్ణయం చేయడానికి వీలు వుండదు. ఏ ఒకరు సర్పంచ్ గా వున్నా నా యిష్టం వచ్చినట్లు చేస్తాను అని చెప్పే అవకాశం వుండదు అంగీకారాధారంగా వుండిన అనున్నప్పుడే నిర్ణయం చేయగలుగుతారు. లేక పోతే లేదు. ముగ్గురు కలిసి నిర్ణయము చేస్తే అమలు జరుగుతుంది. అట్లా పెట్టి అప్పుడే బాగు పడుతుంది. అంతే కాని 14 శాతం రిజర్వేషన్ వల్ల కాదు. గానిని మంత్రవర్గము ఆ గీకరించ లేదు. ప్రతిపక్షాలవారు కూడ పార్లమెంటు చర్చలలో అంగీకరించక పోవచ్చును. మిగిలిన 80 శాతము గురించి మంత్రగారు ఆలోచించాలి. సర్పంచు హరిజనులకు రిజర్వు చేశారు; దానివల్ల వుద్ధరిస్తామని. ఎన్నుకోబడిన సభ్యులలో హరిజనులకు యిచ్చిన స్థానాలు దామాషానుబట్టి లేవు. జనాభా దామాషా అని లేదు. సర్పంచుల గురించి మీరు పెట్టారు. కాని ప్రెసిపాల్ యాక్టులో 25 మంది దాటి వుంటే యింత దానికి మించి వుంటే యింత అనే ఫార్ములా పెట్టారు. ఏమైనా జనాభా జనాభా దామాషా ప్రకారము సీట్లు రిజర్వు చేయలేదు. 14 సర్పంటు అంటే మూడు నాలుగు రావలసివస్తే ఒకటి రెండు ఇచ్చారు. జనాభా దామాషాకంటే ఎక్కువ చేయడానికి మనకు హక్కు లేదు, రాజ్యాంగం అప్పు కోడు. జనాభా ప్రకారము మీరు చేసిన 20 సర్పంటు హరిజన గిరిజనులు కలిసి వున్నప్పుడు 6వ వాడు స్థానాలు రిజర్వేషను వస్తున్నాయి. మిగిలిన 80 శాతం హరిజన గిరిజనేతరులు వుంటారు సభ్యులను ఎన్నుకుంటారు. అందరు కలిసి ఎన్నుకోబడే సర్పంచు కాదు. డిమోక్రసీ నిష్ఠం ప్రకారం కాదు. ప్రత్యేకంగా రిజర్వు చేసి ఎన్నుకుంటున్నారు. సభ్యులకు తొలగించడానికి ఏప్పుడు పడితే అప్పుడే అధికారము వుంది. యిప్పుడున్న యాక్టు ప్రకారం ఆరు నెలలో సంతక రమో విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానం పెట్టకూడదని వుంది. ఆ తర్వాత పెట్టవచ్చు 80 సర్పంటుగా వున్నవారు ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు హరిజనులను తొలగిస్తారు. అప్పుడు ఘర్షణ పడితే హరిజనులకు రిజర్వు చేసిన గ్రామాల్లో హరిజనులను ఏ రకంగా తీర్మానం అర్థం కావడం లేదు. అందుచేత హరిజనుల రక్షణ అనే చెరు

పెట్టి మిగిలిన వారందరికీ వ్యతిరేకం చేసే పథకము పెట్టి గ్రామాలలో చిన్న పెట్టడానికి దారి తీస్తుంది. హరిజన సభ్యులను పుద్దరిస్తున్నామని ప్రభుత్వం స్పృహలు చేస్తుందని చెప్పవచ్చు. కాని నూటికి 80 మంది యితర కలాం వారిని ముఖ్యంగా పేదలను కలుపుకొని వెళ్ళినాడే హరిజన గిరిజనులకు మీరు అనుకున్నట్లు జరుగుతుంది వారిని త్రోసివేసి హరిజనులు గిరిజనులు అని చెబితే వేలకొలది సంవత్సరాలు పైకులాలవారు, వారిని అణచి పెట్టారు అందుకని కొన్ని ఏండ్లు 80 వర్సంటు పైనవున్నవారి పైన ప్రతీకారంగా మేము పెత్తనం చలాయిస్తామని ఏ హ జన నాయకుడు చెప్పలేదు. ప్రతీకారముతో యితరుల మీద అధికారం ఎవరు కోర లేదు, కోరరని అనుకుంటున్నాను. ఏమైనప్పటికీ మీ రిజర్వేషను వ్యతి చాలా ప్రమాదకరమైనటువంటిది. ఇప్పటికే నా ఆలోచించి యీ రకంగా చేయాలని చెబుతున్నాను. ఈ మార్గం తప్ప యింటిగ్రేషను లేదు. ఆ సూత్రం అంగీకరించకపోతే మేము వ్యతిరేకించక తప్పదు. మేము 220 మంది వున్నాము, మీరు వ్యతిరేకిస్తే ఏమి అవుతుంది అని త్రోసివేయవచ్చు ఇప్పుడు ఏమి జరుగుతుందనేది కాదు. మీరు పెట్టిన బిల్లు రాజ్యాంగ చట్టానికి వ్యతిరేకం. ఎవరైనా సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్ళి దావా వేస్తే అది ఏమి చెబుతుందని నేను చెప్ప వలసిన అవసరం లేదు. ఉన్న చట్ట ప్రకారము ఎక్జిక్యూటివ్ పోస్టులకు రిజర్వేషను యింతవరకు సుప్రీంకోర్టు అంగీకరించ లేదు. పార్లమెంటుకు, శాసనసభలకు ఎన్నుకోడానికి పది ఏండ్లు తాత్కాలికంగా సుప్రీంకోర్టు అనుమతించింది. ఎడ్మంట్ కేషను విషయములో కొంత వరకు యిచ్చింది. ఇన్ని ఏండ్లు అని పరిమితి లేదు.

11-40 a. m.

ఇక రొలేషను ప్రకారము చేస్తామంటున్నారు. ఈ సంవత్సరం 14 వర్సంటు వుండి 5 ఏండ్లు వుండవచ్చు. మరో 5 ఏండ్లు అయిన తరువాత యింకొక 5 ఏండ్లు 14 వర్సంట్ల వుంటుంది. మొత్తం అన్ని గ్రామాలకు సర్పంచులు కావడానికి 35 ఏండ్లు పడుతుంది. 35 ఏండ్ల దాకా వుంటుందో లేదో. మన రాజ్యాంగం ప్రకారం 1984 కు రిజర్వేషను పూర్తి అయిపోతుంది. అన్ని పార్టీలు అంగీకరించాయి గాబట్టి మీరు ఒక 20 ఏండ్లు ఎక్స్టెండ్ చేయవచ్చు. అయితే రాజ్యాంగం చట్టం ప్రకారము సర్పంచును ఎన్నుకునే హక్కు మాకు లేకుండా చేస్తున్నారనే జేసీఎస్ మీద యితర కులాలవారు ఎవరైనా సుప్రీంకోర్టుకు పోతే యిది చెల్లుబిడి అవుతుందా అంటే మంత్రిగారు చెప్పించేమంటే మేము అడిగిన తాయరు, అడ్వకేటు జనరల్ ఒపీనియన్ ఏమంటే యిది సుప్రీంకోర్టు అంగీకరిస్తే అంగీకరించవచ్చు లేకపోతే త్రోసివేస్తే త్రోసి వేయవచ్చునని. అది నేను చెప్ప గలను, మంత్రిగారు చెప్పగలరు, ఎవరైనా చెప్పగలరు. దానికి అడ్వకేటు జనరల్ అవసరం లేదు. నాకు చేతకాదు, సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయించవలసి వుంటుందని చెబితే పోతుంది. సుప్రీంకోర్టుకు అధికారము లేదనే సమస్య లేదు. రాజ్యాంగ వరంగా ఏమైనా జరిగితే త్వరగా జరిపిస్తామనే ఎన్నికలు వాయిదా పడుతాయి. అయితే సుప్రీంకోర్టు చెల్లుబిడి చేస్తుందా లేదా అనేది కాదు. అవసరమైతే రాజ్యాంగ చట్టాన్ని మార్పు చేయవచ్చు. అసలు యిది మన హరిజనులకు గిరిజనులకు పువయోగపడుతుందా అనేది తప్ప రాజ్యాంగం ప్రకారం చెల్లుబిడి అవుతుందా

కాదా అనేది కాదు. అది చెల్లుబాడి కాదుగాబట్టి రిజర్వేషను నష్టం ఎస్తున్నది. వారందరికి చిక్కులు కలగజేస్తున్నారు. అంతకుంటే ఎక్కువ చెప్పలేను. మా సరణులు వచ్చినప్పుడు చెప్పవలసి వుంటుంది.

రిజర్వేషను ఏ రూపంగాను యితర కులాలకు లేకుండా ఎల్లకాలము వారికి చేసే గ్రామాలలో కలచిచ్చులు బయలుదేరుతాయి. మన రాష్ట్రములో ఒరుగు తున్నటువంటి ఘటనల గురించి పేర్కొనించుకోలేదు. ఎందుకంటే ఆ వాతావరణం చెడకూడదు. జగన్నాథపురం సమ్యక్ వుంది. సమ్యక్ జాగ్రత్తగా ఆలోచన చేయకపోతే దేశానికి ప్రమాదం, గ్రామాలకు ప్రమాదం పరిణాన సభ్యులు అంగీకరించకపోవచ్చు. కోనేరు రంగారావుగారు నవ్వితే లాడింది లేదు. గ్రామాలలో ప్రజలలో నిచ్చు పెట్టడం పెద్ద విషయమై టువంటి ఏని కాదు. మీరు చేయవచ్చు. కాని యిద్దరము కలిసి ఆలోచించాలి సమస్యలు వచ్చినప్పుడు మూడ రోజులు గాదు మూడు వారాలు అయినా చూచుకోవచ్చు. ఇదివరకే చిచ్చు వుంటే దాని మీద పెట్టెలు పోస్తూన్నవాడు బుద్ధిమంతుడు కానేగాడు. అది జరగకుండా ఆర్పివేసినవాడు బుద్ధిమంతుడు. అతను నాయకుడు, ప్రజా సేవకుడు. ఇదివరకే చిచ్చు వుంది గాబట్టి దానికి ప్రతీకారం చేస్తాను అనే రీతిలో వచ్చేవాడు ప్రజల తరపున మాట్లాడడానికి లేదు, మాట్లాడినా వుద్ధరిస్తాడు అనుకోను. సీరియస్ గా చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు సీరియస్ గా ఆలోచించాలి. వేళాకోళం చేయదలచుకుంటే నేను చేయగలను.

ఇక ఎన్నికలకు సంబంధించి ఒక సదృశి పెట్టండి. కలగూర గింప చేయకండి. సర్పంచును సరాసరి ఎన్నుకుంటున్నారు. మా సూచన ఏమంటే. సర్పంచును, సమితి అధ్యక్షుడిని జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ ను సరాసరి ఎన్నుకునే పద్ధతి వద్దు ఎన్నుకోబడిన సభ్యులు అధ్యక్షుడిని ఎన్నుకునేది కాబినెటు సిస్టం. సరాసరి అధ్యక్షుడిని ఎన్నుకునే సిస్టం ప్రొవైడెన్షియల్ సిస్టం. అట్లా సరాసరి ఎన్నుకునే అధ్యక్షుడికి ప్రత్యేక అధికారాలుంటాయి. అందుకని ఇప్పుడు యిక్కడ పెట్టింది అటు కేబినెటు సిస్టం కాదు సర్పంచును సరాసరి ఎన్నుకుంటున్నారు. జిల్లా పరిషత్తుకు వచ్చేసరికి పరోక్ష ఎన్నిక అయింది. సమితి అధ్యక్షులు జిల్లా పరిషత్తు సభ్యులు అయి ఆ అధ్యక్షుడిని ఎన్నుకుంటారు. ఈ దొంతర్ల లాభం లేదు. సరాసరి సర్పంచును అధికారములోకి తెచ్చినప్పుడు ప్రత్యేక అధికారాలు ఇస్తున్నారా? అతను ఏ పని చేసినా. ఏ నిర్ణయం చేసినా, గ్రామ వంచాయతి సభ్యులు వాల్గింట మూడు పాళ్ళు లేక మూడింట రెండు పాళ్ళు అయినా ఓటు వేసినప్పుడే అతని మాట. లేక నిర్ణయం చెల్లిగనే అధికారము యిస్తున్నారా? అమెరికా ప్రెసిడెంటు సెనేట్ చేసిన తీర్మానాన్ని వీటో చేయవచ్చు. ఆ వీటోను కాదనడానికి మూడింటి రెండు పాళ్ళ సభ్యులు ఓటు చేయాలి అటువంటి అధికారాలు సర్పంచుకు యిస్తున్నారా? లేదు. మూడింట రెండు పాళ్ళు అనేది లేదు. అలా లేక పోయినప్పుడు ఎందుకు ఘర్షణ? సర్పంచుకు సరాసరి పద్ధతి పెట్టారు. అన్ని

11-50 a.m.

స్థాయిలోను సభ్యులను ఎన్నుకోవడం, వారు అధ్యక్షులను ఎన్నుకునే పద్ధతి పెట్టారు. అదే మంచి పద్ధతి అంటే సమితుల్లోను జిల్లా పరిషత్తుల్లోను ఆ విధంగానే చేయండి. ఆ పద్ధతి ఎందుకు పెట్టరు? సర్పంచులను సమితుల నుండి తీసివేయమని సమితి ప్రెసిడెంటును జిల్లా పరిషత్తులో ఎందుకు పెడుతున్నారు. ఈ పద్ధతిలో చారీ తెచ్చు కనడటం లేదు.

ఇక మూడు వందల మందికి పంచాయతి అంటున్నారు. ప్రభుత్వానికి దురుద్దేశాన్ని ఆపాదించడం లేదు. ఎన్ని పంచాయతీలు చేస్తారన్నది అవసరం లేదు. 60, 70 యి.డు ఉండే తండా అనండి మరొకటి అనండి. అయిదు వార్డులు చేస్తారు. ఊర్లోకి వార్డులు 30, 40 ఓటర్లు వుంటారు. 20 మంది నాకు ఓటు వేస్తే నేను గెలుస్తాను. ఇది మీరు చేసిన ప్రజాతంత్రం. ఇది గ్రామాన్ని ఐక్యం చేసే పద్ధతా? పొక్కుబడి లేని వ్యక్తి తన కుటుంబ సభ్యులను ఏర్పాటు చేసుకునే పద్ధతి, మన అనుభవం ఏమంటే, నియోజకవర్గం సీట్లను తారుమారు చేయడం ఎప్పుడు కూడ రివాజుగా వస్తున్నది అధికార పార్టీకి. గ్రామాలలో వున్న పంచాయతీలకు వార్డుల సంఖ్య ఎందుకు పెడుతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. వారు సిస్టం తీసి గ్రామాన్నంతా కాన్స్టిట్యూషన్స్ గా చేయండి. సమితిలో పది మంది సభ్యులుగా ఉండేట్లు నియోజకవర్గము చేయండి, మల్టిపుల్ కాన్స్టిట్యూషన్స్ చేయండి. దామాషా ఓటింగు పెట్టండి. వా సరికరి వచ్చినప్పుడు చెబుతాను, ఏ పార్టీలో ఏ వ్యక్తికి ఎంత వర్సంబేజ్ ఓట్లు వస్తే గెలిచినట్లు అనేది ప్రకటిస్తే ప్రజాతంత్రము అప్పుడు హరిజన గిరిజనులను త్రోసి వేయడానికి వీలు లేదు. జనాభానుబట్టి వస్తారు మైనారిటీస్ ను త్రోసివేయ వద్దు, కుటుంబలేట్ ఓటింగు పెట్టండి. ఎన్ని సీట్లు ఉంటాయో అన్ని ఓట్లు వుంటే అతను ఇష్టము వచ్చిన వారికి యిచ్చుకుంటాడు. డిస్ట్రిబ్యూటింగ్ ఓటింగు పెట్టినప్పుడు పెద్ద నియోజకవర్గము అన్నప్పుడు కొనడానికి కీలుంటుంది. ఆ మూడు పద్ధతులలో మొదటి పద్ధతి మంచిది. ఆ పద్ధతి అంగీకరించకుండా వార్డుల సంఖ్య పెట్టారు. అది మంచిది కాదు. హరిజన గిరిజన కావన సభ్యులు గట్టిగా పట్టు పడుతున్నారు గాబట్టి యీ రిజర్వేషను పెడుతున్నామని చెప్పవచ్చు. దానివల్ల వారికి, మీకు, దేశానికి అందరికీ నష్టము. చేతులు కాలిన తరువాత ఆకులు పట్టుకుంటామంటే చేయగలిగింది ఏమీ లేదు. ఏ దళకు తీసుకుపోతున్నారు? మూడు వందలమందికి పంచాయతి. 14 వర్సంబు హరిజన గిరిజనులకు రిజర్వు చేయాలనుకున్నాడు. అంబేద్కర్ గారు ఒక రోజు చెప్పారు ఐక్య కాలి గెను, ఐక్య కమ్యూనిస్టు పార్టీలు ఉన్నరోజులు. హరిజనులకు వేరే సెటిల్ మెంటు పెట్టి తలిపూవారికి సంబంధం లేదు, వారిది ఒక జాతి అనే దకంగా చేయడం మంచికాదు. వారిని మన గ్రామ ప్రజలలోనే తీసుకోవాలి, కొంత రిజర్వేషను ఇచ్చి యింపువ్ చేయాలనుకున్నారు. ఈ రోజు ఏమి చేస్తున్నారు? పద్ధతులను వారివే పెట్టాల్సివచ్చు యీ గొడవలు ఎక్కడకు వెళ్లిపోయాయి? మూడు వందలకు పంచాయతి అన్నాం. ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామములో హరిజనులు ఉన్నారు. ఇంకా ఉండాలి వున్నవే. గిరిజన ప్రాంతములో చట్టం వుంది.

25 వర్సంటుకు మించిన గిరిజనులు వుంటే తప్పకండా గిరిజనుడే సర్పంచుగా వుండాలని మూడు నందల నుండి ఒక వందల వరకు అని ప్రతి హరిజనవాడకు గిరిజనవాడకు ఒక్కొక్కరినిగా మితి పెట్టడానికి హక్కు వుంది కనుక హరిజన పంచాయతీలు, గిరిజన పంచాయతీలు యితర కులాల పంచాయతీలు అని వస్తాయి తప్ప గ్రామాల్లో పంచాయతీలు వుండవు. పరిస్థితులు తీసుకు వస్తున్నారు. అందుచే సీనియర్ గా ఆలోచించండి. లేదు, చేస్తామంటే చేసుకు కాల్చుకుని దానినుండి పాదాలు దుర్బలవాని చేతిలో దొర్లగల్గి పట్టాలి తప్ప యింకొక మార్గం లేదనుకుంటే అది చేసుకోండి.

హరిజన సభ్యులకు ఒక గిరిజన ప్రిజెంటు చేస్తున్నాను. ఇదేవో పుష్కరిస్తుందని, మాలో కొంతమంది సర్పంచుల హోదాలో వస్తానుకొని నూటికి 80 మందిగా వున్న యితరులను నిర్లక్ష్యం చేయకండి. ఒక్కడే వున్నట్లంటే గిరిజనులు గిరిజనులను అందరిని సర్పంచుగా చేస్తామనికోకండి. 14 వర్సంటులోనే సర్పంచులుగా వుండి కొన్ని హక్కులు సాధించగలగలుగుంటే సాధించలేకపోతామని నా వాదన. నూటికి నూరు గ్రామాలలో హరిజన సభ్యులు వుండి, ఎక్కువగాటి కంట్రీలో వుండి, ఆయన ఆమోదం లేకుండా ఏ పట్టం, ఏ పని చేసేదానికి వీలు లేకుండా వుంటే లాభిస్తుందో లేదో ఆలోచించండి. ఆ రకంగా ఆలోచించుకొని దేశాన్ని బ్రష్ చేయండి. మైనారిటీకి అన్యాయం జరిగింది గాబట్టి మిగిలిన అందరు ఏమైనా సరే వారికి అన్యాయం చేసే హక్కుకొరకు పోట్లాడడం అంటే వినయముగా చెబుతున్నాను, ఆ రకంగా మైనారిటీకి చిక్కులు వుంటాయి. మైనారిటీ ఎప్పుడు సాస్తుందంటే అన్యాయం జరిగింది గాబట్టి తిరుగుబాటు చేస్తామంటే చేయాలి, కానీ తిరుగుబాటు చేసేప్పుడు యితర కులాల పేదలను కలుపుకొని పోయివున్న కలయిక అవుతుంది. ఇతర చిన్నవారిని త్రోసి వేసి అన్యాయం జరిగింది గాబట్టి ఎన్ని అయినా చేస్తామంటే కాదు. ఇతర కులాలలో వున్న పేదలను కలుపుకోము అంటే భూస్వాముల, పెత్తందార్ల వెంకాల వారందరిని కులతత్వమును రెచ్చగొట్టకట్లు అవుతుంది. దానివల్ల పేదలకు ఊమం లేదు. జాగ్రత్తగా ఆలోచించండి, నాకు తెలుసు, పై కులాలనుండి వచ్చినవారు యిలా మాట్లాడుతూ అంటారు. దేశానికి, ప్రజలకు ముఖ్యంగా హరిజనులను గిరిజనులను పైకి తీసుకు రావడానికి ఏ కార్యక్రమాలు తీసుకొని మేము పనిచేస్తున్నామో దానికి మీ ర్విఫితలు అవసరం లేదు. మా జీవితాన్ని మా కర్తవ్యాన్ని యీ రోజు కాకపోయినా రేపు అయినా ప్రజలు హరిస్తారు మా మార్గం తప్ప మీరు వెళ్లే మార్గం మన దేశములో చిచ్చు పెడుతుందని ఘంటాపథంగా చెబుతున్నాను. అనుభవానికి పోవద్దు. అందరము కలిసి హరిజనులను గిరిజనులను బాగు చేయడానికి యితర పేదలను కలుపుకొని ముందుకు పోయి పని చేద్దాము ఈ రోజు మా ప్రభుత్వం వుంది మా ఓపిక వైన పోతామనే ధీమాతో పోతే మీ ఓట్లు ఎంతో కాలము సాగవు. 50 ఏండ్లుగా ప్రజా జీవితములో వున్నాను ఈ మార్గం కాదు. ఇతర కులాలకు బాధ్యత లేదు అను వారికో తప్పవుంటే వ్యతిరేకముగా పోరాడు తున్నాము. ఇతర కులాల పేదలను కలుపుకొని పనిచేసుకోవడానికి చేతనా కాదా

అనేదిహరిజన గిరిజన కాననసభ్యులు చూడాలి. వారికి నచ్చచెప్పవలసిన బాధ్యతమీకు వుంది. వారికి అన్యాయం జరుగుతుందని కాననసభ్యులు. మంత్రవర్గం ఆలోచనచేసి తేలిగ్గా రిజల్వేషన్స్ ను సున్నాము దానివల్ల ముందుకు పోతామనుకుంటే దాని వల్ల లాభం వుంటుందో లేదో చరిత్ర రుజువు చేస్తుంది ఇది దేశానికి నష్టమని దీనిని సీరియస్ గా ఆలోచించాలని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

12 00 noon

శ్రీ సిహెచ్. క్యాపల రావు (చీఫ్ డిప్యూటీ) — అధ్యక్షా, వంచాయశిరాక్ష కాళామాత్యుల వారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ ఎమెండుమెంటు బిల్లును సమగ్రము, బలవరస్తూ, కొన్ని సూచనలు చేయదలచు కున్నాము ఇందులో ఋజువుగా చెప్పదగ్గది ఎమిటంటే మహాత్మాగాంధీగారు ఒక మాట చెప్పారు. పల్లెసీమలు దేశానికి పట్టుకొమ్మలు మరి రామ రాజ్యం కావాలని అంటే గ్రామ రాజ్యం ఉండాలి అనిమనం. వంచాయశి వ్యవస్థ సెలకొల్పుకున్నాము ఇన్ని ఏళ్ల అనుభవము తరువాత మనం అనేకమైనటువంటి అవాంఛరాలు ఎదుర్కొన్నవని వచ్చింది. ముఖ్యంగా ఏ పల్లెటూర్ల సౌభాగ్యం కోసం మనం ప్రవేశపెట్టినటువంటి ఈ వంచాయశి వ్యవస్థ చివరకు ఆ పల్లెటూర్లు బాగుచేయడానికి పడవులు కొట్టటాలు, కొట్టటాలు పోవులకొరకు పోటీతో అతి తీవ్రమైనటువంటి అనేకమైన అవాంఛ నీయసరిస్థితులకు దారి తీసింది అలాగే సమితికి సంబంధించి వచ్చినటువంటి ఇండ్లెక్కు ఎలక్షన్స్ అరిటూ మనం పెట్టుకున్నాము ఈ సర్వేంజీలుగా ఎన్నికైన వారందరూ సమితి అధ్యక్షుని నున్నకోవాలని పెట్టుకున్నప్పుడు సమాజంలా ఉన్నటువంటి ధనీకవర్గాల భూస్వామ్యవర్గాలయొక్క సర్వేంజీ లయధిని తీసుకోవలసి అక్కడ గొర్రెపోతులుపెట్టి విందు చేసి అనలు మనిషి నే కనిపించ కుండా చేసేసి ఎక్కడికో తీసుకుపోయి వారి ఎడస్సులు కూడా ఎన్నిక వరకు లేకుండాచేసే అనేక పద్ధతులను ఈ సర్వేంజీలు భూస్వాములు అనుసరిస్తూఉన్నారు. మరి సామాన్యుడు ఈ స్థానాన్ని ఆక్రమించుకోవడానికి అవకాశం లేకుండా ఇంత కాలంగా ఈ ధనవంతులు కోటికొద్దరు భూస్వాములే ఈ జిల్లాపరిషత్తులనుండి తోక సమితి అధిపతియై వహిస్తూ రావడంవల్ల వంచాయశి బిల్లు ఏ కామరాజ్ ను గ్రామరాజ్యం ద్వారా అశించామో ఆ అశించిన ఫలితం అనుకున్నంతమేరకు సాధించడం జరగలేదు. కాని దీనిని మళ్ళీ ఒకసారి తీవ్రముగా ఆలోచన చేసి ఇది ప్రజా సంక్షేమం చేయడంకొరకు, బాగుచేయడానికి ఏ విధమైన మార్పులు తీసుకోవాలి అన్న ఉద్దేశంతో గత ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో చారిత్రాత్మకమైన నిర్ణయం విప్లవాత్మకమైన నిర్ణయం తీసుకున్నది అనే చెప్పాలి. ఈ రోజున మళ్ళీ కొన్ని ఎమెండ్స్ మెంట్ తో ప్రవేశపెట్టుతూ ఉన్న ఈ చట్టము ఇంతకుముందు కూడా వెంకటాచారి ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు అనేక గ్రామ స్థాయిలో సెమినార్స్ జరిపి మరి సర్వేంజీల ఒపినియన్ అయితేనేమి, ఇతరుల ఒపినియన్ అయితేనేమి అధికార్ల ఒపినియన్ అయితేనేమి తీసుకొని వాటి ఒక ప్రజా చట్టముగా ప్రజా ప్రాతినిధ్యానికి అధికార వికేంద్రీకరణకు ప్రతిబింబముగా ఉండే చట్టముగా రూపొందించడం జరిగినది. అది అంతా జనాకరణతో జనామోహంతో ప్రజలందరూ గుర్తించినటువంటి ఆచట్టాన్ని ఇంకా వికేంద్రీకరించాలి అనే ఉద్దేశంతో మంత్ర అవకాశాలు ఉన్నాయి. సేవలనువంటి

ఉద్దేశంతో ప్రజలందరికీ ఈ రాజ్యాంగంలో అంటే సమితి పరిధిలో అనంత రేక గ్రామ స్థాయిలో అనంత భాగస్వామ్యము ల్పించాలని అనేటటువంటి హృదయంతో విశాల దృష్టితో మరికొన్ని ఏమెందుమెంట్స్ చేసి ఈ రోజున ఈ చట్టాన్ని ఇక్కడ ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఇంత కాలం భూస్వాములు, ధనస్వాములు చేతిలో ఉన్నటువంటి ఈ పంచాయతీ వ్యవస్థ సామాన్య ప్రజలు కూడా భాగస్వామ్యం వహించి ఇందులో ప్రాతినిధ్యం వహించడానికి అవకాశం కలిగించే ఈ చట్టము నిజంగా ప్రజా ప్రాతినిధ్య చట్టము అని చెప్పడంలో నాకు ఏమీ సందేహం లేదు. ఇంతకుముందు గ్రామంలో కూడా ఇదే పరిస్థితి ఉండేది వారు ఒక భూస్వామి లేదా ఆ గ్రామాన్ని ఆక్రమించుకొన్నటువంటి ఒక మనిషి ఉంటే అతను నిర్ణయించిన వ్యక్తులే వారు మెలబర్లు. ఆ వార్డు మెలబర్లు ఎన్నుకోవడం లో అతనే శాశ్వతంగా ఈనాటికి పంచాయతీ వ్యవస్థ వచ్చిన దగ్గరి మంచి ఈ నాటికి కూడా నిర్మాణము కాని కొన్ని పంచాయతీలలో ఆ పర్ పంచ్ పదవితో ఈనాటికి పూర్వులేదు కారణం ఏమిటంటే అక్కడ ఆయన ఉన్నటువంటి ఆ గ్రామంలో ఆ వార్డులో చిరకాలంగా ఉన్నటువంటి వారి తాలూకు ఆధిపత్యాన్ని ఎదుర్కొని కాదు అని చెప్పి ప్రజలు వోటు చేయలేరు అనేటటువంటి నిస్సహాయ ప్థితి ఇంకకుముందు ఉన్నటువంటి చట్టములో ఉండడవల్ల చిరకాలంగా వారే ఆ పదవులను నడవలసిరావడం జరిగిపోయింది కాని ఈ రోజున రోజురోజుకీ పరిస్థితులు మారుతున్నాయి. ప్రజలలో రాజకీయ వికాసము, చైతన్యము పెరుగుతున్న ఈ రోజులలో సాహసించి ప్రజలు ముందుకు వచ్చి బుహీన వర్గాల అధ్యక్షులను కూడా ఎన్నుకునే ఒక చైతన్యం ఈ రోజున ప్రజలలో వచ్చింది. మన మారుతున్న పరిస్థితులను అవగాహన చేసుకొని, మారుతున్న ప్రజల భిరుచిని చైతన్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ రోజున గ్రామస్థాయి నుంచి కూడా కేంద్రీకరణచేసి అందరికీ భాగస్వామ్యము ల్పించాలనే ఉద్దేశముతో ఈ చట్టము తీసుకురాబడింది కనుక ఇది ప్రజాప్రాతినిధ్య చట్టమే. ఇంతకు ముందు ఉన్నటువంటి గ్రామంలో ఉన్నటువంటి కక్షలకు, కార్పొరేషన్లకు ఇకముందు అవకాశం లేకుండా ఒక వ్యక్తి తాలూకు ప్రాబల్యానికి శాశ్వతంగా ఆ గ్రామం బలి గాకుండా ఉండడానికి గాను ప్రజలందరు కలిసి ఎన్నుకునే ఒక వ్యవస్థను మనం కల్పించుకోవడం అన్నది చాలి అవసరం. మనకు దానివల్ల ఈ రోజున ఇందిరా గాంధీని వారికి ప్రజాస్వామ్యంపట్ల ఉన్నటువంటి విశ్వాసానికి అధికార వికేంద్రీకరణపట్ల ఉన్నటువంటి ధృఢ నమ్మకాన్ని చీత్తుకుద్దికి ఇది ఒక ప్రతిబల తార్కానంగా వెళ్ళినవచ్చు. ఇకపోతే రిజర్వేషనుకి సంబంధించి పెద్దలు కొన్ని అధిపాయాలు-వైస్సారు దీన్ని మేము కూడా స్పష్టంగా కూర్చుండవచ్చు. అలాంటి చర్యించాము. ఈ రోజున మన దేశంలో తీసుకోండి, పార్లమెంటుకి సంబంధించి లేదా ఎవరికీ సంబంధించి తీసుకోండి, పార్లమెంటులోను, ఎవరికోసా మనం శాశ్వతాంగరీత్యా యిచ్చినటువంటి రిజర్వేషన్స్ గ్రామ స్థాయిలోను మితి స్థాయిలోను, జిల్లా స్థాయిలోను ఎందుకు యివ్వకూడదు? అయితే దాని ల్ల కొన్ని గ్రామాలు హరిజన గ్రామాలను మిగతావి హరిజనేతర గ్రామాలు ను విభజించి తద్వారా హరిజనులకు హానికరతరులకు మధ్యనున్న అందరికీ ఒక

కులాల పోరాటాన్ని అవకాశంయిచ్చే దోహదం చేయడానికి వీలు వుంటుందేమో అనేటటువంటి అనుమానాన్ని పెద్దలు వ్యక్తం చేశారు. కాని ఆధ్యక్షా, నా అభిప్రాయం ఈ రోజున ఎసంబ్లీ స్థానంలో వారికి రిజర్వేషన్లు ఇచ్చి కొన్ని పెద్దాల్తో కాబట్టి కాన్స్టిట్యూయన్స్ అన్నాము. అట్లాగే పార్లమెంటులో కూడా కొన్ని కాన్స్టిట్యూయన్స్ అన్నాము. మరి అక్కడ రానటువంటి పోరాటం అక్కడ మనం ఇచ్చినటువంటి ప్రాతినిధ్యం అక్కడ ఇచ్చినప్పుడు ఎందుకు వస్తుంది? రావడానికి అవకాశంలేదు. అయితే రావాలి అంటే రిజర్వేషన్స్ మీదనే కాదు అనేక రూపాలలో రావచ్చు. కాని ఆధ్యక్షా, ఇది స్రతేకించి ఒక 14 పెర్సంటు హరిజనులకు రిజర్వేషన్లు అని ఎందుకు పెట్టవలసి వచ్చింది అంటే—ఇది చాల సముచితమైన నిర్ణయం అని నా అభిప్రాయం. ఎందుకంటే మిగతా గ్రామాలకు సంబంధించి మిగతా రిజర్వేషన్లు గ్రామాల్లో ఉన్నటువంటి హరిజనుల గతి ఏమీ కావాలి మరి వారికి ప్రాతినిధ్యం లేనప్పుడు అక్కడ ఉన్నటువంటి హరిజనులు ఏమీ కావాలి అన్నటువంటి ఒక అనుమానం వచ్చింది. కాని వీరికి పూర్తి గామంలో కూడా హరిజన మెంబర్స్ కి రిజర్వేషన్లు ఇప్పటికీ ఉండనే వుంటుంది, మిగతా గ్రామాలలో అ రిజర్వేషన్లు కొనసాగు తూనే వుంటుంది. కాని ప్రత్యేకించి నార్వెజియన్లకు ఈ గ్రామాలకు సంబంధించి మేము జాగా వెనుకబడిపోయిన వాళ్ళు చాలా దూరముగా ఉన్నాము. అటువంటి ఒక దురదృష్టవశాత్తూ వాళ్ళలో లేకుండా తీయించేసి కొన్ని గ్రామాలు ఈ రోజున మన ఎసంబ్లీలోను పార్లమెంటులోనూ ఏవిధంగా అయితే కేటాయించినామో, ఒక 4 శాతము మీద, ఇదిగో యీ గ్రామంలో సంపూర్ణమైన అధికారం ఒక హరిజనుడికి లేక ఒక గిరిజనుడికి కూడా వచ్చింది అన్నటువంటి ఒక సంతృప్తిని వారికి కలగజేయడానికి అయితేనేమి మరి అక్కడ ఉన్నటువంటి ఇతర కులాలు అందుకే కలసికట్టుగా—ఇంత కాలం కూడా వారు ఈ సామ్రాజ్యాన్ని పరిపాలించి వారు ఇప్పుడు ఒక అవకాశం వారికి ఇస్తే వారు వీరు కలసి—పోట్లాటలు అంటారా అవి ఏ రూపంలో అయినా రావచ్చు. మనం చూస్తూనే ఉన్నాము దేశంలో అనేక రకాలుగా వస్తున్నాయి. కాని రిజర్వేషన్లు ఈ ఎసంబ్లీలోరాని పోట్లాటలు, పార్లమెంటుకి రాని పోట్లాటలు గ్రామానికి సంబంధించి రిజర్వేషన్లు చేసినప్పుడు మాత్రం ఎందుకు వస్తాయి? రావడానికి అవకాశం లేదు. అది మన తాలూకు పద్ధతి. దాన్ని అక్కడ ఆచరించే వ్యవహారాన్నిబట్టే ఉంటుంది తప్ప దీనివల్ల ప్రత్యేకమైనటువంటి కడులు కార్యచర్యలకు అవకాశం లేదు కాని దానివల్ల ఏమిటి అంటే అనాదిగా అట్టుడుగునబడి ఉన్నటువంటి ఈ దరిద్ర జాతుల, ముఖ్యంగా హరిజనులు, గిరిజనులు కూలీలు, వీరిని ఉద్ధరిస్తామని చెప్పుడమే తప్పిస్తే వారికి ఆచరణాత్మకంగా ఇదిగో మీకు ఈ స్థాయి నుంచి ప్రాతినిధ్యము తీసుకువస్తున్నాము అని చెప్పి మా పార్టీ అ రోజున ఇచ్చినటువంటి వాగ్దానాలకు పరిమితంగా ఈ రోజున ఈ రిజర్వేషన్లు తీసుకురావడంవల్ల ప్రత్యేకించి హరిజనులకు గిరిజనులకు లేక గిరిజనేతరులకు మధ్య పోరాటంగా కాకుండా సమైక్య భావముతో సహన భావముతో అన్నదమ్ములుగా మనం మెలగాలి అన్నటువంటి దృష్టితో తీసుకువచ్చించేతప్ప అక్కడ కడులు

కార్యద్యాలి పెంచడానికి కాదు. కానీ ఈ రిజర్వేషను కూడా రామాషా పద్ధతిని ఒకము టరముకు మారనూ రావడం అన్నది కూడా సంది, దీంతో. అంటే ఒక రోజుతోనే హరిజన అభివృద్ధికి అధ్యక్ష కాపోవచ్చు కానీ ఈ విధంగా 14 వర్సంటు అన్నది ఒక 14 గ్రామాలకు మాత్రమే సరిమితంకాదు. ఈ సంవత్సరం ఒక 14 గ్రామాలు అయినప్పుడు వచ్చేటవేకి మరొక 14 గ్రామాలు ఈ విధంగా ఈ రామాషా పద్ధతి రిజర్వేషన్ అన్నది టరమ్ టరమ్ కి కూడా మారతూ రావడంవల్ల 10 ఏళ్ళ నాటికి, కాకపోతే 20 ఏళ్ళ నాటికి, కాకపోతే 30 ఏళ్ళ నాటికి కానివ్వడం ప్రతి గ్రామానికి సర్వోపరి హరిజనుడు అవుతాడు; అన్నటువంటి ఆస్కారం ఈ చట్టములోనే ఉన్నది. అయితే యిది కాలక్రమేణా జరిగేది. ఒక్కసారిమాత్రమే జరిగేదికాదు. ఆ గ్రామానికి సంబంధించే ముగ్గురు సభ్యులను ఏర్పాటుచేసి, వీరిగా ఒక హరి జనుణ్ణి ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని కొందరు పెద్దలు అన్నారు. అయితే అప్పుడు హరిజనుడు ప్రతి గ్రామంలో ఉన్నప్పుడు, ఈ కక్షలకు ప్రతినిధి కూడా హరి జనుడు ఇదికాదు అని చెప్పి అడ్డుపెట్టినప్పుడు లేదా మరొకరు అడ్డుపెట్టినప్పుడు ఆ చట్టం అమలు జరుగకుండా లేదా నిర్ణయం అటు జరుగకుండా ఉన్నప్పుడు ప్రతి గ్రామంలోను కూడా కక్షలు రావడానికి అవకాశం ఉంది. కనుక ఇప్పుడు ఒక రిజర్వేషను ఇచ్చి అది ఐక్యత కోసం, హరిజనుల అభివృద్ధి కోసం లేదా హరి జనులు ముఖ్య అన్నదమ్ములమే మహా అని చెప్పి వాళ్ళతో ఒక భావన కల్పించడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఈ రిజర్వేషనులే కాదు, ఈ రోజున వర్తమానర వివాహాలు పెట్టుకున్నాము. అలాగే కలెక్టరు ఉద్యోగాలలోను, తదితర ఉద్యోగాలలోను రిజర్వేషన్ పెట్టుచున్నాము. ఇంకా అనేక రకాలుగా వారు మనమూ కలిసిపోవడానికి వారిని దేవాలయాలలో పూజార్థిగా నియమిస్తున్నాము. అప్పృశ్యత చట్టాన్ని తీసుకవచ్చాము, పిల్ రైట్స్ తీసుకువచ్చాము ఒక్క రిజర్వేషనులోనే కాకుండా అనేక రకాలు ఇతర కార్యక్రమాలతో బాటు వారి అభ్యుదయానికి, వారి అర్థిక శక్తి పెంచడానికి, తద్వారా రాజకీయంగా సాంఘికంగా వారి శక్తిని పెంచడానికి అనేక మైన ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఆ ప్రయత్నాలలో ఈ రిజర్వేషను ఒక భాగం మాత్రమే. కనుక ఇతరత్రా వారి శ్రేయస్సు కోసం, వారి సౌభాగ్యం కోసం, వారి ఉన్నతి కోసం, వారి అభ్యుదయం కోసం చేస్తున్నటువంటి, వారు మనమూ అన్నదమ్ములం. ఒకే రక్తంగా భావించడానికి అమలు జరుగుతున్న ఇతర కార్యక్రమాలతో బాటు ఇది కూడా ఒక ఆదర్శప్రాయమైనటువంటిది అని మా అభిప్రాయం. అది గ్రామాలలో హరిజనుల అభ్యుదయానికి తప్పకుండా తోడ్పడుతుందని మా అభిప్రాయం. కొందరు ఇది షెడర్ ల్ సిస్టం ప్రతిబింబించేదిగా ఉందని అన్నారు. ఈ రోజు సమితి అధ్యక్షులు ప్రజలనుంచి నేరుగా ఎన్నుకోబడుతున్నారు. ఆ సమితి అధ్యక్షులు జిల్లా పరిషత్తు చైర్ మన్ ను ఎన్నుకుంటున్నారు. అది పార్లమెంటరీ వ్యవస్థకు వ్యతిరేకం ఏమీ కాదు. ప్రజలందరు ఈ రోజు ఏమ్.ఎల్.ఏ. అను

12-10 p. m.

ఎన్నుకుంటున్నారు. ఆ ఎమ్.పీ.ల, ప.లు ముఖ్యమంత్రిని ఎన్నుకుంటున్నారు. అదే విధంగా ప్రజలందరిచేత ఎన్నుకోబడిన సమితి అధ్యక్షులు జిల్లాపరిషత్తు చైర్మన్‌ను ఎన్నుకోవడమనేది మన పార్లమెంటరీ వ్యవస్థకు అణుగుడమైనదే. పృథ్వి షెడ్యూల్ వ్యవస్థకు అవకాశాలు లేవని నా అభిప్రాయం. ఇది అన్ని విధాలా అదర్బ ప్రాయమైన చట్టం. చరిత్రాత్మకమైనట్లుంటే చట్టం, విప్లవాత్మకమైనట్లుంటే చట్టం. ఈరోజు పంచాయతీ వ్యవస్థ తీసుకువచ్చాం. గ్రామ స్థాయి నుంచి గ్రామాలతో ఉన్న పంచాయతీలను అటానమస్ బాడీస్ గా చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతప్పితే పారికేడో ఈరోజు సమితిలో ప్రాతినిధ్యం లేకపోవడం వల్ల వారి గ్రామ సమస్యలు అక్కడ చెప్పికోవడానికి అవకాశం ఉండదేమోననే అపోహ రావడానికి ఇందులో అవకాశం లేదు. ఎందుకంటే ఆ గ్రామానికి గ్రామమే ఒక అటానమస్ గా బాడిగా, ఆ గ్రామం పోయి సమితి అధ్యక్షుడితో లాలూచీ పడడానికి, ఆ గ్రామంలో తనకు శత్రువులు ఉంటేనే లేక ఎవరైతే నా మాస్టరును ట్రాన్స్ఫర్ చేయించడానికి అవకాశంగా ఉపయోగించుకోవడానికి తప్పిస్తే గ్రామాన్ని తనే ఒక సార్వభౌముడుగా అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి వారికి అవకాశం ఇచ్చినప్పుడు, సమితిలో వారు ఉంటేనే వారి గ్రామ సమస్యలు పరిష్కారము అవుతాయి లేకపోతే లేదు అనడానికి అవకాశం లేదు. గ్రామ స్థాయిలో నూటికి 99 సమస్యలు ఆ గ్రామానికి ఉన్న వనరులను బట్టి ఆ సర్ పంచ్ కు ఇచ్చిన అధికారాలను బట్టి ఆ గ్రామ సర్ పంచ్ కి తన గ్రామాన్ని సర్వతోముఖంగా అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి ఒక అవకాశం ఇచ్చినప్పుడు, ఈ కలుషిత రాజకీయాల కోసము, ఈ సంకుచిత రాజకీయాల కోసము ఆయనకు సమితిలో సభ్యత్వం ఉన్నంత మాత్రాన ప్రయోజనం ఏమీ ఉండదు. అందుకే ఈరోజు సర్ పంచులకు సర్వఅధికారాలు ఉన్నాయి అన్న ఉద్దేశ్యంతోనే వారు తీసుకున్న తీర్మానాలను పై అధికారులు మాత్రమే ఆడిట్ చేయడానికి అవకాశం పెట్టినారు. అధివత్వం చూపించడానికి అవకాశం పెట్టినారు తప్ప సమితి అధ్యక్షులకు దీనిలో ఏమీ ప్రమేయము లేకుండా ఉండటానికే, సర్ పంచులకు సర్వశక్తులూ ఉన్నాయి అని చెప్పడానికే ఈ కొత్త పద్ధతి పెట్టడం జరిగింది. ఈరోజు 300 జనాభాకు ఒక సర్ పంచును ఏర్పాటుచేసుకున్నాము. అది మరింత వికేంద్రీకరణకు దారితిస్తుందని మా అభిప్రాయం. కానీ అది అనేక కొట్లాటలకు, గ్రామాలలో విభజనకు దారితిస్తుందని కొందరు పెద్దలు అన్నారు. 500 జనాభాకు ఒక సర్ పంచును ఇంతకుముందు ఇస్తే, ఈరోజు పెరిగిన అవసరాల దృష్ట్యా, గ్రామాలలో పెరిగిన అల్లిరుచుల దృష్ట్యా, వారి చైతన్యం దృష్ట్యా 300 జనాభాకు ఇస్తే వస్తుంది ఏమిటి? 500 జనాభా ఉన్నప్పుడు రానట్లుంటే విభజన, 300 జనాభాలో వస్తుందా? గ్రామాన్ని వారు సర్వతోముఖంగా అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి జనాభా ఎంత అన్నది కాదు ముఖ్యం. వారు కూడా ఘోషించినట్లుగా ప్రత్యేకమైన పంచాయతీ ఉంది మా గ్రామాన్ని పరిపాలించుకోవడానికి అన్న ఒక అభిప్రాయాన్ని, ఒక అవకాశాన్ని వారికి కలుగజేయడానికి మాత్రమే ఈ మార్పు తీసుకురాబడింది. దీనివల్ల 300 జనాభా నుంచి సర్ పంచును ఏర్పాటుచేసినప్పుడు ఒక సమితి జనరల్ బాడీ ఇంచు

మీరు ఒక పిమ్మలెక్కటగా తయారవుతుంది. కనుక ఈ అవకాశం ఇవ్వకుండా ఈ సర్పంచులు తీన్నగా పోయి వారి సమస్యలు, కొట్లాటలు కడులు వారితో చెప్పి చేయించుకోకండా ఒక 4 లేక 5 గ్రామాలకు లేక 4, 5 వేల పంచాయతీలకు ఒక కౌన్సిల్ ఏర్పాటు చేసి ఆ 20, 30 మంది బాధకుల సంబంధించినవారితో కూర్చుని, అక్కడ కూర్చున్నప్పుడు గ్రామస్థాయిలో సర్పంచులగా ఎన్నికయ్యే వ్యక్తి తన సూచనలపై ప్రయత్నం చేస్తాడు, తన వ్యతిరేకంపై కక్షపాటించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాడు. కానీ 4 గ్రామాలు కలిసి ఎన్నుకున్నట్లవంటే వ్యక్తి ఇది నా గ్రూపు, వీరు నా మనుషులు అన్న ఉద్దేశ్యం లేకుండా ఆ 4, 5 గ్రామాలకు సంబంధించినవారి శ్రేయస్సుకు, ఆ గ్రామంలోని స్థానిక స్వరాలకు ప్రయత్నం లేకుండా, విభజన లేకుండా, స్థానిక పరిస్థితులకు, కడులకు అతీతంగా ఉండి ఆ గ్రామ శ్రేయస్సును ఆయన చూడడానికి అవకాశం ఉంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో గ్రామస్థాయిలో పంచాయతీలను అటానమస్ బాడీస్ గా ఉంచుతూ, బ్లాకులో కొన్ని నియోజకవర్గాలుగా విభజించి, ఈ గ్రామాలు అన్నిటియొక్క సర్వతోముఖ వికాశానికి గాను ఈ ఏర్పాటు చేయడం అనేది అధికార వికేంద్రీకరణను మరింతగా ప్రతిబింబిస్తున్నది. జిల్లా పరిషత్తుకు సంబంధించి హరిజనులకు ఒక రిజర్వేషన్ చేశారు. అవరమైతే 2, 3 చేసినా మాకు అన్యాయం లేదు. ఆ మేరకు చేయడానికి అవకాశం ఉంటే చేయమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. విశాఖపట్టణంలో 8 గిరిజన బాకులు ఉన్నాయి. హరిజనులకు ఒక అవకాశం ఇచ్చినప్పుడు విశాఖపట్టణంలో 8 గిరిజన బాకులు ఉన్నప్పుడు ఆ విశాఖపట్టణానికి ఒక గిరిజన జిల్లాపరిషత్తుగా ఒక గిరిజన డ్యూటీ అవకాశం ఇచ్చి నిస్తూ ఉంటే మనం ఒక గిరిజన డ్యూటీ కూడా అవకాశం ఇచ్చామనడానికి, వారి సంతకం చూడడానికి అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి అది కూడా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఎన్ని చేసినా వనరులు చాలా ముఖ్యం. వనరులు ఎన్ని కల్పించినా వనరులు లేని పంచాయతీలు మళ్ళీ మామూలుగానే తయారవుతాయి కాబట్టి వీటికి ఏ పద్ధతి ఆలోచించి అయినా సరే స్వయంతోముఖంగా గ్రామాలు అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి కృషిచేయాలి. రెవిన్యూ అదాయంలో అవసరమైతే 50 శాతం అయినా పంచాయతీలకు ఇచ్చి, ఇంకా ఇవోధికంగా వారి అర్థిక పరిస్థితి పెంచి తద్వారా ఆ గ్రామాలు అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నించడం అవసరం. అలా వనరులు కల్పించడంలో మంత్రిగారు సర్వవిధాలా ప్రయత్నించి ఆ గ్రామాలు రామరాజ్యంగా వర్ధిల్లేలా చూడాలి. ఈ చట్టం ద్వారా కొత్త పరిస్థితి ఏర్పాటు చేస్తారని, ఇది ప్రగతికి, ఉన్నతికి, తోడ్పడుతుందని ఆశిస్తూ, మంత్రిగారిని అభినందిస్తూ, ఈ చట్టాన్ని హృదయ స్పర్శకంగా అలవలూస్తూ వెంటనే తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—అధ్యక్షా, మనదేశం వ్యవసాయక దేశమని ఇందులో ఉన్న జనాభా గ్రామాలలో మాటికి 70 మందికి పైగా నివసిస్తున్నారని అందువల్ల దేశంలో ఏ ప్లాను అమలు జరగాలన్నా కీలకమైనది గ్రామమని అందరూ ఒప్పుకుంటున్నాము. కానీ ఇటువంటి గ్రామ పరిపాలన

అసలు ఏ విధంగా ఉన్నది. దానిని టోన్ అప్ చేయడానికి ఏమి చేయాలి అనేటటువంటిది జాగ్రత్తగా సమగ్రంగా ప్రభుత్వం ఆలోచించి సమగ్రమైన బిల్లు తీసుకువచ్చి ఉంటే చాలా బాగుండేది. కానీ దురదృష్టవశాత్తు ఏదో కొద్దిగా చిన్నచిన్న మార్పులు మాత్రం తీసుకువచ్చి ఒక ఎమెండ్ మెంట్ బిల్లు తీసుకువచ్చారు. ఇవ్యాళ్ళ గ్రామాలలో ఉన్న పంపిణీ ఏమిటి? మైనరు పంచాయితీ చూసినప్పటికీ ఒక రోడ్డు వేసుకొనడానికి, నీ లైటు పోతే లైటు వేసుకొనడానికి గానీ, మురికికాల్వల నౌకర్లం కల్పించుకోడానికి గానీ తగినటువంటి వనరలు లేవు; అనేది మొత్తం రాష్ట్రంలో కనిపిస్తున్న విషయం. అయితే అటువంటి గ్రామాన్ని సర్వ మృద్ధంగా గ్రామ పరిపాలన సరైన పద్ధతిలో టోన్ అప్ చేసి, అవసరమైన ఆర్థిక వనరులు కల్పించడం, వాళ్ళు తమ కాళ్ళ మీద తాము నిలబడగలిగేటట్లుగా ఆ పంచాయితీలకు చేయడానికి బదులుగా ఏదో చిన్న పేజీ వ్యయంతో, చిన్న మార్పులు మాత్రం చేసి దానితో సంతృప్తిపడదలచుకుంటే నిజానికి ఏమీ న్యాయం చేయని వారమే అవుతామని, ప్రభుత్వం జాగ్రత్తగా అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఎంతో కాల గా చెబుతున్నారు-గ్రామాలలో కావలసినటువంటి ఆర్థిక వనరులు బాగుచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని అనేక రకాలైన 12-20 p.m. హామీలు లోగడ ఇచ్చారు. వాండ్లు రెవెన్యూలో కొంత భాగం కని, నేన్ లో మళ్ళీ కొంత భాగం ఎక్కువ చేస్తామని గ్రామాలు వసూలు చేస్తున్నటువంటి ఎక్స్ ట్రా రాబడిలో కొంత భాగాన్ని ఇచ్చేటట్లుగా అనేక రకాలుగా మార్పులు చేయడానికి అవకాశం ఉంది. గ్రామాలకు కావలసినటువంటి ఆర్థిక వనరులు కల్పించకుండా, ఆ సంగతి మాట్లాడకుండా ఏదో చిన్న ప్రొఫెషనల్ టాక్సు రికవరీ చేయడానికి ఒక సవరణ తీసుక వచ్చారు. ఇది చాలా విచారకరం.

గ్రామ స్వయం పరిపాలన అనేటటువంటిది తన కాళ్ళమీద తాను నిలబడే పద్ధతికి మనం ఆర్థికంగా కావలసినటువంటి వనరులను ఇవ్వవలసి ఉంది. ఈ బిల్లు యొక్క మేన్ పర్పస్ నిర్ధారకమని నేను మనవి చేస్తున్నాను. రెడవది, ఇంతకుముందు పాస్ చేసినటువంటి చట్టములో కొన్ని ఉన్నాయి. పోరంబోకులు పంచాయితీలకు ఇవ్వాలని చెప్పాము. కాని పోరంబోకులు అప్పు చెప్పామా అంటే లేదు. నా ప్రంతములో నాకు కలిసినంత వరకు అనేక పోరంబోకులు ఇవ్వవలసినప్పటికీ ఇవ్వలేదు. చెట్ల మీద వచ్చే ఆదాయం ఇవ్వవలసినప్పటికీ ఇవ్వకుండా రెవెన్యూ చారు తమ చేతిలో ఉంచు కున్నారు. అలాగే క్వారీస్ ఉన్నాయి. వాటి మీద వచ్చేటటువంటి ఆదాయం కూడా ఇవ్వడం లేదు. మనము చేసినటువంటి చట్టము ప్రకారము, మనము ఇచ్చినటువంటి జి.వో.ల ప్రకారము అమలు జరుపు తున్నామా లేదా అన్నది జాగ్రత్తగా యోచిస్తున్నారా అంటే యోచించడం లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికీ కూడా క్వారీల మీద వచ్చే ఆదాయం గ్రామ పంచాయితీలకు రావడం లేదు. అలాగే చెరువులు ఇచ్చినప్పటికీని కొన్ని చోట్ల అవి కూడా ఇవ్వకుండా ఉన్నటువంటివి ఉన్నాయి. అందుచేత ఈ విధంగా అసలు గ్రామ స్వపరిపాలన అనేటటువంటిది తన కాళ్ళమీద తాను నిలబడే పద్ధతిలో చేయడం కోసం ఈ బిల్లు తోడ్పడడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. మూడవది, బిల్లుకు సంబంధించి

నంతవరకు, కొన్ని మార్పులు చేయడానికి వ్యయం చేశారు. ముఖ్యంగా రిజర్వేషన్లు, రిటర్న్స్ డైరెక్టుగా ఎన్నిక కావడం, ఇలాంటి కొన్ని మార్పులు చేసిన మాట వాస్తవమే. ఆ మేరకు ముఖ్యమైనవి ఏవయితే ఉన్నాయో వాటిని మేము బహిష్కరిస్తున్నాము. కాని ఇదే సందర్భములో మనము చేసినంతవంటి రిజర్వేషన్ల వల్ల - చేటువంటి ఫలితాలు ఏ విధంగా ఉంటాయి అనేటటువంటిదాని గురించి భూముఖంగా వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలు అందరికీ తెలుసు. నిజముగా హరిజనుల సమస్యలు కేవలం రిజర్వేషన్ల వల్లనే పరిష్కారం అవుతాయి అని నేను అనుకోవడం లేదు. కనీసం కమ్యూనిస్టు పార్టీ వరకు ఖచ్చితముగా మేము భావిస్తున్నది ఏమంటే ఏదో కొంతగా రిజర్వేషన్లు ఇచ్చినంత మాత్రాన సరిపోదని, నిజముగా వారికి సమానమైన హోదా సమాజంలో రావాలంటే, గ్రామములో సమానమైన హోదా రావాలంటే, వారి ఆర్థిక పరిస్థితులు అభివృద్ధి కావడానికి కావలసినటువంటి చర్యలు తీసుకోకుండా ఈ రిజర్వేషన్లు ఇచ్చినంత మాత్రాన సరిపోతుందని నేను అనుకోవడం లేదు. వ్యాయముగా దానికి కావలసినటువంటి చర్యలు మనము ఏమి చేస్తున్నాము అనేటటువంటి వాటికి ఎన్నో ఘటనలు ఉన్నాయి. అవి అన్నీ ఈ సందర్భములో లైము లేకపోవడంవల్ల నేను తీసుకోవడం లేదు. కాని ఒక ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. బంజర్లు మనము ఇస్తున్నాము. ఇచ్చిన తరువాత ఆ బంజర్లను సాగుచేసుకోడానికి వారికి కావలసినటువంటి ఆర్థిక వనరులు మనము కల్పిస్తున్నామా అంటే లేదు. మంచి భూములు అన్నీ పెద్ద పెద్ద వాళ్లు ఎప్పుడో ఆక్రమించుకున్నారు. మిగిలిపోయిన భూములను బాగుచేసుకోవాలి అంటే వారికి కావలసినటువంటి ఆర్థిక స్థాపనను మనము కల్పించడం లేదు. దానికి కావలసినటువంటి పరిష్కారము చేస్తున్నామని చెబుతున్నారే కాని అది ఆచరణలో మాత్రం జరగడం లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అందుచేత వారికి కావలసినటువంటి విద్య కానివ్వండి, వృత్తి కానివ్వండి, ప్రవాహానికి కానివ్వండి—ఇటువంటివి అన్నీ చేయడం వల్లనే పరిష్కారమవుతుంది తప్ప కేవలం రిజర్వేషన్లు వల్ల జాతుంది అని అనుకోకూడదు. అయితే ఈ రిజర్వేషన్ల వల్ల కొంప ఎమయినా ములిగి పోతుందా? దీని వల్లనే చిచ్చు రగిలి పోతుందా అనే సమస్య కూడా ఉంది. నిజముగా ఒక విధంగా చూస్తే గ్రామాల్లో ఒక రకమైన అగాధం పెరుగుతున్న మాట వాస్తవమే. అనేక ఘటనలు జరుగుతున్నాయి. మన రాష్ట్రములో కూడా జరుగుతున్నాయి. వీటిని పోగొట్టే మార్గం ఏమిటని జాగ్రత్తగా చూస్తే అది కేవలం రిజర్వేషన్లు పెట్టినంత మాత్రాన ఎక్కువయిపోయి లేకపోతే పోతాయని మాత్రం అనుకుంటే చాలా పొరపాటు. రిజర్వేషన్లు పెట్టక పోయినంత మాత్రాన ఇది చల్లబడుతుందని అనుకుంటే మాత్రము ఇది చాలా పొరపాటు. వారికి కావలసినటువంటి ఇతర పౌరస్వాదు కల్పించకుండా వారి క్లాక్మీద వారు నిబంధనలిగే ఆర్థిక స్థాపన వాటికి కల్పించకుండా కేవలం రిజర్వేషన్లు ఒకటే సరిపోతుందని నేను అనను. అయితే రిజర్వేషన్లు ఇచ్చినంత మాత్రాన వారి ఆర్థిక సమస్యలు తీరిపోతాయి ఏవో హెవెన్స్ అన్నీ క్రింద పడిపోతాయి, స్వర్గముండా ఊడి పడి పోతుందని దీని వల్లనే చిచ్చు అంత రేచిపోతుందని అనుకోవలసిన అవసరం లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక బిల్లుకు సంబంధించినంతవరకు ఈ రిజర్వేషన్లు లోనే ఒక సమస్య పెట్టారు. వాటిలో ఏ ఏ గ్రామాలను రిజర్వు చేసి వారికి ఇవ్వాలనే దానిలో "as far as practicable" అని ఒక చిన్న పదము పెట్టారు. ఈ చిన్న పదాలు చాలా పెద్ద ప్రమాదాలు తీసుకువస్తూ ఉంటాయి. దీనిలో ఏదయినా మనము కావలసినటువంటివి పెట్టుకోవడం, లేనటువంటివి తీసివేయడం వగైరాలు చేయడానికి, మిస్-యూజ్ చేయడానికి అవకాశం దొరుకుతుందని నా మనవి. అందుచేత దయచేసి అటువంటి అనుమానాలకు తావు లేకుండా "as far as practicable" అనే టటువంటి దానిని తీసివేయడం చాలా మంచిది. గవర్నమెంటుకూ మంచిది, ప్రజలకూ మంచిది. లేకపోతే నా పార్టీ వాడికి, నాకు కావలసిన వాడికి, ఫలానా పంచాయతీ నాది కాబట్టి, నా వారికి మాత్రం ఇబ్బంది లేకుండా, 5 సంవత్సరముల తరువాత చూసుకోవచ్చులే అనేటటువంటి పరిస్థితి లేకుండా, ఎటువంటి అనుమానాలకు తావు లేకుండా దీనిని తొలగించమని మనవి చేస్తున్నాను. "Automatic suspension of Sarpanch or Upasarpanch" అని ఒక క్లాజు పెట్టారు. ఇది మాత్రం సవ్యముగా వుందని మాత్రం నేను భావించడం లేదు. ఎందువల్ల అంటే ప్రస్తుత ఉన్న పరిస్థితులలో, గ్రామ కక్షలువున్న ఈ రోజులలో ఇప్పుడు యిచ్చిన ఈ క్లాజువల్ల రేప్రొద్దుట ఏమీ జరుగుతుందంటే ఒకాయన ఏ కారణం లేకపోయినా అతను ఎంత మంచి ప్రెసిడెంటు అయినప్పటికీ, ఎంత నిజాయితీపరుడయినప్పటికీ అతనిపైన ఒక చిన్న కేసు పెట్టించడం కష్టం ఏమీ కాదు. ఈ రోజులలో అటువంటివి చాలా తేలికగా చేస్తారు. గ్రామ కక్షల వల్ల ఎన్నికలు అయిపోయిన తరువాత ఆ కక్షను అధారము చేసుకొని ఎవడో ఒకడిచేత చిన్న కేసు పెట్టించి ఆ కేసు తేలేవరకు సస్పెన్స్ లో వుంటే యిది సెన్సిటివ్ గా కనిపించడంలేదు. దీనిని మరల ఒకసారి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. తప్పనిసరిగా యిది మిస్-యూజ్ అయ్యే అవకాశం వుంది. మనము కొంచెము అగ్రి ఆ కేసు తేలిన తరువాత అతనిమీద శిక్ష, జరిమానాయో పడిన తరువాత అతనిని సస్పెండ్ చేయడమో, డిస్ మిస్ చేయడమో అన్న దానికి అన్వేషితరము లేదు కాని యిది మాత్రం అవసరం. ఈ రకమైనది పెట్టడం మంచిది కాదని, నష్టకరమైనదని మనవిచేస్తున్నాను.

ప్రొఫెసర్ టాక్సేషన్ గురించి ఒక చిన్న క్లాజు పెట్టారు. అందులో ఎంప్లాయర్ రికవరీ చేయాలని ఆ పర్యాయకు 8 ఇన్ స్టాల్ మెంట్స్ పెట్టారు. నాకు తెలిసినంతవరకు గ్రామాలలో ఎవరూ కూడా ప్రొఫెషనల్ లేకున్న క్రింద రూ. 1, 2, 5 కంటే మించి పే చేయవలసి వుండదు. అలాంటి పరిస్థితులలో దీనికి 8 వాయిదాలు పెట్టవలసిన అవసరం ఏమిటో నాకు కనిపించడం లేదు. 8, 4 వాయిదాలు పెడితే సరిపోతుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లుకు సంబంధించి నంతవరకు నేను మొదట చెప్పినట్లుగా మరొకసారి చెబుతున్నాను. ఇప్పటికైతే నా తిరిగి ఆలోచన చేసి ప్రభుత్వం ఈ గ్రామ పరిపాలన తన కాళ్లమీద తాను నిలబడడానికి అవసరమైన ఆర్థిక వనరులను

కల్పించడానికి ఇప్పుడయినా ప్రయత్నం చేయాలని, దాని కోసం పూనుకోవాలని కోరుతూ నేను తెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. జంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, బలహీన వర్గాలకు, మిగతా వారికి రిజర్వేషను కల్పించడం ముఖ్యోద్దేశముతో కూడిన బిల్లు ఇది. వారి యొక్క పరిస్థితి మెరుగుపరచనిచే వారికి సాంఘిక న్యాయము గాని సమాజంలో గౌరవంగాని దక్కదన్నది మాకూ తెలుసు వారికి తెలుసు వారి అర్థిక పరిస్థితులు మెరుగుపరచే ముఖ్యోద్దేశముతోనే ఈ బిల్లు తేవడానికి ప్రయత్నమన్నారు. ఏది ఏమయినప్పటికీ ఈ రిజర్వేషనులు 30 సంవత్సరాల నుంచి రాజ్యాంగంలో రైట్స్ ప్రకారంగా అక్కడ పార్లమెంటులో కానివ్వండి లేక అసెంబ్లీలో కానివ్వండి ఉన్న వాటిని గ్రామ పంచాయతీ లెవెల్ వరకు తీసుకుపోవడం ముదావహం కాని మన గౌరవ సీనియర్ సభ్యులు సుందరయ్యగారు స్పష్టముగా చెప్పారు, ఈ రిజర్వేషన్లు గ్రామ స్థాయిలో లేనిపోని కటలకు దారి తీస్తుందని వారు చెప్పిన దానిలో అనుమానం లేకపోలేదు. ఇలాగ చెప్పడం వల్ల దీనికి హరిజనులకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడు తున్నారని వారిని చిత్రించడం సమంజసం కాదు ఈ రిజర్వేషన్లు ఫలితంగా గ్రామాలలో ఉత్పన్నమయ్యే పరిస్థితిని వారు విపులంగా విశదీకరించారు. అయితే ఈ సందర్భంలో మనము కేవలం వారియొక్క అర్థిక పరిస్థితులను మెరుగుపరచేటందుకు పూనుకుంటే బాగా ఉండేది. మనము వారికి కొన్ని అధికారాలను మాత్రం ఇచ్చా మనే అభిప్రాయం వారి మనసులలో కలగాలనే ఉద్దేశముతోటి ఈ బిల్లును చెట్టా మని నేను ఆనుకుంటున్నాను. ఎందుకంటే మనకు తెలుసు 30 సంవత్సరాల స్వరాజ్యం తరువాత హరిజనులకు ఇచ్చిన రిజర్వేషన్లు వారు అనుభవిస్తున్నారా అంటే అది కూడా కాస్త డబ్బుఉన్న వారు మాత్రమేవారిలో అనుభవిస్తున్నారు దానిలో మాదిగ వాళ్ళ పరిస్థితి ఆలోచించే దిక్కులేదు. ఎక్కువ మాల వాళ్ళే చేస్తున్నారు. మాదిగ వాళ్ళకంటే కూడ తక్కువ జాతిలో ఉన్నారు బెస్తవాళ్ళు. ఈ విధంగా రకరకాల ఉన్నారు. ఈ రిజర్వేషన్స్ వల్ల కాస్తో కూస్తో అర్థింగా చదువుకొన్న వారు ఎక్స్ ప్లాయిట్ చేసి మిగతా జనాన్ని మోస పుచ్చుతున్నారు అనే దానిలో ఏ మాత్రం అనుమానంలేదు. ఇంతవరకు 15, 20 సంవత్సరాలు ఎమ్.ఎల్.ఏలుగా వచ్చినవారి కుటుంబాలు బాగుపడవచ్చుగాని మిగతా జనానికి లాభం రేదనే సంగతి సత్యదూరం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ అమెండ్ మెంటులో ముఖ్యమైనది ఎన్నికల విషయం. 5 సంవత్సరాల టర్మ్ మాత్రమే సర్ పంచ్ ఉంటాడు అని ఈ యాక్ట్ లో వున్నది 1970 లో ఎన్నికలు జరిగిన తరువాత యిన్ని సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ యింత వరకు మళ్ళి ఎన్నికలు జరగని పరిస్థితిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ వున్నది. కాన్సిస్టిట్యూషన్ ల్ ప్రొవిజన్స్ లేక పోవడం వల్ల పంచాయితీ చట్టాన్ని అనుసరించి ఏ ప్రభుత్వం అనుకూలంగా వచ్చే ఆ ప్రభుత్వం ఎన్నికలు పోస్ట్ పోస్ట్ చేసే అధికారం వున్నది. కేంద్రప్రభుత్వం అకోక్ మెహతా కమిటీని చేసినది. కాన్సిస్టిట్యూషన్ సంచికానంలో పంచాయితీ ఎన్నికలకు కూడ ఎలక్షన్ కమిషన్ లాంటిది వేసి తప్పకుండా 5 ఏళ్లను జికసారిఎన్నికలుజరిపేటట్లు సూచన అకోక్ మెహతా కమిటీవారు ఆలోచిస్తున్నట్లు

12-30 p.m.

తెలిసినది. ఆ మేరకు దీనిని సరించే అవకాశం ఉంచుకోవాలని మంత్రి గారు ఓపెన్ గా ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో మేము ఒక ఎమెండ్ మెంటు ఇచ్చాము. 5 ఏడ్ల తరువాత కంపల్సరీగా ఎన్నికలు జరిగి తీరాల్సిందే. ఒరుగకుండా 5 పరిస్థితులలో కూడా ప్రభుత్వానికి కూడా ఈ టరమ్ పెంచే అధికారం లేదు. జిల్లా పరిషత్ లకు 5 ఏండ్లు అన్నారు, సమితులకు 5 ఏండ్లు అన్నారు. ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడ్డ వాని రద్దుచేసి 8 సంవత్సరాల నుంచి యిలా కొనసాగిస్తే దీని ఫలితం ఏమి అవుతుంది? ఎన్నికలు జరుగుతాయా లేదా అనే అనుమానం ప్రతి వాళ్లకు వస్తున్నది. గ్రామాలలోకి పొయినప్పుడు పంచాయితీ ఎన్నికలు జరుగుతాయా అని మమ్మల్లను ప్రశ్నించినప్పుడు చెప్ప లేము అని అనవలసి వస్తున్నది ఎప్పటికప్పుడు సంవత్సరం చొప్పున పొడిగింపు చేసుకుంటూ యితరవర్ష లాక్కు వచ్చాము గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో తప్పుకుండా గ్రామపంచాయితీలకు ఎన్నికలు జరుగుతాయని చెప్పి ఈ చట్టంలో మార్చి వరకు ఉన్నటువంటి సర్ పంచ్ లకు జీవం పోస్తూ అమెండ్ మెంటు తీసుకువచ్చారు. ఈ ఆరు మాసాలలో సర్ పంచ్ లేకపోతే కొంపలు ములిగిపోయే పరిస్థితి లేదు. సమితులు లేకుండా జిల్లా పరిషత్ ఉన్న ఈ పరిస్థితులలో మీకు తెలుసు. గ్రామ స్టాయిలో బి.డి.ఓ. లను ఎక్జిక్యూటివ్ ఆఫీర్స్ ను నియమించిన పరిస్థితులలో వాటిని కూడా రద్దు చేసి ఆరు మాసాల పాటు పెడితే బాగా ఉండేది. ఆ సర్ పంచ్ చేసినది అంతా బైటపడేది. రద్దుచేసిన పరిస్థితులలో ఆరు మాసాల పొడిగింపు ఎందుకు? పొడిగింపు లేకపోతే ఎన్నికలు జరుగుతాయనే విశ్వాసం ప్రజలకు కలగడానికి అవకాశం ఉండేది. ఆ పని చేస్తే బాగా ఉండేది. అది లేకుండా మార్చి వరకు ఉన్నటువంటి పంచాయితీ బోర్డులకు జీవం పోస్తున్నారు. దాని తరువాత కూడా ఎన్నికలు జరుగుతాయా, జరిగివా? మరిల ఒక సంవత్సరం పాటు పొడిగించే అవకాశం లేకపోలేదు. అలాంటి అనుమానాలు దూరం చేయడానికి ఈ విధంగా చేయటానికి పూనుకుంటే బాగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామ స్టాయిలో ఎక్జిక్యూటివ్ ఆఫీర్స్ ను నియమించారు, మళ్ళీ తొలగించారు. ఇప్పుడు డైరెక్టు ఎలక్షన్స్ పెడుతున్నారు. చాల ముదావహం. పంచాయితీ సమితి ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు పెడుతున్నారు. గ్రామ సర్ పంచ్ కి కూడా ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు పెడుతున్నారు. అధిక ఓట్లతో వచ్చినటువంటి సర్ పంచ్ కాబట్టి ఈ పని చేయకపోతే అవిశ్వాసం, ఆ పని చేయకపోతే అవిశ్వాసం అనేది లేకుండా సర్ పంచ్ గా ఎన్నిక అయిన వారికి 5 సంవత్సరాలు తప్పుకుండా ఉంటాను నన్ను ఎవరూ తీసివేయరు అనే అభిప్రాయం ఉన్నప్పుడు తాను అనుకొన్న రీతిలో పోయేదానికి అవకాశం వున్నది. సమితి ప్రెసిడెంట్ అదేరీతిలో పోతాడు. జిల్లా పరిషత్ లకు వచ్చినప్పుడు దాని విషయ లో మార్చవచ్చు. డైరెక్టు ఎలక్షన్స్ పెట్టారు, చాల ముదావహం. 800 జనాభాకు ఒక గ్రామ పంచాయితీ ఇస్తామన్నారు. అధికార వికేంద్రీకరణ యింకా మారుమూల చిన్న చిన్న కుగ్రామాలకు పోతున్నది. నాలుగైదు గ్రామాలు కలిపి పంచాయితీ చేసినప్పుడు పెద్ద గ్రామంలో ఉండే సర్ పంచ్ ఆ గ్రామానికి మొత్తం డబ్బు ఉపయోగించి ప్రక్క గ్రామానికి ఉపయోగించని పరిస్థితులు ఉన్నవి. రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు వారు వసూలు

The A. P. Gram Panchayats [Third Amendment] Bill, 1978.

చేసే లాండ్ రెవెన్యూ గవర్నమెంటు ప్రెజిడెంట్ కి వస్తే అందులో 25 పర్సెంట్ కలెక్టరు పంచాయితీలకు యిచ్చిన సందర్భములో మెయిన్ విలేజెస్ బాగుపరచుకొనే అవకాశం ఉన్నది. ఒక్కొక్క పంచాయితీకి 300 జనాభా అని పెట్టినది చాలా మంచి పని. శివారు పల్లెలకు కూడ గ్రామ పంచాయితీ యివ్వాలని చట్టంలో ఉంచే కలెక్టర్ గాని, డి. పి. ఒ. ఎన్ గాని అదంతా ఎంతో కష్టంతో కూడుకొన్న పని అని చేయడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. శివారు పల్లెలు మెయిన్ విలేజెస్ కంటే ఎక్కువ పాపులేషన్ వున్న గ్రామాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. ములుగులో జంగల పల్లె వున్నది. అది శివారు పల్లె, దానికి పంచాయితీ బోర్డు లేదు. దాని క్రింద 7, 8 పల్లెలు ఉన్నాయి. మామూలు పల్లెలో జనాభా తక్కువ. శివారు పల్లెలో జనాభా ఎక్కువ. శివారు పల్లెలకు కూడ గ్రామ పంచాయితీలు యిచ్చే అధికారం ఉన్నప్పటికీ అధికారులు ఉపయోగించడం లేదు. ఎక్కో పిటిషన్స్ వరగంట్ కలెక్టరుగారికి డి. పి. ఒ. గారికి యిచ్చినప్పటికీ కూడ శివారు పల్లెలకు పంచాయితీ యివ్వవటమంటి పరిస్థితి వున్నది. కంపల్సరీ గా పాపులేషన్ ను ఆనుసరించి ఎన్ని పంచాయితీ బోర్డులకు వీలు అయితే అన్ని పంచాయితీ బోర్డులకు ఎక్కువ చేయడానికి మంత్రిగారు డైరెక్షన్స్ యివ్వాలి. చట్టంలో ఉన్న దానిని అమలు జరిపేటట్లు చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. జిల్లా స్థాయిలో కమిషనర్ గారే హోల్ అండ్ సోల్ గా దీనిపై ఏర్పడుతుంది.

గ్రామ పంచాయితీల ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగు పరచాలి. మనకు తెలుసు. గ్రామాలలో చిన్న చిన్న కుంటలు ఉంటాయి. కుంటలకు కట్టలు ఉంటాయి. ఆ కట్టల పైన తుమ్మలు ఉంటాయి. ఆ తుమ్మలు రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటువారు ఆక్సన్ చేస్తారు. ఆ ఊరులో ఉన్న పెత్తందారు ఎవరికో అమ్ముకుంటారు. లేదా అందరు కలిసి ఒకనాడు స్టాఫ్ చేస్తారు. ఈ తుమ్మలపైన వచ్చే ఆదాయం గాని, చేపల పైన వచ్చే ఆదాయం గాని స్థానికంగా వృత్తుల వారికి యిస్తే బాగుంటుంది. తుమ్మకాయ మేకలు తినే దానికి అవకాశం ఉన్నది. వారికి రైట్ గా యిచ్చి దాని నుండి వచ్చే ఆదాయం గ్రామ పంచాయితీకి జమ కట్టేటట్లు చూడాలి. ఇప్పుడు ఫిషర్ మెన్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు కుంటలు ఆక్సన్ లేకుండా యిస్తున్నారు. వద్దనడం లేదు. కాని దాని నుంచి వచ్చే ఆదాయం ఫిషరీస్ డిపార్టుమెంటుకు పోకుండా గ్రామ పంచాయితీలకు జమ కట్టేటట్లు చూడాలి. భూమిపైన లోకల్ ఫండ్ నమాలు చేసి కలెక్టరు ప్రెజిడెంట్ జమ చేసుకొని తిరిగి పంచాయితీలకు 25 పర్సెంట్ ఏ విధంగా జమ చేస్తున్నారో అదే విధంగా ఫిషరీస్ డిపార్టుమెంటు, రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు గాని, తుమ్మలపైన, చింత చెట్టుపైన పలకలపైన, మినరల్స్ పైన, స్టోప్స్ పైన వచ్చే ఆదాయమంతా పంచాయితీలకు జమ కట్టేందుకు దీనిలో ప్రొవిజన్ గాని. లేక రూల్స్ లో గాని తేవాలి అని మనవి చేస్తున్నాను. అన్నిటి కంటే డింజరన్ అయిన క్లాజ్ ఒకటి వున్నది. మంత్రిగారు దానిని విరమించుకుంటే

మంచిది. మెయిన్ యాక్టులో వున్న సెక్షన్ 50 కి ఒకటి యాడ్ చేస్తున్నారు. ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ సివిల్ రైట్స్ యాక్టు ప్రకారం ఎవరి మీద నైనా కేసు నమోదు చేయబడితే ట్రయల్ లో ఉంటే చాలు వారిని యిమీడియేట్ గా సన్ పెండ్ చేసే అధికారం కలెక్టరుగారికి యిస్తున్నారు. ఎవరిని అయినా ఒకరిని ప్రలోభం చేసి లేదా ఒక చిన్న కేసులో అన్యాయత చేరు పెట్టి ఎఫ్. బి. ఆర్. యిన్స్ట్రక్షన్లు చేయించి చార్జిషీట్ పైల్ చేస్తే ఆ చార్జిషీట్ తీసుకువచ్చి కలెక్టరుకు చూపెడితే యిమీడియేట్ గా సన్ పెండ్ చేసేది వున్నది. ఎప్పటి వరకు అయితే పనిష్ మెంట్ కాదో అప్పటి వరకు ఆ చట్టం క్రింద తొలగించే అవకాశం లేదు. క్రిమినల్ లో ఏ సెక్షన్ లో గాని డబ్బు తిన్నట్లుగా పోలీసులు కేసులు బనాయితారు కానికేసు ఋజువు అయ్యేవరకు తాను ఆఫీసులో ఉండే అధికారం ఉంటుంది. అది లేకుండా మంత్రివర్గులు ఏ విధంగా తీసుకువచ్చినారు ఆ చట్టాన్ని. బహుశా: మిస్ డ్రాఫ్టింగ్ జరిగింది. ఎప్పటి వరకు అయితే శిక్ష ఇడదో అప్పటి వరకు రిపంచ్ లను తొలగించకుండా ఉండాలని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

12-40 p.m. శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు (కొల్హాపూర్) :—మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్, సర్. ఈ రోజు గౌరవ పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రిలు ప్రవేశపెట్టిన యీ థర్డు గ్రామ పంచాయతీ ఎమెండింగ్ బిల్లు నా అభిప్రాయంలో అసంపూర్ణంగాను, అనుగ్రహంగాను వుంది. అబ్జెక్షన్స్ అండ్ రిజన్స్ లోనే స్పష్టంగా చెప్పారు - కొన్ని పరిమితమైన ప్రయోజనాలను సాధించడానికి యీ బిల్లు ప్రవేశపెడుతున్నామని, నిజమే. అయితే, యీ పరిమితమైన ప్రయోజనాలు కూడా నెరవేరడానికి అస్కారం లేకుండా హరిబరిగా, హాపజార్డుగా యీ బిల్లు ప్రవేశపెట్టారనే భావం నాకు ఏర్పడుతున్నది. వాస్తవంలో, యీ పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థకు భారత దేశంలో ఏర్పాటు చేయబడిన నాటినుంచి ఈ పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థకు యీ డిసెంట్రలైజ్డ్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సిటమ్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ కావడానికి భారతదేశంలో ప్రప్రథమంగా రాజస్థాన్ మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ కు నాందివాచకం పలికినవి. తద్వారా త్రిటయర్-సిస్టమ్ ఆఫ్ పంచాయతీరాజ్ మనదేశంలో, మనరాష్ట్రంలో ఇంప్లి మెంట్ అవుతూవస్తున్నది. అయితే, మనం క్రూట్రయల్ అండ్ ఎర్రర్ ద్వారా, మన అనుభవాలదృష్ట్యా, అవసరమయిన మార్పులను ప్రవేశపెట్టే సంకల్పం, సదుద్దేశం వుండికూడా స్పష్టమయిన అవగాహననేటికీ దీనిలో ఏర్పడలేదనే సంగతి అర్థం చేసుకోవాలి. ఈ గ్రామ పంచాయతీ పరిపాలనా వ్యవస్థ ప్రస్తుతం అస్తవ్యస్తంగానే వున్నది. నేటికీ గ్రామపంచాయతీలు గ్రామస్థాయిలో అంతర్గత గ్రూపు తగాదాలకు ఆటపట్టుగా వున్నాయి. ఎన్నికల సమయంలో, గ్రామంలో వదిలిపై వ్యామోహంతో, అధికారదాహంతో ఎప్పటికప్పుడు గ్రూప్స్ ఏర్పడడం ఆ గ్రూపు పరస్పరం ఎన్నికల పేరుతో అరాచక పద్ధతులను అవలంబించడం, యీ అరాచక పద్ధతులను అవలంబించడం మూలంగా ఏర్పడుతున్న అనర్థాలుకూడా తమకు తెలుసు. సార్థకత లేకుండా పోతున్నది ఈ పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ దీనికి తగిన సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టే తలంపు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి చాలాకాలంగా వుంది; వుండి కూడా, దురదృష్టవశాత్తు సమగ్రమైన చట్టం మనం రూపొందించుకో

లేకపోతున్నాము. ప్రస్తుతం ప్రవేశపెట్టిన యీ బిల్లులో కొన్ని ముఖ్యమైన అంశాలు వున్నాయి. ప్రప్రథమం, గ్రామపంచాయతీ పరియా ఆవరేషన్ జనాభా ప్రాతిపదికపై నిర్ణయించబడింది. ఈ జూరిషిడిక్షన్ నిర్ణయించడంలో, బహుశ చాలా ఉదారమైన చాలా ఉదాత్తమయిన భావం, చాలా ఉత్కృష్టమైన లక్ష్యం కారణమై వుండవచ్చు. గ్రామపంచాయతీ యూనిట్సు చాలా తగ్గించారు. 500 పా పు లే షన్ వ ర కే ప రి మి తం చేశారు. 500 జనాభా కలిగిన పరియాను ఒక గ్రామ పంచాయతీ యూనిట్ గా మనం నిర్ణయిస్తేనే ఆ కుగ్రామంలో అయిదుగురు సభ్యులతో కూడిన ఒక గ్రామ పంచాయతీ పరిపాలనా యంత్రాంగం ఎస్టాబ్లిష్ చేయబడితే, వాస్తవంలో, అది దారితీస్తున్న లేకుండా పోతుందని నేను మనవిజేస్తున్నాను. ప్రస్తుతం అధికారంలో వుండి పని చేస్తున్న గ్రామ పంచాయతీల వ్యవస్థను ఒకసారి మనం పరిశీలిస్తే, పరిశీలిస్తే స్పష్టంగా అర్థమవుతుంది, వాటికి స్వయంపోషక శక్తి లేదు, ఆర్థిక సత్తా లేదు. పైపెచ్చు ఆర్థికవనరులను, ఆదాయపు వనరులను పెంపొందించే ప్రయత్నం, అలోచన కూడా మనకు లేవు. వారికి అప్పగింతపెట్టిన అధికారాలను కూడా ప్రస్తుతం యీ గ్రామ పంచాయతీలు అనుభవించలేకుండా పోతున్నవి. ఒక గ్రామ పంచాయతీ పన్నులు విధించి వసూలుచేయడానికి శక్తి లేని పరిస్థితిలో పూర్తిగా స్తబ్ధంగా తయారవుతున్నది. పరిపాలనలో ప్రతిష్ఠంభన ఏర్పడుతున్నది. ఒక గ్రామ పంచాయతీకి ప్రస్తుతం లభిస్తున్న ఆదాయం, ప్రభుత్వవరంగా కలెక్ట్ చేసిన టాక్సు డబ్బు తప్ప, లోకల్ సెస్ యితరత్రావస్తు స్వయంగా తమకు వున్న ఆర్థికవనరులను ఎక్స్ప్లాయిట్ చేసి లాభపడలేకపోతున్నవి; సమీకరించలేక పోతున్నవి. ఎందుకని? వీటికి ప్రావర్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్ లేదు. చిన్నస్థాయి గ్రామపంచాయతీలలో సర్ పంచ్ ను ఎక్జ్యూటివ్ ఆఫీర్ గా మనం గుర్తిస్తున్నాం. ఒక సెవరేట్ ఎక్జ్యూటివ్ ఆఫీసర్ పోస్టు అక్కడలేదు. కారొబార్ ను ఎపాయింట్ చేశాము. కారొబార్ గ్రామపంచాయతీకి దత్తపుత్రుడు. అట్లాగే ఒక చప్రాసీ వారికివచ్చే మొత్తం ఆదాయం యీ చప్రాసీకి, కారొబార్ తినేస్తున్నారు. ఉదాహరణకు—ఒక గ్రామ పంచాయతీ ఎలక్ట్రిఫై అయిందనుకుందాం, ఎలక్ట్రిఫై చేయబడిన ఆ గ్రామ పంచాయతీలో వారు తమ ఎలక్ట్రిసిటీ పన్ను చెల్లించుకోలేని దుస్థితిలో వున్నారు. ఈనాడు మీరు మొత్తం రాష్ట్రాన్ని ఒకసారి ఎనెస్ చేయండి, గ్రామపంచాయతీలలో 80 పర్సెంట్ గ్రామ పంచాయతీలు, ఎలక్ట్రిఫై చేయబడిన వాటిలో, పన్నులు చెల్లించని కారణంచేత లక్ష్మిసిఠి డిస్ కనెక్ట్ చేయబడింది. ఇది చాలా దుఃస్వప్తకరమైన పరిణామం. ఆ దశలో మనం వుండి, చాలా ఉత్సాహంతో, ఉద్రేకంతో, ఆవేశంతో, ఆశయాలను ఆదర్శాలను ఏర్పరుపుపెడుదూ స్వర్గానికి నిచ్చినలు వేయడం వంటి ప్రయోజనం లేదు. ఈ గ్రామ పంచాయతీ యూనిట్స్ యొక్క జూరిషిడిక్షన్ ను తగ్గించే ప్రయత్నం మాత్రం సమంజసమైనది కాదు, సహేతుకమైనది కాదు అని నేను మనవిజేస్తున్నాను. 500 నుంచి 300 కి తగ్గించారు, యిది ప్రాకికల్ కాదు, ప్రాగ్మాటిక్ అప్రోచ్ కాదని మనవిజేస్తున్నాను. వాస్తవం చెప్పాలంటే,

12-50 p. m.

మనం గ్రామ పంచాయతీలను వయొబుల్ యూనిట్స్ గా సిద్ధం చేయాలి, అట్లా చేయాలంటే—వాటి ఎకనమిక్స్ వర్క్-వుట్ చేయాలి. ఎకనమిక్స్ వర్క్-వుట్ చేసి, కనీస పరిమితిని నిర్ణయించుకోవాలి. 1500 జనాభాను ఒక పరిమితిగా నిర్ణయించుకుంటే మొత్తం రాష్ట్రంలో యూనిఫాంమ్ గా బూరిడిక్షన్ ఫిక్స్ చేయాలి, లేక ఎ, బి అని రెండు కేటగిరీస్ పెట్టండి. 2కి వేల జనాభాకంటే తక్కువ వుండే ఏరియాస్ యింజనీరింగ్ మునిసిపాలిటీస్ గా నిర్ణయించబడేవాటిని, ఏరియానుబంధి ఈ నాడు స్పెషల్ గ్రేడ్ పంచాయతీస్ గా మనం రూపొందిస్తున్నాం దాకివిగల ప్రత్యేక కారణం ఏమిటో నేను అర్థం చేసుకోలేక పోతున్నాను. మునిసిపాలిటీ పేరుతో అవసరంగా ఆర్థి చే ఆదాయపు వనరులను మనం, బహుశా, తగ్గిస్తున్నామేమో, సంకచితపరుస్తున్నామేమోనని నేను భావిస్తున్నాను. ప్రస్తుతం జూరిస్ డిక్షన్ ను తగ్గించే ప్రతిపాదనను వదులుకోవలసివదిగా, దానికొక కేషన్ లో జేసిన్ ను వర్క్-వుట్ చేయవలసిందిగా నేను మానని జేస్తున్నాను. ఈ విల్లులో ప్రవేశపెట్టిన కొన్ని క్లాజులు చాలా బాగున్నాయి. చాలా ఆదర్శ ప్రాయంగా అభ్యుదయ పథంలో ముందుకు పోవడానికి వీలుగా ఉన్నాయి. మార్క్సిస్టు భావ ధోరణి కలవారు, పెద్దలు సుందరయ్యగారు రిజర్వేషన్లు గురించి చెబుతూ అంతఃకలహాలను ప్రోత్సహిస్తున్నాం, కులాల వారిగా సమాజాన్ని విభజించి కల వ్యవస్థకు ప్రాణం పోస్తున్నాం, వర్ణ వ్యవస్థను నిర్మూలన చేసే బదులు దానికి జీవం పోస్తున్నాం అనే భావం వ్యక్తం చేశారు. రాజ్యాంగంలో గారంటీలు ఎందుకు యిచ్చాము? ఈ రోజున పరిపాలన వికేంద్రీకరణ తరువాత ఈ సిద్ధాంతాన్ని విస్తరించడంలో శబ్దమి వుంది? మన దేశంలో ప్రత్యేకమైన చారిత్రకమైన కారణాలచేత సామాజికవర్ణ వ్యవస్థలో కులాల వారిమీదవిభజన ఎకనమిక్ స్ట్రాటిజీ ఫస్ట్ కు కూడా దారి తీందని మనవిచేస్తున్నాను ఆర్థికంగా చితికిపోయిన కులాలు అన్నీ వేర్వేరు కులాలగానే ఉన్నాయి ఆర్థికంగా అభివృద్ధి దశలో వుండి రాజకీయంగా సనాతనంగా అధికారాలు అనుభవించిన వర్గాలు ప్రత్యేక కులాలగా ఏర్పడిపోయాయి. శతాబ్దాలుగా తరతరాలుగా బానిసలుగా బ్రతకిన కులాల వారు సమాజంలో గుర్తింపు లేకుండాపోయిన సంగతి మీకు తెలుసు భారతదేశానికి స్వతంత్రం వచ్చి 31 సంవత్సరాలైనది. నేటికి చితికిపోయిన కులాల వారు బడగు జాతులుగానే జీవిస్తున్నారు. ఔను. రిజర్వేషన్లు పేరుతో మనం ఆపగించిన అవకాశాలను దుర్వినియోగం చేసి హరి-నులలోను గిరిజనులలోను వెనుకబడిన తర-తులలోను కొందరు స్పార్డవరులు ఆర్థికంగా స పన్ను కుటు బాలకు నియో-రిచ్ తరగతికి చెందిన వారు ఏక్స్ ప్లాయి కేటివ్ సెంటిమెంట్స్ తో ఈ తత్వం ప్రమోటు చేస్తున్నారనేది స్పష్టమే. ఎవరైతే సంపన్నులుగా ఉంటూ దోపిడి వ్యవస్థను కొనసాగించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారో వారు ఏ కులంలో ఉన్నప్పటికీ చీడ పురుగులు సూక్ష్మ ప్రాయంగా రిజర్వేషన్ల సిస్టం తప్పు కాగని నేను మరచిచేస్తున్నాను. ఇంకా కొంత కాలం అవసరం. వారికి గుర్తింపు యిప్పటికి రాలేదు. ఈ సందర్భంలో రిజర్వేషన్లు పేరుతో స్పెషల్ ప్రీవీలేజీలు వారికి కల్పించబడుతున్నాయనే సెంటిమెంటు డెవలప్ అవుతున్నది. ఏ కారణం చేతనో, వారిలో ఈ రైట్స్ ఎనర్ట్ చేసుకునే

ప్రయత్నంలో వక్రగతి పడుతున్నమాట వాస్తవం. సమిష్టిగా మొత్తం సమాజంపై ఈ బాధ్యత వుంది. సుహృద్భావ పూరితమైన వాతావరణాన్ని సెలకొల్పడమే కాకుండా వారి రైట్స్ గురించి వాటికి ప్రొటెక్షన్ ఇవ్వడం అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ బిల్లులో మంత్రిగారు 14 శాతం రిజర్వేషను పెట్టారు. అది ఎస్.సి. లకు. ఎస్.టి. లకు 5 శాతం పెట్టారు. ఎందుకో వెనుకబడిన తరగతుల వారిని మరిచిపోయారు. వారికి కూడా రిజర్వేషను కల్పిస్తే తప్ప ఏమి ఉండని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే రెలిజియస్ మైనార్టీల వారికి గుర్తింపు పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థలో బొత్తిగా లేదు. వారికి కూడా రిజర్వేషను కల్పించవలసిన అవసరము ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. ఇకపోతే, గ్రామ పంచాయతీ బిల్లులో ఒక సవరణ ప్రవేశపెట్టబడింది. గ్రామ పంచాయతీ బడ్జెటును ప్రీవేరు చేసుకోడానికి అధికారాలు కలిగి ఉంది వాస్తవమే. ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసరు పంచాయతీకి బడ్జెటు తయారు చేయాలి దానిని గ్రామ పంచాయతీ పాస్ చేస్తుంది తరువాత రెండవ స్టేజిగా డివిజనల్ పంచాయతీ ఆఫీసరుకు పంపాలి అంటున్నారు. ఎందుకు పంపించాలి? అప్రూవల్ కోసం పంపాలట. ఒకసారి ఎలెక్షన్ బాడీ ఐన గ్రామ పంచాయతీ తన అర్థిక వనరులను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆదాయ వ్యయాలతో కూడిన పట్టిక తయారుచేసి, ఇక్కడ మాదిరిగానే, యాన్యుయల్ ఫైనాన్సియల్ స్టేట్ మెంట్ తయారు చేసుకుని శాశ్వతమైన తరువాత మరల డివిజనల్ పంచాయతీ ఆఫీసరుకు పంపడంలో అడ్డం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. అతని లెక్సికల్ ఒపీనియను అవసరమని భావించి అతని దృష్టికి తెచ్చినప్పటికి ఆయన కన్ ఫరం చేయవలసిన అవసరం లేదు. ఏదైనా సవరణ అవసరమైతే, ప్రభుత్వం ఇచ్చిన పాలిసి గైడ్ లైన్స్ దాటి వ్యవహరిస్తే గ్రామ పంచాయతీకి తగిన సూచనలతో తిరిగి వాపసు పంపవచ్చును. రెండవ సారి గ్రామ పంచాయతీ పాస్ చేసే అవకాశం ఉండాలి. ఒకసారి ఆమోద ముద్ర వేసిన తరువాత తిరిగి డివిజనల్ పంచాయతీ ఆఫీసరు స్థాయికి పోవలసిన అవసరంలేదని మనవిచేస్తున్నాను. డివిజనల్ పంచాయతీ ఆఫీసరు ఒప్పుకోకపోతే కలెక్టరుకు పోవాలి అన్నారు. ఇది అర్థరహితమని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ సివిల్ రైట్స్ చట్టం క్రింద ఎవరిపైన ఐనా అభియోగం శేబడితే అటువంటి కేసులో గ్రామ సర్పంచ్ ముద్దాయిగా ఉంటే పదవి నుంచి ఆయనను సస్పెండ్ చేయాలని క్లాజు పెట్టారు. ఇది సహేతుకమైనది కాదు. నేటి రాజకీయ వ్యవస్థలో ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థలో రాజకీయ కక్షలు సాధించుకోడానికి రకరకాల ప్రయత్నాలు, పన్నాగాలు చేస్తున్నారు పరిస్థితులు మనకు తెలుసు. రాజకీయ కక్ష సాధింపు ధోరణిలో ఏ సర్పంచ్ ఐనా అక్రమంగా అన్యాయంగా కోర్టుల పాలైతే, ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ సివిల్ రైట్స్ చట్టం క్రింద నిందలు మోపి కోర్టు చుట్టూ గస్తీ చేయమంటే మనం కూడా దానిని విశ్వసించి సస్పెండ్ చేసే పద్ధతి సమంజసమైనది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. కోర్టులో శిక్ష పడితే సస్పెండ్ చేయవద్దు, రిమూవ్ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతకు ముందు గౌరవ సభ్యులు జంగారెడ్డి గారు చెప్పినట్లు

ప్రభుత్వమే దీనిని స్వయంగా ఉపసంహరించుకుంటే శాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

1-00 p.m.

ఒక చక్కటి పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టారు. నేను చాలా రోజులుగా కలలుకంటూ వుండేవాణ్ణి. సంపన్నులు ఎలక్ట్రెడ్ మెంబర్స్ ను డబ్బు యిచ్చి కొనడం, కాంప్స్ ఏర్పాటు చేసి సమితి ప్రెసిడెంట్ గా ఎలక్ట్ కావడం వుండదు. డైరెక్ట్ ఎలక్షన్ వల్ల ఎలక్టరేట్ యొక్క అభీష్టము స్పష్టముగా ప్రతిబింబిస్తుంది అన్న సూత్రం దీని వెనుక వుంది. డైరెక్ట్ ఎలక్షన్ ద్వారా సర్పంచ్ ని ఎలక్టు చేసుకున్న తరువాత నో కాన్సిడెన్సు మూవ్ చేసే సెక్షను అవసరం. దానిని డిటెయిల్ చేయ దానికి మంత్రిగారు అంగీకరించాలి.

శ్రీ బి. సమ్యయ్య (పరకాల) :—అధ్యక్షా, పంచాయత్ రాజ్ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన పంచాయత్ రాజ్ సంస్థల సవరణ బిల్లును బలపరుస్తున్నాను. చాల విప్లవాత్మకమైన, అందరికీ ఆమోదయోగ్యమైన విధంగా, బలహీనవర్గాలవారికి అవకాశము కల్పించే విధంగా ఈ సవరణ బిల్లు తీసుకువచ్చారనే సమ్మతాన్ని ఈ బిల్లు కల్గిస్తున్నది. ఈనాడు దేశములో అందరూ ఆశించేది అధిక, సామాజిక రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము కావాలని. బలహీన వర్గాలకు ఏ రూపములో అంద చేయాలనే విధానముతో ప్రభుత్వము ఈ సవరణను తీసుకురావలసి వచ్చింది. అధిక, సామాజిక, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము అని అనుకొనడం తప్ప అమలులోకి రాకపోవడం వల్ల పేదవర్గాలలో చాల అసంతృప్తిని రేకెత్తిస్తున్నది. స్వాతంత్ర్యము వచ్చి 30 సంవత్సరాలైనా ఈ పంచాయత్ రాజ్ సంస్థలలో రిజర్వేషన్ అవకాశము లేనిది ఈనాడు దీని ద్వారా అవకాశము కలుగుతున్నది అంటే చాల హర్షించదగిన విషయం. బలహీనవర్గాలకు రిజర్వేషన్ సౌకర్యము కల్గించాలని శాసనసభలోను, పార్లమెంటులోను వీరికి పాతినిద్యము యివ్వడం జరిగింది. కేవలం శాసనసభలోను, పార్లమెంటులోను రిజర్వేషన్ వున్నంత మాత్రాన గ్రామీణ ప్రజల కష్టాలు తీరవు గ్రామస్థాయిలో కూడ అధికారం బలహీనవర్గాలకు వున్నప్పుడే వారి సమస్యలు తీరగలవు. ఆ అవకాశాన్ని ఈనాటి ప్రభుత్వం కొంతవరకు పూర్తి చేసినది అనే దానిలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. యమ్ యత్ ఏ నియోజకవర్గము రిజర్వ్డ్ స్థానముగా వున్నప్పటికీ ఆ గ్రామాలలో సర్పంచ్ గాని, ఆ సమితిలో సమితి ప్రెసిడెంటు గాని హరిజనుడు గెలవాలి అంటే అసాధ్యముగా వుండేది. ఈ రిజర్వేషన్ ద్వారా హరిజనుడికి, గిరిజనుడికి అవకాశం కల్పించారు అంటే ముదావహమైన విషయమని చెప్పాలి. దానిని వ్యతిరేకించడం అంటే వారి భావన దేశానికి శ్రేయస్సు కాదని చెప్పవలసి వుంటుంది. మంచి మార్పులు తీసుకువచ్చారు. 19 సంవత్సరాలు నిడిన యువకులు ఎలక్షన్ లో నిలబడే అవకాశము లేకపోయినా ఓటింగ్ రైట్ కల్పించారు. అది చాల పోజ్నాహకరంగా వుంది. ఇంకొక సవరణ ద్వారా గ్రామ పంచాయతీలకు, సమితులకు జరిగే ఎన్నికల ఖర్చును ప్రభుత్వమే భరించ భాగికి ముందుకు వచ్చింది అంటే చాల హర్షించదగిన విషయం. కొందరు గౌరవ

సభ్యులు వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలను తమ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు రావలెచూసు.

రిజర్వేషను వుండడం ఈ దేశానికి ఊనుము కాదు. ఈ రాష్ట్రానికి పెద్ద సప్టము అని చెప్పడము అంటే అట్టడుగువర్గాల స్త్రీలు పైకి రావాలనే ఉద్దేశముగా కన్పించడంలేదు. ఈ రిజర్వేషనువల్ల గ్రామాలలో తగువులు వస్తాయని, వర్గపోరాటము చెలరేగుతుందనే అనుమానము ఎందుకు కలుగుతున్నదో వాకు అర్థము కావడము లేదు: అట్లా అయితే శాసనసభల్లోను, పార్లమెంటులోను ఈ రిజర్వేషను ఎందుకు తీసివేయకూడదు? ఈ రెండింటికి సంబంధం లేదా? రిజర్వేషను ఎప్పుడైతే వుంచాలని అనుకాన్నామో దేశస్థాయిలో అయితేనేమి. గ్రామస్థాయిలో అయితే నేమి దానివల్ల వచ్చే సప్టము ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను మనీషి మా రేడుకాయ లాగ ఏదో పార్లమెంటులో యిచ్చి గ్రామస్థాయిలో వారు అభివృద్ధి కాకూడదు అనే ఉద్దేశము ఏమైనా వున్నదా అనే అనుమానము కలుగుతోంది అంత పెద్దవారినికే నేను విమర్శించడం అని కాదు. రిజర్వేషను వుండడంవల్ల ఎవరికి కడుపుమంట, ఆవేదన కలుగు తున్నదో అర్థం కావడం లేదు. సమాజములో హరిజనులు కూడ సమానస్థాయిలో బ్రతకాలనే అశక్తిక వున్నపుడు వారికి రిజర్వేషను కల్పించడంలో తప్పు ఏమిటి? రిజర్వేషను లేకుండా సమానముగా వుంటారనేది షట్టి మాట. మాటలు చెప్పినంతమాత్రాన సమానస్థాయి వస్తుందా? పంచాయితీలలో ముగ్గురు మెంబర్స్ వుంటే చాలు ఆ ముగ్గురిలో ఒకరు సర్పంచ్ గా వుండి మిగతా యిద్దరి సహకారముతో అభివృద్ధి కార్యక్రమా లను అమలుచేస్తే చాలు అని శ్రీ సుందరయ్యగారు సూచించారు. మిగతా సభ్యులు సర్పంచ్ గా వున్న కాలములో మిగతా యిద్దరి సభ్యులతోను సంప్ర దిస్తారని, హరిజన సభ్యుడు అధికారానికి రాగానే వారి యిష్టము వచ్చినట్లు చేస్తారనే ఆభిప్రాయం వారికి వుండి వుంటే హరిజనులకు అధికారం యిచ్చిన పుడు పైకి, పైకి పోతారా అని అడుగుతున్నాను. ఈ దేశాన్ని మిగిలి వేస్తారా? గ్రామ స్థాయిలో ముగ్గురి సభ్యులతో కమిటీని ఏర్పాటు చేయాలని, దానిలో ఒక హరిజన సభ్యుడు వుండితీరాలని వారు సూచించారు. 14 శాతము రిజర్వేషను దేశానికి ఊనుకరం కాదనుకొన్నపుడు, ముగ్గురిలో ఒక్కరికి స్థానము కల్పించడం దేశానికి ఊనుము కాదు కదా. ఇక్కడ మాత్రం ఎందుకు వుండాలనేది అడుగుతున్నాను, ఈ నాడుప్రవేశపెట్టిన 14 పర్సెంటుకు యింత వ్యతిరేకత 1.10 p.m. ఒక విధమైనటువంటి భేదాభిప్రాయం యీ అసెంబ్లీ హాలులో చేసే ఉపన్యాసాల ధోరణినిబట్టి బయట స్త్రీలను రెచ్చగొట్టే విధంగా వుంది. హరిజన గిరిజన పరిస్థితులు అందరకు తెలుసు. 1981-82 వరకు రిజర్వేషను వద్దతి అంతం కాజోతుందని అన్ని పార్టీలు ఒప్పుకున్నాయని సుందరయ్యగారు నెలవిచ్చారు, ఎవరు ఏమి చెప్పినా ఎవరు ఏమి ఒప్పుకున్నా ఒప్పుకోకున్నా ఒకటి మనవి చేస్తున్నాను. అట్టడుగున వున్న బీదవర్గము అభివృద్ధి కానిదే దేశ శ్రీయన్ను జరగదు. హరిజనులు, గిరిజనులు, వెనుకబడివర్గాలవారు అభివృద్ధి చెందందే దేశము ముందుకు పోదు. ఎస్ సి, ఎస్ టి ఎం ఎల్ ఏలు ఏదో బలవంతం చేసినందువల్ల

యీ బిల్లు ప్రజేష పెట్టారని సెలవిచ్చారు, ఎవరు బలవంతపెట్టినంత మాత్రాన కాదు, బలహీనవర్గాలకు వున్న హక్కులను పూర్తి చేయడములో ప్రభుత్వం పూర్తిగా సఫలీకృతం అయింది తప్ప బలవంతము మీద తెచ్చిన అమెండుమెంటు కాదని మనవి చేస్తున్నాను. హాజరులను, గిరిజనులను వెనుకబడినవారిని ఒక చిన్న చూపు చూసి వారికి యిచ్చే అవకాశాలను కాదు అంటే మాత్రం ఒక మహా సీయుడు సెలవిచ్చినట్లు ఒక హరిజనుడు ఒకచోట కన్నీరు కారిస్తే అది రక్తధారగా యీ భూమిపై ప్రవహించును అనే మాట తప్పకుండా ఆమెలు జరిగితిరుతుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం ప్రజేష పెట్టిన యీ బిల్లును సంపూర్ణంగా బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఎ. ఎన్. భక్త (హరిశ్చంద్రపురం) :— అధ్యక్షా, గత శాసన సభ సమావేశాలలో కొత్త పంచాయతీ యాక్టు ఎలుగులోకి రావడం జరిగింది. వెంగళ రావుగారి నరసింహంగారి రిపోర్టును చూచి మంచి చెడ్డని మాలింకడంగా ఆలోచించి 21, 30 సెమినార్సు పెట్టి లక్ష్యణవాసులగు యాక్టు తయారు చేశారు ఈ అమెండుమెంటు 1964 యాక్టుకు అమెండుమెంటు అంటున్నాం. ఆ యాక్టు గతి ఏమి అయింది? చీట్లో పడిపోయిందేమోననుకుంటున్నాను.

ఈ అమెండుమెంటు ప్రకారము అధ్యతన శావిలో 79 మార్చి 31 లోపల ఎలక్షన్లు చేస్తారనే సమ్మతం సభ్యులకు ప్రజ్ఞకు కలుగుతున్నది. చాలా సంతోషం ఈ అమెండుమెంటులో వున్న ముఖ్య అంశాలనుబట్టి ఒకటి రెండు విమర్శ చేసు కోవలసిన అంశాలున్నవి. పంచాయతీరాజు మినిస్టరుగారు మార్పు చేయవలసిన అంశాలను గురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను ఒకటి, పంచాయతీ ఎలక్షన్లు, సమితి ఎలక్షన్లు డైరెక్టు ఎలక్షన్లు పెడుతున్నారు డైరెక్టుగా పెట్టడమనేది అనేక బలహీనవర్గాలకు రెప్రజెంటేషన్ రావడానికి ఎక్కువ అవకాశం వుంటుంది. ధనిక వర్గాలకు భూస్వామ్య వర్గాలకు కొంతవరకు అసంతృప్తి వున్నప్పటికీ పేదవర్గాలకు ఒక అవకాశం వచ్చింది గాబట్టి యిది సముచితమైనటువంటి నిర్ణయము. పంచాయతీలను డిలిమిటేషను చేస్తున్నారు. 300 జనాభా కలిగిన పంచాయతీలు చేస్తామన్నారు. నేను 15 సంవత్సరాలు పంచాయతీ బోర్డు పెన్సిడెంటుగా వున్నాను. మాది రెండు వేల రూపాయల రాబడి వున్న పంచాయతీ. ఎలక్ట్రిసిటీ బిల్లులు కట్టుకునే పరిస్థితి వుండదు. మూడు వందల జనాభాకు పంచాయతీని చేసి ప్రభుత్వం మూడు వందల రూపాయలు యిస్తే ఎలక్ట్రిసిటీ బిల్స్ కట్టుకోడానికి అవకాశం లేకపోతే వుత్తరాలు ఏమీ కొంటారు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఏమీ చేస్తారు? అందుకని వనరుల విషయం ఆలోచించాలి. ఇందులో వనరుల గురించి ఏమీ పొందు పరచ లేదు, రాబోయే కాలములో ఏమైనా ఆలోచించి పెడుతారేమో తెలియదు వనరులు పెంచకుండా మూడు వందల జనాభా లేక 500 వందల జనాభాకు పంచాయతీ పెట్టినా లేక యిప్పుడున్న పంచాయతీలాగా వుంచినా ఏమీ లాభం లేదు. ల్యాండు రెవిన్యూ ఎక్సయిజ్ యిన్కం పంచాయతీలకు యిస్తే అభివృద్ధి చెందడానికి వీలుంటుంది. మూడు వందల జనాభాకు పంచాయతీగా

విభజన చేయాలన్నారు. కలక్టర్లకు ఆ విధంగా ఆదేశాలు ఇచ్చారో లేదో తెలియదు. కాననసభకు, యిప్పటికీ తెలిసే పరిస్థితి లేదు. ఏ ఏ ప్రాంతాలను ఏ విధంగా జె ఫర్ కేట్ చేస్తున్నారో తెలియదు. మేము రిప్రజెంటే చేయాలా లేక వారే మమ్మలను అడుగుతారా? లేక అడగకుండానే చేస్తారా? ఆ విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను.

"To give the greater say in the Village Administration to the weaker sections" వీకరు సెక్షన్సు అంటే యింతవరకు కాననసభలో మాట్లాడిన వారు హరిజనులు గిరిజనులే అంటున్నారు. సమాజములో అనేక రకాల వారున్నారు. హరిజనులు గిరిజనులు లేని గ్రామాలు వున్నవి. ఫిషర్ మెన్ వున్న గ్రామాలున్నవి. వీవర్సు, కుమ్మరి, కమ్మరి యిలాంటి వీకరు సెక్షన్సుకు చెందిన వారున్నారు.

To give the greater say in the village Administration to the weaker sections. అన్నప్పుడు వారందరికీ రిజర్వేషను చేస్తారా? 14 వర్సంటు వారికి రిజర్వు చేసినప్పుడు యీ కులాలనుండి వచ్చే అంశ్చి వీకి ఏ విధంగా మాధానం చెబుతారు? ఫిషర్ మెన్ గ్రామాలలో కనీసం వారే పరిపాలన చేసుకోడానికి అవకాశం యిస్తే బాగుంటుంది మినిస్టరుగారు ఎగ్జామిన్ చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఇంకొక విషయం. ఏ విధంగాను సమర్థనీయం కానటువంటిది. 1955 సివిల్ రైట్సు యాక్టు క్రింద ముద్దాయి అయినంత మాత్రాన పంచాయతి సభ్యుడిగా, ప్రెసిడెంటుగా, వైస్ ప్రెసిడెంటుగా అనర్హుడని పెట్టారు. ఒకరిని ముద్దాయిగా చేయడం పెద్ద కష్టం కాదు. చేసిన తప్పు రుజువు అయితేనే అని పెడితే బాగుంటుంది. వీటిపను పెట్టినంత మాత్రాన ముద్దాయి అవుతాడు. ముద్దాయి అయినంత మాత్రాన డిస్ క్వాలిఫై చేయడం సరైన పద్ధతి కాదు. అది పునరాలోచన చేయాలి. సమితులకు పంచాయతీల ప్రెసిడెంటు వెళ్లి వారి గ్రామాల సమస్యలు చెప్పికునే అవకాశం లేనప్పుడు సమితి అవసరం కూడలేదు. గ్రామాలలో వున్నటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టడానికి సమితులున్నవి. గ్రామ ప్రెసిడెంటు వెళ్లి సమితిలో చెప్పకునే పరిస్థితి లేనప్పుడు, వేరే రిప్రజెంటేటివ్ చెప్పాలన్నప్పుడు ఆయన గ్రామం గురించి చూచుకోవడం జరుగుతుంది. ఆయన వల్ల వేరే గ్రామాలకు రిప్రజెంటేషను జరుగుతుందని అనుకోను. అందుకని ప్రతి గ్రామ పంచాయతీ సభ్యుడు సమితిలో సభ్యుడుగా వుండేదానిగురించి పరిశీలించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్.పి. వెంకటేశ్వర చౌదరి (చిత్తూరు):— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుద్వారా గ్రామ పంచాయతీలలో తగిన రిజర్వేషను సమకూర్చారు. గ్రామాలలో సర్పంచులకు సమితుల చుట్టూ బి.డి.ఓ.ల ఆఫీసుల చుట్టూ తిరగడానికే సరిపోతుంది. ఏ పనులు చేసుకోడానికి లేదు. గ్రామాలలో ఏ విధమైనటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు తోడ్పడడానికి వీలు లేని పరిస్థితులను ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్నది. తగినన్ని

రిపోర్ట్స్ వుంటే డిలికింగ్ వాటరు సవలయి, రోడ్డు లేకవ్ చేయడానికి వీలుంటుంది. డేనేజ్ కాలవలు కట్టుకోడానికి అవకాశం లేవి పరిస్థితి వుంది. ఉదాహరణకు చిత్తూరు సమితిలో ఒక యిన్ని డెంటు ఒరిగింది. మంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చి వుండవచ్చు. శ్రీమదాసముతో ఒక రోడ్డును ఫార్మ్ చేస్తే అంతకు ముందున్న ముఖ్యమంత్రిగారి వద్ద నుండి స్టే ఆర్డరు వస్తుంది. శ్రీమదాసముతో ఒక రోడ్డును రస్తా పోరంబోకులో ఫార్మ్ చేస్తే అవరోధాలు వస్తాయి. కలక్టరు యినస్పెక్టు చేశాడు, డి.ఆర్. ఓ యినస్పెక్టు చేశాడు, ఎస్. ఇ. గారు యినస్పెక్టు చేశాడు. ఇన్ని జరిగినా శ్రీమదాసముతో చేసిన రోడ్డుకు యీ మధ్యన కలక్టరు అబ్జెక్షన్ పెట్టారు.

1.20 p.m. ఆ రోడ్డు ఇంకా లేకవ్ చేయకుండా నిలిచిపోయిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. ఇటు వంటి పరిస్థితిని ఉన్నాయి. గ్రామానికి కావలసిన ఎప్రోచ్ రోడ్డును పంచాయతీలు వేసుకోలేని పరిస్థితులు ఉంటే మనం ఏవిధంగా గ్రామాభివృద్ధి సాగిస్తామో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఇప్పుడు పెడ్యూల్డు కాస్ట్ వారికి 14 కాశం రిజర్వేషను అంటున్నారు. అలాగే కొంత పెడ్యూల్డు ప్రైవేట్ వారికి రిజర్వేషను ఇస్తున్నారు. అలాగే స్త్రీలకు కూడా కొంత రిజర్వేషను పెట్టాలని మంత్రిగారికి సూచిస్తున్నాను. వారిని కూడా వీకర్ సెక్షనుగా తీసుకోండి. ఏ పంచాయతీలో కూడా స్త్రీలు నిలిచి గౌరవ పరిస్థితి ఉండదు కనుక వారికి రిజర్వేషను ఉండాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు త్రిపుల్ సిస్టం పోయి ఫోర్ ట్రిపుల్ సిస్టం పెట్టారు. ఫోర్ ట్రిపుల్ సిస్టం కూడా కాకుండా మధ్యలో ఉంది. అసలు రాజకీయంగా అనెంప్లాయిమెంటును సాల్వ్ చేయడానికి మంత్రిగారు ఈ బిల్లు పెట్టారేమోననిపిస్తున్నది. కాన్సిలర్లు మధ్యలో రావడంవల్ల ఆ పంచాయతీలో ఉన్నటువంటి సర్పంచి సమితికి పోయే పరిస్థితి లేదు. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు సర్పంచి ఎక్కువ అధికారాలు లేకుండా ఉంటారు. కాన్సిలర్లు 3, 4 గ్రామాలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తాడు. కాబట్టి అతను ఎటువంటి విరోధభావం లేకుండా అన్ని కార్యక్రమాలు సక్రమంగా నిర్వహిస్తాడనే అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. పంచాయతీలో ఎన్నికైన సర్పంచికి విరోధభావం ఉన్నప్పుడు ఇతనికి కూడా విరోధాలు ఉంటారు. అతను ఏవిధంగా బాగా చేయగలడో ఆలోచించాలి. పంచాయతీ ప్రసిడెంట్లకు ఈ కాన్సిలర్లు నేరుగా జవాబు చెప్పే వర్గతి ఉండదు. అతను సమితిలో కూర్చుంటే ఒక్కొక్క పంచాయతీని రిప్రజెంట్ చేసే అవకాశం లేకుండా పోతుంది. ఇప్పుడు కొన్ని పంచాయతీలను డై ఫర్ కేట్ చేస్తున్నారు. దానివల్ల ఒక్కొక్క పెద్ద పంచాయతీ 2, 3, 4 పంచాయతీలు అయిపోయే పరిస్థితి వస్తున్నది. చిన్న పంచాయతీలు అయితే అడ్మినిస్ట్రేషను సౌలభ్యంగా జరుగుతుందనే ఆశ ఉంటే ఉండవచ్చు. కాని ఇప్పుడు కొన్ని పంచాయతీలకు 500, 600 రూపాయలకన్నా ఎక్కువ ఆదాయం లేదు. వాటిని కూడా డై ఫర్ కేట్ చేస్తున్నారు. వాటికి స్ట్రీట్ లైటుకు వచ్చే ఎలక్ట్రిసిటీ బిల్లు కట్టుకునే పరిస్థితి కూడా లేదు. దానివల్ల ఏవిధమైన లాభం ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి వాటి రిపోర్ట్స్ గురించి మంత్రిగారు తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలక్షన్ తీసుకోవాలన్నాను.

(శ్రీ బి. శేషశయన రెడ్డి (నందికొట్కూర్) :—ఈ గ్రామ పంచాయతీ సవరణ బిల్లు సర్వజనా మోదరణగా ఉన్నందున నేను బలపరుస్తున్నాను. ఈ గ్రామ పంచాయతీ సవరణ బిల్లులో విప్లవాత్మకంగా అనేక మౌళికమైన మార్పులు చేయడం జరిగింది. ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అధికార వికేంద్రీకరణ చేసి ఈ పంచాయతీ ఎన్నికలలో సర్వజనం ఎన్నికయ్యే విధానం ప్రవేశపెట్టడం వల్ల ఇది విప్లవాత్మకమైన మార్పు అని నేను భావిస్తున్నాను. అట్టడుగున ఉన్న హరిజన, గిరిజన పౌరులకు, బ్యాంక్ వర్క్ క్లాసెస్ వారికి కొంత శాతం కేటావడం ద్వారా ఇదివరకు అనేక సంవత్సరాలుగా విస్మరించబడిన వారికి పంచాయతీ అధ్యక్షులు అయ్యే భాగ్యం ఈ బిల్లువల్ల కలుగుతున్నది. దీనివల్ల ఎవో అపోహలు వస్తాయని, కక్షలు కార్పణ్యాలు పెరుగుతాయని కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు సూచించడం జరిగింది. పార్లమెంటు ఎన్నికలలో, ఎసెంబ్లీ ఎన్నికలలో ఎస్. సి. బి. సిల రిజర్వేషనువల్ల రానటువంటి అపోహలు దీనివల్ల ఎందుకు కలుగుతాయో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఈ పంచాయతీ ఎన్నికలవల్ల గ్రామాలలో కక్షలు పెరుగుతాయని అందరికీ తెలుసు. ఎస్. సి.లకు బి. సి.లకు చేత రిజర్వేషను ఇవ్వడంవల్ల అటువంటి కక్షలు, కార్పణ్యాలు పెరగవు ఈ సన్న జనంలో కూడా మాకు పరిపాలనలో భాగస్వామ్యం ఉంది. మేము ఎన్నికలలో పార్లొంటాము అనే విశ్వాసాన్ని కలిగించడంవల్ల ఎన్నికలు బాగా జరగడానికి కారణం అవుతుంది. ఒకేసారి పంచాయతీలకు, సమితిలకు ఎన్నికలు జరగడమనేది బాగుంది. ఎన్నికలలో నామినేషను వేసిన తరువాత క్యాంపులు పెట్టి ఇతర రాష్ట్రాలకు సభ్యులను తోలుకొనిపోయి బంధించిన విషయం మనందరికీ తెలుసు. అలాగభూస్వామ్యం పెట్టుబడిదారి విధానం కాకుండా సర్వ సామాన్యుడు ఎన్నిక కావడానికి ఈ సవరణ బిల్లువల్ల అవకాశం కలుగుతున్నది. ఒకేసారి ఇటు పంచాయతీ సభ్యునికి పంచాయతీకి అటు కౌన్సిలుకు, సమితికి ఎన్నికలు జరగడంవల్ల అట్టడుగున ఉన్న ప్రజానీకంలో కొంత కన్ ఫ్యూజన్ క్రియేట్ అయ్యేదానికి వీలుంటుంది. చాలా విద్యావంతులు కారు. అవిద్యావంతులు చాలామంది ఉన్నారు కన్ ఫ్యూజన్ క్రియేట్ కాకుండా పంచాయతీ సభ్యునికి, పంచాయతీకి ఒకపారి, సమితికి, కౌన్సిలర్కు ఒకసారి ఎన్నికలు పెడితే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. అలాగా చేయడానికి వీలులేకపోతే పార్టీ పార్టీపాదికమీద ఒక పార్టీ గుర్తు ఇస్తే ఆ కన్ ఫ్యూజను తొలగుతుంది. వ్యక్తికి ఒక గుర్తు కాకుండా పార్టీకి గుర్తు కేటాయిస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇలాగచేస్తే ఆ నాల్గింటికి ఒకేసారి ఎన్నికలు పెట్టడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ పంచాయతీ సవరణ బిల్లు వల్ల అనేక ముఖ్యమైన పంస్కరణలు జరిగాయి. 21 సంవత్సరాల వయసు కాకుండా 18 సంవత్సరాల వయసు చేయడం వల్ల అనేకమంది యువకులు ఈ ఎన్నికలలో పాల్గొనే అవకాశం కలిగించి ఇందిరా గాంధీ కా గ్రేసు ఎన్నికలలో చేసినటువంటి వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చుకున్నట్లయింది. యువకులకు ఎన్నికలలో పాల్గొనే మహాధాన్యాన్ని కలుగజేసింది. పంచాయతీ అధ్యక్షునికి అటానమస్ పవర్స్ ఇస్తున్నారు. తమ చేసిన బడ్జెటు ఎలాట్ మెంటుకు

అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షనుకు సమితికి పోకుండా డిఎల్.పి.ఒకు ఇవ్వడం జరిగింది. డి.ఎల్.పి.ఒకు, డి.పి.ఒకు ఇవ్వకుండా ఈ బడ్జెటు శాంక్షను చేసే అధికారం, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షను అధికారం ప్రెసిడెంటుకు ఇస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కాన్సిలర్లు ఎన్నికవల్ల ఆనర్థాలు వస్తాయని గౌరవసభ్యులు కొంత మంది చెప్పారు. 4, 5 గ్రామాల నుంచి అతను ఎన్నికై నందువల్ల అతను అక్కడున్నటువంటి పరిస్థితులను విస్తృత ప్రాతిపదిక మీద ఆలోచించి విస్తృత ప్రజాసమస్యగా చర్చించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి ఆ కాన్సిలర్ల వల్ల మనకు లాభం కలుగుతుంది కాని నష్టం జరగదు. 25 వేల జనాభాకు తక్కువ మునిసిపాలిటీలన్నింటిని పంచాయతీ పరిధిలోకి తీసుకొనిరావడం వల్ల లక్కడున్నటువంటి ఓటర్లు అంతా సమితి ఎన్నికలలో, జిల్లా పరిషత్ ఎన్నికలలో పాల్గొనే అవకాశం కలుగుతుంది ఆ విధంగా మునిసిపాలిటీలను రద్దుచేసి ప్రత్యక్ష ఎన్నికలను ప్రవేశపెట్టడం ఎంతో ఆమోదయోగ్యంగా ఉంటుంది. 800 జనాభాకు ఒక పంచాయతీని ఏర్పాటు చేయడమనేది విప్లవాత్మకమైన చర్య. ఒక పంచాయతీలో 5, 6 కు గ్రామాల ఉంటే ఆ 5, 6 కు గ్రామాలకు ఒక పంచాయతీ అధ్యక్షుడు ఏ భూస్వామి ఎన్నికైతే ఆ గ్రామాల సంగతి పట్టించుకోకుండా ఉండే పరిస్థితి ఉంటుంది. తన గ్రామానికి ఎలక్టినిటీ చేయించుకొని ఆ ఎలక్టినిటీ బిల్లులకు ఈ 5, 6 గ్రామాలకు సంబంధించిన రెవిన్యూను వాడుకొనడం జరుగుతున్నది. ఆ విధంగా అనేక ఇబ్బందులకు ఆలవాలమై యున్నది ఈ విధంగా బై ఫర్ కేట్ చేయడం సమంజసమైనది, గ్రామాలకు ఆదాయం లేకపోవడం చేత బై ఫర్ కేట్ చేస్తే కష్టమవుతుందని కొంతమంది చెప్పారు ఆదాయం లేకపోయినా గ్రామాలలో విరాళంగా ప్రోగు చేసుకొని అభివృద్ధి చేసుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ విధంగా ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించి విప్లవాత్మకమైన సంస్కరణ తెచ్చి నందుకు పంచాయతీ శాఖామాత్యులను అభినందిస్తూ తమరు ఈ అవకాశం ఇచ్చి నందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

1-30 p. m.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకరు:—సభ సాయంత్రం 4 గం. ల సమావేశానికి వాయిదా వేస్తున్నాను.

(The House then adjourned to meet again at 4-00 p. m.,)

(The House Reassembled at 4-00 p. m.)

(Mr. Speaker in the Chair)

GOVERNMENT BILL

A.P. Gram Panchayat (Third Amendment) Bill (Discussion contd.)

శ్రీ ఒక్కంసెట్టి వెంకటేశ్వరరావు (పెనుగొండ):—అధ్యక్షా, మా పార్టీ ఎన్నికల ప్రచారకలో చేసిన వాగ్దానాలకు బలహీన వర్గాల ప్రజల ఆశలకి ఆకాంక్షలకి రూపకల్పన చేసే ఈ బిల్లును నేను మనస్ఫూర్తిగా సమర్థిస్తాను. ఈ బిల్లులో ప్రజాస్వామ్య పరిపాలన వికేంద్రీకరణకు మంచి అవకాశం కల్పించబడింది. గ్రామ ప్రజలకు 800-మంది ప్రజలు ఉన్నటువంటి గ్రామాలకు కూడా తమ యొక్క స్వయం

పంచాయతీలను ఏర్పాటు చేసుకొని తమకు అనువైన విధంగా పరిపాలన సాగించడానికి ఈ బిల్లులో అవకాశం కల్పించబడింది. అంతేకాకుండా యవజనులకు తగినటువంటి ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది. 18 సంవత్సరాల వయస్సు కలిగినటువంటి వారికి కూడా వోటు చేసేటటువంటి హక్కు ఈ బిల్లులో కల్పించబడింది. కొందరు పెద్దలు చెప్పినట్లు ఇది చిచ్చు రగిల్చేది కాకుండా చిచ్చును ఆర్పేదిగా మాత్రమే ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ నాడు ఉండేటటువంటి సాంఘిక వ్యవస్థ కూలి వ్యవస్థకి ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం దురుష్టటువంటి రాజ్యాంగ వ్యవస్థ ఉన్న తరుణంలో అలాడిగా సాంఘికంగా అణచివేయబడినటువంటి బలహీన వర్గాల ప్రజలకు ఈ వేళ రాజ్యాంగపరమైనటువంటి హక్కులు అనుభవించడానికే తగినటువంటి అవకాశం ఈ బిల్లులో కల్పించబడుతోంది. తమని అగ్రవర్ణాలు వారు అణచివేస్తున్నారని రాజ్యాంగ పరమైన హక్కులను అనుభవించడానికి తగినటువంటి సావకాశాలు లేకుండా చేస్తున్నారు అన్నటువంటి ఆశాంతితో అసహనంతో ఉండేటటువంటి బలహీన వర్గాల వారికి ఒక మాదిరి ఉపశమనం కలిగే విధంగా ఈ బిల్లులో ఈ రిజర్వేషన్ పద్ధతి నెలకొల్పబడడం చాలా ప్రశంసనీయమని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే కేవలం హరిజనులకు గిరిజనులకు మాత్రమే ఈ అవకాశాన్ని కల్పిస్తున్నది. కాని అశేషమైనటువంటి వెనుకబడిన జాతుల వర్గాలకు మాత్రము ఇందులో సావకాశము కల్పించబడలేదు ఏ కారణం చేతనో. అందుచేత వెనుకబడిన వర్గాలకి కూడా ఎన్నిక ద్వారా ఈ అధ్యక్ష పదవులను పొందే అవకాశాన్ని కూడా కల్పించడానికి ఆలోచన చేయాలని తమ ద్వారా పంచాయతీ శాఖామాత్యుల వారికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇక పోతే ఈ వేళ 300 మంది మాత్రమే ఉండేటటువంటి గ్రామాలలో ఆగ్రామాలను అభివృద్ధిచేసుకునేటటువంటి ఆర్థిక వనరులు వాటికి లభించేటటువంటి అవకాశం లేదు. అందుచేత వెనుకబడిన ప్రాంతాలను అభివృద్ధి పరచడానికి ప్రత్యేకంగా నిధులు కేటాయించబడిన రీతిగానే ఈ పంచాయతీలకు, అంతే కాకుండా ఆర్థిక సౌష్టవము లేనటువంటి పంచాయతీలలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను నిర్వహించడానికి జిల్లా పరిషత్తు కనరల్ ఫండ్సు నుంచి ప్రావిజన్ చూపించడం మంచిదని తమ ద్వారా నేను అమాత్యుల వారికి సూచిస్తున్నాను. అంతేకాకుండా ఈ వేళ ఈ బిల్లులో అందరికీ బాధ కలిగించే టువంటి విషయం ఏమిటంటే సర్పంచిల వైన ఎవరైనా సివిల్ రైట్స్ నిమిత్తం మరి దావా తీసుకొని వచ్చినట్లయితే ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడినటువంటి సర్పంచి కేవలం ఒక వ్యాజ్యం వేయబడిన కారణంగా సస్పెండు కావడం అనే టువంటిది అంత న్యాయంగా కనబడడంలేదు. అందుచేత దీనిని సవరించడానికి ప్రభుత్వమే చొరవ తీసుకొని ముందుకు రావలసిందిగా నేను పంచాయతీరాజ్ శాఖామాత్యులు గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను మరి ఈ వేళ ఇప్పుడు ఈ సమితిలో ఈ నియోజకవర్గాల లాగ కౌన్సిల్ 20 మంది గాని, 20 నుంచి 30 ని గాని ఎన్నుకోవాలి అనేటటువంటి ప్రతిపాదన ప్రజలయొక్క అభిప్రాయానికి ఇది అనువుగా ఉన్నట్లుగా కనబడడంలేదు. ఈ వేళ ప్రజలు ధైర్యంగా ఎన్నుకున్నటువంటి పంచాయతీ అధ్యక్షులకు సమితిలో స్థానం లేక పోవడాన్ని-దీనిని స్వీకరించడానికి సంసిద్ధులుగా ఉన్నట్లుగా ప్రజల యొక్క మనోభావాలు కనబడడం లేదు. అం

చేత ఈ కాన్సిలర్ సిస్టమ్ ఉన్నప్పటికీ కూడా జిల్లా పరిషత్తులలో సమితి అధ్యక్షులు కూడా ఎక్స్-అఫీషియో సభ్యులుగా ఉండే ఏర్పాటు చేసిన విధంగానే ఈ సర్పంచులకు ఈ సమితిలో ఎక్స్-అఫీషియో సభ్యత్వాన్ని కల్పించడం చాలా సముచితముగా ఉంటుందని దీనిని పరిశీలన చేయవలసిందని కూడా నేను పంచాయితీ శాఖా 4-10 p. m. మాత్యులవారిని తమద్వారా కోరుతున్నాను. ఇంత ప్రగతిశీలకమైన బిల్లును వ్యతిరేకించడం అనేది కేవలం వ్యతిరేకత కోసం వ్యతిరేకించడం తప్ప మరొకటి కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ బిల్లును ప్రతిపక్షాలకు చెందినప్పటికీ కూడా ఎంతో ఘంచి భావంతో బలపరచిన శ్రీ గోవిందరావు గారిని, ఇతర ప్రతిపక్ష సభ్యులను కూడా అభినందిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా గోవిందరావుగారు చేసిన సూచనలు తప్పకుండా ప్రభుత్వం పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ రకమైన ఆర్థిక పరిపుష్టిని ఈ పంచాయితీలు పొందేందుకు అవసరమైన వనరులు ప్రభుత్వం కల్పించి ఈ ప్లంచాయితీరాజ్ గ్రామ రాజ్యంగా, రామరాజ్యంగా పరిణమింపజేయడం తగిన అవకాశాలు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ప్రత్యేకించి ఇందులో ఏ కారణం చేతనో విస్తృతం చేసిన వెనుకబడిన జాతులకు మాత్రం తప్పనిసరిగా రిజర్వేషన్ సెలెక్షన్ లాగానే కోరుతున్నాను. రాజ్యాంగం ఏదో అడ్డుపడుతుందని సుప్రీంకోర్టులో ఇది చెల్లదని ఆందోళన చెందవలసిన అవసరం లేదు. అసలైతే రాజ్యాంగం సవరణ చేయించుకోవడానికి కూడా మంచి ప్రయత్నించడానికి అవకాశం లేకపోలేదు. అందుచేత తప్పనిసరిగా ఇప్పుడు తలపెట్టబడిన ఈ రిజర్వేషన్ పద్ధతి కొనసాగిస్తూ ఇంకా వెనుకబడిన జాతులకు కూడా ఈ అవకాశం కల్పిస్తూ దీనికి తగినటువంటి సవరణలు ప్రభుత్వం చేయాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ పంచాయితీ చట్టం రివ ఎమెండ్ మెంట్ బిల్లును మంత్రిగారు తెచ్చారు. ఇందులో కొన్ని మార్పులు తీసుకువచ్చారు. కానీ ఆ మార్పులు ఏమిటని చూసినట్లయితే గత పంచాయితీ ఏక్టుకు ఇప్పటి ఏక్టుకు కంపేర్ చేసినట్లయితే ఇందులో కొన్ని మార్పులు తీసుకువచ్చారు. అది ఒక సెంటిమెంట్ కరమైన విషయం. కానీ ఇంతటితో అది సరిపోతుందా? ఈనాడు గ్రామసమితిలో పంచాయితీయొక్క అభివృద్ధిని కుంటుపరిచే శక్తులు ఉన్నాయి. అట్టడుగున ఉన్న ఆ పేద ప్రజలను ఆదాచి తమ పెత్తనం సాగించుకునే శక్తులు ఏవైతే ఉన్నాయో ఆ శక్తులను వాళ్ల అధికారాన్ని అరికట్టే సవరణ మాత్రం, మార్పులు మాత్రం ఇందులో లేవు. ఈనాడు భూస్వాములు గ్రామాలలో పంచాయితీలను తమ చేతిలో పెట్టుకొని పంచాయితీలు అభివృద్ధి జరగకుండా పంచాయితీయొక్క శ్రేయస్సు జరగకుండా గ్రామంలో అత్యధిక జనయొక్క పెత్తనం తమ చేతులో పెట్టుకొని వనిచేస్తున్నారు. ఆ శక్తులను అరికట్టేందుకు ప్లంచాయితీరాజ్ మంత్రిగారు ఏ చర్యలు కూడా ఈ బిల్లులో తీసుకురానందుకు విచారపడుతున్నాను. ఎందుకంటే ఈనాడు ఈ ప్రధానమైన మార్పులు తీసుకువస్తావా అని అనుమానం. తీసుకు రారని అనుకుంటున్నాను. వారు గత ఏక్టుకు ఇప్పటి ఏక్టుకు కంపేర్ చేస్తున్నారు. గత ఏక్టుకన్నా ఈ ఏక్టు కొంచెం ప్రాగ్రెసివ్ గా ఉన్నదా లేదా అని చూస్తున్నారు. కానీ రాడికల్ గా మార్పులు తెచ్చి దేశంలో మార్పులు తీసుకురావాలని ఆ శక్తులకు అధికారం దక్కకుండా చేయాలనే

ఉద్దేశ్యంతో మాత్రం చేయడం లేదు. ఇది ప్రధానంగా మనం తెలుసుకోవలసిన విషయం. రిజర్వేషన్ గురించి తెచ్చారు. సంతోషకరమైన విషయం. 14 శాతం హరిజనులకు, గిరిజనులకు కూడా ఇచ్చారు. ఈనాడు స్త్రీలు సమాజములో సమాన భాగంగా ఉన్నారు. ఈసంఘంలో మనతోబాటు వాళ్లు కూడా కష్టసుఖాలు అనుభవిస్తున్నారు. మనతోబాటు ఏబాధలకైనా గురిఅవుతున్నారు. అలాంటి స్త్రీలకు ఈనాడు ఎలాంటి రిజర్వేషను ఇవ్వలేదు. పంచాయతీ ఎన్నికలలో రిజర్వేషను ఉండికదా అనవచ్చు. అది సరిపోవడంలేదు. పంచాయతీ సర్పంచ్ లలో హరిజనులకు, గిరిజనులకు రిజర్వేషను పెట్టారు. కానీ స్త్రీలకు కూడా ఎందుకు రిజర్వేషను పెట్టలేదు? ఈనాడు వారిని చైతన్యవంతులుగా చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. అధికారంలోకి వారిని కూడా తీసుకరావలసిన అవసరం ఉంది. స్త్రీలకు కూడా 4 శాతం రిజర్వేషను ఏర్పాటు చేస్తూ 12వ సెక్షను మార్చాలని కోరుతున్నాను. సెక్షను 5 లో 10వ ఉపక్లాజు ఉన్నది. ఇది ఎందుకు పెట్టారో తెలియదు. కోర్టులలో ఎవరికైనా ఇతలు పడ్డాక వారు అటోమెటిక్ గా పదవులు కోల్పోతూవుంటారు. కానీ ఈ క్లాజు వల్ల కోర్టులలో పిటిషన్ పెడితే చాలు. అది డిస్పోజ్ అయ్యేదాకా అసలు సర్పంచ్ గాగానీ ఉపసర్పంచ్ గాగానీ మెంబరుగా గానీ ఉండడానికి వీలు లేదు. ఈ క్లాజు పూర్తిగా తీసివేయాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే పరోక్ష ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు ఈ క్లాజు పెట్టడం సరైనదే అనుకున్నాము. కానీ ఈనాడు ప్రత్యక్ష ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయి. ప్రజలచే సర్పంచ్ లు ఎన్నుకోబడుతున్నారు. కాబట్టి ఎవరైనా కక్షతో మామూలు దరఖాస్తు ఇస్తే ఆది డిస్పోజ్ అయ్యేదాకా వారు తమ పదవిని కోల్పోవలసి వస్తున్నది ఇది ఘాతుకమైన సెక్షను. దీనిని వెంటనే తీసివేయాలని కోరుతున్నాను. పంచాయతీ రాజ్ మంత్రిగారు చాలాకాలం చైర్మన్ గా ఉన్నారు. వారికి అనుభవం ఉంది. నేను కూడా సమితి అధ్యక్షుడుగా ఉన్నాను కాని కొన్ని విషయాలు వారు మరచిపోయారు. ఇప్పుడు ఉన్న ముఖ్యమంత్రిగారు అప్పుడు పంచాయతీ రాజ్ మంత్రిగా ఉండిరి. నేను సబ్ కమిటీలో ఉంటిని. వారు తెచ్చిన కొన్ని మంచి విషయాలు కూడా ఈచట్టంలో తీసివేశారు. ఎందుకని అడుగుతున్నాను. డిస్ క్వాలిఫికేషన్ అనేది ప్రతినెలకు కనీసం ఒక్క సమావేశం అన్నా జరపకపోతే ఆ సర్పంచ్ వెంటనే తొలగిపోవాలని అన్న సెక్షన్ ఎందుకు తీసివేశారో నాకు అర్థమవుతోంది కావడం లేదు. చాలా మంది సర్పంచ్ లు పంచాయతీ సమావేశాలు జరుపకుండా సంవత్సరం కొద్ది జరుపని ఉదాహరణలు కూడా ఉన్నాయి. అట్లాగే కనీసం ప్రతినెలకు గాని సభలు పిలవాలి. గామంనుండి మొదలు పంచాయతీ వ్యవస్థలోకి రాలిపోతున్న చరించాలి. అది కూడా ఎందుకు తీసి వేశారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. అది కూడా పెట్టాలి. పంచాయతీ బడ్జెటును పంచాయతీ కమిటీ పాస్ చేసి డివిజన్ లో పంచాయతీ ఆఫీసరుకు ధృవీకరణకు పంపాలనే పద్ధతి పెట్టారు, నేను దీనిని రిజర్వ్ తీసివేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ప్రత్యక్ష ఎన్నికల ద్వారా వచ్చిన వరువాత ఆదాయ పంచాయతీలు సమితికి ఆ బడ్జెటును పంపినట్లయితే సమితిద్వారా వచ్చే అభివృద్ధి

4-20 p. m.

కార్యక్రమాలు, ఫండ్లు ఆ బడ్జెటులో పెట్టే అవకాశం ఉంటుంది. కానీ ఇప్పుడు ఈ పంచాయతీ బడ్జెటు సమితితో సంబంధం లేకుండా డివిజన్ లో పంచాయతీ ఆఫీసరుకు వంపిస్తే ఈనాడు సమితి ద్వారా వచ్చే స్కూలు బిల్డింగు గానీ, రహదారులు గానీ, ఫండ్లు గానీ మీ ప్రభుత్వం పంచాయతీ సమితికి ఇస్తే ఆ డబ్బు పంచాయతీలకు రావలసింది పంచాయతీలకు రాకుండా పోతుంది. మరి వారి సంబంధము లేకుండా బడ్జెటు ఎట్లా తయారు చేస్తారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఇంకా ఆర్థిక సమస్యలు కూడా చాలా ఉన్నాయి. నేను కొన్ని విషయాలు మీకు చెప్పవలసి వస్తోంది. వర్క్కు విషయంలో, ఈనాడు పంచాయతీలో ఏ వర్క్కు చేయాలన్నా, ఏ ఆభివృద్ధి కార్యక్రమం చేపట్టాలన్నా అసలు ముందు సూపర్ వైజరు ఎస్పీ మేట్ తయారు చేయవలసి వస్తున్నది. పంచాయతీలు తీర్మానములు చేసి సమితులకు వంపిస్తే అక్కడ సూపర్ వైజర్లు ఎస్పీ మేట్లు తయారు చేయడం లేదు, సాంక్షన్లు కూడా లేవు. పంచాయతీలో దాని వలన పని చేయడానికి వీలులేదు. ఇంత పెద్ద బాధ్యత ఈ పంచాయతీరాజ్ వారు తీసుకుంటున్నారు. 20 వేల జనాభా ఉన్నవి కూడా పంచాయతీలు అవుతున్నవి. దీని కోసం ప్రత్యేకంగా ఇంజనీరింగు స్టాఫును పెట్టాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇది ముఖ్యంగా గుర్తుంచుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు పంచాయతీల ధనం చాలా దుర్వినియోగం అవుతోంది. సర్పంచులు లక్షల కొద్దీ ధనము దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. అలా చేస్తున్నప్పుడు దానిమీద సరయిన చెక్ ప్ లేదు. దానికి మిషనరీ లేదు. దానిని ఎట్లా కంట్రోలు చేయాలి అన్నది చూడాలి. ఆభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు వినియోగించవలసిన ధనాన్ని ఈనాడు కాజేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో ప్రధానమైన చర్యలు తీసుకోవలసియున్నది. గ్రామకంఠము భూములు ఈనాడు విపరీతంగా ఉన్నాయి. కాని వాటిని భూస్వాములు, డేర్ ముఖ్ లు ఆక్రమించుకొని, వాటిని పంచాయతీలు తీసుకొనే దానికి వీలు లేకుండా చేస్తున్నారు. ఈ గ్రామకంఠం భూములను వెంటనే పంచాయతీలు తమ ఆధీనంలోకి తీసుకోవాలి. పంచాయతీలకు గ్రామకంఠం భూములు వెంటనే దఖలు పరచాలని ఒకవేళ దఖలు పరచనట్లయితే వాటి మీద పన్ను వేసే అధికారం కూడా పంచాయతీలకు ఉండాలి. అప్పుడు వారు వాటిని విదలీపెట్టవలసి వస్తుంది అది ప్రధానంగా ఇందులో మార్పు తీసుకురావాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్థిక సమస్యల విషయంలో నేను నాలుగైదు సూచనలు చేసి ముగిస్తాను. ఈనాడు పంచాయతీలకు ఆర్థిక స్తోమత పెంచి స్వయం పోషకత్వంగా చేయాలి అన్నప్పుడు, మన ప్రత్యేక ఎన్నికలు సర్ పంచ్ లకు పెడుతున్నప్పుడు, వాటి ఆర్థిక స్తోమత పెంచవలసిన బాధ్యత మనవై ఉన్నది. మంత్రిగారు చెప్పారు. వాటికి గ్రాంటు పెంచు కామని చెప్పారు. కాని ఎంత గ్రాంటు పెంచుతారు అన్న విషయాలు లేవు. రెవెన్యూలో 20 శాతం ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. ఎక్స్ సెయిజులో 20 శాతము ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. ప్రొఫెషనల్ టాక్సు 8 కిస్తులలో వసూలు చేస్తాము అంటున్నారు. మరి ఎట్లా వీలవుతుంది? ఈ ప్రొఫెషనల్ టాక్సు ఎవరయితే చెల్లించగలరో వారి మీదే విధించాలి. చాక్లట్లు, మంగళ్లు, దర్జీలు మొదలైన చిన్న చిన్న వారి మీద ఈ టాక్సు వేయకండి. ఎందుకంటే వారి జీవనము గడవడమే కష్టముగా ఉంటు

ఈనాడు ప్రొఫెసనల్ టాక్సు ఇప్పుడు వదలి వేస్తున్న వారి మీద వేసే వసూలు చేయాలి అని మనవి చేస్తున్నాను. లోకల్ ఫండ్ సెన్ అధికంగా పంచాయతీలకు కేటాయించవలసి ఉంటుంది. ఈక్విలైజేషన్ ఫండు కూడా సమితికి ఎలాట్ చేయాలి. ప్రభుత్వం తన చేతిలో పెట్టుకోవలసిన అవసరం లేదు. నేరుగా సమితికి ఎలాట్ చేసి, సమితి ద్వారా పంచాయతీ కార్యక్రమాలు తీసుకొనేదానికి ఈక్విలైజేషన్ ఫండు పంచాయతీలకు ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామ పంచాయతీ ఏరియాలో చెరువులు ఉన్నాయి. పెద్ద పెద్ద చెరువులు కూడా ఉన్నాయి. అందులో చేవలవల మంచి రాబడి ఉంటుంది. ఇప్పటికీ కొన్ని చెరువులు పంచాయతీల ఆధీనములో లేవు. వెంటనే చెరువులను పంచాయతీలకు అప్పగించవలసిన అవసరం ఉన్నది. నేను ఏళ్లు చూస్తే ఈనాడు చట్టబద్ధమైన సబ్ కమిటీలు ఎక్కడా లేవు. సబ్ కమిటీలు వనిచే నేనే పంచాయతీ వ్యవస్థ సక్రమంగా నడుస్తుంది. చట్టబద్ధమైన 5 సబ్ కమిటీలను వేయాలి. ప్రతి సబ్ కమిటీలో 5గురు సభ్యులు ఉండాలి, హరిజనునికి, స్త్రీకి అవకాశం కల్గించాలి. సర్ పంచ్ అధ్యక్షులుగా ఉండాలి. గృహనిర్మాణ కమిటీ, పారిశుధ్యం కమిటీ, ఆర్థిక వనరులను పెంచే కమిటీ, విద్యాభివృద్ధి కమిటీ మొదలైనవి ఉండాలి. చట్టబద్ధమైన సబ్ కమిటీలను వేసినప్పుడే మనము పంచాయతీలను సక్రమంగా, ఒకప్రదంగా నిర్వహించగలుగుతాము. ఈ చట్టములో తీసుకు వచ్చిన కొన్ని ముఖ్యమైన మార్పులను మేము మా పార్టీ తరపున బలపరుస్తున్నాము. కాని ప్రధానమైన మార్పులు తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను, ఈ పంచాయతీ వ్యవస్థను భూస్వాముల, ధనికుల, దోపిడి శక్తుల చేతిలోకి పోనీయకుండా మంత్రిగారు చూడాలి. ఈ ముఖ్యమైన మార్పులు ఇప్పుడు సాధ్యము కాకున్నా కాస్త ముందుముందయినా వారు చేయగలుగుతారో లేదో అన్నది మనము చూడవలసి ఉంటుంది. వారికి చేయాలని అభిలాష ఉండవచ్చునని మనవి చేస్తూ నాకు ఈ టైము ఇచ్చి నందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ శైవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యస్. గణపతిరావు (నగరం):—అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థలో ఈ ప్రభుత్వం నూతనంగా తీసుకున్న సవరణ బిల్లును హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. అయితే నేను కొన్ని సూచనలు మాత్రము చేయదలచుకున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:—అధ్యక్షా, సాయంకాలం సెషనుకు ప్రెస్ వారు రావడం లేదు. దానివల్ల ఏమి జరుగుతున్నది ప్రజలకు తెలియడం లేదు. పత్రికల వారు రావడం లేదు కాబట్టి మీరు రావాలని వారికి సలహా ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య (మార్కాపురం):—ఇది చాలా మంచి పాయింటు.

Mr. Speaker:—Can we compel them to come here? Under what provision can we compel them?

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—మీరు వారికి సలహా ఇవ్వవచ్చు కదా!

Mr. Speaker:—When we say that there will be a session in the after-noon, I think, they must have noted it. I think they will convey it to their comrades. రేపు ఉదయం వచ్చినప్పుడు వారికి ఆపీలు చేద్దాం.

4-30 p.m.

శ్రీ ఎన్. గణపతిరావు :—అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం నడుపబడుతున్నటువంటి పంచాయితీలు చాలా చాలా పరిస్థితులను నిలుపుకోలేనటువంటి దుఃఖస్థితిలో ఉన్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. అందుచేత అవి ఆర్థికంగా స్వయంపోషకం కావడానికి ప్రభుత్వం కొన్ని చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంటుంది. పంచాయితీలలో ఏ ఏ గ్రామాలలో రెవెన్యూ వసూలు అవుతున్నదో ఆ రెవెన్యూ వసూళ్ళలో కొంతభాగాన్ని ఆ పంచాయితీకి కేటాయించడం అవసరం అని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ప్లాంట్ డ్యూటీలో కూడ కొంతభాగాన్ని ఆ పంచాయితీలకు ఇచ్చి ఆ విధంగా ఆ పంచాయితీల ఆర్థిక పరిస్థితులను మెరుగు పరచేటట్లు చేయవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇవ్వాలి ఉదయం జరిగిన చర్చలలో అనేక నూతన మార్పులను సూచిస్తూ చాలామంది ప్రసంగించడం జరిగింది. ఇందులో పెద్దదొడ్డు కులాల వారికి ప్రైవేట్ కు పంచాయితీ రాజ్ వ్యవస్థలో ఏర్పాటుచేసిన రిజర్వేషన్స్ చర్చనీయాంశం కావడం జరిగింది. సర్వకాల సర్వావస్థలయందు హరిజనులకు రిజర్వేషన్స్ కావాలని మేము ఎప్పుడూ కోరడం లేదు. కోరము. ఇది మాకు అవసరం లేదు కూడ. కాని సమాజంలో కులవ్యవస్థ ఎప్పుడైతే ఈ రకమైన పరిస్థితులకు దారి తీసినదో అప్పుడు సాంఘికంగా వెనుకబడిన హరిజనులకు ప్రత్యేక స్థానాలు కావాలని కోరినాము. మా ఆర్థిక పరిస్థితులు మెరుగు అయినప్పుడు సాంఘికంగా మీతో సమానమైన ఉజ్జితో ఉన్నప్పుడు మేము ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ రిజర్వేషన్స్ కోరము. కోరవలసిన అవసరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను గ్రామసీమలలో అస్పృశ్యత వున్నది. కుల వ్యవస్థ వున్నది. రెడ్లు, కమ్మవారు, వెలమలు, కాపులు మొదలైన కులాల వారు ఉన్నారు. ఆర్థిక వ్యవస్థకంటే కుల వ్యవస్థకే ప్రాధాన్యత వున్నదనే విషయం గుర్తించి ఆర్థికంగా కాకుండా, సాంఘికంగా వెనుకబడిన హరిజనులకు ప్రత్యేకంగా సదుపాయాలు కావాలని రాజ్యాంగంలో రచించబడిన విషయం మీ కందరకు తెలుసు. ప్రతిపక్ష నాయకులు పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యగారు, గాంధీ మహాత్ముని మొదలుకొని డాక్టర్ అంబేద్కర్ గారి వరకు జరిగిన రాజకీయ వ్యవస్థలో గాంధీగారు చేసిన తప్పిదం వల్ల ఈ రిజర్వేషన్స్ ఏర్పడినాయనే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరచినట్లుగా అర్థం అవుతున్నది. ఇది దురదృష్టకరమైన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. అదే కాదు. ఆ నాడు అంబేద్కర్ చేసిన తప్పిదం...

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—సుందరయ్యగారు అన్నది గాంధీ గారు చెప్పబట్టే ఈ తప్పుడు పద్ధతిలో పడినది.

శ్రీ ఎన్. గణపతిరావు :—ఆ రకమైన అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరచడం జరిగింది. దురదృష్టవశాత్తు అంబేద్కర్ గారికి, గాంధీ మహాత్ముడికి జరిగినటువంటి సందిగ్ధ రూపంగా హరిజనులు ఈ రకమైన పరిస్థితులలో ఈ రోజున ఉన్నారు.

ఈ విషయానికి మేము చాల విచారిస్తున్నాము. ఆ రోజున అంబేద్కర్ గారు గాంధీ గారితో ఒడంబడిక చేసుకోకుండా ఉన్నట్లయితే మాకు సెపరేట్ ఎలక్షన్స్ వచ్చి ఉండేవు కావు. గ్రామసీమలలో సువర్ణ హిందూ వులతో పోటీపడే దురస్థితి వచ్చి ఉండేదికాదని మనవిచేస్తున్నాను. అంబేద్కర్ గారు చేసుకొన్నటువంటి ఒడంబడిక మూలంగా ఈ రోజున ఈ రకమైన దురస్థితిలో ఉన్నామని, గ్రామాలలో ఈ రకంగా సాంఘిక వ్యవస్థలో మార్పులు జరుగుతున్నాయని వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. సభ వారికి మరి మరి మనవి చేసేదేమంటే మాకు రిజర్వేషన్స్ అవసరం లేదు. కుల వ్యవస్థ నిర్మూలనం కావడానికి ప్రయత్నం చేయండి. కల వ్యవస్థ నిర్మూలనం కావడానికి ఏమి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు? ఏమి సాధనాలు ప్రయోగిస్తారనేదికూడ రాజకీయసార్థిలు ఒక సారి ఆలోచన చేయండని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామసీమలలో ఉన్న కులవ్యవస్థలో తగిన మార్పులు తీసుకు రాకుండా ఏ కులాన్ని ఆ కులాన్నే బలపరుచుకుంటూ సాంఘికంగా హరిజనులను వెలివేసే కార్యక్రమాలను తీసుకుంటూ రాజ్యాంగరీత్యా ఏర్పడిన సదుపాయాలను ఆ రిజర్వేషన్స్ను ఈ వేళ కాకుండా చేయాలనే తలంపు కమ్యూనిస్టు మార్క్సిస్టు పార్టీ వారికే ఉంటే ప్రజలు యిది ఎట్టి పరిస్థితులలో సహించదు. మిమ్మల్ని చాల దూరంగా చూసే పరిస్థితులు కనబడుతున్నాయని మీ ప్రతిపక్ష నాయకుడైన సుందరయ్యగారిని సభా ముఖంగా పాచ్యరిస్తున్నాను. తమ దృష్టికి కూడ తీసుకు వస్తున్నాను. ఈ రోజున ప్రభుత్వం చాల దూరదృష్టితో అలోచించి ఈ రిజర్వేషన్స్ చేకారనే విషయాన్ని కూడ తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

టంకార్ గారు సభలో లేరు. సుందరయ్య గారు మాట్లాడిన ఉపన్యాసాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని చూసినట్లయితే ఈవరిసిటికి వారు దారితీసి ఉండేవారు కారని మనవి చేస్తున్నాను. రికార్డు తీసి సుందరయ్యగారు ఏమి మాట్లాడారో చూడ మని కోరుతున్నాను. సభ్యులు మాట్లాడేటప్పుడు ఈ రకంగా అడ్డుతగిలే కార్యక్రమాన్ని సాగనిస్తే వారు మాట్లాడేటప్పుడు కూడ మేము వారి మాటలకు అడ్డు వస్తాము. ఏ రకంగాను వారిని ముందుకు సాగనివ్వము అని కూడ మనవి చేస్తున్నాను.

(సెవరల్ ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ప్రతిదానికి కాంట్రబ్టర్లు చేస్తూ ఉండేటప్పుడు వారు మాట్లాడవచ్చా? వారి ఉపన్యాసంలో ఏదైనా పొరపాటు ఉంటే మీ ఛాన్స్ వచ్చినప్పుడు అట్లా చెప్పలేదని చెప్పవచ్చు గాని ప్రతి సెన్సెస్కు అడ్డు పెడుతూ ఉంటే వారు ఉపన్యాసం చేయడానికి కూడ అవకాశం ఉండాలి గదా? సుందరయ్యగారు 45 నిమిషాలు మాట్లాడారు. ఎవరూ అడ్డు తగలలేదు. 30 రిజర్వేషన్స్ గారు 25 నిమిషాలు మాట్లాడారు అప్పుడూ ఎవరూ అడ్డు తగలలేదు. మీలో కూడ యింకా కొందరు మాట్లాడవలసిన వాళ్ళు ఉన్నారు వారు దానికి జవాబు చెప్పవచ్చుగదా!

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—సుందరయ్య గారు యిచ్చిన ఉపన్యాసంలో వ్యాఖ్యానాన్ని వారు తప్పగా అర్థం చేసుకొన్నారు. దానికి నేను క్లారిఫికేషన్ యివ్వబోయాను. మీరు అవకాశం యివ్వకుండా ...

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆయనకు యిచ్చే టైమ్ 10 నిమిషాలు. ఆ 5ది నిమిషాల్లో మీరు యింటరప్టు చేసి 5 నిమిషాలు పోతే యింక ఆయన ఏమి ఉపన్యాసం చెవుతారు ?

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ఆరోపణ చేసినారు. దానిని క్లారిఫై చేయనిదే ..

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీ పార్టీ వారు లక్షీనారాయణ గారు ఉన్నారు. సి.పి.ఎమ్. వారు. ఆ పాయింట్స్ ఆయనకు చెప్పండి. ఆయన తమ ఉపన్యాసంలో జవాబు చెవుతారు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ఒక సమస్య వచ్చినప్పుడు దానిని క్లారిఫై చేయవలసిన బాధ్యత నామీద ఉంటుంది. లక్షీనారాయణ గారు చెప్పవచ్చు, నాకు అవకాశం యిస్తే నేను జవాబు చెప్పవచ్చు. అందుకు అనుమతి యివ్వవలసిన అవసరం మీకు వున్నది.

శ్రీ ఎన్. గణపతిరావు :—అప్పుడు సభలో వారు ఉన్నారా ?

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ఉన్నాను, విన్నాను. నేను ఉండే చెవుతున్నాను. రెండు విషయాలు. ఒకటి సుందరయ్యగారు మార్క్సిస్ట్ పార్టీ పాలసీ గురించి చెవుతూ ఆయన అన్నది ఎమంటే — హరిజనులు 14 పర్సెంట్ గ్రామాలలోనే కాకుండా మూటికి నూరు గ్రామాలలో మిగిలిన కులాల వారితో పాటు సమానంగా ఉండడానికి ప్రతి గ్రామ పంచాయతీలో ముగ్గురితో కూడిన ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీలో ఒకరు షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్, షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ వారు నిధిగా ఉంటూ 20 మాసాల కొకరు చొప్పున సర్ పంచ్ గా రోటేట్ అవుతూ ఉంటే మూడు సంవత్సరాల లోపలనే మూటికి నూరు గ్రామ పంచాయతీలలో వారికి ఆ ప్రాతినిధ్యం వస్తుంది. రెండవది, ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీలో ఉన్న ముగ్గురు ఏకాభిప్రాయంతో చేసిన నిర్ణయాలు మాత్రమే జైటుకు వస్తాయి కనుక సర్ పంచ్ తో సమానమైన హోదా 380 రోజులలో నూరు గ్రామాలలో ఏక కాలంలో నిర్వహించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. 14 శాతం అనే దానితో వారి అవసరాలు తీరకపోగా కులతత్వాలు ఈ రకంగా రెచ్చగొట్టబడతాయని అన్నారు. హరిజనులలో పుట్టి హరిజనులతో పెరిగిన మార్క్సిస్ట్ పార్టీకి హరిజన వ్యతిరేక అంటగట్టడం అంటే అర్థం లేదు. హరిజన పిల్లలను పెళ్లి చేసుకొన్న వాళ్లం.

(ఇంటరప్షన్)

1.11 p.m.

శ్రీ ఎన్. గణపతిరావు :—అధ్యక్షా, గ్రామ పంచాయతీలలో — పుచ్చలపల్లి సుందరరామిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా — ముగ్గురు మెంబర్సుతో

The A.P. Gram Panchayats (Third Amendment) Bill, 1978.

ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీని వెయ్యాలనే నిర్ణయమొకటి వున్నది, యీ రోజున ప్రతి గ్రామ పంచాయతీలో హరిజనుల సభ్యులకు సరిపోయేట్లుగా రిజర్వేషన్లు, పంచాయతీ సభ్యులకు సంబంధించినంతవరకు వున్నాయి. పంచాయతీలలో ప్రతిఒక్కరికి ప్రాతినిధ్యం వున్నది. ఆ సంగతి ఆలోచించినప్పుడు, మరల ఒక ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీని వేసి అందులో ప్రైజల్నుంచి ఒకరు మెడ్యూల్ల కాస్టునుంచి ఒకరు అని యీ విధంగా రొటేషన్ వద్దట పెట్టాలనడంలోని అర్థమేమిటో మాకు అర్థం కావడం లేదు.

అద్యతా, ప్రత్యేకంగా హరిజన పంచాయతీ కమిటీలుగా నిర్ణయిస్తే ఆ గ్రామాల్లో కులతత్వం ఏర్పడుతుందనే ఆభిప్రాయం ప్రకటించడం చాలా శోచనీయం. ఇది చాలా విచారించదగిన విషయం. మనకున్న 29 అసెంబ్లీ నియోజక వర్గాలలో, 9 పార్లమెంటు నియోజక వర్గాలలో కులతత్వాన్ని ప్రబోధించే కార్యక్రమం ఎన్నుకోబడిన హరిజన సభ్యులద్వారా జరిగినవా? అనే విషయాన్ని కూడా మార్క్సిస్టు సభ్యులు ఒకసారి లోచించాలి. ఈ రోజున గ్రామసీమలలో మార్క్సిస్టు కార్యకర్తలకు వుండే చొరవ, అనుభవం ఏమిటో మాకు తెలుసు. వారు యీ రోజున ఏ పరిస్థితులలో వున్నారో కూడా మాకు తెలుసు. వారు యీ కార్యక్రమాన్ని తీసుకుని యీ రోజున గ్రామసీమలకు వెళ్లి, మార్క్సిస్టులు గనుక యిదే ప్రచారాన్ని గనుక సాగిస్తే వారి భవిష్యత్తు ఏమిటో కూడా ఒకసారి ఆలోచించకోవలసిన అవకాశముంటుందని సభాముఖంగా వారికి నేను మనవిజేస్తున్నాను.

అద్యతా, ఈ రోజున ప్రభుత్వం సమితులలో, పంచాయతీలలో, రిజర్వేషన్లు ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. 14 పర్సెంట్ అని నిర్ణయించడం జరిగింది. అలాగే జిల్లా పరిషత్తుల విషయం కూడా ఆలోచించవలసి దిగా నేను కోరుతున్నాను. ప్రత్యేకంగా ఒక జిల్లాను గనుక కేటాయిచినట్లైతే ఎంతో బాగుంటుందని కూడా నేను మనవిజేస్తున్నాను. అది ఏ విధంగానంటే ప్రాంతీయ వారీగా చెప్పాలంటే తెలంగాణ పాఠంలో ఒక జిల్లా, సర్కారుప్రాంతంలో ఒక జిల్లా, రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఒక జిల్లా యీ విధంగా మూడు జిల్లాలను కేటాయించవలసిందిగా ప్రభుత్వం వారిని హృదయపూర్వకంగా నేను కోరుతున్నాను. ఈ విధంగా కేటాయించినప్పుడు హరిజనల ఓరిస్థితి మెరుగు పడడానికి వుపయోగపడుతుందని నేను వారిపైకి తీసుకువస్తున్నాను.

ఇదే సదర్భంలో మీకు మరొక ముఖ్య విషయాన్ని నేను మనవిజేయదలచుకున్నాను. ఈ రోజు గ్రామసీమలలో అప్పుకృత పేరిట అనేక మైన అవాంఛనీయమైన సంఘటనలు జరుగుతున్నవి. కోర్టులకు కూడా డబ్బు చెప్పించి చేస్తున్న సంఘటనలు కూడా అనేకం వున్నాయి. ఒక క్రికెట్ ప్రభుత్వం బలహీన వర్గాలకు కొంత డబ్బు కేటాయిస్తామని చెప్పినప్పటికీ, ప్రభుత్వం ఆ కార్యక్రమాలకు పానుకోకపోవడంవలన, కొంత వరకు వారి అభివృద్ధి కుంటుపడుతున్నది. ఇటువంటి అవాంఛనీయ సంఘటనలు జరగడానికి కూడా అది దారితీస్తున్నది. అందువలన నేను

సూచించేదేమంటే—రెండు మూడు పంచాయతీలను కలిపి, అక్కడనే న్యాయస్థానాలను ఏర్పాటుచేసి, గ్రామాల్లో ఏచ్చే యిటువంటి చిన్న చిన్న తగాదాలు యిటువంటి సంఘ నలకు సంబంధించి అక్కడనే పరిష్కరించే ఏర్పాటు చేస్తే అక్కడి వాతావరణం బాగుపడుతుంది. అలాగే యీనాడు కోర్టులలో ఉన్న రద్దీ కూడా తగ్గుతుంది, గ్రామాల్లో అస్పృశ్యతా సమస్య కూడా తగ్గుతుందని నేను ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షీ తీసుకువస్తున్నాను.

అధికార, ఈ రోజున ప్రభుత్వం తీసుకున్న యీ నిర్ణయం, చాలా సాహసోదేశితమైన నిర్ణయం. ఈ నిర్ణయాన్ని మేము మనస్ఫూర్తిగా జలపరుస్తున్నాం. అందుకేత యీ ప్రతిపక్ష నిర్ణయాన్ని ప్రతిపక్ష శక్తులు, ప్రభుత్వ పక్ష శక్తులు ఎటువంటి తాత్కాలిక, లేకుండా ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని—యీ రిజర్వేషన్సు విషయంలో—మరొకసారి మనవిజేస్తున్నాను. ఈ రిజర్వేషన్సు సర్వకాలికంగా వస్తూ వుండాలని మేము కోరడం లేదు. దేశంలో వున్న యి ర మానవులతో కులాలతో, వర్గాలతో సమానంగా మేము కూడా గౌరవప్రదమైన జీవితం గడపాలని వాంఛిస్తున్నాము. దానికి ప్రాతిపదికగా యిక్కడవుండే ప్రతిపక్ష శక్తులు, ప్రభుత్వంలోవున్న శక్తులు కృపిచేస్తే, అస్పృశ్యత లేని, కులతత్వంలేని మానవ సంఘం ఏర్పాటు చేసుకున్నప్పుడు ఏ పరిస్థితులలో అప్పుడు ప్రత్యేకమైన సదుపాయాలు, రిజర్వేషన్సు వుండవలసిన అవసరం వుండదని నేను మనవిజేస్తున్నాను కాని గ్రామాల్లో యీరకంగా అస్పృశ్యత, కులత్వ, సాఘిక అశాంతి ఎంత కాలం వుంటాయో అంతకాలం రాజ్యాంగ రీత్యా మాకు ఏర్పాటు చేయబడిన యీ ప్రత్యేక సదుపాయాలు వుండవలసిన అవసరం గుర్తించాలని, అందుకు తునివరకూ మేము పోరాటం సాగిస్తామని మనఃచేస్తూ, ఈ సవరణ బిల్లును మనస్ఫూర్తిగా సపోర్టు చేస్తూ, మూడు బిల్లాలను కేటాయించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ నేను తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య (గూటి):—అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్ మినిస్టర్ గారు ప్రవేశ పెట్టిన సవరణ బిల్లు చాలా అమానుషమైనదని మనవిజేస్తున్నాను. మహాత్మా గాంధీ ఏ హరిజన నేత గురించి చెబుతూ అనువులు కోల్పోయాడో ఆయన కోర్కె యీనాడు ఫలించింది. అని ధీమాగా కెప్పడంలో నేను జంకడం లేదు. కాని మన ప్రతిపక్షంలో వున్న శక్తులు ఎవ్వరూ డెమోక్రసీ పేరు చెబుతూ వుండరుగాని, ఆచరణలో డెమోక్రసీని జారవిడుస్తున్నారు. డెమోక్రసీ అని ఒక వంక మాట చెబుతూ డెమోక్రటిక్ వాల్యూన్ కొరకు, ప్రజాశాసనం కొరకు రామరాజ్యస్థాపన కొరకు ప్రభుత్వం తీసుకువస్తున్న మెజర్నికు మాత్రం వారు అడ్డుతగులుతున్నారు. మంచిచెడు విచక్షణ లేకుండా విమర్శిస్తున్నారు.

శ్రీ పూ. సుబ్బయ్య:—గౌరవ సభ్యులు మేము మాట్లాడనది అర్థం చేసుకున్నట్లు లేదు ప్రభుత్వ మంచి చేసినప్పుడు మేము విమర్శించలేదు. మేము జలపరచాము. మంచి కానప్పుడే విమర్శించాము.

శ్రీ కె. వెంకటరామయ్య:—మమ్మల్ని ముట్లాడనివ్వకుండా అడ్డునగిలితే ఎట్లా?

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—స్పీకింగ్ రిమార్కుస్ చేస్తే ఎట్లా ?

శ్రీ కె గోవిందరావు :—మాట్లాడింది నేను బిల్లులో మంచిగా ఉన్నంత వరకు బలవరచాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు కూర్చోండి, వారు చెప్పినదానితో అభ్యంతరం వుంటే ప్రతిపక్షం నుంచి తరువాత మాట్లాడే వారు చెప్పవచ్చు.

శ్రీ కె వెంకటరామయ్య :—భావప్రకటనకు కూడా స్వేచ్ఛ ఇవ్వకుండా వుండడానికి ప్రయత్నిస్తూ, యింక పారిజను కు ఏమీ సేవ చేస్తాము. వారి యొక్క అభిప్రాయ ఏమిటో అర్థం కావడంలేదు. పారిజనాభ్యుదయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వము తీసుకువచ్చినప్పుడు దానిని అర్థం చేసుకోడానికి కూడా వారికి ఓర్పు లేకపోతే ఎట్లా ? భావప్రకటన కు అవకాశము యివ్వాలి. అద్దే తగలడము వలన వారి సంస్కృతి ఏమిటో విశదమవుతున్నదని చెబుతున్నాను. గంటల తరబడి వారు మాట్లాడుకుంటే ఎదురు చెప్పకుండా వింటున్నాము ఈ నాడు పారిజనులు, బాక్సర్డ్ క్లాసెస్ వారు, పెడ్యూల్లు తరగతుల వారు, పెడ్యూల్లు క్రైబ్స్ వారు ధీమాగా నిలిచి మేము కూడా ప్రజా ప్రతినిధులము అనుకోవడానికి ఒక శక్తిని ప్రభుత్వము కల్పిస్తుంటే ఇది పాత పద్ధతి అని చెబుతూ కాన్స్టిట్యూషన్ లో రికగ్నయిజ్ చేసి రిజిస్ట్రేషన్ ఆ నాడు కాన్స్టిట్యూషన్ లోని దీనిని వారు తప్పు పట్టలేదు యీ నాడు వాటిని తుచ, తప్పుకుండా ప్రభుత్వము అమలుజరపడానికి ప్రయత్నిస్తుంటే అప్పుడెప్పుడో చేయవలసింది 30 ఏళ్ళ తరువాత చేస్తుంటే, మా చెన్నారెడ్డిగారి నాయకత్వం క్రింద, అనుభవం గలిగిన మా మంత్రి బాగారెడ్డిగారు—జిల్లాపరిషత్తు చైర్మన్ గా చేసినవారు తీసుకు వస్తే, వారు ప్రజల ద్వారా ఎన్నుకోబడిన వారం వారు యిటువంటి అభివృద్ధి కరమైన దానిని తీసుకువస్తే అసెంబ్లీలో హిర్నుని అడ్డుతగులుతూవుంటే, యింక డెమోక్రసీకి నిర్వచనమేమిటో నాను అర్థం కావడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సవరణలు ప్రజల బాగుకు ఉద్దేశించివి, పీటికి అడ్డు తగలడం ముంచిది కాదని డెమోక్రసీ ఇన్ యాక్షన్ కాదని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. అమ్మిరెడ్డి (అవపర్తి) :—అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్ శాఖా మాతృల ప్రవేశపెట్టిన ఈ సవరణ బిల్లులోని విషయాలతో ఏకీభవిస్తూ, యీ సందర్భంలో కొన్ని సాధకసాధకాలను మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావాలని నిర్ణయించుకున్నాను.

ఈ పంచాయతీ వ్యవస్థ గ్రామాల అభివృద్ధికి తోడ్పడుతుందిగాని, పీటికి తగిన వనరులు లేవు అని అనిపిస్తుంది ఇవాళ అవి పీటితో వున్నాయంటే స్టాఫ్ ను మెయిన్ టెయిన్ చేయడానికి తప్ప పాత కాలంలో వేసిన రోడ్లుగాని డ్రెయిన్లుగాని యితరతా ఏమరమ్మత్తు కార్యక్రమాన్ని కూడా చేపట్టి చేసే స్థితిలో లేవని మనవి చేస్తున్నాను. ఆదాయం వచ్చే వనరులు ఎన్నో రకాలుగా తగ్గిపోవడంవల్ల పంచాయతీ బోర్డులు గ్రామప్రజలకు కావలసిన వసూలు చేయడంలో ఘోరమయిన వైఫల్యం పొందుతున్నాయి. పంచాయతీలు సక్రమంగా వాటి

4-50 p m,

విధులు సెరవేర్చాలంటే స్టాంపు, డ్యూటీ నుంచి యివ్వడం ద్వారాగాని ప్రభుత్వ నిధుల నుంచి రిటీజ్ చేసి కాని పంచాయతీకి ఆర్థిక వనరులు పెంచకపోతే గ్రామంలో వచ్చే ఆదాయం స్టాఫ్ మెయిన్ టేయిన్ చేయడానికి సరిపోతుంది తప్ప గ్రామాభివృద్ధికి తోడ్పడలేక పోతున్నది. కనుక ఆర్థిక వనరులను ఎక్కువ చేసే విషయం తప్పని సరిగా ఆలోచించాలి. ఉదాహరణకు మా గ్రామానికి 60-70 వేలు ఆదాయం వస్తున్నది. అందులో 40-50 వేలు పంచాయతీ ఆఫీసు బేరర్లు మీద ఎలక్ట్రిసిటీ బిల్లు మీద ఖర్చు అవుతున్నది. ఇక గ్రామానికి ఉపయోగపడే ఏ ఏని చేయడానికి సరిపోవడం లేదు. రెండు మూడు గ్రామాలకు కలిపి గ్రూపు పంచాయతీ చేసినట్లయితే స్టాఫ్ ఖర్చులు తగ్గుతాయేమో ఆలోచించాలి. లేకపోతే ఆర్థిక వనరులయినా పెంచాలి. పంచాయతీలో తప్పనిసరిగా రిజర్వేషను ఉండాలని నేను అనుకుంటున్నాను. క్లాజ్ 10 మిత్తులు చెప్పినట్లు గ్రామార్పిడి చేయడం భావ్యంగా వుంటుందని నేను అనుకుంటున్నాను. పంచాయతీలో చాలా అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. వచ్చిన నిధులను చాలా మంది ఆఫీసు బేరర్లు స్వాహా చేసిన ఘటనలు వున్నాయి. గుంటూరు జిల్లా తెనాలి తాలూకా తంపాడు గ్రామం నుంచి గ్రామస్థులు వ్రాసుకున్న విన్నపంలో చేప, పాటవల్ల వచ్చిన లక్ష రూపాయలు ఆదాయాన్ని దుర్వినియోగం చేసినట్లు పంచాయతీ కాఖవారి దృష్టికి తెచ్చివప్పటికీ ఇప్పటివరకు ఏ చర్య తీసుకోలేదని వ్రాశారు. ఇటువంటి అక్రమాలు జరిగినప్పుడు మంత్రిగారు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. గణపతిరావుగారు చెప్పినట్లు, గ్రామ పంచాయతీలో న్యాయ స్థానాలు ఏర్పాటు చేయడం అవసరం అనుకుంటున్నాను. అనేక మంది పేద ప్రజలు తగవులు తీర్చుకోడానికి కొద్దిల చుట్టూ తిరిగి ఎక్కువ డబ్బులు ఖర్చు చేసుకోలేని స్థితిలో ఉన్నారు. కనుక చిన్న విషయాలలో గ్రామాలలోనే పరిష్కరించుకోవడం ఉత్తమం అని తప్పనిసరిగా గ్రామపంచాయతీలలో న్యాయస్థానాలు నెలకొల్పాలని మనవి చేస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (కోవూరు) :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన పంచాయతీరాజ్ శాఖామాత్యులు ప్రవేశ పెట్టిన సవరణ బిల్లును నేను బలవరుస్తూ కొన్ని సూచనలు చేస్తున్నాను. 1975 నుంచి నేటివరకు పంచాయతీ సంస్థల ఎన్నికలు పెట్టకపోడంవల్ల వీటి ఎన్నికలు అసలు పెడతారా లేదా అనే భావం బైట ప్రజలలో ఉండినది. మంత్రిగారు సవరణ తీసుకువచ్చి తొందరగా ఆరు నెలలైనప్పటికీ తొందరగా అనే నేను భావిస్తున్నాను—పంచాయతీ సంస్థల ఎన్నికలు పెడతానని చెప్పడంవల్ల ప్రజలలో ప్రజాస్వామ్యం అంటే నమ్మకం వున్న సంగతి స్పష్టం అవుతుంది. వికేంద్రీకరణ ద్వారా తమ గ్రామాలను తాలూకాలను జిల్లాలను స్వయంగా పరిపాలించుకునే అవకాశం బాగా రెడ్డిగారు ప్రజలకు కలిగించారు. ఇంతకు ముందు ప్రజలలో ఉన్న నిరాశా నిస్పృహలు పోగొట్టినందుకు మంత్రిగారికి కృతజ్ఞతలు చెప్పకుంటున్నాను. సమాజంలో ఆర్థికంగాను సాంఘికంగాను ఎన్నో రకాలు వ్యత్యాసాలున్నాయి. అటువంటప్పుడు హరిజనులకు వెనుకబడిన కలాలవారికి గిరిజనులకు రిజర్వేషను అవసరం వుంది.

భూస్వాములకు ధనవంతులకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేయాలనే పేద వారిజుడు చేయలేదు. అందువల్ల రిజర్వేషను అవసరం వుంది గౌరవనీయులైన బాగారెడ్డిగారు ప్రవేశ పెట్టిన యీ మార్పును నెను వ్యవసాయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. ఏకేంద్రీకరణ విధానంలో నేను కొన్ని సూచనలు చేయవలసి కున్నాను. ఒంతకు ముందు పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తుల కంట్రోలులో ట్రైబల్ వెల్ఫేరు, సోషల్ వెల్ఫేరు, విమన్స్ వెల్ఫేరు, రోడ్లు, వ్యవసాయం, వెటర్నరీ, కోఆపరేషన్ అన్ని రంగాల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు పర్యవేక్షించే అధికారం వుంది. నేను పంచాయతీ సమితి ప్రశాదెంటుగా ఉన్నాను. క్రమ క్రమంగా ఒక్కొక్కటే తీసివేయడం జరిగింది. మొదట ట్రైబల్ వెల్ఫేరు తీసివేయడం జరిగింది. తరువాత వెటర్నరీ తీసివేసారు. తరువాత విమన్స్ వెల్ఫేరు తీసివేసారు. పంచాయతీరాజ్ సంస్థలపై నమ్మకం వుంటే వీటివల్ల గ్రామాలకు తాలూకాలకు జిల్లాలకు మేలు కలుగుతుందని నమ్మకం వుంటే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలన్నీ తప్పనిసరిగా పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థలో వుంటేనే జాగుంటుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పోషిస్తున్నా కార్యక్రమాలన్నీ గ్రామాల వెలులలోను తాలూకాల వెలులలోను జిల్లా వెలులలోను పర్యవేక్షణ జరిగితే ప్రజలకు అర్థం కావడానికి వీలుంటుంది. సమితి వెలులలో ప్రశాదెంటుకు డైరెక్టు ఎన్నిక పెట్టారు. కాని పంచాయతీ సర్పంచ్ లకు పంచాయతీ సమితులలో కూర్చుండే అవకాశం లే పోవడం విచారకరమైన విషయం. దయచేసి మంత్రి గారు దీనిని కన్సిడర్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆర్థిక వనరులు ఇంప్రూవ్ చేయడానికి లాండ్ రెవెన్యూలో వర్సంటేజీ హెచ్చు చేయాలని కోరుతున్నాను. పంచాయతీ సమితులలో స్టాండింగ్ కమిటీలు ఉంటాయో లేదో యిందులో సమితి చెప్పలేదు. ఇక్కడ వివిధ శాఖలకు వేర్వేరు మంత్రులున్నట్లే అక్కడ వేర్వేరు స్టాండింగ్ కమిటీలకు చైర్మన్స్ ఉండాలి. పనులు సక్రమంగా జరుగుతున్నాయో లేదో అనేది వారు చూడాలి. వీటిలో కూడా రిజర్వేషను పెట్టాలని మంత్రి గారికి నేను సూచిస్తున్నాను. గ్రామాలలో లే-జాబ్ స్లాన్స్ తయారు చేయించాలి. స్థలం ఎవరిదో తెలియకుండా వుంది కొన్ని సందర్భాలలో. ప్రతి గ్రామం లే-జాబ్ తయారు చేయించినట్లయితే గ్రామ పంచాయతీకి చెందిన స్థలాలు ఏమైనా వుంటే హక్రాజుచేసి పంచాయతీ వనరులు పెంచుకోడానికి అవకాశం వుంటుంది.

విశాలరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు చెరువులుగాని పంట చెట్లు మామిడి చెట్లుగాని చింతచెట్లుగాని గ్రామములో వున్న ప్రతి వస్తువు పంచాయతీలకు చెందితే వాటి వల్ల పంచాయతీల ఆర్థిక వనరులు పెంచుకోడానికి అవకాశం వుంటుంది. 5-00 p. m.

శ్రీ వి. బి. తిరుమలయ్య (వికారాబాద్) :- పంచాయతీరాజ్ శాఖా మాతృలు బాగారెడ్డిగారు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ సవరణ బిల్లును బలపరుస్తున్నాను. గ్రామాలు బాగుపడాలని పంచాయతీలను ఏర్పాటుచేసుకొన్నాం. గ్రామాలలో మంచినీటి సౌకర్యముకాని, రోడ్ సౌకర్యాలకాని ఏర్పాటు చేసుకోవడానికి పంచాయతీలను పెట్టుకున్నాం. ప్రతిపక్షములో కూర్చొన్న కొంతమంది నాయకులు

హరిజనులకోసము అది చేస్తున్నాం, ఇది చేస్తున్నామని చెప్పడమే కాని ఎక్కడా అమలు కాలేదు. బలహీన వర్గాలవారి ఓటుతో గెలిచినచ్చి బలహీన వర్గాలవారికి రిజర్వేషన్ ఎక్కడు అని దూషించడం న్యాయంకాదు. సామాన్య ప్రజలకోసము వున్నామని చెప్పుకుంటారు. వారి ఓటుతో గెలిచి వాళ్ళే అన్యాయం చేస్తున్నారు. హరిజనుడు ఉప సర్పంచ్ అయిన చాలు అని చెప్పడం న్యాయం కాదు. హరిజనులకు ఎన్నో అవకాశాలు యిస్తున్నట్లు పేర్కొని చూస్తూవుంటాం. ఎన్నో కోట్లు లోన్స్ ఇస్తున్నాం అంటారు. వాటిన్నిటిని అమలు చేసిననాడే బలహీన వర్గాలవారు బాగుపడే అవకాశం ఉంటుంది, హరిజనులకు సౌకర్యాలు కలుగజేయాలని ఈ వశాన్ గో అందరు ఉపన్యాసాలు చేస్తారు. కాని గ్రామాలలో ఏమైన కొట్లాటలు జరుగుతున్నాయంటే హరిజనులకు అన్యాయం చేస్తున్నారు. వారి ఆర్థిక పరిస్థితి మంచిగా వుండేవారు పోలీసును కట్టుకుని హరిజనులను కైళ్ళతో పెట్టిస్తామంటారు. న్యాయము చేస్తామని ఇక్కడ చెప్పినట్లుగానే బయటకూడ చేయాలి, యిప్పుడు సర్పంచ్ గా ఎన్నికయితే తెలిసి తేటలు పస్తాయనో ఎప్పుడైనా ఎన్నికలలో వీరి శాసన సభ్యత్వానికి పోటీ చేస్తారనో యీయాన్ని కల్గివున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. హరిజనులకు సౌకర్యాలు కలుగ చేస్తామని చెప్పేముచ్చట్లు అమలులో చూపించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. పాపయ్య (రామన్న పేట) :- అధ్యక్షా, పంచాయత్ రాజ్ శాఖా మాతృలు ప్రవేశ పెట్టిన పరణ బిల్లును బలపరుస్తున్నాను. మంత్రిగారికి మొదట నుండి పంచాయత్ రాజ్ శాఖలో చాల అనుభవము ఉండి ఇంత వరకు ఏ పంచాయత్ రాజ్ శాఖామంత్రికూడ చేయని అపూర్వమైన కార్యాలను చేపట్టడం చాల సంతోషమైన విషయము. ముందు ఎన్నడూ రిజర్వేషన్లు పెడ్యూల్ కులాల వారికి, పెడ్యూల్ తెగలవారికి కల్పించ లేదు. డైరెక్ట్ ఎలక్షన్ అనేది కూడ సామాన్యమైన విషయం కాదు. బలహీన వర్గాల ఓటుమీస గెలిచిన ఈ ప్రభుత్వం వారికి సాంఘిక న్యాయం చేకూర్చడానికి రిజర్వేషన్ సౌకర్యము కలుగ చేసినది. వెనుకబడిన వర్గాలవారికి రిక్రూట్ మెంటులో రిజర్వేషన్స్ పాటిస్తూ పంచాయత్ రాజ్ సంస్థలలో వెనుకపడిన వర్గాలవారికి రిజర్వేషన్ యివ్వక పోవడం ఒక విధంగా అన్యాయము అయినది. 14 శాతము పెడ్యూల్ కులాల వారికి, 5 శాతము పెడ్యూల్ తెగలవారికి యిచ్చినపుడు 25 శాతము తప్పకుండా వెనుక పడినవారికి యిచ్చేది వుండే. 80 శాతము మిగతా అన్ని కులాలకు వుంటున్నది కాబట్టి దానిలో వెనుకపడినవారికి న్యాయం జరుగుతుందనే నమ్మకము లేదు. రిజర్వేషన్ నియోజకవర్గములో కాకుండా వేరే సమితులలో రిజర్వేషన్లు సౌకర్యం వుంటే న్యాయము జరుగుతుంది. సమితులు తాలూకా వైజ్ రి ఆర్డర్స్ అవుతాయి కాబట్టి సమితిలో 120 గ్రామాల వరకు వుండాలి. ఏదో మూల సమితి కేంద్రం వుంటే అన్ని గ్రామాలకు సేవ చేయదు. ఒక సెంట్రల్ పేప్ లో సమితి పాడ్ క్వార్టర్స్ పెట్టాలి. ప్రతి నియోజకవర్గములో రెండు సమితులు వుంటే బాగుండేది. ఒకటే వుంటే వీకెంక్రికరణ సాధ్యపడదు. ఇప్పుడు వున్న 80 గ్రామాలకే సేవ చేయడం లేదు. 120 గ్రామాలకు సేవ చేస్తుందనే నమ్మకం నాకు లేదు. ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్ సౌకర్యము కలుగజేసినట్లుగానే ఈ సంస్థలలో కూడ

వెనుకపడిన తరగతుల వారికి 25 శాతము రిజర్వేషన్ యివ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. సిద్ధయ్య (చర్చాల్) :—అధ్యక్షా, పంచాయత్ రాజ్ మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ సవరణ బిల్లును హృదయ పూర్వకముగా బలపరుస్తున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకులు సుందరంగా, ఇతర సభ్యులు రిజర్వేషన్స్ పెడితే దేశానికి, రాష్ట్రానికి ముప్పు అన్నట్లు మాట్లాడారు. రిజర్వేషన్స్ పెట్టడం దేశానికి, ఈ రాష్ట్రానికి ఏ విధంగా ముప్పు కలుగుతుందో నామీదే అధ్యక్షులు కావడము లేదు. అర్థికంగా పెడితే రాజకీయంగా రిజర్వేషన్స్ పెట్టుమన్నారు. రాజకీయ రంగంలో రిజర్వేషన్స్ పెట్టినప్పుడు అర్థికంగా రిజర్వేషన్స్ పెట్టుమన్నారు. పరిజనులకు రాజకీయంగా, అర్థికంగా, సాంఘికంగా కొన్ని రిజర్వేషన్స్ ఇచ్చి వారిని పైకి తీసుకురావాలనే వుద్దేశము మా ప్రభుత్వానికి వుంది. ఈ నూడు రంగాలలో రిజర్వేషన్స్ పెట్టడం అవసరం. ఎక్స్ మెంటుగా 14 వర్సంటు పెట్టారు. మరికొన్ని సవరణల తరువాత రిజర్వేషన్స్ పెంచబడుతుంది. అట్లా పెంచడంవల్ల చిన్న తరగతుల వారు పైకి రావడం జరుగుతుంది. కాబట్టి ప్రతిపక్ష సభ్యులు అయిన దానికి కానిదానికి వ్యతిరేకించడం సబబు కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ అమెండుమెంటు బిల్లులో కొన్ని లోపాలు లేకపోలేదు. కొన్ని సూచనలు ఇవ్వదలచుకున్నాను. గ్రామ పంచాయతీలకు ఎక్కువ అధికారాలు ఇచ్చి న్యాయ పంచాయతీలుగా చేయమని అన్నాము. పంచాయతీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు సమితి ప్రెసిడెంటు మీద విరుచుకుపడి అప్పుడప్పుడు వో కాన్సిడెస్ మోషన్ తీసుకురావడంవల్ల పని చేయలేకపోతున్నాడనే వుద్దేశ్యముతో ప్రతి బిల్లులోను 20, 30 కాన్సిలర్లు వుండాలనే నిబంధన సర్పంచుల అధికారాన్ని తొలగించడం జరిగింది. ఇది కొంతవరకు సరే. అయితే అధికారాలన్ని ప్రెసిడెంటు ఒక్కడింటే కేంద్రీకృతం కావడంవల్ల కాన్సిలర్లు పక్షపాతం చేయక తప్పదు. ఎంతకంటే నాలుగైదు గ్రామాలకు ఒక కాన్సిలరు వుంటాడు. మొగట తన గ్రామాన్నే డెవలప్ చేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తాడు. మనము అనుకున్న లోపాన్ని తీర్చలేకపోతున్నాము. కాబట్టి పంచాయతీ అధికారాలను తగ్గించడం సబబు కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక ఒక కేసు కోర్టులో పెండింగ్ వున్నప్పుడు క్యాండిడేటును డిస్ క్వాలిఫై చేయడం ఆర్డర్ లేనటువంటి విషయం. తీర్పు తరువాత డిస్ క్వాలిఫై అని చెప్పవచ్చు. అతడిని రోపి అని చెప్పకముందే డిస్ క్వాలిఫై చేయడం సబబు కాదు. దానిని తీసివేయడం సబబుగా వుంటుంది. ఈ సవరణలు పెడితే బాగుంటుందని చెబుతూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాశ్రీశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, సభముందు పెట్టిన పంచాయతీ సవరణ చట్టానికి సంబంధించి మూడు విషయాలు మీ ద్వారామంత్రి గారి దృష్టికి

తెస్తాను. లోగడ రాదాపు ప్రతి కుగ్రామములో విలేజ్ పై మరీ క్రెడిటు సొసైటీ ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. తరువాత వసుబుల్ ప్రోగ్రాం పెట్టి కొన్ని గ్రామాల సొసైటీలను తీసుకువెళ్ళి వేరే వాటిలో కలిపారు. ఎక్నామిక్ గా ఫంక్షన్ చేయడం గురించి మూడు వందలు వున్న సంచాయతికి తగిన ఆదాయం వుంటే తప్ప కేవలం జనాభా ప్రాతిపదిక మీద పెట్టడం సరైనది కాదు. దాని గురించి పునరాలోచన చేయాలి. రెండవది, టెక్నికల్ గా ఒక విషయం వుంది 7వ సెక్షన్ లో 12వ విభాగానికి సవరణ అనే దానిలో 'అంతే గాకుండా ఒక సభ్యుడు సర్పంచుగా, పంచాయతి సమితి అధ్యక్షుడుగా' అనే పేరా గ్రాఫ్ లో అతను ప్రామాణికంగా యీ విషయం తెలియజేయబోతే మొత్తం పదవులు అన్ని ఖాళీ కావాలని వుంది. సర్పంచుగా, సమితి అధ్యక్షుడుగా, జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికైతే అతను దేనికి వుండదలచుకున్నాడో తెలియపర్చాలన్నారు. 15 రోజులలో తెలియపరచకపోతే ఒకటి కాక తొమ్మిది ఖాళీలవాలి. పంచాయతి ప్రెసిడెంటు, సమితి ప్రెసిడెంటు, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ అయితే, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ వుంచి మిగతావి రద్దు చేయవచ్చు. పంచాయతి అధ్యక్షుడు సమితి ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నిక అయినాడంటే అతనికి సామర్థ్యం వుంది అని ప్రజలు అభిమానముతో నున్నట్లుంటారు. జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ గా కూడా ఎన్నుకోబడ్డాడంటే చాలా కార్యదమడు అయి వుండాలి. తెలియజేస్తే తప్ప అనే చోట అన్నిటికన్నా ఎక్కువ పదవి మినహా మిగతా పదవులు ఖాళీ కావాలి అని చెబితే బాగుంటుంది.

పౌర హక్కుల రక్షణ అనే దాని క్రింద కేవలం ఫిర్యాదు చేసినంత మాత్రాన న్యాయస్థానము నుండి తీర్పు రాకముందే అతనిని సస్పెండు చేయడమనేది అక్రమమైనట్టిది. అదే ప్రావిజను వుపయోగించి కొన్ని జిల్లాలో రాజకీయంగా వారికి సహకరించనట్లువంటి వ్యూహిక అభిప్రాయములున్న మున్నగు కరణాలను తీస్తున్నట్లుంటే వందలాది తెలిసినవే. అటువంటప్పుడు యీ చట్టములోని యీ ప్రావిజను వుపయోగించుకోడానికి అవకాశముంటుంది. అందుకని దానిని డిలీట్ చేయాలని చర్య చేస్తున్నాను. ఈ రెండు అమెండుమెంట్లను అధ్యక్షుల వారికి పంపించాను. అంగీకరించాని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్ నారాయణ రావు (పరిమారు) :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయ పంచాయతి రాజ్ కాఖ మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన అమెండుమెంట్లు బిల్లును బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవిచేస్తాను. వెనుకబడిన కులాల వారికి హరిజనలకు గిరిజనులకు కొంత పరస్పరేజి నిర్ణయించి గా. 30 సంవత్సరాల నుండి అని వద్దతిని పెట్టి వారికి న్యాయం చేసిన దుకు మంత్రి గారికి ధన్యవాదాల తెలుపుతున్నాను. అయితే కొన్ని లోపాలను మనవిచేస్తాను.

ముఖ్యంగా పంచాయతిరాజ్ ఏర్పిన తరువాత అనేక గ్రామాలలో చెరువులు, చెరువు పోరంగోకులు, కుంటలు, కుట పోరంగోకులు, డొంగులు డొంగు పోరంగోకులు వున్న చాలామీద యాక్టులో చూస్తే పంచాయతీలకధికారాలు వున్నవి. అమలులో చూస్తే కలెక్టరు పర్మిషను కావాలని ఫిషర్ మెన్

పర్మిషన్ కావాలని, పంచాయతీ వారికి తగదాలు జరుగుతున్నాయి. పంచాయతీలలో ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడినవారు వుంటారు. మరి ఆదాయం ఎలా వస్తుంది? అందుకని పంచాయతీలకు ఆదాయం రావాలంటే గ్రామ తగదాలు సమస్యవాలంటే రెవిన్యూవసూళ్ళను కరణాలు, మున్సబులు పంచాయతీ ఎకౌంటుకు జమకట్టి చెక్ లద్వారా పంచాయతీకు వచ్చే ఆదాయతీ లకు యిచ్చి మిగతాది రెవిన్యూ ఖాతాకు జమకట్టే వద్దతి ఏర్పాటు చేస్తే మున్సబు కరణాల ఆక్రమాలు తగ్గడానికి అవకాశం వుంటుంది. పంచాయతీలకు ఎన్నుకొనే ఆదాయం రావడానికి వీలుంటుంది.

పంచాయతీరాజ్ లో కాన్సిలర్స్ ను తీసుకురావడం పెట్టారు. గత 30 సంవత్సరాలనుండి పంచాయతీలలో సమితులతో సంబంధం వుంది. నా అనుభవాన్ని బట్టి వ్యక్తిగత అభిప్రాయాన్ని చెబుతున్నాను. పంచాయతీరాజ్ లో పంచాయతీ అధ్యక్షుడికి సమితి అధ్యక్షుడికి నిత్యం సంబంధం లేకుండా కౌన్సిలర్ పాట్లు జరుగుతుంటాయి. పంచాయతీకి కావలసిన పరిపాలనా యంత్రాంగం సమితిలో కేంద్రీకృతం అయివుంటుంది. నాలుగైదు గ్రామాలు తరఫున కౌన్సిలర్ వెళ్ళి పని చేయాలంటే అధ్యక్షునికి, సమితి అధ్యక్షునికి కౌన్సిలర్ కు మధ్యన భేదాభిప్రాయాలు వచ్చి గ్రామాభివృద్ధి కుంబుపడుతుంది. పంచాయతీ ప్రెసిడెంటు డైరక్టుగా సమితి మెంబరుగా వుంటేనే యివి తగ్గే అవకాశం వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

మరొక విషయం. మన గ్రామాలు ఎప్పుడూ వెనుకబడి వుంటాయి. గ్రామాలలో ఆదాయం లేదు. ఆదాయం కావాలన్నీ అన్ని పంచాయతీలు ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాయి. ఆదాయం ఎలా తీసుకురావాలనేది ఆలోచించాలి ఇంటివన్నీ తప్ప మిగతా సెస్సుల ద్వారా వచ్చేది తక్కువ.

ఈవేళ ఇంటి పన్నులు చాలా తక్కువగా ఉన్న స్థితిలో ఉన్నాయి వాటిని 5-20 p. m, పెంచినా అభ్యంతరంలేదు పంచాయతీ నిధి ఎంత ఇస్తున్నారో అంత నిధి గవర్నమెంటు నుంచి కూడా ఇస్తే గ్రామాలలో కొంతమేర అయినా అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది ఆ రకంగా ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ బి. జ్ఞానప్రకాశం(దర్శి):—అధ్యక్షా, పంచాయతీ శాఖామాత్యులు ప్రవేశ పెట్టినబిల్లును పరిశీలించాను. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు హరిజనులను, గిరిజనులనుపిలిపించి ప్రత్యేకంగా మాట్లాడి ఈ బిల్లుపెట్టినందుకు చారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. పంచాయతీరాజ్ లో హరిజనులకు 14 శాతం రిజర్వేషను పెట్టాలనే దానిని ప్రతిపక్షాలవారు సమర్థించకపోవడం శోచనీయమైన విషయం. ఇదివరకు అంబేద్కర్ దగ్గర కూర్చుని పంచాయతీలలో రిజర్వేషను ఉండాలని చెప్పినటువంటి మహానాయకులలో ఒక నాయకుడు ఈనాడు ఈ రిజర్వేషను వద్దు అని చెబుతున్నారు, కేరళలో అటువంటివారి ప్రభుత్వం పడిపోవడానికి ఇదే కారణం, నంబూద్రిపాద్ ప్రభుత్వం పడిపోయింది.

(చాలామంది సభ్యులు లేచిరి.)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఇందిరాగాంధీయొక్క నీచమాలిన రాజనీతివల్లనే ఉత్తర హిందూ దేశమంతా ఎన్నికలలో ఓడిపోయింది.

శ్రీ బి. జ్ఞానప్రకాశం :—ఈ రిజర్వేషను అనేది తప్పకుండా ఉండితీరాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రిజర్వేషను ఆ నే ప్రతిపాదనను సమర్థిస్తూ తమరు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞులు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—గౌరవసభ్యులందరి ఎడల ప్రత్యేకమైన ఆదరాభిమానాలు, ప్రేమ ఉంచుకొని ఈ సమస్యను ఆలోచించడం కోసం ప్రయత్నించాలని నేను సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈ బిల్లులో ఉన్నటువంటి అంశాలలో కొన్ని ప్రధానమైన మార్పులు చేయడంద్వారా, ఒక కొత్తమార్గాన్ని తొక్కిడంద్వారా ముందుకు పోవాలని అనుకుంటున్నాము.

హరిజనులకు, గిరిజనులకు కల్పించిన సదుపాయాలు గురించివారు అనుకొంటున్నది ఏమిటి? వారు ఏదో చేస్తున్నారని చెప్పినా మాకు ఏమి జరిగింది? x x x ఒకరిద్దరికి ఏదో ఇచ్చినా మాకు ఏమి జరుగుతుందని వారు అనుకొంటున్నారు. ఇదివరకు మా పరిస్థితి ఎలాగున్నదో, ఇప్పుడూ అలాగేయన్నదనే అభిప్రాయం హరిజనులలోవుంది.

(చాలామంది సభ్యులు లేచిరి)

శ్రీ జి. రాజారాం :— x x x అనడం మంచిదికాదు.

x x x దానిని ప్రాసీడింగ్సునుంచి తొలగించాలి.

Mr. Speaker:—I will expunge it.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—నేను హరిజన అమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకున్నాను. నేను ఎప్పుడూ వారితో తిరుగుతూనే ఉంటాను. మీకన్నా నాకు వారితో ఎక్కువ పరిచయం ఉంది. ప్రధానంగా రిజర్వేషనులో ఒక విషయం చెప్పాలి. ఆసలు కులతత్వం అనేది పోవాలి. అది చాలా ప్రమాదకరమైనది మతోన్మాదం ఎంత ప్రమాదమో కులతత్వము అంతే ఈ కులతత్వం, మతమత్వం త్వరగా పోవాలంటే హరిజనులను, గిరిజనులను మిగిలిన వారితో సమానస్థాయికి తీసుకొని చాలి. అది చేయుటకు రాడికల్ మార్పులు చేయాలని మా పార్టీయొక్క ఆభిప్రాయం.

ఇప్పుడు ప్రభుత్వం పెట్టిన ప్రతిపాదనవల్ల 30, 40 సంవత్సరాలు పూర్తి అయితేనే కాని ఒక్కొక్క గ్రామానికి ఒకసారి హరిజనుడు సర్పంచుగా ఉండే అవకాశం ఉండదు. మేము చేసే ప్రతిపాదన మూలంగా 3 సంవత్సరాలలోపున నూటికి నూరు గ్రామాలలో హరిజనులు సర్పంచులుగా వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది అందుకని హరిజనులు 40 సంవత్సరాలలో సర్పంచులుగా కావడం మంచిదా లేక 3 సంవత్సరాలలో కావడం మంచిదా?

x x x Expunged as ordered by the Chair.

వాయిస్ అనేటటువంటిది హరిజనులకు ఎక్కువ కాలం ఉండాలి. ఒకటను సర్పంచు హోదాలో 20 మాసాలు ఉండవచ్చు మిగిలిన 40 మాసాలు ఏదైతే ఉంటుందో దానికి కూడా ఎగ్జిక్యూటివ్ లో ఒక హరిజనుడు తప్పకుండా ఉండేటట్లు చూడాలి. వారే ఏకగ్రీవంగా నిర్ణయాలు చేసేటట్లు ఉండాలి. అలాగ నేనైనాడే హరిజనులు మిగిలిన కులాలతో ముందుకు వస్తారని మా ప్రతిపాదన. ఈ ఎలక్షను సందర్భంలో మేము ఎప్పుడూ చైరెక్టు ఎలక్షన్ ను జరగాలని చెబుతున్నాము.

రాజకీయ పార్టీలను కాని వివిధ సంస్థలను కాని గుర్తింపుగా తీసుకుంటే వారి ఇష్టం వచ్చినవారిని అభ్యర్థింపులుగా నిర్ణయించుకుంటారు. అప్పుడే ఈ కులాలు అనేవి పోతాయి. వారు ఏ కులములో ఉన్నా మేవారందరూ ఏకమైననాడే బూర్జువా భూస్వామ్య వర్గాలను పోగొట్టగలుగుతామని మ విశేషమైనది. వర్గ ఐక్యతను పెంచండి. కులతత్వాలు పెరగడం హానికరమని మనవిచేస్తున్నాము.

ఈ బిల్లులోని 2రివ సెక్షనులో, సబ్ సెక్షను 3లో ఒక మార్పు చేసారు. పంచాయతీలో ఒక సర్పంచు పదవి ఖాళీ ఏర్పడినప్పుడు గ్రామ పంచాయతీ మెంబర్లలో ఒకరిని అప్పాయింట్లు చేయుటకు కమిషనర్ గారికి అధికారం ఇస్తున్నాము అ. అలాగ కాకుండా వారిలో ఒకరిని ఎలక్టు చేసుకునేట్లు ఉండాలని మనవి చేస్తున్నాను.

సెక్షను 57 - నో కాన్ ఫీడెన్సు మోషను - సర్పంచులకు చైర్మన్ లకు సంబంధించినది. దానికి సవరణ తీసుకొని రాలేదు. అమె మాల వినని - హరిజనులతో సహా ఎవరు సర్పంచులుగా ఉన్నా వారి కాన్ఫిడెన్స్ కట్టినట్లు ఉంది. దానికి ఏమీ సవరణ తీసుకొని రాకపోవడం హాస్యాస్పరం దానికి అమెండు మెంట్లు తీసుకొని రాలింది.

సెక్షను 50, సబ్ సెక్షన్ 5కు అమెండుమెంట్లు తీసుకొని వచ్చారు. సర్పంచు, ఉపసర్పంచు లేక మెంబర్ ఆఫ్ ది గ్రామ పంచాయత్ మీద కేవలం కేసు పెడితే చాలు, కోర్టులో రుజువు కాకపోయినా కేసు ఫైనల్ అయ్యేవరకు సస్పెండు చేయాలని ఉంది. అది దారుణమైన విషయం. కోర్టువారు తమ పదవులలో ఉండడానికి వీలులేదని తీర్పు ఇస్తే వారిని సస్పెండు చేయాలి. ఈ సందర్భంలోనే నేను ఒకవిషయం చివరిసారిగా మనవిచేస్తాను. అది ఏమిటంటే ఈనాడు మా మార్క్సిస్టుపార్టీ ఈ రిజల్యూషన్ ను విషయంలో తీసుకున్న ఈ కొత్త లైను తాత్కాలికంగా కొందరిలో కొన్ని దుమారాలు లేవక తప్పదు. కాని యెవరూ కూడా మా యొక్క నిజాయతీని సందేహించలేరు. మధ్యాహ్నం సూర్యుడు ఏ రకంగా వెలుగుతూ ఉంటాడో ఆ రకంగా అది మా ముఖాల మీద కనబడుతూ ఉంటుంది. మాకు హరిజనులు తెలుసు. వారి మనస్సులు తెలుసు. నిత్యం వాళ్ళలో తిరుగుతున్న మాకు వారి అభిప్రాయాలు ఏమిటి అనేది తెలియ నిది కాదు. వేరవారిని అందరినీ ఏకము చేసేటట్లు ఉండాలి. మా పార్టీ హరిజనులకు వ్యతిరేకం కాదు. హరిజనులకు వెనుకబడ్డతనాన్ని తొలగించడం అనేదే మా ధ్యేయం కూడా అని నేను సవినయంగా మరవి చేస్తున్నాను.

5:30 p.m.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి:— అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి గ్రామ పంచాయతీలకు 1975 జూన్ లో ఎన్నికలు జరగవలసి ఉన్నాయి. కాని గ్రామ పంచాయతీల భవిష్యత్తుపైన ప్రభుత్వానికి చాల శ్రద్ధ. కాబట్టే ప్రస్తుతం ఉన్న సర్వేంచులకు డబుల్ టరమ్ ఇచ్చేవారు. ఇది వారికి గ్రామ రాజ్యంలో ఉన్న విశ్వాసానికి తార్కాణం. ఇది ఆత్మవంచన కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. అసలు వీరు వారు అంతా ఒకటే. అసలు మీరే వారు. నేను ఏ పార్టీలో ఉన్నా ఇటువంటి చర్యలను పార్టీలో ఉండే వ్యతిరేకించేటటువంటి నైతిక స్థాయి ర్యము, ధైర్యము కలిగినటువంటి వ్యక్తిని. అయితే ఇన్ని సంస్కారాలనుంచి తొందరపాటు లేనిది ఇప్పుడు మాత్రం ఒక చిన్న ఎమెండుమెంటు తెచ్చారు. ఈ ప్రభుత్వం మార్చిలో వచ్చింది. వచ్చినకాడినుంచి పంచాయతీరాజ్ ఎలక్షన్లు ఏప్రిల్ లో, మే లో, జూను లో జూలై లో అని చెబుతూ ఎమెండుమెంటు సెప్టెంబరులో తెచ్చారు. అశోక మెహతాగారి అశ్రుతన ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేయడం ఆ కమిటీ నివేదిక సమర్పించడం జరిగింది. మరి గ్రామ పంచాయతీల నిర్మాణం గురించి సమగ్రంగా ఇచ్చినటువంటి ఆ నివేదికను పరిశీలించకుండా ఈ ఎమెండుమెంటు కిల్లు తెచ్చారు. కాని అశోక మెహతా రిపోర్టు చూసిన తర్వాత మనం సమగ్రంగా ఈ సవరణ తీసుకుంటే బాగుండేది మరి ఈ సవరణలో మార్పులు పెద్దగా లేవు. కొన్ని అంశాలు ఉన్నమాట నిజమే. ప్రతి గ్రామ పంచాయతీకి ఒక ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఆఫీసర్ కావాలి. ఒక ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు కావాలి. అదే విధంగా రెవెన్యూలో డబ్బు గ్రామ పంచాయతీకి ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. మరి ఆ గ్రామ పంచాయతీలో ఆ లో చిం చే ట టు వం టి యంత్రాంగం మనకు కావాలి. అదే విధంగా గ్రామాలలో పేదలకు వెనుకబడిన వారికి హరిజనులకు ఇళ్ళ స్థలాలు గురించి నీటి వసతులు గురించి ఆలోచించే పద్ధతి ఉండాలి. వీటి అన్నిటికీ నిధులు కావాలి వీటిని గురించి ఏమీ ఈ ఎమెండుమెంటులో ప్రస్తావనలేదు. ఇక దీనిలో ఉన్నది ఏమిటంటే రిజర్వేషన్లు. ఈ రిజర్వేషన్స్ విషయంలో భిన్నాభిప్రాయాలు ఉన్నా నా అభిప్రాయం మాత్రం రిజర్వేషన్లు సవ్యం అని. ఎందుకంటే మన దేశంలో ఇంకా కులవ్యవస్థ పూర్తిగా పోలేదు పేదవాళ్ళకి ధనవంతులకి కూడా వ్యత్యాసం ఎక్కవగానే ఉంది. వర్గానికి వర్గానికి మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని గురించి మనం చెప్పనవసరము లేదు. తాత్కాలిక పద్ధతిని ఇంకా కొంతకాలము రిజర్వేషన్లు ఉండడం అవసరము. It is a necessary evil. కాన్స్టిట్యూషన్ లో కూడా రిజర్వేషన్లు తెుపరరీ మెజర్ గానే కన్సిడర్ చేసినారు. అందుకే ఒక రిజర్వేషన్ అంటూ ఉండడము మంచిది. కాని దింట్లో రోలేషన్ అని చెప్పినారు, ఏ గ్రామములో అయితే హరిజనుల సంఖ్య ఎక్కువ ఉందో ఆ గ్రామాన్ని రిజర్వు చేయాలి అని చెప్పి నప్పుడు మళ్ళీ రోలేషన్ అంటే సెల్ఫ్ కాంట్రీక్టరీ. దీనిని గురించి ప్రభు త్వము మళ్ళీ ఆలోచించాలి. సెక్షన్ 217 సబ్ సెక్షన్ (3) గురించి మనవిచేస్తాను. In Section 217 Sub-section 3, comparative statement “the power to make rules under this Act shall be subject to the condition of previous publication” అని మరల పబ్లిష్ కావలసిన అవసరం ఉంది. అది కమిటీ అన్నారు కాని--This rule should be retained as it is. Of course

I have not moved the amendment. I request the Minister not to stand on prestige issue. I would request him to review it.
ఇప్పుడు చాలామంది సభ్యులు చెప్పినారు. ఎవరైనా సివిల్ రైట్స్ ని వైలేటు చేసినట్లయితే వారిని సస్పెండు చేయాలి అని, వారి మీద ఫిర్యాదు ఉన్నారే-- I do not think it is constitutionally valid. Because, before a person is found guilty he cannot be punished. కాబట్టి ఇది మంత్రిగారు వెంటే డిలిట్ చేయాలి.

మరి ఈ ఎమెండుమెంటు మీద చాల చర్చ జరిగింది. అక్కడ మహతా కమిటీ రిపోర్టు చూసిన తరువాత తిరిగి దీనిని ఆలోచించడానికి విలుఉండాలని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ పంచాయతీరాజ్ ఎమెండుమెంట్ 5-40 p. m. బిల్లుపైన యిరవై ముగ్గురు గౌరవ సభ్యులు చర్చలో పాల్గొన్నారు చాలామంది ఇంతకు పూర్వం సమితి ప్రెసిడెంటుగాను, సర్పంచులుగాను వున్నవారు మంచి సూచనలు చేశారు తమ అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని. ఒక్క విషయం నేను సభ దృష్టికి తేదలచుకొన్నాను. ఈ ప్రభుత్వం ఎన్నికలు తొందరగా చేయా సే ఉద్దేశ్యంతో ఈ ఎమెండుమెంట్ తెచ్చింది. ఇన్ని రోజులనుంచి యెదుకు చేయలేదంటే ఒక సమగ్రమైన బిల్లు, మన మాజీలో ఉన్న పీర్ సెక్షన్స్ వారికి ప్రత్యేకమైన రిజర్వేషను ఉంచాలనే కోరిక వల్ల దాంట్లో కొద్దిగా జాప్యం అయిన మాట వాస్తవమే. కానీ వేరే రాష్ట్రాలలో పోల్చి చూస్తే 8, 10, 22 సంస్కరాలుగా ఎన్నికలు జరుగని రాష్ట్రాలు కూడా వున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత. ఈ బిల్లు వచ్చిన తరువాత యింక యెవరికీ అనుమానంగానీ, అపోహగానీ ఉండకూడదు. ఈ బిల్లులో కొన్ని విషయాలు చర్చకు వచ్చాయి. 300 జనాభా గల గ్రామాలకు పంచాయతీ చేస్తున్నారు అన్నారు. ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం యెప్పుడు కూడా ప్రతి 300 జనాభా ఉన్న గ్రామానికి సెవరేట్ గా చేయాలని కాదు, ఏ గ్రామాలలో అయితే వసతులు లేవో, మధ్య పదన్నా వాగో, నదో ఉంటే, రహదారి లేకుండా వుంటే, దూరం యెక్కువ వుంటే అటువంటి ప్రత్యేకమైన కారణాలను బట్టి 300 జనాభా ఉన్నా కూడా సెవరేట్ పంచాయతీ పెట్టాలని కానీ ప్రతి 300 జనాభా గల గ్రామానికి విధిగా ప్రత్యేక పంచాయతీ చేయాలనే వుద్దేశ్యం కాదు ఈ హరిజనుల రిజర్వేషను విషయం సుందరయ్య గారు చెప్పారు. వారికి ఒక అభిప్రాయం ఉండవచ్చు. వారి అనుభవంగాని వారి అభిప్రాయంగాని నేను పొరబాటు, తప్పు అనడం లేదు. కాని నా మట్టుకు నేను అనుకునేది మా ప్రభుత్వ దృష్టిలో చూస్తే వారు చెప్పిన సూచనలు యెంత మంచిగా వున్నా కూడా, అవి థియరీలోగా ఐడియల్ గా బాగా కనిపించినా కూడా ప్రాక్టికల్ గా వచ్చేటప్పటికి పనికి రావేమో అనుకుంటున్నాను. ప్రాక్టికల్ గా వారికి లాభం కలగాలి. హరిజనులకు గిరిజనులకు సర్వ విధాలా అభివృద్ధి కలగాలంటే వారికి హాస్టల్స్ పెడుతున్నాము. ఐ.ఏ.ఎస్.లో రిజర్వేషను పెడుతున్నాము, ఆర్థికంగానూ, విద్యా విషయంలోను

అనేక సౌకర్యాలు కలుగజేస్తున్నాయి. దానితోబాటు రాజకీయంగా కూడా వారు అధిగృహి కావాలనిన అవసరం వుందని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది. అంబేద్కర్ గానీ యితర పెద్దలుగానీ ఎనెంబ్లీలో పార్లమెంటులో వీరికి రిజర్వేషను పెట్టించారు. విశల్ రెడ్డిగారు స్త్రీలకు కూడా కొన్ని పంచాయతీలు రిజర్వు చేయాలని అన్నారు. ఈ ప్రతిపాదనకు కూడా స్త్రీలకు, బేక్ వర్డ్ క్లాసులకు కూడా రిజర్వేషను పెట్టాలనే ఉద్దేశ్యం ఉంది. దానిని మేము మద్దతుగా చూపించాము. మాకు ఒక బేస్ కావాలి రిజర్వేషను ఇవ్వాలంటే యిప్పుడు హరిజనులకుగానీ గిరిజనులకు గానీ రాజ్యాంగంలో ఆ ప్రావిజన్ వుంది. పార్లమెంట్ కేంద్ర ప్రభుత్వం బిల్లుకున్నది. చాలా సంవత్సరాల నుంచి ఎనెంబ్లీకి పార్లమెంటుకు రిజర్వేషను ఉంది. దానికి రాజ్యాంగం రిజర్వేషను ఉంది. కానీ స్త్రీలకు, యితరులకు చేయాలంటే అటువంటి బేస్ యెక్కడా మాకు కనిపించ లేదు. కనిపించడం లేదు మాకు చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ఉన్నా కూడా రేపు ఎవరన్నా కోర్టుకు పోతే దానితో బాటు ఈ హరిజనులకు నష్టం జరిగే అవకాశం ఉంటుందని, వేరే విధంగా స్త్రీలకు అవకాశం కల్పించాలని, బేక్ వర్డ్ క్లాసులకు వేరే విధంగా అవకాశం కల్పించాలని, సమితి లెవిలో, ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. అటువంటి బిల్లు కూడా ఎనెంబ్లీ ముందుకు వస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. విశల్ రెడ్డి:—స్త్రీల గురించి కూడా రాజ్యాంగం అడ్డం వస్తుంది అంటున్నారు. స్త్రీలకు ఈ సభలో రిజర్వేషను ఉన్నాయి ఆ రిజర్వేషను ఉన్నప్పుడు ఈ సర్పంచ్ ల విషయంలో రిజర్వేషన్ పెట్టడానికి సమీతవ్య?

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి:—అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడిన తరువాత ప్రశ్నలు అడిగితే బాగుంటుంది. మన రాజ్యాంగంలో అటువంటి ప్రావిజన్ లేనందున పెట్టలేదు. మెంబర్ షిప్ కొరకు మాత్రం అక్కడ ఉంది. పంచాయతీల కొరకు, సర్పంచ్ కొరకు గానీ సమితి ప్రెసిడెంటు కొరకు కానీ జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ కొరకు గానీ పెట్ట లేదు. హరిజనులకు గానీ గిరిజనులకు గానీ ఎమ్. ఎల్. ఎ లుగా, పార్లమెంట్ సభ్యులుగా రిజర్వేషను ఉంది. సామాన్యంగా గ్రామాలలో చదువుకున్నవారు, రాజకీయంగా పరిజ్ఞానం ఉన్నవారు ఈ ఎం. ఎల్. ఎ లు పార్లమెంట్ సభ్యులు అయిన మాకు సమీతవ్య అని, ఈ సర్పంచ్, సమితి ప్రెసిడెంటు, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ పదవులలో ఉన్నట్లుంటే వారికి ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ అధికారాలు ఉంటాయి. గ్రామాలలో పర్యటించ గలుగుతారు, కొన్ని సేక్షను తేగలుగుతారు. ఎమ్. ఎల్. ఎ.లుగా ఉంటే ఎనెంబ్లీ చర్చలలో పాల్గొని లాస్ ఎనేక్టు చేయడంలో పాల్గొనే అవకాశం ఉంటుంది. గ్రామ సీమలలో ప్రజలకు మంచి చేసే అవకాశం దొరకదు. అందువల్ల ఈ అవకాశం హరిజనులకు డా ఇచ్చినట్లయితే బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నది. కొందరు సభ్యులు 14 శాతం లోపల షేర్ ఫార్ ఏజ్ పాసిబిల్ అనేది తీసివేయాలి అంటున్నారు. 14 శాతం కంటే తక్కువ

The A. P. Gram Panchayat (Third Amendment) Bill, 1978.

ఇవ్వాలనే ఉద్దేశ్యం ఎప్పుడూ లేదు. ఏజ్ ఫార్ ఏజ్ పాసిబిల్ అని ఎందుకు పెట్టామంటే కొన్ని పంచాయతీ సమితిలో 14.2 రావచ్చు, కొన్నిటో 13.9 రావచ్చు, కొన్నిటో 14.7 రావచ్చు. ఆ తీరుగా పెట్టకపోతే ఎట్లా పూర్తిగా 14 శాతం పెట్టాలంటే అది సాధ్యం అయ్యే పని కాదు. కొందరు సభ్యులు మరం ఎన్ని అధికారాలు ఇచ్చినా, ఎన్ని రిజర్వేషన్లు ఇచ్చినా వారికి ఆర్థిక వనరులు లేకపోతే కనీసం ఎందుకూ పనికిరావు అన్నారు. దానితో నేను పూర్తి భ విస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వానికి వనరులు పెంచాలనే ఉద్దేశ్యం ఉంది ఈ ప్రభుత్వం యొక్క నాయకుడు అయిన డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగార్కి పంచాయతీ రాజ్ మంత్రిగా పని చేసి మంచి అనుభవం ఉంది. ఈ వికేంద్రీకరణలో వారికి మంచి విశ్వాసం ఉంది. వారి నాయకత్వంలో యీ పంచాయతీలకు సర్వేంటుపంటి స్థానం దొరుకుతుంది నాకు సంపూర్ణమైన విశ్వాసం ఉన్నది. అశోక మెహతకమిటీ ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు వారిలో మాట్లాడాము. వారు యీ పంచాయతీ సమితుల వికేంద్రీకరణకు ఒప్పుకున్నారు. సర్పంచ్ లు, సమితుల సభ్యులుగా లేరని ఒక అసంతృప్తి కొందరి గ్రూపులో కనిపిస్తున్నది. ఈ ప్రభుత్వ నిర్ణయం ఏమంటే పూర్తిగా యీ పంచాయతీ కమిటీలను, సర్పంచ్ లు ఇండిపెండెంటుగా చేయాలని డైరెక్టు ఎలక్షన్లు మనము పెట్టాము. మరి పంచాయతీ సర్పంచ్ కి, ఆ పై దానికి కూడా డైరెక్టు ఎలక్షన్లు పెట్టాము. పెట్టిన తరువాత ఈ గ్రామ సర్పంచ్ ఇక సమితి పని వృధా చేసుకుని తిరగనక్కర లేకుండా తనకు తానుగా ఇండిపెండెంటుగా ఉండే అవకాశం దీనివల్ల కలుగుతుంది. ఈయన వనరుల గురించి తిరగనవలసిన లేకుండా తనకు తానే వనరులను సమకూర్చుకునే అధికారం మరి వనరులను పంచేటప్పుడు అవి రెవెన్యూ నుండి ఇవ్వవలెనా లేక వేరే విధంగా యివ్వవలెనా అనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం ఒక కమిటీని అప్పాయింట్ చేస్తున్నది. ఆ కమిటీ ఈ వివరాలను అన్నిటినీ చర్చించి అధికారాలు ఏ విధంగా యివ్వాలి, వనరులను రెవెన్యూ నుండి యివ్వవలెనా అన్నది ఆలోచిస్తున్నది. ఈ ప్రభుత్వం యిప్పటికే కొన్ని ఆర్డర్లు జారీ చేసింది. పోరంబోకల యివ్వాలని, మైనరు ఇరిగేషన్లు టాంకుల యివ్వాలని కూడా ఆర్డర్లు జారీ చేసింది. వాటిని పర్మిట్ కూడా చేస్తాము. ఇప్పుడు పంచాయత్ బడ్జెటు డివిజన్ లో పంచాయతీ ఆఫీసర్ కాంకరెన్స్ కు పంపించాలి అని పెట్టిన దాని విషయంలో డివిజన్ లో పంచాయతీ ఆఫీసర్ ఏమయినా రిమార్కుస్ పాస్ చేసినప్పుడు పంచాయతీ ఒప్పుకున్నా, బ్లూకో: పోయినా బడ్జెట్ ఆమోదించిరట్లే అవుతుందని ఆమోకు అమెండుమెంట్ కూడా తెస్తున్నాము. అదే విధముగా అన్ ఓచబిలిటీ ఆక్టు క్రింద కన్ విక్షన్ ప్రొవిజన్ ఏదయితే ఉందో దానిలో సస్పెన్షన్ కాకుండా రిమూవల్ కూడావుంది కాబట్టి కొంతగా ప్రపోజ్ చేసేటటువంటి అమెండుమెంట్ ఏదయితే ఉన్నదో దానిని కూడా విట్ డ్రా చేసుకోవాలని అనకుంటున్నాము. ఈ విషయంలో చాలా మంది మాట్లాడారు, చాలా విషయాలు చెప్పారు. వీటిని అన్నీటిని దృష్టిలో ట్టుకుని ప్రభుత్వం రూల్స్ చేసేటప్పుడు, ముఖ్యంగా పైనాన్నియల్ రెసోర్సెస్

5-50 p m

క్రియేట్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యము ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఆ ఉద్దేశ్యముతో గ్రామ సర్పంచ్‌లు ఇండిపెండెంటుగా పనిచేసేటటువంటి విధం కల్పిస్తామని హామీ ఇస్తూ దీనిని యునైటెడ్‌గా పాస్ చేయాలని అందరినీ కోరుతున్నాను.

శ్రీ యస్. జైపాల్‌రెడ్డి :—సెక్షను 217 సబ్ సెక్షను 3 క్రింద “the power to make rules under this Act shall be subject to the condition of provisions....” అని వున్నది. దీని వలన నష్టము ఏమీ లేదు. ఇది తీసి వేసి డిమాండ్‌ వలన నష్టం జరుగుతుంది కాబట్టి ఆలానే వుంచాలి.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, నేను ఇప్పుడే మనవి చేసినట్లుగా ఎలక్షన్లు తొందరగా పెట్టాలని మనము అనుకుంటున్నాము. అందుకు 18 సంవత్సరాలు వయస్సు 75లవారందరినీ ఓటర్ల జాబితాలో చేర్చాలి, లంకాడిలు, ఎరుకుల వారు, ఏనాడీలు ఆంధ్రప్రాంతములో ప్రైబిల్డ్‌గా ఉన్నారు కాని తెలంగాణా ప్రాంతములో వారు ఇంటివరకు నాన్ ప్రైబిల్డ్‌గా ఉన్నారు ఇప్పుడు వానిని కూడా ప్రైబిల్డ్‌గా చేర్చడం జరిగింది. అంతేకాకుండా 21 సంవత్సరాల నుంచి ఓటు హక్కును 18 సంవత్సరాలకు తగ్గించే పోలింగ్‌ను పెట్టడం వల్ల సమయానికి ఎన్నికలు పెట్టే అవకాశం ఉండదు. ప్రభుత్వము వీటన్నిటిని తొందరగా చేసి ఎలక్షన్లు పెట్టేదానికి దానిని డిలెట్ చేస్తోందే తప్ప దానికి వేరే కారణం లేదు.

శ్రీ సిపాచ్. శ్యామలరావు :—నో కాన్ఫిడెన్స్ మోషన్ పెట్టినప్పుడు

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—నో కాన్ఫిడెన్స్ మోషన్ గురించి డైరెక్టు ఎలక్షన్‌లో ఉంది. కొందరు సభ్యులు చెప్పినట్లు ఇప్పుడు సర్పంచ్ ఒకవేళ రిమూవ్ అయినట్లయితే లేక అబ్సెంటు అయితే ఉపసర్పంచ్ పని చేస్తాడు. ఉపసర్పంచ్ కూడా రిమూవ్ అవడంకాని సస్పెండు అవడం కాని జరిగితే కమిషనర్ నామినేట్ చేయాలనే పోలింగ్ ఉంది. అంతేకాకుండా ఎలక్షన్‌లు జరిగి ఇంకొకరిని ఎన్నిక చేసుకునే దానికి కొంత సైము పడుతుంది కాబట్టి ఆ షారు పీరియడ్ కొరకు కమిషనర్ తొందరగా నామినేట్ చేసే పని జరగాలనే ఉద్దేశ్యము కోసమే ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకరు :—డిలీట్ చేయలేదు అంటున్నారు.

Sri M. Omkar :—It is dealing with the no-confidence motion. It is not deleted.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—ఇప్పుడు 1976 ఏక్టులో అమెండు అయింది.

శ్రీ వి. శోభనాదీశ్వరరావు :—క్లాజ్ 7, (2) పోలింగ్

“except the highest office”

అది చేయకపోతే మరల అన్నీ మొదటికి వస్తాయి. 15 రోజుల లోపల వరచకపోతే అన్నీ రద్దయిపోతాయి అన్నారు. except the highest అనేది టెక్నికల్ గా అంత బాగా లేదు.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—మీరు అన్నదానిలో నేను పోలికపెట్టున్నాను. కొద్దిగా లాంగ్వేజీలో తేడా ఉంది. దానికి అమెండుమెంట్లు మూప్ చేస్తాము.

శ్రీ సిహెచ్. శ్యామదాసు :—మంత్రీగారు అటు ప్రతిపక్షాలు వారి సూచనలైతేనే, ఇటు ప్రభుత్వపక్షం వారి సూచనలైతేనే మి ఆమోదించి ఈ సిబిల్ రెల్స్ అన్న దానిని డిలెట్ చేయడానికి ఇప్పుడున్నా కు చాలా సంతోషం అయితే వారు డిలెట్ చేస్తున్నాము అని చెప్పిన నుకు నందిస్తూ, మన కొవరే టిప్ అమెండుమెంట్లు ఆక్టులో చూడిరిగా కన్విక్షన్ అయి ఉన్నటువంటి వారిని ఇందుకు అనర్హులుగా ప్రకటించే పద్ధతి దీనికి ఏదో రేస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—కన్విక్షన్ తరువాత టో మెటిక్ గా వారికి డిస్-క్వాలిఫికేషను వచ్చే ప్రావిజను ఆక్టులోనే ఉంది.

శ్రీ బి. నిరంజన రావు :—ఇప్పుడు మంత్రీగారు అన్నిటికీ సమాధానం చెప్పారు కాని 14 శాతం గ్రామ పంచాయతీలను రిజర్వుగా ఎన్నుకునే విధానంలో వారు ఏమన్నారు అంటే ఆ సమితిలో ఉన్నటువంటి గ్రామ పంచాయతీలలో ఎక్కువగా హరిజనులు ఉన్నవి డిసెండ్రింగ్ ఫారములో ఎన్నుకోవాలని కనబడుతోంది. అటువంటప్పుడు మరల రొశేషన్ ఎమిట్? రొశేషను పెట్టుకుండా మీకు కావాల్సి అనుకుంటే 40, 50 ఉన్నటువంటి గ్రామ పంచాయతీలలో 9 వరకు ఒకసారి, 8 నుండి 16 వరకు ఒకసారి బట్టగా పెట్టుకోవచ్చు. లేకపోతే ఇది కన్ఫ్లిక్టింగ్ and contradicting ఏదో ఒక కర్రయిటికీయా ఉండాలి. మీరు రొశేషన్ ప్రకారంగా పోతే 7, 8 గ్రామపంచాయతీలను ఎన్నిక చేయండి. అని హరిజనులకోసం రిజర్వు చేయండి. ఇప్పుడు అక్కడ ఉన్నటువంటి పాపులేషన్ కి సంబంధము లేదు, లేదా పాపులేషన్ అంటూ పాపులేషన్ ప్రకారం వెళ్లండి. 10 సంవత్సరాలకు ఒకసారి సెన్సస్ అయినప్పుడు అక్కడ హరిజనులు ఎంతమంది ఉన్నారో చూసి మళ్లీ వచ్చే పంచాయతీలు రిజర్వేషను క్రిందకు వస్తాయి. అవ్వా కావాలి, బువ్వా కావాలి అంటూ రెండూ పెట్టడం ఏమిటి?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—ఇప్పుడు మొదటిసారి రిజర్వేషను చేసిన సమితిలో 14 శాతం కమిటీలు వయితే ఉంటాయో పెరసంటేజ్ అఫ్ పాపులేషన్ ను బట్టి పైనుండి 50 గ్రామ పంచాయతీలు ఉంటే 7 పంచాయతీలు వస్తాయి. ఒక గ్రామ పంచాయతీకే హరిజన సర్పంచ్ రిజర్వేషన్. ఆ గ్రామ సర్పంచ్ కి వస్తే వేరే గ్రామంలో కూడా హరిజనే తీసుకోవాలనే విషయం మీద వచ్చే అయిదు సంవత్సరాల తరువాత ఏ ఎన్నికలు జరుగుతాయో ఆ ఎన్నికలలో 7 గ్రామాల తరువాత పెరసంటేజీని బట్టి పాపులేషన్ ఏ రీతిగా తక్కువయి డిసెండ్రింగు ఆర్డరులో వస్తుందో వాటిని పెంట్లు చేసివెడతారు.

Sri B. Niranjana Rao:— When that is the case you drop 'largest number'.

Sri M. Baga Reddy:— What is the criterion then?

శ్రీ సిహెచ్ విఠల్ రెడ్డి:—ఇప్పుడు మంత్రులు చెప్పారు తొమ్మిదవ సెక్షన్ లో Reservation of seats for women and men members of S. G. and S. T. కి రిజర్వేషన్ చేశారు. ఈ రిజర్వేషన్ ను న్యాయమైనది కూడ, సమాజంలో సగము జనాభా గల స్త్రీలకు రిజర్వేషన్లు కావాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది కాన్స్టిట్యూషన్ కు విరుద్ధము కాదు. ఈ రిజర్వేషన్ లో 9 (ఎ) ఉన్నది

6-00 p.m.

“Two seats, if the total strength aforesaid is one or less, three seats if the total strength aforesaid exceeds nine but not exceeds fifteen, and four seats if the total strength aforesaid exceeds fifteen, for women;” ఇది కి యర్ గా వున్నది. రిజర్వేషన్స్ పున్నాయి. అది రిజర్వేషన్ చేస్తే మన సమాజంలో ఉన్న హాఫ్ డి పార్టు లో న్నది అయ్యేలాగా ఉంటుంది. దానిని అంగీకరించడానికి ప్రెజెంట్ సమస్య ఏమీ లేదు. ఈ మంత్రివర్గం కూడ అంగీకరిస్తుంది. మన ఛీఫ్ మినిష్టర్ గారు కూడ అంగీకరిస్తారు. చెన్నారెడ్డి గారు పంచాయతీ రాజ్ మినిష్టర్ గా ఉన్నప్పుడు వారే ప్రతిపాదికా మిటిలో స్త్రీల గురించి చెప్పేవారు. దీనిని గురించి నా వరణ కూడ వున్నది. దీనిని గురించి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—సమాజంలో నూటికి 51 ఎంది స్త్రీలే వున్నారు. వారంతా అనుకుంటే మనం గెలవలేము. విఠల్ రెడ్డిగారు చెప్పిన పాయింట్ చాల న్యాయమైనది. కాన్స్టిట్యూషన్ లో ప్రోవిజన్ లేదని వారు అంటారు. దానికి నేను చెబుతున్నాను. సమితులలో స్త్రీలకు రిజర్వేషన్ యిస్తున్నాము. జిల్లా పరిషత్ లలో యిస్తున్నాము. మునిసిపాలిటీలలో యిస్తున్నాము. ఏ కాన్స్టిట్యూషన్ ప్రోవిజన్ ఉండి మనం యిస్తున్నాము. జాక్ వర్డ్ క్లాస్ లో కమ్యూనల్ రొజేషన్ యిస్తున్నాము. ఏ కాన్స్టిట్యూషన్ లో ప్రోవిజన్ ఉండి మనం యిస్తున్నాము. కాబట్టి హృదయం ఉంటే ఏదైనా చేయవచ్చు. మనస్సు ఎక్కడ ఉందో మార్గం అక్కడ వుంటుంది. తప్పకుండా స్త్రీలకు ప్రాతినిధ్యం యివ్వడం అవసరం. ఈ పాయింట్ ను మంచి హృదయంతో ఆలోచన చేయండి. అలా చేయకపోతే నష్టానికి మీరే గురి అవుతారు.

Mr. Speaker:—The question is:

That the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Third Amendment) Bill, 1978 be taken into consideration.

The motion was adopted and the Bill was considered.

Clauses 2 to 5

Mr. Speaker:—There are no amendments to Clauses 2 to 5.

The question is

“Clauses 2 to 5 do stand part of the Bill.”

The motion was adopted and Clauses 2 to 5 were added to the Bill.

Clause 6

Mr. Speaker—For Clause 6 there is one Amendment.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—మీరు ఎమెండ్ మెంట్స్ ఓటుకు పెడుతున్నారు. జనరల్ డిస్ కవర్ జరిగింది. ఈ ఎమెండ్ మెంట్స్ మూవ్ చేసే వారు మాట్లాడే దానికి యింకా ఎవరైనా సభ్యులు కామెంట్ చేయాలంటే దానికి అవకాశం యిచ్చి తరువాత మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పి తరువాత ఓటింగ్ పెట్టాలి.

శ్రీ కె. జంగారెడ్డి :—వ చాయత్తి బోర్డ్ ఎలక్షన్స్ 5 ఏళ్ళ తరువాత ఎక్స్టెండ్ చేసుకుంటూ పోతున్నారు. ఇప్పటికి నాలుగుసార్లు అయిపోయింది, మళ్ళీ మార్చి షరతు ఎక్స్టెండ్ చేశారు. అవసరం అయితే డిసాల్య్ చేయండి గాని 5 ఏళ్ళ తరువాత పీయడ్ ఎక్స్టెండ్ చేయకూడదని నా అభిప్రాయం. గ్రామ సర్పంచ్ 8 సంవత్సరాల నుంచి ఒకరే ఉండడంవల్ల గ్రామీణ ప్రజలు ప్రజా స్వావ్యయం మీద విశ్వాసం కోల్పోతున్నారు. ఈ విశ్వాసాన్ని చూరగొనేందుకు ఏ పరిస్థితులలో కూడా 5 సంవత్సరాలు దాటనివ్వము. ఇదివరకు ప్రభుత్వాలు చేసినాయి. మేము ప్రజాస్వామ్యాన్ని రెస్టోర్ చేస్తాము. నామినేషన్ వద్దతి గాని, వేరే వ్యతిధ్వారా గాని పంచాయత్తి రాజ్ నడపాలనే ఉద్దేశ్యం లేదని చెప్పాలంటే ప్రభుత్వం ఈ క్లాజ్ ను ఒప్పకోవాలని మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. బాగారెడ్డి :—ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం 5 ఏండ్లకు పెంచాలని లేనే లేదు. అటువంటి పరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు అప్పటివి గాని, ఈ ప్రభుత్వం ఉద్దేశ్యం ఎప్పుడూ కూడా 5 ఏళ్ళకు కట్టుబడి ఉంటుంది.

Sri C. Janga Reddy-Sir, I beg to move
For sub-sect on (1) of Clause 6 substitute the following—

“The term of elected members, up-Sarpanch and Sarpanch should not be extended beyoned five years by any authority including this House”

Mr. Speaker—Amendment moved—

the question is

For sub-section (1) of Clause 6 aubstitute the followsng—

“The term of elected members, upa-sarpanch and Sarpanch should not be extended beyond five years by any authority including this House.”

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :—The question is .

“ Clause 6 do stand part of the Bill.”

The motion was adopted and Clause 6 was added to the Bill.

CLAUSE 7

Sri M. Baga Reddy :—Sir, I beg to move :

In the new sub-section (1) proposed to be substituted — —

(i) Omit the first proviso ;

(ii) for the second proviso, substitute the following :—

“ Provided that no person shall hold any two or more of the offices of member of gram panchayat, Sarpanch, member of Panchayat Samithi, President of Panchayat Samithi and Chairman of Zilla Parishad ; and if a person is elected to two or more such offices, then at the expiration of fifteen days from the date on which he is so elected, that person's seat in all such offices shall become vacant, unless he has previously resigned his seat in all but one of the offices aforesaid, by writing under his hand addressed to such authority as may be prescribed. “;

(iii) in the third proviso, for “ provided also substitute “Provided further“.

Mr. Speaker :—Amendment moved.

Sri P. Sundaraiah :—Sir, I beg to move :

In sub-section (i) of Clause 7 for the words there shall be a Sarpanch for every gram panchayat ...from among themselves substitute the following .—

There shall be an executive of 3 for every Gram Panchayat, one of whom will function as Sarpanch in rotation, each for 1/3 of the term of the Panchayat. The Sarpanch shall act on the basis of unanimity with (in concurrence with) other two members, elected by all the members of the Panchayat concerned from among themselves. One of the Executive members shall be either from Scheduled Castes or Scheduled Tribes in non-scheduled areas and in scheduled areas if the population of Scheduled Tribes in the concerned village is not less than 25% of the population in such village there shall be two members belonging to Scheduled Tribes .

Mr. Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— ఇందాక మంత్రిగారు సమన్వయ యంత్రా ఒక విషయం అంగీకరించారు ఆ అంగీకరించినది యిన్ కార్పొరేట్ చేస్తూ సవరణ పెట్టాలి. ఇప్పుడు ఉన్నది ఉన్నట్లుగా పెడితే మంత్రిగారు 10 నిమిషాల క్రితం యిచ్చిన వాగ్దానాని వ్యతిరేకం అవుతుంది. 15 రోజులలోపల ఏదో ఒక పోస్టుకు రాజీనామా చేయకపోతే అన్ని పోస్టు ఖాళీ అవుతాయి అన్నారు. దానికి మేము యిచ్చిన ఎమెండ్ మెంట్ వున్నది. శోభ నాదేశ్వరరావుగారు కూడ దృష్టికి తీసుకు వచ్చారు అతను ఏకారణం వల్ల గాని, లేక పొరపాటు వల్ల గాని రాజీనామా యివ్వకపోతే ప్రాయస్థు ఆఫీసు మాత్రం ఉంటుంది. మా ఉద్దేశ్యం అదే. భాషలో పొరపాటు ఉంటుందని మంత్రిగారు అన్నారు. వారి డిపార్ట్ మెంట్ నోట్ చేసుకొని

ఆ రకంగా 15 రోజుల లోపల ఆయన రాజీనామా యివ్వకపోతే హయ్యస్టు పోస్టు పార్లమెంట్ సభ్యుడు, వరస తెలుసు. లేక లీగల్ ఒరమ్ ఏమైనా పెట్టవచ్చు. ఆ పోస్టు ఉంటుంది మిగిలిన పోస్టు పోతాయని ఆ వాక్యాలు సరించి, ఆ రకంగా అంగీకరిస్తూ వోటింగ్ తీసుకోవచ్చు.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :— గౌరవనీయులైన సుందరయ్యగారు అపార్థం చేసుకొన్నారేమి? లాంగ్వేజ్ లో క్లియర్ గా లేదు. అందువల్ల ఎమెండ్మెంట్ పెట్టి లాంగ్వేజ్ కు క్లియర్ చేసేదానికి హామీ ఇచ్చాను. హయ్యస్టు పోస్టు అంటే యిబ్బంది రావచ్చు. జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ పోస్టుకు కంట్రెస్టు చేయవచ్చు. ఎస్. ఎల్.ఎ. సమితి ప్రెసిడెంట్ పోస్టుకు కంట్రెస్టు చేయవచ్చు. ఎమ్.ఎల్.ఎ. పోస్టు హయ్యస్టు? జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ హయ్యస్టు అని కాకుండా ఎటువంటి యిబ్బంది పెట్టకుండా ఆ డిస్ క్రిప్షన్ వారికేవలంలే బాగా ఉంటుంది. వారికే తెలుసు. 15 రోజు లోపల ఆని ఛాయిస్ కంప్లీట్ గా వదిలినట్లయితే వారు ఏది బెటర్ అనుకుంటే అది ఉంచుకొని మిగతా వాటికి రిజిగ్నేషన్ యివ్వవచ్చు. పెద్ద యిబ్బంది ఏమీ ఉండదు అనుకుంటాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— ఛాయిస్ తీసికేయమని అనడం లేదు. వారు మాకు పార్లమెంట్ సభ్యత్వం వద్దు గ్రామసర్పంచ్ గా ఉంటాను అంటే వారి యొక్క త్యాగానికి సంతోషించవచ్చు.

“— unless he has previously resigned his seat in all but one of the offices aforesaid, by writing under his hand addressed and then at the expiry of 15 days from the date on which he is so elected...” అని వున్నది. 15 రోజులలోపల కావలసిన పోస్టు పెట్టుకొని మీ తావాటికి రాజీనామా యివ్వకపోతే ఆ పోస్టు కూడా పోతుందని ప్రాసెస్ వున్నది. ఆయనకు ఛాయిస్ యివ్వండి. 15 రోజులలోపల చూజ్ చేసుకుంటారు. చూమంది మరచి పోతూ ఉంటారు. ఏ కారణం చేతనైనా మరచి పోయినప్పుడు ఒక పోస్టు మాత్రం ఉంటుంది. మిగిలిన పోస్టు అటామాటిక్ గా లాట్స్ అయిపోతాయి. ఆ పోస్టు ఆయన యిష్టం కాదు గవర్నమెంట్ యిష్టం. చట్టం యిష్టం. హయ్యస్టు పోస్టు మీద గౌరవం ఉన్నది గదా? పార్లమెంట్ సభ్యత్వం మొరటిది ఆ పోస్టు ఉంటుంది. మిగిలిన పోస్టు అన్నీ పోతాయని చెప్పాలి. ఆ రకంగా సవరించండి.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :— 15 రోజులు దీనికొరకు సరిపోదని అంటే ఆ టైమ్ పెంచేందుకు నాకేమి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ పోస్టు పెద్దది అవుతుందా? ఎమ్.ఎల్.ఎ. పోస్టు పెద్దది అవుతుందా అని మంత్రులు అంటున్నారు. మనం రూల్స్ చేస్తున్నాము గదా? ఆ రూల్స్ లో డిఫైన్ చేయండి. ఏది హయ్యస్టు పోస్టు అనేది ప్రయారిటీలో ఒక ఆర్డర్ పెట్టండి. ఆ ఆర్డరు ప్రకారం చేసుకోవచ్చు. దానిలో యిబ్బంది రాదు. కాబట్టి పునరాలోచన చేస్తారని అభిప్రాయపడ్డాను.

శ్రీ వి. సుందరయ్య :—అధ్యక్షా, మా అమెండుమెంటు 3 చూడండి.

“In Clause 7 in the second proviso for the words “then unless — — — — — shall become vacant” substitute the ‘following :

“He shall hold the highest office and other offices become vacant.”

15 రోజులు ఎవ్వరి చాన్స్ కు, అంగీకరించకపోతే అన్ని పోస్టులూ అయిపోతాయి అంటున్నారు.

He will automatically be considered that he is holding the highest post, and other post will become vacant.

మీరు అన్ని పోస్టు వెకెంట్ చేసి కొత్త ఎన్నికలు పెట్టకండి.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—హయెస్ట్ పోస్ట్ అనేది డిప్యూటీ ఛైర్మన్ చెయ్యడం ఎలా? దానిలో కాన్ఫ్లిక్ట్ వస్తుంది.

శ్రీ వి. శోభనా దేవ్యర రావు :—అధ్యక్షా, ఇందులో స్పష్టంగా వుంది.

Provided further that if the Member is elected as Sarpanch, President of Panchayat Samithi or the Chairman of Zilla Parishad.

అని స్పష్టంగా వుంది ఇందులో యూనింగ్బ్రటికి అవకాశం లేదు. దారు చేసి మంత్రిగారు పట్టుకుంటే అపార్థం చేసుకోకుండా only except the highest post అని అంటే సరిపోతుంది:

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—మన యాక్టులో ఎం. ఎల్ ఎస్. గాని, ఎం. పిస్ గాని కంటెస్ట్ చేయడానికి బార్ చేయడం లేదు. వారు కూడా కంటెస్ట్ చేయవచ్చు.

శ్రీ వి. సుందరయ్య :—హయెస్ట్ పోస్ట్ అంటే ఏమిటంటే

“He shall hold the highest office and other offices become vacant“. Highest office means, Parliament membership, Legislature membership, Zilla Parishad membership, Samithi membership (President and Sarpanch). This is the order of highest office. You can put one sentence. It is not very difficult to define. Why do you want to make every office vacant for his negligence or for his resignation.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, నేను అనేదేమంటే — చాన్స్ మనం వారికి వదులుతున్నాం. మనం ఎందుకు వారిని నిర్బంధనపరిస్థితులలో పెట్టాలి వారు ఏది కావాలనుకుంటే వానిని రిటైర్ చేసుకోవచ్చు, 15 రోజులు టైము సరిపోదనుకుంటే, ఆ టైమును ఎక్స్టెండ్ చేయడానికి కూడా నాకు అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ యస్. జైపాల్ రెడ్డి :—హయ్యస్ట్ర్ ఆఫీసు అనేది డిఫైన్ చేయడంలో యిబ్బంది వుంది. లేటుస్టుగా ఏ ఎలక్షనులో గెలిస్తే ఆ పోస్టుతప్ప తక్కిన పోస్టు పోతాయి అని పెడితే పోతుంది నుకుంటాను.

శ్రీ వి. శోబ నాగేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా దీనిపై అనవసరమైన చర్చ జరగకున్నదని నా అభిప్రాయం. ఇప్పుడు, యింట్లో పార్లమెంటు మెంబరు వంచాయితీ ప్రెసిడెంటుగా వుండడానికి వీలేదని లేదు. ఇక్కడ యీ మూడు కూడా చెప్పడం జరిగింది. అదే క్లాజులో చురక ఇంట్లో కేస్తే హయ్యస్ట్ర్ ఆఫీసు జిల్లాపరిషత్తుది అవుతుంది ఇందులో యాంక్షిగ్యుటీ ఏమీ లేదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—నా దగ్గర ప్రస్తుతం యిమిడియేట్ గా రిఫరెన్స్ లేదు. కాని నాకు జ్ఞాపకం వున్నది. పాల్ కాన్స్ట్యూషన్ లో పార్లమెంటు ఫ్యూడిగా ఎన్నుకోబడిన సభ్యులు అనినకి నాయిస్ వున్నది, తాను లెజిస్లేచర్ లో వుండాలి, పార్లమెంటులో వుండాలి నిర్ణయించుకోవడానికి, ఆ నాయిస్ అతను ఎక్స్ ప్రెజ్ చేయకపోతే లెజిస్లేచర్ మెంబర్ షిప్ పోతుంది, పార్లమెంటుది వుంటుంది ఆ సభ్యుడు పార్లమెంటుకు రాజీనామాపెట్టి శాసనసభలో వుండవచ్చు. లేకపోతే, పార్లమెంటుకు వున్న గౌరవాన్నిబట్టి లెజిస్లేచర్ మెంబర్ షిప్ పోయి పార్లమెంట్ మెంబర్ షిప్ వుంటుంది. ఇది బిల్లు కు కరెక్షన్ చెబుతున్నాను. ఆ రకంగా అక్కడ వున్నప్పుడు యిక్కడ అన్ని పోస్టు వేకెంట్ అవుతాయని చెప్పడానికి మనకు అధికారం లేదు-పార్లమెంటుకు ఎన్నుకోబడిన అతను తన నాయిస్ గాని ఎక్స్ ప్రెజ్ చేయకపోతే పార్లమెంటు ఫ్యూడిగా కూడా పోతుంద నడం కాన్స్ట్యూషన్ లో కే వ్యతిరేకం. One post will remain and that is the highest post. ఆ విధంగా పెట్టడంవలన, పార్లమెంటు, శాసనసభకు, జిల్లాపరిషత్తులకు యివ్వవలసిన గౌరవం యిచ్చినట్లు అవుతుంది. ఇందులో ఏమీ యిబ్బంది లేదు, మంత్రిగారు ఎందుకు అంగీకరించడం లేదు?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇది పెద్ద విషయమేమీ కాదు. ప్రభుత్వ ఉద్దేశమేమంటే-ఎలక్టు అయిన సభ్యునికే కంప్లీట్ గా డ్రీడమ్ యివ్వాలని, ఏది పెద్ద పోస్టు, ఏది చిన్న పోస్టు అని కాదు, 15 రోజుల టైము సరిపోతుదనుకుంటే యింకా కొంత టైము యివ్వడానికి అభ్యంతరం లేదు.

Sri P. Sundaraiah :— For Clause 7 in the Bill it is like this :

(i) for sub-section (1), the following sub-section shall be substituted, namely :—

“(1) There shall be a Sarpanch for every gram panchayat, who shall be elected in the prescribed manner by the persons whose names appear in the electoral roll for the gram panchayat, from among themselves. A person shall not be qualified to stand for election as Sarpanch, unless he is not less than twenty-one years of age. But our amendment is ‘A person shall not be qualified to stand for

election as Sarpanch, the rest of portion is omitted. I will read out the Amendment.

There shall be an executive of 3 for every Gram Panchayat, one of whom will function as Sarpanch, in rotation, each for 1/3 of the term of the Panchayat. The Sarpanch shall act on the basis of unanimity with in concurrence with other two members, elected by all the members of the Panchayat concerned from among themselves. One of the Executive members shall be either from Scheduled Castes or Scheduled Tribes in non-scheduled areas and in scheduled areas if the population of Scheduled Tribes in the concerned village is not less than 25% of the population in such village there shall be two members belonging to Scheduled Tribes.

6-20 p.m.

అగ్రిగా, ఇదీ నా అమెండుమెంటు, ఈ సవరణ నేను ఆ మొదటి పేరాకు పెడుతున్నాను. ఇండాక జనరల్ డిస్కషన్ లో కొంతమందిగట్టిగా విమర్శించారని మా ప్రతినిధి చెప్పారు. విమర్శించడంలో తప్పు లేదు. నేను ఆ సవరణను మరల ప్రతిపాదిస్తున్నాను. నేను ఆ గొడవలోకి పోను. అది వస్తుందో, రాదో దానిలోనికి పోను. భవిష్యత్తు రుజువు చేస్తుంది కాన్స్టిట్యూషనా, శీగలా, ఇల్లిగలా అని కూడా కాదు. హరిజన, గిరిజన శ్రేయస్సు దృష్ట్యా నేనిది పెడు తున్నాను. ఊరోజున 14 పర్సెంట్ మీరు యిస్తున్నారు సర్ పంచ్ గా. దాని ప్రకారం, మీ రొకేషన్ వద్దతి ప్రకారం 30 ఏళ్ళు వడుతుంది, మా సూచన ప్రకారం యీ ముగ్గురిని యీ విధంగా పెట్టినప్పుడు-మనది అయిదేళ్ల టర్మ్ కాబట్టి-అయిదేళ్లలోనే యిది సాధించడానికి వీలుంటుంది. మా సవరణ ప్రకారం నూటికి 14 గ్రామాలలో కాదు. నూటికి నూరు గ్రామాలలో హరిజనులే సర్పంచ్ లుగా ఉంటారు. బిల్లులో ఉన్న ప్రకారం అన్ని గ్రామాలలోను రొకేషనులో హరిజనులు సర్పంచ్ లు కావాలంటే 30 సంవత్సరాలు వడుతుంది. మా సూచన ప్రకారం, మా సవరణను అంగీకరిస్తే ఐదు సంవత్సరాల లోపలే నూటికి నూరు గ్రామాలలో హరిజనుడో గిరిజనుడో తప్పనిసరిగా సర్పంచ్ అవుతాడు. ముగ్గురి కమిటీలో ఒక్కరు తప్పని సరిగా హరిజనుడు ఉండి తీరాల్సి కనుక మొత్తం ఐదు సంవత్సరాలలో, అంటే 30 మాసాలలో రొకేషనులో 20 మాసాలు హరిజనుడు సర్పంచ్ కాగలడు. 30 సంవత్సరాలలో మీరు అనుకునేది ఐదు సంవత్సరాలలోనే మా సవరణ వల్ల సాధ్యపడుతుంది. ఐతే ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ ఉన్న శరువాత మిగతా ఇద్దరిని సంప్రదించి చేయవలసి ఉంటుంది కనుక సర్పంచ్ కి సర్వాధికారాలు ఉండకుండా తగ్గుతాయి అనవచ్చును. బిల్లు ప్రకారం మిగిలిన 30 శాతము గ్రామాలలో సర్పంచ్ లు హరిజనేతరులు ఉంటారుకదా. సర్పంచ్ లకు ఉండే, ఉంటాయని చెప్పే, సర్వాధికారాలు వారికి ఉంటాయికదా. వారు కూడా హరిజనులంటే లక్ష్యంలేకుండా తమ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేయడానికి మనం ఒప్పుకుంటామా? ముగ్గురూ సంప్రదించుకుని ఐక్యంగా చేసుకుంటేనే అందరికీ లాభంగా ఉంటుంది. నేను సర్పంచ్ ఐనాను.

మిగిలిన వాళ్ళో నాకు ప్రశ్న క్రితేదు అనుకుంటే లాభం లేదు కదా. మీరు అనుకునే సర్వాధికారాలు ఐదు సంవత్సరాలలో హరిజనలకు వస్తాయి మా సవరణ ప్రకారం. ఈ రిజర్వేషన్ వల్ల లాభమో నష్టమో తరువాత విషయం. ఎస్.టి.లకు సంబంధించి, షెడ్యూల్లు ఏరియాలో 25 శాతం గిరిజనులుంటే గిరిజనుడే సర్పంచ్ గా ఉండాలి అన్నారు. సర్పంచ్ కి చాలా అధికారాలు ఇచ్చాం అంటున్నారు. ఆచరణలో ఎంత ఇచ్చారనేదానిలోనికి నేను వెళ్ళడం లేదు సర్వాధికారాలు సర్పంచ్ కి ఉన్నాయి అనుకుంటే మాటికి 75 మంది గిరిజనేతరులున్న వ్యక్తి? గిరిజనేతరుడు రావడానికి లేదు అంటున్నారు. ఇది గిరిజనులను ఏ విధంగా ఉద్ధరిస్తుంది? గిరిజనులను గిరిజనేతరులను ఏ విధంగా కలుపుకుంటారు? అక్కడ చాయిస్ కూడలేదు. మాటికి 50-51 మంది ఉంటే అని పెట్టినా అర్థం ఉంది, 25 శాతం ఉన్న గిరిజనులు తప్ప మరెవ్వరు ఉండడానికి లేదంటే ఇదో ఐదు సంవత్సరాలలో అవడం కూడా కాదు— ఏమి ప్రయోజనం? మరల సవరణ తెచ్చుకుంటామంటే అది వేరు విషయము. ఏదాది లోపలేచేస్తే చేయవచ్చును. అది వేరు. మా సవరణ ప్రకారం ఏమిటంటే—25 శాతం గిరిజనులున్న చోట ముగ్గురిలో అదనంగా గిరిజనుడికి వస్తుంది. అంటే 40 మాసాలు హరిజనుడు, గిరిజనుడు చేతిలో ఉంటుంది. 20 మాసాలు మాత్రమే గిరిజనేతరుడు ఉంటాడు. హరిజన, గిరిజన సభ్యులను నేను కోరేది ఏమిటంటే—ఆవేశానికి లోనుకాకుండా ఎది మేలుగా ఉంటుందో ఆలోచించండి. హరిజనుడో గిరిజనుడో సర్పంచ్ గా ఉంటే వారికి మంచిది అనుకుంటే — అది నిజమో, కాదో నేను చర్చించదలచలేదు మాటికి మారు గ్రామాలకు హరిజన సర్పంచ్ రావాలంటే బిల్లులో ఉన్న పొివిజను ప్రకారం 30 సంవత్సరాలు వదులుంది, అందువల్ల 30 సంవత్సరాలు ఆగండి అని చెప్పడం మంచిదా? లేక, మా సవరణ ప్రకారం, ఇతరులతో కలిస్తే, ఐదు సంవత్సరాలలో 20 మాసాలు పొి గ్రామాలలోను వస్తుందంటే ఈ వద్దతి మంచిదా? మేము చెప్పేది రికార్డులోనికి పోవలసి వుంటుంది. హరిజనుల వద్దకు మేము కూడా వెళ్ళి మేము ఈ విధంగా చెబితే మీ నాయకులు 30 సంవత్సరాలు ఆగడానికి అంగీకరించాలని చెప్పకోవలసి ఉంటుంది ఐదు సంవత్సరాలలో 20 మాసాలు పూర్తి అధికారాలతోను, మిగతా భాగం ఇతరులతో కలిసి, భూస్వాములు పెత్తన దారులు తమ అధికారం చెలాయించకుండా చేసే అవకాశం వదులుకున్నారని చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఇది చాలా ముఖ్యమైన సవరణ. ప్రభుత్వ పక్షంవారు మా సవరణకు వోటు చేసినా చేయకపోయినా, మీరైతే మా సవరణను అంగీకరించండి అని ప్రతిపక్షాలను కోరుతున్నాము. తటస్థంగానైతే నా కనీసం ఉండాలని కోరుతూ జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. నా సవరణను అంగీకరించాలని అందరినీ, ముఖ్యంగా హరిజన శాసన సభ్యులను, కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—The question is :

“In sub-section (1) of Clause 7 for the words “there shall be a Sarpanch for every gram panchayat from among themselves” substitute the following:—

“There shall be an executive of 3 for every gram Panchayat, one of whom will function as Sarpanch, in rotation. each for 1/3 of the term of the Panchayat. The Sarpanch Shall act on the basis of unanimity with (in concurrence with) other two members, elected by all the members of the Panchayat concerned from among themselves. One of the Executive Members shall be either from Scheduled Castes or Scheduled Tribes in non-scheduled areas and in Scheduled areas if the population of Scheduled Tribes in the concerned village is not less than 25% of the population in such village there shall be two members belonging to Scheduled Tribes ”

Sri P. Sundarayya pressed for division.

6-30 p.m. The House divided thus :—A.yes—8

Noes—73

Neutrals—9.

The amendment was lost.

Sri P. Sundarayya:— Sir, I beg to move the following amendment to my Amendment No. 3.

“delete the words, ‘or the Executive Members of a Panchayat’.

Mr Speaker:— Amendment moved.

(Pause)

The question is: “Delete the words, “or the Executive Members of a Panchayat” in Amendment No. 3,

The Amendment was adopted and Amendment No. 3 was amended.

Sri P. Sundarayya:— Sir, I beg to move the following amendment, as amended.

Amendment No. 3. In clause 7 after sub-section (1) add the following new sub-section (1).

(a) For the purpose of electing members to Gram Panchayat, the whole of such Gram Panchayat shall be constituted as one Constituency.

(b) All the voters in the said Gram Panchayat shall elect the required number of members as fixed under section 7 & 9 of the Principal Act as per clause 7 para (a) above, casting their vote to one or other individual candidate, or to the list of candidates submitted

by political party or by an association of individuals who have joined together and submitted a list of candidates, for the elections to the Panchayat.

(c) The political parties or associations shall submit their list of candidates, in the order of priority, and the number of candidates in their list shall be declared elected, as per the proportion of the valid votes each parties or associations list gets to the total valid votes polled, in the order of the priority given in the list.

(d) Any individual candidate, if he gets votes not less than the quota of votes per seat (per candidate) to be elected, shall be declared as elected. The quota of votes per candidate is the total valid votes polled divided by the number of seats to be filled up.

Mr. Speaker:— Amendment, as amended moved.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—అధ్యక్షా, ఇది వలెమెండుమెంటును మూవ్ చేస్తున్నాను. ఇది పంచాయతీ మెంబర్లను ఎన్నుకొనేదానికి ఉద్దేశించినది ఎన్నికలు ఏ పద్ధతిలో వుండాలనేది. వార్డులను డివైడ్ చేసి ఒక్కొక్క వార్డులో ఒక్కొక్క సభ్యుని మెజారిటీ ఓటుతో ఎన్నుకొనే పద్ధతి యిప్పుడు అమలులో ఉంది. ఆ పద్ధతి మార్చి దామాషా ఓటింగ్ పద్ధతి పెట్టాలని అంటున్నాను ఈ దామాషా పద్ధతిని శాసనసభలకు, పార్లమెంటుకు కూడా పెట్టాలని వాదన వుంది. ఇది పార్లమెంటు చేయవలసిన పని అనుకోండి. ఇప్పుడున్న పద్ధతిలో 30 శాతము ఓట్లు సంపాదించినవారు కూడా 80 శాతము సీట్లు గెలిచే అవకాశము రేపేరుతున్నది. ఈ దామాషా ఎన్నిక విధానం పశ్చిమ జర్మనీలో వుంది. ఉమ్మడి కాంగ్రెసు పార్టీ వున్న రోజులలోనే పార్లమెంటు కమిటీ ఓటి దీన్ని గురించి ఆలోచన చేయాలనే సూచన కూడా చేయడం జరిగింది. జయప్రకాశ్ నారాయణ గారు కూడా ఈ దామాషా ఓటింగ్ సిస్టమ్ మంచిది అన్నారు. పెట్టుబడిదారీ దేశమైన పశ్చిమ జర్మనీ కూడా ఈ పద్ధతిని అవలంబిస్తున్నది. ఇంగ్లండు, అమెరికాలు తప్ప మిగతా పాశ్చాత్య ప్రజాతంత్ర దేశాలు ఏదో రకమైన దామాషా ఓటింగ్ పద్ధతిని అనుసరిస్తున్నారు. ఇక్కడ 500 మంది జనాభాకు ఒక పంచాయతీ చేస్తారా, 500 మందికి ఒక పంచాయతీ చేస్తారా అనేది కాదు. పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థలు కాని, మునిసిపాలిటీల విషయములో కాని చూసినపుడు ఎవరు అధికారములో వుంటే వారికి అనుకూలముగా వుండే పద్ధతిలో నియోజకవర్గాలను ఏర్పాటు చేసుకొనే అవకాశం వుంటున్నది. దానిపైనే కోర్టుకు పోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. నియోజక వర్గాలను తారుమారు చేయకుండా ఒకే నియోజకవర్గముగా తీసుకుని మే బిల్లను ఎన్నుకుంటే సరిపోతుంది. వార్డుల పద్ధతి కాకుండా నియోజకవర్గ పద్ధతి ప్రకారం చెప్పే మంచిది. ఎంత మందిని ఎన్నుకోవలసి వుంటుందో అన్న దామాషా పద్ధతిని ఎన్నుకోవచ్చు. ఒక వ్యక్తికి ఓటు చేయవచ్చు. ఒక పార్టీకి ఓటు చేయవచ్చు. ఆ పార్టీ యిచ్చే లిస్టులో 3 మంది మెంబర్లను ఎన్నుకోవలసి వుంటే వారికి వచ్చిన దామాషా

6-40 p.m.

ప్రకారం ఎలక్ట్ అవుతారు. ఒంటిగా నిలబడితే 1000 ఓట్లు వున్నాయి అనుకోండి, మొత్తము మెంబర్లు చేత భాగిస్తే 110 ఓట్లు రావలసివుంటుందనుకోండి. అట్లా 110 ఓట్లు వస్తే అతడు ఎన్నికయికట్లు అవుతుంది. పెద్ద పంచాయతీలు అయితే చిన్న గ్రామాల మీద పెత్తనం చలాయిస్తున్నారని 800 మంది జనాభాకు ఒక పంచాయతీ అని పెట్టుకున్నాం. దానిలో 200 ఓట్లు వున్నాయనుకోండి. 5 మంది మెంబర్లు ఎన్నిక కావలసి వుంటుందనుకోండి. ఒక్కొక్కరికి 40 మంది ఓటర్లు ఎలాట్ అవుతారు. అందరూ పోల్ చేసినా 21 ఓట్లు వస్తే ఎన్నికయినట్లు లెక్క. వార్డు సిస్టమ్ ప్రకారం చేస్తే ప్రజాతంత్ర విధానమును అభివృద్ధి చేయదు. అందువల్ల నియోజకవర్గమునంతా ఒకటి చేసి దామాషా పద్ధతిని పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను. దీనికి గవర్నమెంటు ఎట్లాగూ అంగీకరించదు. అసలు దామాషా పద్ధతి అన్నింటికన్న మంచిది. అది కాకపోతే రెండవ పద్ధతి నియోజకవర్గమంతా ఒకటిగా చేసి కుములేటివ్ ఓటింగ్ పెట్టండి. దానికి 4 వ సవరణ వుంది. ఎంతమంది మెంబర్లును ఓటర్లు ఎన్నుకోవలసి వుంటే ఆ ఓటరుకు అన్ని ఓట్లు వుంటాయి. 5 మందిని ఎన్నుకోవలసివుంటే 5 ఓట్లు వుంటాయి. ఆ ఓటరు 5 ఓట్లు ఒక్కరికే ఇచ్చుకోవచ్చు. ఒకరికి 3, ఇంకొకరికి రెండు ఓట్లు ఇచ్చుకోవచ్చు. దీనివల్ల మైనారిటీ కుటుంబాల నుంచి ఎవరైనా కంప్లెట్ చేసినపుడు వారి కుటుంబంలో వున్న ఓటర్లు అంతా వానికి ఓటు చేస్తే అతడు రావడానికి వీలు అవుతుంది. అది అయినా అంగీకరించండి. అది అంగీకరించకపోతే 5 సవరణ ఉంది. గ్రామాన్ని నియోజకవర్గంగా పెట్టి డిస్ట్రిబ్యూటివ్ ఓటింగు సిస్టం పెట్టండి. అయిదిగూనిఎక్కువ కోవలసి వుంటే ఒక్కొక్కరికి 5 ఓట్లు వుంటాయి. ఒక్కొక్క అభ్యర్థికి ఒక్కొక్క ఓటు వేయాలి. ఏ అభ్యర్థికి అందరికన్నా ఎక్కువ వస్తాయో అతను మొదటివాడు, అట్లా రెండవవాడినుండి అయిదవ వాడివరకు ఎన్నుకోవడానికి వుంటుంది పెద్ద నియోజక వర్గముగా ఉంటుంది గాబట్టి కొంత మైనారిటీకి అవకాశం వస్తుంది అనే దృష్టితో మూడు సవరణలు పెట్టాము. వార్డు తగాదా పెట్టకండి. వర్గభూత్వానికి సదుద్దేశమున్నా కింది ఉద్యోగులు అనుకున్నట్లు చేయరు. అందుకని వార్డు తగాదా లేకండా మొత్తంమీద ఒక నియోజక వర్గము పెట్టాలి. దామాషా ఓటింగు, కుమిలేటింగ్ ఓటింగు డిస్ట్రిబ్యూటివ్ ఓటింగు. యీ మూడింటిలో ఏదైనా ఒకటి అంగీకరించి వార్డుకు ఒక నిటా అనేది మానివేయండి. మూడింటిలో దామాషా అనేది ఉత్తమమైనటువంటిది. మూడింటిని మాన్ చేస్తున్నాము.

Mr. Speaker:— The question is:

In clause 7 after sub-section (1) add the following as new sub-section. (2)

“(a) For the purpose of electing members to Gram Panchayat, the whole of such Gram Panchayat shall be constituted as one Constituency.

(b) All the voters in the said Gram Panchayat shall elect the required number of members as fixed under section 7 & 9 of the principal Act casting their vote to one or other individual candidate, or to the list of candidates submitted by political party or by an association of individuals who have joined together and submitted a list of candidates, for the elections to the Panchayat.

(c) The political parties or associations shall submit their list of candidates, in the order of priority, and the number of candidates in their list shall be declared elected, as per the proportion of the valid votes each party or associations list gets to the total valid votes polled, in the order of the priority given in the list.

(d) Any individual candidate, if he gets votes not less than the quota of votes per seat per candidate to be elected, shall be declared as elected. The quota of votes per candidate in the total valid votes polled divided by the number of seats to be filled up,,.

The amendment was negatived.

Sri P. Sundaraiah :—Sir, I beg to move:

“In clause 7 add the following as new sub—section (3).

“(a) For the purpose of electing members of Executive Members of Gram Panchayat, the whole of such Gram Panchayat shall be constituted as one constituency.

(b) All the voters in the said Gram Panchayat shall elect the required number of members as fixed under section 7 and 9 of the Principal Act, or Executive members of a Panchayat by cumulative voting (that is) each voter having as many votes as the candidates to be elected and each voter, can cast all his votes in favour of one candidate or distribute his votes in any numbers, to one or more as the candidates”

Mr. Speaker ;—Amendment moved.

Sri P. Sundaraiah :—Sir, I beg to move :—

“In clause 7 add the following as new sub-section (4).

“(a) For the purpose of electing members to a Gram Panchayat, the whole of such Gram Panchayat shall be constituted as one constituency.

(b) All the voters in the said Gram Panchayat shall elect the required number of members as fixed under section 7 and 9 of the Principal Act, and the Executive members of the Panchayat by single

distribute vote, (that is) each voter having as many votes as the candidates to be elected, but he gives one vote only to one candidate and the total votes he can cast or mark on his ballot paper, shall not exceed the total votes he can cast”.

Mr. Speaker :—Amendment moved.

Sri P. Sundaraiah :—Sir, I beg to move :

“In Clause 7 add the following as new sub-section (5).

“For the purpose of elections to a Panchayat or panchayat Raj Institutions, for a political party recognised by the Election Commission as state party or as All India National Party, their candidates shall be allotted their election symbols. Any association may be allotted a common symbol for these elections for the candidates it sponsors, by the competent authority”.

Mr. Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ. పి. సుందరయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ సవరణలను వెదుతున్నాను. ఇవి అధికార పార్టీ చేసినటువంటి నిర్ణయాలకు వ్యతిరేకమైనటువంటిది కాదు. ఇది వరకు ప్రతిపక్షాలతో కూర్చున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు యిది సాధ్యం అవుతుందన్నారు. సవరణ యీ విధంగా వుంది. For the purpose of elections to a Panchayat or Panchayat Raj Institutions, for a political party recognised by the Election Commission as state party or as All India National Party, their candidates shall be allotted their election symbols. Any association may be allotted a common symbol for these elections for the candidates sponsors, be the competent authority”. 74లో ఏమి సవరణ వచ్చిందో 84లో ఏమి సవరణ వచ్చిందో చెప్పతను. 5లో అనుభవం వుంది. రాజకీయ పార్టీలవారు వారి సింబల్స్ తో పోటీ చేయడానికి వీలు లేదని అనాటి ప్రభుత్వం చేసింది. ఇది మంచిది కాదు రాజకీయ పార్టీలకు అవకాశం యివ్వాలని మేము వాదిస్తే మంత్రివర్గం ఒప్పుకోలేదు. స్థానిక సంస్థలలో రాజకీయాలు ప్రవేశపెట్టవద్దని అన్నారు. ఐతే అనాడు వాదించింది యీనాడు వాదించేది భవిష్యత్తులో వాదించబోయేది. రాజకీయాలు లేకుండా ఏ మనిషి వుండదు. చుట్టూ రాజకీయాలు వుంటే-మంత్రివర్గము రాజకీయాలకు చెంది, సమితులు రాజకీయాలకు చెంది, దేశమంతా రాజకీయానికి చెంది వుంటే, ఏ పార్టీ అయినా కానీయండి-రాజకీయాలకు అతీతమైన శక్తి గలిగిన మనుష్యులు వున్నారనుకుంటే అర్థం లేదు. అందుకని రాజకీయపార్టీల వారు సింబల్స్ పైన కంట్రెస్ట్ చేయడానికి అవకాశం యివ్వాలి. ఇదివరకు రాజకీయ పార్టీల జోక్యం లేదనుకున్న అశోక్ మెహతావారి కమిటీ రాజకీయ సింబల్స్ తో పోటీ చేయడానికి అవకాశం యివ్వాలన్నారు. అంతేగాకుండా ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్ష నాయకులతో, వారి మంత్రివర్గ సభ్యులతో కూర్చుని చర్చించినప్పుడు యీ సమస్య

తెస్తే, తప్పకుండా రాజకీయ పార్టీల సెలక్షన్ కు ఎందకు అవకాశం యివ్వ కూడదని అడిగితే అక్కడ వున్నటువంటి ఆఫీసర్సు 30, 40 వేల పంచాయతీలకు ఎన్నికలు చేయాలి, సింబల్స్ అచ్చు వేయాలంటే టైప్, అందుకని ఫీ సింబల్స్ పెట్టి ఏవో యిస్తున్నామన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు అంగీకరించింది ఏమంటే ఫీ సింబల్స్ తో పాటు క్లయిస్ట్ర పాలిటిక్స్ పార్టీస్ సింబల్స్ ను కూడ ప్రింటు చేయవచ్చును, అభ్యర్థులు వుంటే యివ్వవచ్చును అని తప్పకుండా అవకాశ మిస్తా మన్నారు. ఇంతవరకు నిరాకరిస్తూ వచ్చారు. గ్రామములో అయిదుగురు అభ్యర్థులు వుంటే అయిదు సింబల్స్ యిస్తే ప్రచారము చేసుకోలేకుండా పోతున్నది. ఓటర్లను కన్ ఫ్యూజ్ చేయకుండా సరైన అభిప్రాయము తెలుసుకోడానికి కామన్ సింబల్ కావాలని కోరినప్పుడు ఆ సింబల్ యివ్వడానికి అవకాశం వుండాలి. దానికొరకు యీ సవరణ పెట్టాను. ముఖ్యమంత్రిగారు అంగీకరించారు గొబ్బట్టి అభ్యంతరం వుండకూడదు. మీ పార్టీ నాయకులు—నందరి ముఖ్యమంత్రి—గొచ్చిన హామీని అమలు పరచండి. సంప్రదించాలంటే వారు యిప్పుడు లేదనుకుంటే దీనిని రేపటి వుదయానికి వాయిదా వేసినా అభ్యంతరం లేదు. కాని దీనిని ప్రోసివేయకూడదు. అంగీకరిస్తే ఫర్వాలేదు. అందుచేత దీనిని ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—కాదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినదానిని కాదంటే ఎట్లా?

Mr. Speaker:—The question is:

In clause 7 add the following as new sub-section (3).

“(a) For the purpose of electing members or Executive members of Gram Panchayat, the whole of such Gram Panchayat shall be constituted as one constituency.

(b) All the voters in the said Gram Panchayat shall elect the required number of members as fixed under section 7 and 9 of the principal Act, or Executive members of a Panchayat by cumulative voting (that is) each voter having as many votes as the candidates to be elected and each voter, can cast all his votes in favour of one candidates or distribute his votes in any numbers, to one or more of the candidates”.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker:—The question is:

In Clause 7 add the following as new sub-section (4).

(a) For the purpose of electing members to a Gram Panchayat, the whole of such Gram Panchayat shall be constituted as one constituency.

(b) All the voters in the said Gram Panchayat shall elect the required number of members of fixed under section 7 and 9 of the

Principal Act, and the Executive members of the Panchayat by single distribute vote, (that is) each voter having as many votes as the candidates to be elected, but he can give one vote only to one candidate and the total votes he can cast or mark on his ballot paper, shall not exceed the total votes he can cast”.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker:—The question is :

In clause 7 add the following as new sub-section (5).

“For the purpose of elections to a Panchayat or Panchayat Raj Institutions, for a political party recognized by the Election Commission as State Party or as All India National Party, their candidates shall be allotted their election symbols. Any association may be allotted a common symbol for these elections for the candidates its sponsors, by the Competent authority”.

Sri P. Sundarayya pressed for division.

The House divided thus.

Ayes - 9; Noes - 71; Neutrals : 4.

The amendment was lost.

Sri P. Sundariah :—Sir, I beg to move.

In clause 7 for the first proviso substitute the following :

“A person may contest as a member or as Sarpanch but if he gets elected to both the posts, he retains the Sarpanch post and loses the membership post...”

Mr. Speaker : —Amendment moved.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—ప్రభుత్వం అమెండుమెంట్లు వుంది, ఫస్ట్ పాయింట్ ప్రభుత్వం విత్ డ్రా చేసుకుంటుందనిగదా. అది వుంటే యిది సూపర్ ఫ్లస్.

In clause 7 for the first proviso substitute the following:

A person may contest as a member or as Sarpanch but if he gets elected to both the posts; he retains the Sarpanch post and loses the membership post...

మిస్టరు స్పీకరు :— వారిది క్వారీ అవుతుంది, మీ అమెండుమెంట్లు పెడుదాము.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—వారిది క్వారీ అయితే సంతోషమే. నా అమెండుమెంట్లను ఒడించిన తరువాత అటోమెటిక్ గా అది బిల్ అవుతుంది. మా సవరణ పెట్టడం లేదు. ప్రభుత్వ సవరణ పాయింట్ వదిలి వేయమనేది ఆమోదిస్తాము.

మేము పెట్టిన దానిని వ్యతిరేకించడానికి మీరు కూర్చున్నప్పుడు మాది ప్రవేశపెడితే దీస్తారు. తరువాత ఆటోమెటిక్ గా మీది డిబార్ అవుతుంది. మీ సవరణ పెట్టండి.

మిస్టరు స్పీకరు:—మీరు సవరణ విత్ డౌ చేసుకుంటే అది వస్తుంది. సరి పోతుంది.

శ్రీ యం. ఓంకార్:—దాని అర్థం అదే.

మిస్టరు స్పీకరు:—మీరు విత్ డౌ చేసుకుంటే అది వస్తుంది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—మంత్రిగారు విత్ డౌ చేసుకుంటే ?
(నవ్వులు)

Sri P. Sundarayya— Sir, I beg to move :

“that leave be granted to withdraw the following amendment;

“In clause 7 for the first proviso substitute the following:—

“A person may contest as a member or as Sarpanch but if he gets elected to both the posts. he retains the Sarpanch post and loses the membership post..”

Mr. Speaker : —The question is :

that leave be granted to withdraw the following amendment :

“In clause 7 for the first proviso substitute the following:—

“A person may contest as a member or as Sarpanch but if he gets elected to both the posts, he retains the Sarpanch post and loses the membership post”...

The motion was adopted and the amendment was, by leave of the House withdrawn.

Sri P. Sundraiah :—Sir, I beg to move :

In clause 7 in the second proviso for the words “then unless shall become vacant” substitute the following:—

“He shall hold the highest office and other offices become vacant”,

Mr. Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—ఆటోమెటిక్ గా నానానికి 15 రోజుల పైము చాలక పోతే ఒక నెల రోజులు పైము ఇస్తామని అన్నారు. వారం రోజులు కూడా

6-50 p.m

అవసరం లేదు. వారి ఛాయిస్ కోసం 15 రోజులు పెట్టారు. నాకు దానికేమో అభ్యంతరం లేదు. అది ఏదయినా జబ్బు చేసి, మనస్థిమితం లేకుండా, ఏదో కారణంచేత ఇది అని తేల్చుకోలేకపోతే అన్ని స్థానాలు పోతాయని చెప్పేకన్నా ఒక పోస్ట్ ఉంటుంది, అది హయస్టు పోస్టు అని పెట్టాలని మా సవరణ. ఈ రోజున పార్లమెంటు సభ్యుడు గా ఎన్నుకున్న వ్యక్తి తాను ఛాయిస్ కనుక ఎక్స్‌క్లెక్ చేయకపోతే అతనికి పార్లమెంటు సభ్యత్వం ఉంటుందా లేకపోతే పార్లమెంటు సభ్యత్వము పోయి లెజిస్లేటివ్ సభ్యత్వం ఉంటుందా—అది నాకు సరిగా లేదు. మీ స్టాఫ్ కాని మంత్రులు గాని ఎన్-లై టెన్ చేస్తే పార్లమెంటు సభ్యత్వం ఉంటుంది లెజిస్లేటివ్ సభ్యత్వం పోతుందని క్లియర్ గా అంటే అది ఇన్ వాలిడ్. ఒక సభ్యుడు పార్లమెంటుకు ఎన్నుకోబడితే ఛాయిస్ ఉంది. నాకు పార్లమెంటు సభ్యత్వం వద్దు, నేను అసెంబ్లీలోనే ఉంటాను అని చెప్పవచ్చు. నేను ఆ రకంగా ఒకసారి చేసాను. 1955 లో రాజ్యసభ సభ్యుడిగా ఉన్నప్పుడు ఆంధ్ర శాసన సభకు ఎన్నికలు జరిగితే నేను పోటీచేసి గెలిచాను అప్పుడు నేను రాజ్యసభ సభ్యత్వానికి రాజీనామా చేసి ఇక్కడ ఉన్నాను. అప్పుడు నాకు తెలిసిన సాంప్రదాయం. ఈ లోపల ఏమైనా మార్పు జరిగిందేమో నాకు తెలియదు. నేను ఇక్కడ సగ్మంచ్ గా ఉండి రాజ్యసభకు, పార్లమెంటుకు ఎన్నుకోబడితే—రెండు పోస్టులూ పోతాయని చెబితే అది ఇన్ వాలిడ్. అది అమలులోకి రాదు. ఆ చట్టానికి మనం వ్యతిరేకం చేయడం అర్థం లేనిదే. హయస్టు పోస్టు ఉంటుంది, మిగిలినది పోతుంది అని పెట్టాలి. హయస్టు పోస్టు అని డెఫినిషన్ చేయడం కష్టం అంటున్నారు. అది మీ లా డిపార్టుమెంటుకు మించిన పాకాదు హయస్టు పోస్టు అని ఈ క్లౌజ్ యాడ్ చేయవచ్చు.

Member of the Parliament, Member of the Legislature, Zilla Parishad, Sarpanch and Samithi President . . . అని క్లియరుగా డిఫైన్ చేయవచ్చు. Who shall hold the highest office అని చెప్పవచ్చు. Highest office which can be defined in the rules. అది చేసినా చేయవచ్చు. Highest office which can be defined in the rules.... అది మంత్రులు ఎందుకు అంగీకరించడం లేదు. మన శాసన సభకు ఇవ్వవలసిన గౌరవం ఇవ్వండి. సర్పంచిగా ఉండి చేసుకోలేను అంటే అది మన సాంప్రదాయం కాదు ఆలోచించండి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ఒక చట్టం ప్రకారం పార్లమెంటు సభ్యుడు ఎన్నికైతే మన చట్టం ప్రకారం పార్లమెంటు సభ్యత్వం రద్దు అవుతుందా? ఈ చట్టం దానిని రద్దు చేయగలుగుతుందా? దీనికి అంతా సత్తా ఉందా? అది క్లారిఫై చేయండి.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—నేను ఇంతకుముందే క్లియర్ చేసాను. మా ప్రభుత్వం నుంచి నిర్బంధన ఏమీ పెట్టకూడదని, ఆయనకు ఫ్రీడం ఇచ్చి ఏది ఆయనకు కావాలంటే అది ఉంచుకోవట్లు చేయాలనేది ఉద్దేశం. ఆయన డిస్క్రిషను గ్యూజ్ చేసుకోవచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మనం యాక్టు పాస్ చేస్తే పార్లమెంటు సభ్యత్వం పోతుందా ?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—మనది స్టేట్ యాక్టు. దానికి దీనికి సంబంధం ఏమీ లేదు.

శ్రీ పి. సు.దరయ్య :—పాయింట్ ఆఫ్ అర్డరు సర్. ఒక సర్పంచిగా ఎన్నుకొనబడిన అతను పార్లమెంటుకు కూడా ఎన్నుకొనబడితే 15 రోజుల లోపల అతను ఏది ఉంచుకోవాలనుకున్నాడో అది ఉంచుకొనడానికి తనకు హక్కు ఉంది. అలాంటి నిర్బంధం లేదు, ప్రభుత్వం యొక్క ఉద్దేశం చాలా సదుద్దేశం. దానిని అంగీకరిస్తున్నాము. కాని ఎల్లాగో, ఏ పొరపాటుచేతనో ఇదమిద్దంగా తేల్చుకోలేకపోతే అన్ని సభ్యత్వాలు కోల్పోతాడని మీ సవరణ ఉంది. అన్ని సభ్యత్వాలు కోల్పోతాడని చెప్పడం రాజ్యాంగ చట్టానికి వ్యతిరేకం. అందుచేత రాజ్యాంగానికి భిన్నమైనటువంటి క్లాజ్ మంత్రివర్గం చేస్తే మా శాసన సభకు ఉన్న హక్కును గురించి మేము మిమ్ములను అడగవలసి ఉంది. ఇది అన్ కాన్స్టిట్యూషనల్. అది మార్చి తెచ్చేవంతు విత్ హెల్త్ అయినా చేయండి. వారు అడ్వకేటు జనరల్ ను కన్సల్ చేసుకుంటారు. కాబట్టి దీనిమీద మీరు రూలింగ్ ఇవ్వండి. అది అన్ కాన్స్టిట్యూషనల్ అంటే అసలు చిక్కు లేకుండా పోతుంది.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—ఆ పాయింట్ ఆఫ్ అర్డరును బలపరుస్తూ తమ దృష్టికి ఒక విషయం తీసుకొని వస్తాను. సెంట్రల్ యాక్టు, స్టేట్ యాక్టు —ఈ రెండూ ఉన్నప్పుడు సెంట్రల్ యాక్టు స్టేట్ యాక్టుపైన ప్రెవెయిల్ అవుతుంది. అని స్పష్టంగా ఉన్నప్పుడు పిపుల్స్ రిప్రజంటేటివ్ యాక్టు క్రింద ఎన్నికైన పార్లమెంటు సభ్యుడు శాసన సభ చేత చేయబడ్డ యాక్టుచేత ఆ పదవిని ఎలాగ కోల్పోతాడు ? కాబట్టి ఇది అన్ కాన్స్టిట్యూషనల్, అల్ట్రా వైరిస్ కాన్స్టిట్యూషన్. కాబట్టి ఆ ప్రావిజనును విత్ డ్రా చేసుకొనడం మంచిది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఈ సెకండు ప్రావిజోలో చెప్పారు. మేము ఎమ్. ఎల్. ఏ. లు, ఎమ్. పి. ల గురించి ఇందులో పెట్టలేదు, ఏమైనా సమితి ప్రెసిడెంటు, జిల్లా పరిషత్ అధ్యక్షులవరకే దీనిని పరిమితం చేస్తున్నాము అని చెప్పవచ్చు. మంత్రిగారు తన సమాధానం సందర్భంలో ఎమ్. పి. కి కాని, ఎమ్. ఎల్. ఎ. కు గాని గ్రామ సర్పంచిగానో, మెంబర్ గానో నిలబడడానికి అడ్డంకులు లేవు, స్వేచ్ఛ ఉందని అన్నారు. అది కాన్స్టిట్యూషనల్ గా ఉంది. ఈ యాక్టు గ్రామ పంచాయతీ యాక్టు, అన్నింటికన్నా చిన్న యాక్టు. సమితులు, జిల్లా పరిషత్ ల యాక్టు వేరే ఉంది. ఒక యాక్టు ఇంకొక యాక్టును నెగటివ్ చేయడమనేది స్టేట్ యాక్టులో అయినా సాధ్యమా ? ఎమ్. ఎల్. ఎ. నీటుకు కాని, ఎమ్. పి. నీటుకు కాని పిపుల్స్ రిప్రజంటేటివ్ యాక్టు ప్రకారం జరిగే ఎలక్షన్లు. అది సెంట్రల్ యాక్టు. అటువంటిప్పుడు ఇంత యాంబిగ్యుయటీగా, ఇంత కాన్ఫ్రంట్ రీగా ఉన్నటువంటి ఈ ఆంశం మీద

ప్రతిష్ఠకు ఎందుకు పోతారు? దీనిని ఉపసంహరించుకోండి. ఇప్పుడు మేము చెప్పినటువంటిది పెడితే వుచ్ ఎవర్ ది హయస్టు పోస్టు అంటే అన్నింటిని కవర్ చేస్తుంది. తరువాత ఆ రెకోనా పోతుంది.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఒక్క చిన్న క్లారిఫికేషను. మళ్ళీ మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను ‘‘A member of either House of the State Legislature or of Parliament shall be eligible to be elected as Sarpanch of the gram panchayat; but he shall cease to hold the office of Sarpanch unless, within fifteen days from the date of election to such office, he ceases to be a member of either House of the State Legislature or of Parliament by resignation or otherwise; and if a Sarpanch subsequently becomes a member of either House of the State Legislature or of Parliament, he shall cease to hold the office of Sarpanch unless, within fifteen days from the date on which he so becomes such member, he ceases to be a member of either House of the State Legislature or of Parliament’’. ఇందులో నాకు తెలిసిన మేరకు రిప్రజెంటేషన్ ఆఫ్ పీపుల్స్ ఏక్టుగాని సెంట్రల్ ఏక్టుగాని మన ఏక్టుకి ఘర్షణ ఉన్నట్లు నాకు కనబడడం లేదు. ఆ ఇబ్బంది ఏమీ లేదు. ఆయన స్వయంగా పార్లమెంటు సభ్యత్వానికి శాసన సభ సభ్యత్వానికి రాజీనామా పెట్టుకొని దాన్ని ఎప్పుడుంటే తప్ప లేకపోతే సర్పంచ్ పదవి పోతుంది అనే విధంగా ఉంది తప్ప ఈ పార్లమెంటు సభ్యత్వమో ఎసెంబ్లీ సభ్యత్వమో పోతుంది అనే అర్థములో వైరుధ్యం వచ్చినట్లుగా నేను ఏమీ అనుకోవడం లేదు.

శ్రీ భాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—ఇప్పుడు చేసినటువంటి చట్టము ఏదైనా ఒక డిస్ క్వాలిఫికేషన్ పెట్టవచ్చు. ఏ డిస్ క్వాలిఫికేషన్ పెడితే పంచాయతీ మెంబరుగా గామ పంచాయతీ మెంబరుగా ఉండకూడదు లేకపోతే ఎలక్టు అయితే ఆ మెంబర్ పీప్ పోతుంది. ఇప్పుడు చేస్తున్న చట్టములో ఆ అవకాశం ఉంది; ఆ అధికారం ఉంది. కాని అదే రీతిగా ఫీపుల్స్ రిప్రజెంటేషన్ ఏక్టు అనుసరించి ఎన్నిక అయిన మనుష్యులకు ఆ చట్టములో ఏదైనా ఒక డిస్ క్వాలిఫికేషన్ ఉండాలి దానినిబట్టి డిస్ క్వాలిఫై చేయాలి. లేక దాన్ని బట్టి అతను అందులో ఉండడానికి అవకాశం ఆరకంగా కలిగి ఉండాలి. కాని అందులో డిస్ క్వాలిఫికేషన్ లేకుండా ఆ చట్టం ప్రకారం ఎన్నిక అయిన మనిషిని ఈ చట్టము ఏ రకంగా డిస్ క్వాలిఫై చేస్తుంది? చెయ్యదు. సాధ్యం కాదు.

శ్రీ ఎం. బాగా రెడ్డి :—డిస్ క్వాలిఫికేషన్ అన లేదు. ఇందులో డిస్ క్వాలిఫికేషన్ అని లేనే లేదు. వారికి కంప్లీటుగా ఫ్రీడమ్ ఇవ్వాలి. ఈ సర్పంచ్ లకు సమితి ప్రసిడెంటులకు జిల్లా పరిషత్తు చైర్మనులకు, అని తప్ప ఆయనకు డిస్ క్వాలిఫికేషన్ పీపుల్స్ రిప్రజెంటేషన్ ఏక్టు క్రింద వస్తుంది. దీని క్రింద మాత్రం కాదు.

Sri S. Jaipal Reddy:—This provision is not violative of Constitutional provisions because a Member of Parliament or a Member of State Legislature is getting adversely affected if he does not perform that particular act within fifteen days. 1 (a) makes it very clear.

ప్రశ్న ఏమిటంటే పంచాయితీలోనే ఏది హ్యూయర్ పోస్టు అని చెప్పడంలో ఇబ్బంది ఉండదు. ఎందుకంటే జిల్లా పరిషత్తు ప్రొవైడ్ చేస్తున్న తరువాత పంచాయితీ సమితి తరువాత గ్రామ పంచాయితీ. కాబట్టి సుందరయ్య గారు పెట్టిన ఎమెండుమెంటు ఒప్పుకోవచ్చు. దీంట్లో పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు ఏమీ లేదు గాని ఎమెండుమెంటు మాత్రం తప్పకుండా ఒప్పుకోవాలి అని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri P. Sundarayya:—I am withdrawing my point of order. I am sorry..... ఎందుకంటే ఇక్కడ రాజేశ్వరరావు గారు ఎక్స్ప్లైట్లీ అదే రకంగా సూచించారనుకోండి. పార్లమెంటు సభ్యత్వానికి ఆయన రాజీనామా చేయవలసివే నో వంచ్ వదలి పోతుంది. పార్లమెంటుది పోదు. అది వేరే క్లాజ్ క్రింద కవరు అయింది. కాని ఇక్కడ జనరల్ చర్చలలో, ఇక్కడ అన్ని ఉన్నాసాలలో పోతాయి అంటే ఈ పార్లమెంటు సభ్యులు కూడా ఎన్నుకోబడే దాని కోసం అవకాశం ఉన్నప్పుడు అది కూడా ఎన్నుకోబడితే పోతుంది అని అంతకు ముందు దాంట్లో ఉన్నాయి ఈ క్రొత్తగా వచ్చిన బిల్లు కాకుండా వచ్చిన బిల్లు ఉంది మనకు బిల్లు తరువాత బిల్లు వస్తూఉంటే మేము చాలా శ్రమలో వడి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అది కాకుండా ఇక్కడ ఒక రూలింగు ఉంది. దీని మీద ఒక రూలింగు ఉంది. A question relating to the legislative competence of the Assembly which may often involve much difficulty and complexity should be summarily settled by the Chair on a point of order. In fact, the Federal Court has been established for the very purpose to deal with this question at the time and the Chair has really not the facilities or time and the material on which it comes to a satisfactory conclusion, on a point of order of this character so as to be able to hold whether the Assembly should or should not concern with a particular legislative proposal. I therefore, hold that it is not a question which should be settled by a ruling by the Chair on a point of order.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—నరే మీరు రూలింగు చదివారు. అదినరే పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ కాకుండా ఒక సబ్ స్టాన్షియల్ మోషన్ తీసుకువచ్చి ఒక బిల్లు పెడతారు. అనుకోండి—మేము కోర్టులలో చాలెంజి చేయదలచుకోలేదు అనుకొండి, పిపుల్ ముందే చాలెంజి చేయాలని మా ఉద్దేశం తప్పి కోర్టు ముందు చాలెంజి చేయాలి అనేది పార్టీ ఉద్దేశం కాదు. అది వేరే సంగతి. ఎవరైనా చాలెంజి చేయదలచుకుంటే సుప్రీమ్ కోర్టుకి—ఇప్పుడు మీరు రూలింగు ఇచ్చారు—అంటే మీరు ఏదో స్టేజీలో బిల్లు ఒకటి పెడతారు. ఇంటర్ డ్యూన్ చేస్తారు. అది ఆన్ కాన్సిటిట్యూషనల్ అని మాకు తడుతుంది. ఆ బిల్లు, లేకుంటే ఆ బిల్లులో కొన్ని క్లాజులు ఆన్ కాన్ స్టిట్యూషనల్ అని మేము రైజ్ చేయడానికి మాకు ఎసంబ్లీలో హక్కు ఉంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—హక్కు ఉంది. But the Chair is not competent to say.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—ఎవరు కాంపెటెంటు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నరే నాకు అర్థమయింది నేను చెబుతా.

7-10 p.m

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :— సుందరయ్య గారు పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ విత్ డ్రా చేసుకున్నారు మీరు మీ రూలింగు కూడా విత్ డ్రా చేసుకుంటే నవ్వులు

Mr Speaker :—I reserve my capacities to....

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—అధ్యక్షా, మనం కొంత ఆర్డం చేసుకోవాలి. ఒక బిల్లులో కొన్ని ఇంపార్టెంటు క్లాజెస్ మేము కంటుస్టు చేస్తాము అనుకోండి. అన్ కాన్ స్టిట్యూషనల్ అని మేము కంటుస్టు చేస్తాము అనుకోండి పాస్ చేసిన తరువాత సుప్రీమ్ కోర్టు తెలుసుకుంటుందిలే అని మాకు తెలిసికూడా అట్లా ఊరు కోవడమేనా లేక మెజారిటీ ఉంది వారు చేసుకుంటున్నారు అనుకోవడమా— Speaker is the custodian of law and the Parliamentary traditions. ఇప్పుడు కాన్ స్టిట్యూషనల్ బిల్లు తెస్తే—ఇప్పుడు ఇది అన్ కాన్ స్టిట్యూషనల్ కాదనుకోండి. ఎప్పుడైనా ప్రతిపక్షాలవారు ఏదైనా బిల్లుని అన్ కాన్ స్టిట్యూషనల్ అంటారు. పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు కాకుండా ఇంకో రీతిగా బిల్లు ఇంటర్ డ్యూన్ చేయనివ్వము. అప్పుడు దాని మీద మీ రూలింగు అడుగుతాము.

మిష్టర్ స్పీకర్ :—అది వచ్చినప్పుడు అప్పుడు చూసుకుందాము.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—అప్పుడు మీరు డిజార్ చేసేందుకు రూలింగు ఇవ్వవచ్చు, ఇవ్వకపోవచ్చు. అది వేరే సంగతి. దానికి ఎడ్వోకేటు జనరల్ ని పిలవాలి ఆయన ఒపీనియన్ ఇవ్వాలి, దానిమీద మీ రూలింగు ఫైనల్ గా ఇవ్వాలి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ కాకుండా.

Mr. Speaker :—So, you are withdrawing your point of order.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు జరుగుతున్న చర్చ సెకండు ప్రొవైజో మీద. గౌరవసభ్యులు కోట్ చేసినది 4 వ ప్రొవైజోలో ఉన్నటువంటి ఎక్స్ ప్లెషన్ లో, ఇక్కడ రెండింటినీ మనం విడి విడిగా చూడవలసిన అవసరం ఉంది. సరే స్టేటు లెజిస్లేచర్ మెంబర్ షిప్ గురించి పార్లమెంటు మెంబర్ షిప్ గురించి అది డింట్లో కవర్ కావడం లేదు. కాబట్టి దానిని వదలివేద్దాము. ఇందులో ఈ సెకండు ప్రొవైజోలో మెంబరు, సర్పంచ్, సమితి ప్రెసిడెంటు, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ ఈ పోస్టులు ఉన్నాయి. సమితి ప్రెసిడెంటు, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మన్ ఈ పోస్టులు వేరే ఏళ్లలో ఉన్నాయి. మెంబర్ షిప్ సర్పంచ్ షిప్ ఈ ఏళ్లలో ఉంది. అటువంటప్పుడు ఈ ఏళ్లును అది ఓవర్ రైడు చేస్తుందా? ఆ ఏళ్లును ఇది ఓవర్ రైడు చేస్తుందా? అనేటువంటి సమస్య ఇప్పటికీ అట్లాగే మిగిలింది. సెంట్రల్ ఏళ్లు కాకున్న స్టేటు ఏళ్లు రెండు ఘర డాలు వడుతున్నాయి. దేనిని ఓవర్ రైడు చేస్తుంది? ఇటువంటి క్లిష్టమైన కాన్ స్టిట్యూషనల్ సమస్యలు ఉన్నప్పుడు కనీసం మీరు ఇక్కడ ఎడ్వోకేటు జనరల్ ను అయినా పిలిపించుకొని వాళ్ళ అభిప్రాయం తెలుసుకోకుండా చేయడం బాగాలేదు. ఇప్పటికే నా దయచేసి నల్గూరిలో నగుబాట్లు పని కాకుండా దీనిని విత్ డ్రా చేసుకోవడం మంచిది.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఎడ్వోకేటు జనరల్ ఒపీనియన్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని మేము అనుకోవడంలేదు. ఇప్పు సమితి గాని. జిల్లా

ఏళ్లుగాని దానికి అనుకూలంగానే మేము చేస్తాము, గాని వ్యతిరేకంగా ఏమీ తీసుకు రాము. దీనిలో ఇది పెద్ద ఘర్షణ పడవలసిన అవసరం లేదు. మిత్రులు సుందరయ్యగారి ఎమెండుమెంట్లు ఒప్పుకునేందుకు మాకు ఏమీ ఇబ్బంది లేదు.

Mr. Speaker :--You are agreeing to the adment and the amendment is carried.

Mr. Speaker:--The question is:-

"In clause 7 in the second proviso for the words "then business... shall become vacant,, substitute the following:--
"He shall hold the highest office and other offices because vacant.

The amendment was adopted.

Sri P. Sundarayya :--Sir, I beg to move:

"In clause 7 delete the third proviso"

Mr. Speaker:-Amendment moved.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:--నేను 14 శాతం విషయంలో ఇచ్చిన దానిని విరమిస్తున్నాను. I am not pressing the amendment No 9. But I want your help. ఏజ్ ఫార్ ఏజ్ ప్రాక్టికబుల్ అని ఇంకో ఎమెండ్మెంట్ ఉంది. గోవిందరావుగారు ఇచ్చారు నా సవరణ విరమిస్తున్నాను 14 శాతం అన్నదానిని....

మిస్టర్ స్పీకర్ :--ఎమెండ్మెంట్ 9 మీరు విరమి చేశారు. కనుక ఇప్పుడు ఎమెండ్మెంట్ 10, 17 కలిపి తీసుకుందాము.

Sri P. Sundarayya:-Sir, I beg to move :

"That leave be granted to withdraw the following amendment:

"In clause delete the third proviso"

Mr. Speaker:-Motion moved. (pause)

The question is:

"That leave be granted to withdraw the following amendment:

"In clause 7 delete the third proviso. ,,

The Motion was adopted and leave was granted to withdraw the Amendment.

The Amendment was withdrawn.

AMENDMENTS 10 & 17

Sri P. Sundarayya :--Sir, I beg to move:

"In clause 7, in third proviso delete the words

"as far as practicable" occurring in the eight-line".

Sri K. Govinda Rao :--Sir, I beg to move :

"In clause 7, in the third proviso delete the words "as far as practicable" occurring in the eight line".

Mr. Speaker:-Amendments moved.

Sri P. Sundariah:-Sir I beg to move;

“In clause 7 in the fourth proviso delete the words “as far practicable” occurring in the sixth line”.

Mr. Speaker :-Amendment moved.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—అధ్యక్షా, రిజర్వేషన్ ఎలా అమలు జరపాలి అనే విషయం ఈ బిల్లో వివరిస్తున్నది. In the Bill what is stated:—“So, however that the gram panchayat in respect of which the office of Sarpanch is so reserved shall, as far as practicable, be the gram panchayat where the proportion of the population of the S. Cs. to the total population of the village is the largest”.

‘As far as practicable’. అన్న మాట ఇక్కడ పెట్టవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చిందో, మంత్రిగారు తమ మైండ్‌లో ఉన్నది ఏమిటో స్పష్టంగా తెలిపాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు దానిని పెట్టడం మూలంగా, ఏ ఉద్దేశ్యంతో అటువంటి దానిని పెట్టారో దానిని నెగ్లెట్ చేసే వద్దతిలో చేయడానికి ఒక లూప్ హోల్ గా అవకాశం యిస్తుందని మా అభిప్రాయం. ఎందుకు ఈ ‘As far as practicable’. అని పెట్టారో దాని ఉద్దేశ్యం ఏమిటో తెలియజేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—ఏజ్ ఫార్ ఏజ్ పార్సైటికబుల్ అనే మాట అవసరం. ఎందుకంటే In respect of which the office of Sarpanch is so reserved shall, as far as practicable, be the gram panchayat where the proportion of the population of the Scheduled Castes to the total population of the village is the largest”. మంత్రిగారు జనరల్ డిస్కంషన్ కు సమాధానం చెబుతూ మేము ఏ గ్రామం ఎక్కువ వర్సంటు ఉంటుందో ఆడిసెం డింగ్ ఆర్డరు నెడతాము అన్నాడు. ఈ మొదటి టరమ్ కు 14 శాతం అయి పోయిన తరువాత ఆ డిసెండింగ్ ఆర్డరు కన్ టిన్యూ చేస్తారో లేదో మాకు తెలియదు. అయితే తరువాత ఈ జనాభా ఇట్లాగే ఉంటుందని ఎవరూ చెప్పలేదు. ఎప్పటికప్పుడు ఈ శాతం మారితే రొటేషన్ ఎప్పుడూ పెట్టరు. ఏజ్ ఫార్ ఏజ్ పార్సైటికబుల్ ఇక్కడ అవసరం. దానివల్ల స్థానిక ఆఫీసర్లకు గానీ పలుకుబడిగల మంత్రులకు గానీ ఈ ఆర్డరు ప్రకారం కాకుండా ఏజ్ ఫార్ ఏజ్ పార్సైటికబుల్ అని కొన్ని ఎక్సెప్షన్లు ఉండవచ్చని అన్న మాట. మనం చూడ నటవంటి ఏదో కన్ టిన్ జన్సీ వస్తుందని ఏజ్ ఫార్ ఏజ్ పార్సైటికబుల్ అనే పదాలు ఉపయోగిస్తున్నారు. దానివల్ల చాలా ప్రమాదకరమైన ఆలోచన జరుగుతుంది. అందుచేత క్లియర్ గా, మంత్రిగారు చెప్పినట్లు, ఏజ్ ఫార్ ఏజ్ పార్సైటికబుల్ అని కాకుండా డిసెండింగ్ ఆర్డర్ అని చెబితే సరిపోతుంది గోవర్ధన్ రెడ్డిగారు ప్రతిపాదించింది, నేను ప్రతిపాదించింది ఇది. అది అంగీకరించమని కోరుతున్నాను. ఏమీ ఏమీ బిగ్గరంటి లేకుండా, రెండవది ఇన్ రొటేషన్ అని ఉంది. రొటేషన్ అన్నప్పుడు ఫర్ ది ఫస్ట్ టరమ్ ఈ ఆర్డర్ ఫస్ట్ ఎలక్షనుకు మాత్రమే వస్తుంది గానీ అవతలి

రోలేషన్ అన్నప్పుడు మిగిలిన ఆర్డర్ ప్రకారం రావలసిందే తప్ప అక్కడ మళ్ళీ లాజెస్టు అని కనుక వస్తే 5 ఏళ్ళకు జనాభా శాతం మారుతుంది. అదృష్టవశాత్తో దురదృష్టవశాత్తో మళ్ళా ఆ గ్రామాలకే లాజెస్టు అని అదే వస్తుంది. అందువల్ల మీరు జాగ్రత్తగా ఆలోచించి ఏజ్ ఫార్ ఏజ్ ప్రాక్టికబుల్ అనేది తీసివేయాలి. రోలేషన్ అని పెట్టారు కాబట్టి ఈ ఆర్డరు ఈ మొదటి టరమ్ లో 14 శాతం నిర్ణయించేందుకు ఈ లాజెస్టు అనేది చెప్పాలి తప్ప ఇది భవిష్యత్తుకు కూడా అంటే చాలా చిక్కు వస్తుంది. నా సూచన ఏమంటే ఏజ్ ఫార్ ఏజ్ ప్రాక్టికబుల్ అనేది వదిలివేయండి. రెండవది ఇన్ రోలేషన్ అన్నప్పుడు for the first term of the election., otherwise other things will be in rotation. అది కొంచెం కాంప్లికేటెడ్ గా వుంది.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి:—ఇది చాలా క్లియర్ గా వుంది. గౌరవ సభ్యులకు కొంచెం కన్ఫ్యూజన్ కలిగే అవకాశం కూడా లేదు. ఏజ్ ఫార్ ఏజ్ ప్రాక్టికబుల్ అని ఎందుకు పెట్టామంటే ఉదాహరణకు ఒక పంచాయితీ సమితిలో 50, 60 వుంటారు. ఎక్కువగా 14 శాతం చెయ్యాలంటే 10.5, 10.7 ఈ రకంగా వస్తాయి. ఎక్కువగా 14 శాతం చెయ్యలేదు అందులో 0.2 శాతం ఎక్కువ చేశారు, 0.1 శాతం తక్కువ చేశారు. అనేది వస్తుంటే ఏజ్ ఫార్ ఏజ్ ప్రాక్టికబుల్ అన్నాము. అంతేగానీ వేరే అర్థం ఏమీ లేదు. అది చాలా క్లియర్ గా వుంది.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—That can be got over. Do not have any lacuna but be specific.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—అందులో డిసెండింగ్ ఆర్డర్ లో సుందరయ్య గారు చెప్పింది హయ్యస్టు పాప్యులేషన్ ప్రకారంగా తీసుకొని 14 శాతం రిజర్వు చేస్తాము. అది 14 శాతం బదులు 14.5 కావచ్చు. అంతకని ఏజ్ ఫార్ ఏజ్ ప్రాక్టికబుల్ అన్నాము గానీ అ ద్వారా పెద్ద భేదం వచ్చేది ఏమీ లేదు. ఈ గ్రామం బదులు యింకో గ్రామం చేసేందుకు అందులో అవకాశం లేదు. అవసరం లేదు. డిసెండింగ్ ఆర్డర్ ఏదైతే ఉన్నదో హయ్యస్టు పాప్యులేషన్ చూసుకొని 14 శాతం తీసుకుంటాము. రెండవసారి అక్షవస్తే ఈ 14 శాతం ఏదైతే వచ్చిందో దాని తరువాత హయ్యస్టు హరిజన్ పాప్యులేషన్ ఏదైతే వస్తుందో అదే ఆర్డరులోపల తీసుకుంటాము.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—ఇక్కడ రెండు విషయాలు ఉన్నాయి. “as far as possible” అనలేదు “as far as practicable” అన్నారు. అప్రాక్సిమేట్ల అన్నా ఒక అర్థం ఉంటుంది. అది వేరే విషయం. ఇప్పుడు ఇక్కడ “as far as practicable” అంటే మనం అచరణలో చూస్తే ఆ పాలక వార్డానికి ఏ ఊరైనా అవసరం అయినప్పుడు రిజర్వు చేయడం లేకపోతే నాన్ రిజర్వు చేయడం జరుగుతుంది. మీ ఉద్దేశాలను నేను శంకించడం లేదు. అందులో ఉన్న అంశాలను జాగ్రత్తగా చూడండి. ఆ పదం తీసేస్తే దానికి బదులుగా వచ్చే వస్తుం లేదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—మాకు ఇప్పుడు మంత్రిగారు కొత్త సంగతి చెప్పారు. ఇంతవరకు 14 శాతం అంటున్నాము. ఒక చోట $14 \times 6 = 84$, $14 \times 5 = 70$, $14 \times 4 = 56$ వస్తుంది. 14 శాతం అంటే మన పంచాయతీలు శాశానికి సక్రమంగా ఉంటవు. ఒక చోట 72 ఉంటాయి, ఒక చోట 72 ఉంటాయి. అప్పుడు 14 శాతం క్రింద దీవైడు చేసినప్పుడు లా ప్రకారం 50 కన్నా ఎక్కువ ఉంటే 15 శాతం అవుతుంది. అప్పుడు 15 శాతం మనం అనుకోవడం లేదు కాబట్టి ఒక పంచాయతీ తగ్గించవలసి ఉంటుంది. 14 నుంచి $14 \frac{1}{2}$ దాకా ఉంటే లేక 14.4 వస్తే 14 నెగ్గెట్ చేయాలి. 14 శాతం అంటే ఫుల్ కోటా ఉండవలసి వస్తుంది. రిజర్వేషన్ 14 శాతం చొప్పున చేయాలి అన్నప్పుడు 10.5, 10.45 వస్తే కావాలనుకుంటే తీసుకొని అవసరం లేనప్పుడు ఒక గ్రామాన్ని తీసివేస్తామని మంత్రిగారు అంటున్నారు. నేను ఇది కొంచెము నగ్గుముగా చెప్పాను. 14 శాతం ప్రతి పర్యాయం కాలెక్యూలేటు చేయాలంటే కొంచెము ఎక్కువ, తక్కువ వస్తుంది. దానిని ఆధారముగా చేసుకొని ఒక గ్రామం అదనముగా కలపడం లేక తీసివేయడం జరుగుతుందని చెబుతున్నారు. ఇది చాలా ప్రమాదం. జనరల్ క్లాజులో ఉండో లేదో నాకు తెలియదు. ఎప్పుడయితే 14 శాతం అన్నప్పుడు పూర్తి గ్రామాలుగాని రాకపోతే సగానికి తక్కువ ఉన్నప్పుడు దానిని ఇగ్నోర్ చేసి తీసివేయవలసి వస్తుంది. 14 శాతం చొప్పున ఇంటిగ్రేటెడ్ గ్రామ పంచాయతీలను అంతవరకు పరిమితం చేయాలి. కొంచెము ఫ్రాక్షన్ను ఇగ్నోర్ చేయాలి అనే రకంగా క్లియర్ గా పెట్టుకొని ఎన్ని గ్రామాలు వస్తే అన్నీ చేయాలి. రెండవది “as far as practicable” అన్నప్పుడు ఇక్కడనవ స్యవస్తుంది మీరు 14 శాతంచెప్పి డిసెండింగ్ ఆర్డర్ లో పెట్టేస్తున్నారు. అప్పుడు మరల as far as practicable అక్కరలేదు. It is practicable అందుచేత “as far as practicable” అనవసరం 14 శాతం చొప్పున ఫ్రాక్షన్ను ఆర్ ఇగ్నోర్డ్ అనే రకంగా డెఫినిషన్ వచ్చేలా ఉండాలి. నేను లాయరుని కాదు. అది వచ్చేలా పెట్టాలి.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—ఈ వాక్యములు, మాటలు విషయంలో డిలిమిటేషన్ ఆక్టు 1972 లో రిజర్వేషన్ను గురించి పెట్టబడినటువంటి క్లాజు చదివి వినిపిస్తాను.

“Constituencies in which seats are reserved for the Scheduled Tribes shall as far as practicable be limited in areas where the population....” “As far as practicable” ఇందులో కూడా ఉంది.

Sri P. Sundaraiah :— “As far as practicable” అన్న దానిని తీసివేయడం మంచిరంటున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విరల్ రెడ్డి :—ఇది తీసివేస్తే అయిపోతుంది కదా :

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఆ పదములు ఇదివరకే ఉన్నాయి.

శ్రీ సిహెచ్. విరల్ రెడ్డి :—తీసివేస్తే అయిపోతుంది కదా !

The A. P. Gram Panchayat
(Third Amendment) Bill, 1978.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఇది రిడండ్ అంటారు. కన్స్ట్రక్షన్ కి దారి తీస్తుంది కాబట్టి తీసివేస్తేనే వర్సన్ పెర్సన్ అవుతుంది.

శ్రీ బి నిరంజనరావు . - ఎలక్షన్ కమిషన్ వారికి కొంత క్రయతీరియా ఉంది. ఎక్కడయితే ఎస్ సి. పాపులేషన్ ఎక్కువగా ఉంటుందో అక్కడ మనకు రిజర్వుడు సీట్లు పెస్తున్నాయి. అవి మారడంలేదు. 10 సంవత్సరముల తరువాత మరల డిలిమిటేషన్ ఆక్టు ప్రకారం మారుస్తున్నారు. ఇప్పుడు ఇక్కడ 14 శాతం పంచాయతీలో లాజ్జెట్టు పాపులేషన్ ఉన్నచోట్ల 14 శాతం వరకు చూస్తారు మరల సెకండ్ రెరమ్ పెచ్చేటప్పటికి అక్కడ ఈ 14 శాతం పాపులేషన్ ప్రశ్న ఏమి ఉంది? అక్కడికి పెచ్చేటప్పటికి అక్కడ ఉన్నటువంటివి లాజ్జెట్టు పాపులేషన్ అవదు కదా : దానికంటే లాజ్జెట్టు అపై న ఉన్నాయి కదా : సెకండ్ రెరమ్ పెచ్చేటప్పటికి మీరు ఎలా రికన్ సైల్ చేస్తారు ?

శ్రీ యం. ఓంకార్ .— ఈ డిలిమిటేషన్ ఆక్టు అన్నదానిని అడం పెట్టుకొని కలెక్టర్లు, మున్సిపల్ కమిషన్లు అక్రమాలు చేస్తున్నారు. మీరు అధికారాలు వారికి ఇవ్వవద్దు. పీపుల్స్ రిపబ్లికన్ టెటీస్ తో కమిటీలు వేసిగాని లేక పోతే వేరే ఏమిటి అయినా అప్ప చెప్పాలి. లేకపోతే వారు ఈ “As far as practicable” అనే దానిని అడ్డము పెట్టుకొని మోసాలు చేస్తున్నారు. కాబట్టి దీనిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోమని మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. జైపాల్ రెడ్డి :— మంత్రిగారి సమాధానానికి ఇక్కడ వర్డింగుకి ఏమీ పొంతనలేదు. మంత్రిగారు “as far as practicable” అనేది నెంబర్ ఆఫ్ గ్రామ పంచాయతీలు రిజర్వేషన్ విషయంలో అప్లయ్ అవుతుంది. ఏ గ్రామ పంచాయతీలు రిజర్వు చేయాలి అనే విషయంలో అప్లయ్ కాదు అంటున్నారు మీరు పరిశీలించి చూస్తే “as far as practicable” అనేది the Gram Panchayat in respect of which the office of Sarpanch is so reserved దానికి అప్లయ్ అవుతుంది తప్ప నెంబర్ ఆఫ్ గ్రామ పంచాయతీస్ టు బి రిజర్వ్ అనే విషయంలో ఈ వర్డింగు అప్లయ్ కావడంలేదు కాబట్టి వారు చెప్పిన దానిని బట్టి It is patently incorrect. It is absurd. The word “as far as practicable” only in regard to the Gram Panchayats whose office of Sarpanch has been reserved and not in regard to the number of Gram Panchayats reserved in that Samithi.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :— మంత్రిగారి దృష్టికి ముఖ్యమైన కన్స్ట్రక్షన్ తీసుకు వస్తున్నాను. ఇప్పుడు 1971 సెన్సస్ మనము ఆధారము చేసుకుంటాము. అందులో కొన్ని గ్రామాలు ఇవ్వబడ్డాయి. అందులో హరిజన జనాభా ఎక్కువ ఉన్న దాని ప్రకారం 14 శాతం గ్రామములు మనం ఎన్నుకుంటాము “as far as practicable” లేకుండా ఎన్నుకోడానికి అవకాశం ఉంది. ఈ ఎన్నికలు జరిగి మరల ఎన్నికలు జరిగే నాటికి 1981 సెన్సస్ వస్తుంది. 1961 సెన్సస్ లో మనము ఏర్పాటు చేసుకున్న ఈ స్కీము ప్రకారం 14 గ్రామాలు

మరల ఇంకొక 14 మొత్తం 28 గ్రామాలు ఇవి అలాగే ఉండకపోవచ్చు. 28వ గ్రామం 19వ గ్రామంగా రావచ్చు 10వ గ్రామం 28వ గ్రామంగా రావచ్చు. అప్పుడు వచ్చే కన్ పూజన్ కి మీరు ఇప్పుడే దృష్టిలో పెట్టుకోకపోతే అప్పుడు మరల కొత్త సమస్య తీసుకువస్తారా? లేకపోతే ఈ 14 ఏర్పాటు చేసుకొని ఇప్పుడు ఉన్న తీరుగా కొత్త సెర్వెన్ వచ్చిన తరువాత దాని ప్రకారం ఇప్పుడు చేసిన గ్రామాలు మినహాయించి (అంటే అవి మైనస్ చేసి) అందులో ఉన్న సీని యాంటీ ప్రకారం మరల చేయడమా అన్నది ఇప్పుడే అట్టలో క్లియర్ చేయకపోతే మరల అప్పుడు కన్ పూజన్ పెరిగిపోతుంది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—మంత్రిగారు యిందాక చెప్పినది సరైనది గాదు. గ్రామ పంచాయితీ ఏదైతే లార్జెస్ట్ పర్సంటేజ్ ఆఫ్ పాపులేషన్ వున్నదో, ఏ గ్రామ పంచాయితీని మనం నిర్దేశించి పెన్సిఫై చేయాలో దానిని క్వాలిఫై చేస్తూ “as far as particable” అన్నాము. అలాంటి సందర్భంలో పర్సంటేజ్ ఏది ఎక్కువ ఉన్నదో దానిని మనం తీసుకుంటున్నాము. as far as practicable అనేది completely redundant అంటే కాదు లార్జెస్ట్ పర్సంటేజ్ ఆఫ్ పాపులేషన్ ఉన్న టవంటి గ్రామాలు తీసుకోదానికి యిష్టం లేదంటే ఆ మాట చెప్పమనండి. అది వేరు విషయం. అదే వారి ఉద్దేశ్యం అయినప్పుడు దానిని నెగ్లెట్ చేసేటటువంటి పద్ధతిలో as far as particable అని పెట్టి దానిని లూచ్ హోల్ క్రింద ఉపయోగించుకొని రాజకీయంగా తమ యిష్టం అయిన గ్రామాలు తీసుకోవడానికి, లేక పోతే మానివేయడం అని దానికి ఉపయోగించుకొనే దానికి చేసే పద్ధతిలో వున్నది. వారు చెప్పినటువంటిది సరైనది కాదు ఇప్పటికైనా మార్పుకోమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. జాగారెడ్డి :—ప్రభుత్వం క్లియర్ గా వున్నది. దానిలో అనుమానాలు లేవు.

మిష్టర్ స్పీకర్ :—As far as practicable తీసివేసి చదవండి! మీకు ఏమైన ఇబ్బంది వస్తుందా?

శ్రీ ఎమ్. జాగారెడ్డి :—నష్టం వస్తుంది. కోర్టుకు పోతే మా కేసు అంతా వీక్ అయిపోతుంది. దానికి మేము ఒప్పుకోము.

శ్రీ ఎన్. కై పాల్ రెడ్డి :—As far as particable అనేది ఏ అంశాన్ని క్వాలిఫై చేస్తుంది. అది మాకు ఎక్స్ ప్లైన్ చేయండి. వారు మొదట ఉపన్యాసం చేసేటప్పుడు ఎన్ని గ్రామ పంచాయితీలు ఎక్కడ కావాలి అన్నప్పుడు ఫ్రాక్షన్ లో యిబ్బంది వస్తుంది. దానిని కవర్ చేయడానికి లిగల్ సీక్స్ గా పెట్టాము తప్ప వేరే ఉద్దేశ్యం కాదు అన్నారు. అలాంటప్పుడు as far as practicable అనేది మొట్టమొదట క్లాజ్ లో రావాలి. రెండవ దానిలో వచ్చినది. అందుకని ఆ విషయాన్ని క్లారిఫై చేయండి.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—ఇప్పుడు క్లియర్ గా వున్నది. కన్ఫ్యూజన్ లేదు. హయ్యస్ట పాప్యులేషన్ ఏ గ్రామాలలో ఉన్నాయో అవే మేము డిస్ట్రీక్ చేస్తాము. రాజేశ్వరరావు గారు అన్న పద్ధతి ప్రకారంగా డిసెండింగ్ ఆర్డరులో యిప్పుడు హరిజన పాప్యులేషన్ ఏ తీరుగా ఉన్నదో దానినిబట్టి 14 పర్సెంట్ రిజర్వేషన్.

శ్రీ ఎన్. జై పాల్ రెడ్డి :—బాగారెడ్డిగారు ఇవాళ ఉన్నారు. ఎప్పుడూ మంత్రిగా ఉండరు. వేరే మంత్రులు రావచ్చు. ఎంతోమంది మంత్రులు వస్తారు.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—రాజేశ్వరరావుగారు అన్నట్లు డిసెండింగ్ ఆర్డర్ అని పెట్టాము. హరిజన పాప్యులేషన్ 14 శాతం వదలివేసిన తరువాత మిగతా గ్రామాలు ఏవైతే ఉంటాయో వాటికి డిసెండింగ్ ఆర్డర్ గానే క్లియర్ గానే ఉన్నది. వంచాయితీ కమిటీలు సెలక్టు చేసేటందుకు 14 పర్సెంట్ ఏవైతే వస్తాయో దానిలో పర్సెంటేజ్ అటూయిటు వస్తుందేమోనని పెట్టడం జరిగింది. ఇంక వేరే డిస్ట్రీక్ట్ లేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—1971 పాప్యులేషన్ సెన్సెస్ బేసిస్ గా తీసుకుంటాము అన్నారు. మాకు ఇచ్చిన బిల్లులో క్లాజ్ 5 ఎక్స్ ప్లెషన్ 3 ఉన్నది. ప్రిస్క్రిప్టర్ యాక్ట్ సెక్షన్ 9 కు సవరణ వున్నది. తెలంగాణ ఏరియాలో షెడ్యూల్డ్ ట్రైబ్స్ వారిని కొన్ని సెక్షన్స్ అదనంగా యిందులో చేర్చాము. కాబట్టి క్రొత్తగా లెక్కలు తయారుచేయడం కోసం పెట్టారా? అటువంటప్పుడు 1971 సెన్సెస్ అనేది బేసిస్ కాదు. అని దీనివల్ల అర్థం చేసుకోవలసి వస్తుంది. అటువంటప్పుడు ప్రతి 5 ఏళ్ళకు ఒకసారి యిదేరకంగా సెన్సెస్ చేసుకుంటూ పోవడమేనా? అట్లాంటప్పుడు యిప్పుడు జరిగేదానికి ఏది బేసిస్ ?

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—వంచాయితీ ఎలక్షన్స్ కొరకు యింతకు ముందు ఆర్డినెన్సు యిస్యూ అయింది. ఇందులో కూడ చెప్పాము. క్రొత్తగా సెన్సెస్ చేయిస్తున్నాము 18 వేల గ్రామాల కొరకు.

శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు :—సెన్సెస్ తెప్పిస్తాము అన్నారు. ఓటర్స్ లిస్టులో శాతం నిర్ణయించడానికి. అది కాదు. 1971 సెన్సెస్ ఆధారం చేసుకుంటేనే స్టాట్యూటరీగా ఉంటుంది. వోటర్స్ లిస్టుమీద అధారపడి హరిజన జనాభా లెక్క తీసి క్రొత్తగా నిర్ణయించజాలరు. అది స్టాట్యూటరీ కాదు. వోటర్స్ లిస్టు మాత్రమే.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—లాస్టు ఎలక్షన్స్ లో వంచాయితీలో రిజర్వు చేసినప్పుడు వోటర్స్ లిస్టు ప్రకారం రిజర్వు చేశారు. కాని జనాభాబట్టి కాదు. ఏ వార్డులో ఎక్కువ ఉన్నారో ఆ వార్డు రిజర్వు చేశారు.

Sri S. Jaipal Reddy :—In regard to reservation of office of Sarpanch of Gram Panchayat census has to be the basis.

Mr. Speaker :—Whatever may be the basis... లాస్టు ఎలక్షన్స్ లో జరిగింది అంటే అందుకు చెబుతున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy :—Let the Minister clarify as to what will be the basis.

Sri M. Baga Reddy :—Census is the basis.

Mr. Speaker :—I am putting the amendments to vote.

The question is :

“In Clause 7, in third proviso delete the words “as far as practicable” occurring in the eighth line”.

“In Clause 7 in the fourth proviso delete the words “as far as practicable” occurring in the sixth line”.

and

“In Clause 7 in the third proviso delete the words “as far as practicable” occurring in the eighth line”.

Sri P. Sundaraiah pressed for division. The House then divided thus :

Ayes—28

Noes—46

Neutrals—Nil

The Amendments were lost.

Sri P. Sundaraiah ;—Sir, I am not moving the following amendment :

“In Clause 7 delete the fourth proviso.

(Pause)

Sir, I beg to move :

“In Clause 7 add the following at the end of the fourth proviso

“And not less than 15% of the total population of that village.”

Mr. Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—ఇప్పుడున్న ప్రొవిజన్ ఈ రకంగా ఉన్నది.

“Also the 5% of the total number of offices of the Sarpanch in the State shall be reserved belonging to Scheduled Tribes in the manner prescribed. So, however that Gram Panchayat in respect of which the office Sarpanch is reserved shall as far as practicable in Gram Panchayat were the proportion of the population of Scheduled Tribes in total population in the village is the largest.. ..”

అధ్యక్షా, ఇక్కడ నా సవరణ — 'లాండ్స్ అండ్ నాట్ లెస్ దాన్ 15 పర్సెంట్ ఆఫ్ ది టోటల్ పాపులేషన్' ఇది నేను ప్రత్యేకంగా మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. అంగీకరించడం, అంగీకరించకపోవడం యొక్క వారి బాధ్యత. రిజర్వేషన్ పెడుతున్నప్పుడు, అది న్యాయంగా కూడా కనపడవ సిన అవసర మున్నది. షెడ్యూల్డ్ పీరియాల్లో 25 పర్సెంట్ వుంటే, అక్కడ సర్పంచ్ గిరిజనుడు తప్ప యింకొకరు వుండకూడదనే పెట్టాము. ఇక్కడ, యీ క్లాజుకు సంబంధించి మాకు సైక్లోప్టియల్ చేసియిచ్చినదానిలో ఒకవిధంగా వుంది, ఇప్పుడు యిస్తున్నదానిలో యింకొక విధంగా వుంది, అది చూడండి. షెడ్యూల్డ్ కులాలకు మొత్తం ప్లేట్ లో 5 పర్సెంట్ అని వుంది. ఇళివరకు ఇచ్చినదానిలో అది వుంది. దానిని మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. షెడ్యూల్డ్ పీరియాల్లో వున్న సర్పంచ్ ను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని—మొత్తం రాష్ట్రంలో 15 వేల పంచాయతీలు వుంటే, దానిలో 5 పర్సెంట్ అంటే — దాదాపు 750 వరకు గిరిజనులకు రిజర్వు చెయ్యాలి. అవిధంగా 5 పర్సెంట్ కూడా వారు రాకపోతే అందుకు తక్కువ వుంటే, ఆ మిగిలిన నాన్ షెడ్యూల్డ్ పీరియాల్లో యివ్వాలని యిదివరకు వున్న డ్రాఫ్టులో వుంది. ఇప్పుడు అది మార్చేశారు. ఇప్పుడు మార్చేసినదానిని లెక్కలోకి తీసుకుంటారో, మొదటవున్నదానిని లెక్కలోకి తీసు కుంటారో వారు చెప్పడంలేదుకాని యిక్కడవున్నమాట ఏమిటంటే—

7-40 p. m

Provided also that five percent of the total number of offices of Sarpanch in the State shall be reserved for members belonging to the Scheduled Tribes in the manner prescribed: So, however, that the gram panchayat in respect of which the office of Sarpanch is so reserved shall, as far as practicable be the gram panchayat where the proportion of the population of the S. Ts to the total population of the village is the largest.

అంటే, గిరిజన ప్రాంతంలో వున్న గిరిజన సర్పంచ్ లు, గిరిజనేతర ప్రాంతాలలో యివ్వబోయేది మొత్తం కలిపి 5 పర్సెంట్ వుండాలని పెట్టారు. ఇందులో, గిరిజన ప్రాంతాలలో వున్నవారిని లెక్కలోకి తీసుకుంటారో, లేదో దానికి క్లారిఫికేషన్ లేదు. డ్రాఫ్టులో వున్నది, యిందులో ఒమిట్ చేశారు. రెండవది—

“...So, however that the gram panchayat in respect of which the office of Sarpanch is reserved shall, as far practicable be the gram panchayat where the proportion of the population of the Scheduled Tribes to the total population of the village is the largest. అంటే, అది నాన్ షెడ్యూల్డ్ పీరియాల్కు సంబంధించింది. ఇందులో ఒక ప్రాతి కల్ డిఫికల్టీ వుంది. ఇప్పుడు ప్రతి గ్రామంలో 10-15 పర్సెంట్ హరిజనులు, షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్ వారు వుంటారు కాబట్టి వారికి వెయిటేజ్ యివ్వాలని 14 పర్సెంటు అని అన్నారు. అది బాగానే వుంది. ఇంక, గిరిజనుల విషయం చూస్తే గిరిజన ప్రాంతాలలోని వారి జనాభాను మినహాయించి, యితర ప్రాంతాలలో చూస్తే 1, 2, 3 పర్సెంట్ వుండవచ్చు.

మీరు గిరిజనులకు యివ్వాలనే పేరుతో చాల తక్కువ మంది వారు పున్న ప్రాంతములో అక్కడ వారిని సర్పంచ్ చేయడమంటే అది ఏవిధంగా సవ్యంగా వుంటుంది? మేము కనీసం 15 పర్సెంట్ పున్నచోట అని పెట్టాము. అది ఎక్కువ అనుకుంటే 10 పర్సెంట్ అని పెట్టండి. మనం చేసేది వ్యాయంగా కూడ కనిపించవలసివుంది. ఇప్పుడు మా సభ్యుడు రాఘవరెడ్డిగారు చెబుతున్నారు. నక్కికల్ సమితి ఓరియాలో పెడ్యాల్యు ట్రైబ్స్ అన్నవారు ఒకపర్సెంట్ కూడా లేరని. ఒక్కొక్క పూరిలో-నాన్ పెడ్యాల్యు ఏరియాలో-ఒక యిల్లు వుంటే వుండవచ్చు, అందువలన దీనిని చేసేటప్పుడు-కనీసం 15 పర్సెంట్, జనాభాలో గిరిజనులువుంటే తప్పకుండా వాటికి సర్పంచ్ యివ్వాలని పెట్టండి, జనాభా లెక్కలను బట్టి యిది ఎక్కువ అవుతుందనుకుంటే పది పర్సెంట్ అని అయినా పెట్టండి. ఏ పర్సెంట్ లేకపోయినా యివ్వాలని పెడితే అది వ్యాయంగా, సవ్యంగా కనబడదు. అది వికృతంగా కనబడుతుందేమో. 15 పర్సెంట్ పున్న చోట యివ్వాలని మేము పెట్టాము. దీనిని కన్సిడర్ చేయవలసిందిగా మంత్రి గారికి మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. జైపాల్ రెడ్డి: వారి అమెండుమెంటును సపోర్ట్ చేస్తూ ఒక విషయం మనవిజేస్తాను. హరిజన సర్పంచ్ విషయంలో ప్రతి సమితిలో 14 పర్సెంట్ అని. ట్రైబల్ సర్పంచ్ విషయంలో స్టేట్ మొత్తం మీద 5 పర్సెంట్ అన్నారు. 5 పర్సెంట్ అంటే అది ఏవిధంగా పరిగణిస్తారు? స్టేట్ మొత్తం మీద అంటే, బ్లాక్ వైజ్ గానా, డిస్ట్రిక్ట్ వైజ్ గానా? యిది ఏవిధంగా పంపి తారు? దీని పోలికపదిక, క్రైటిరియా ఏమిటి? బిల్లులో స్పష్టంగా లేదు.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి: హరిజన పాపులేషన్ ప్రతి సమితిలో, జిల్లాలో వుంది కాబట్టి యిది చేశాము. ప్రతి సమితిలో ట్రైబల్ పిపుల్ వుండకపోవచ్చు కాబట్టి స్టేట్ మొత్తంమీద అన్నాం.

శ్రీ యస్. జైపాల్ రెడ్డి: అది సరే, ఈ పర్సెంటేజ్ డిస్టెండ్ చేసే అధికారం ఆర్ బిటరీగా అధికారులకు వదిలిపెట్టడం కాకుండా దీనికి ఒక వద్దతి వుంటే బాగుంటుంది. యర్గా వుంటే బాగుంటుందిగదా. దీనిని నిర్ణయించేది ఎవరు? దీని క్రైటిరియా, పోలికపదిక ఏమిటి?

7-50 p. m.

Mr. Speaker :—The question :

In clause 7 add the following at the end of the fourth proviso.
“And not less than 15% of the total population of that village”
Sri M. Omkar pressed for division, and the House then divided.
Ayes - 18, Noes - 48 and Neutrals - 4.

The amendment was lost.

Sri P. Sundarayya :—I am not moving Amendment no. 14.

Sri V. Sobhanadeswara Rao:—Sir, In view of Amendment No. 8 being accepted, I am not moving my Amendment No. 15.

Sri C. Janga Reddy :—I am not moving Amendment No. 16.

Sri K. Govinda Rao :—I am not moving Amendment No. 18.

Sri Ch. Vittal Reddy :—Sir, I beg to move: In clause 7 add the following as new proviso—

“Provided that women shall have 4% of the total number of offices of Sarpanch in the Block.”

Mr. Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ సిహెచ్ విరత్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఒకటి చాలా న్యాయమైన సవరణ. మెజార్టీ దృష్టితో కాక అల్టిమేట్ ప్రభుత్వ దృష్టితో ఈ సవరణను పరిశీలించాలని సభ్యులందరినీ అన్ని పార్టీల వారిని కోరుతున్నాను. అంతరాత్మ దృష్టితో పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. సమాజంలో మగవారితో సమాన స్థానంలో స్త్రీలున్నారు. వారికి రిజర్వేషను కల్పించడం విషయమై మంత్రి గారికి ఎట్టి అక్షేపం ఉండకూడదు. సంఘంలో స్త్రీలకు ఉన్న స్థానం ఒకసారి చూడండి. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇక్కడ ఉంటే వారు మొదటే అంగీకరించే వారు. దీనిని అందరూ అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను. తమరు కూడా మాకు తోడ్పడాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—50 శాతం ఉన్న వారికి 4 శాతం రిజర్వేషను మాత్రమే కావాలని బడ్జెట్‌లో ఏమి న్యాయం ఉంది?

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు : మంత్రిగారు చాలా సవరణలు అంగీకరించారు. ఇది చాలా న్యాయమైన సవరణ. మేన్ను ఎన్నికలలో అధికార పక్షం వారు గెలవడానికి స్త్రీలు ఒక ముఖ్య కారణమని అందుకే ఒప్పుకున్న విషయం. తరతరాలుగా స్త్రీలు సమాజంలో నుంచి దుకు రాకండా వెనుకబడి ఉన్నారు వారు కొంతగానైనా ముందుకు రావడాని ఈ రిజర్వేషను ఉపయోగపడుతుంది. 4 శాతం కంటే ఎక్కువ రిజర్వేషన్ చేస్తే మాకేమీ అవ్వం రం లేదు. మేము సంతోషంగా ఒప్పుకుంటాము 51 శాతం పెట్టినప్పటికీ ఒప్పుకుంటాము. ఈ సవరణను ఓడించారంటే ఇందిరా కాంగ్రెసుకు వచ్చే ప్రతిఘటనను అర్థం చేసుకోవాలని ఉంటుంది. తమ తమ బండ్లలోనే వచ్చి ఇబ్బందిలను మనవిచేస్తూ దీనిని ఒప్పుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. వెంకట్రామయ్య :— ఈ సందర్భంగానైనా ఇందిరా గాంధీని మెచ్చుకున్నారు-సంతోషం.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు :—ఆమెను మెచ్చుకోలేదు. స్త్రీ జాతీని-

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—వారి కాన్‌షెన్స్ మీద నమ్మకం ఎక్కువ కదా. కాన్‌షెన్స్ ఉపయోగిస్తే మంచిది.

శ్రీ వి శోభనాద్రీశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, విరత్ రెడ్డి గారి సవరణను నేను బలపరుస్తున్నాను ఎస్.సి, ఎస్.టి లు ముందుకు రావడానికై రిజర్వేషన్లు

పెట్టారు. మహిళలు ఈ రోజున జనాభాలో సగరానికి సగం ఉన్నప్పటికీ వారిలో చైతన్యం లేదు. మనం ఎంతగా ఉపన్యాసాలు చెప్పినప్పటికీ మహిళలు చాలా వెనుకబడి ఉన్నారు. అది హార్డ్ రియాలిటీ. వారిలో స్వబత్త తొలగించడానికి పిలుగా ఈ రిజర్వేషన్లు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. తమరు చెప్పినట్లు, 4 శాతం కంటే ఎక్కువ ఇచ్చినా మంచిదే. కనీసం 4 శాతమైనా రిజర్వేషన్లు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. రంగారావు :— అధ్యక్షా, నేను ఈ సవరణను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ఇది చాలా అన్యాయమైన సవరణ. ఎందుకు అన్యాయం అంటున్నాను అంటే స్త్రీలు జనాభాలో 50 శాతం ఉన్నారు, మనతో సమానమైన బలం కలవారుగా ఉన్నారు, వారిని జోకొట్టడానికా ఈ నాలుగు శాతం అని అడుగుతున్నాను. ఆ రిజర్వేషన్లలో భాగ్యవంతుల భార్యలనే తెచ్చి కూర్చో బెడతారు. వేద వారికి ఇవ్వరు. నాకు తెలుసు. వారు ముందుకు రావాలంటే ఆర్థికంగా భాగస్వాములను చేయాలి అది చేయరు. అస్థులు పోరాయి. ఇటువంటివి ఇచ్చి జోకొట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. నేను దీనిని వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, అంగీకరించే ఎక్కువ బలహీన వర్గం స్త్రీలు. పల్లెటూళ్ళలో వారి స్థితి చాలా కష్టంగా ఉంది. ఇప్పటికీ స్త్రీలను చూచి అసభ్యంగా మాట్లాడడం పోలేదు. పంచాయతీలలో స్త్రీలకు ముఖ్యంగా అవసరమైన పాఠశాలలు లేవు. వీధులు శుభ్రంగా ఉండవు. మురుగు కాలువలు ఉండవు. ఇటువంటి గృహాలకు సంబంధించిన ప్రతి సమస్యలోనూ వారికి సంబంధం ఉంది. తమరు అన్నట్లు 4 శాతం కంటే ఎక్కువ పెట్టినప్పటికీ మంచిదే. పెట్టే పోవడం మాత్రం మంచిది కాదు.

శ్రీ సిపాచ్. విఠలరెడ్డి :— హరిజనులు ఎట్లా అయితే బలమైన కమ్యూనిటీగా వున్నారో అట్లాగే స్త్రీలు కూడ గ్రామాలలో బలముగా వున్నారు. వారి జనులను యిప్పటికీ ఎట్లా తరిమికొడుతున్నారో అట్లాగే స్త్రీలను కూడ తరిమికొడుతున్నారు. అందువల్ల స్త్రీలకు 4 శాతము రిజర్వేషన్లు వుండాలంటున్నాను. ఇది ఏ పార్టీకి సంబంధించిన సమస్య కాదు. అందువల్ల దీనిని మంత్రిగారు అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను. ప్రిస్టేజ్ ఇస్యూ కానే కాదు.

8-00 p. m.

శ్రీ సిపాచ్. శ్యామలరావు :— ఇక్కడున్న వారు అందరము అమ్మ బిడ్డలమే. మేమందరము ఆ అమ్మ చలువ మీద గెలిచినవారమే. రాజ్యంగ రీత్యా ఆటకం లేనపుడు విఠలరెడ్డి గారు చేసిన సూచనను మంత్రిగారు అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. జంగారెడ్డి :— ఇందిరాగాంధీ వారి కాంగ్రెసు పార్టీ అధ్యక్షురాలు ఆమె మీద గౌరవముకొద్దీ అయిన స్త్రీలకు 4% రిజర్వేషన్లు అంగీకరించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి :— ఇందులో పార్టీ సమస్యలేదు. విశాల దృక్పథముతో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పోతిన చిన్న (విజయవాడ-పెట్టు):— 4 శాతము కాదు కదా 10 శాతము చేసినా తప్ప ఏమీ వుంది? ఈ దేశాన్ని ముందు డిసుకువస్తామని బయలుదేరిన మహిళా సంఘాలు చాలా ఉన్నాయి. అదవల్ల 4 శాతము కాకుండా 10 శాతం వుండాలంటున్నాను.

శ్రీ యం బాగారెడ్డి :—ప్రీలకు రిజర్వేషన్ యివ్వడంనే భావము లేదు. మాకు కొన్ని యిబ్బందులు వున్నాయి.

Mr. Speaker :—The question is :

In clause 7 add following as new proviso :—

“Provided that women shall have 4% of the total number of office of Sarpanch in the Block.”

Sri Ch. Vithal Reddy pressed for division, and the House then divided thus :—

Ayes : 26. Noes : 44 Neutrals : Null. The amendment was lost.

Sri Bhattam Srirama Murthy :—Sir, I beg to move.

In clause 7 after the third proviso add the following :—

“Provided further that 24% of the total number of offices of the Sarpanch in the State shall be reserved for members belonging to the Backward Classes in the manner prescribed; So, however, that the Gram Panchayat in respect of which the office of Sarpanch and is reserved shall, as far as practicable be the Gram Panchayat where the portion of the population of the Backward Class to the total population of the village is the largest.”

Provided further that a prescribed percent of the total number of offices of Sarpanch in the State shall be reserved for the members belonging to the Minorities including linguistic and religious minorities in the manner prescribed: so however that the Gram Panchayat in respect of which the office of Sarpanch is so reserved shall, as far as practicable, be the Gram Panchayat where the proportion of the population of the minorities including linguistic and religious minorities to the total population of the villages is the largest.”

Mr. Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ భట్టం శ్రీరామమూర్తి :—అధ్యక్షా, ఈ రెండు ప్రొవిజోలు ఒకే సవరణ క్రింద వున్నాయి. ముందు సవరణ 20 శీసుకొంటున్నాను. 20 శాతము రిజర్వేషను బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ కి సంబంధించినది. రెండవ సవరణ మైనారిటీస్ కి సంబంధించినది. చాలసవరణ బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ కి వారికి రిజర్వేషను పెట్టారు.

బాగానే వుంది. అడాప్టు చేస్తున్నాం. యాక్సెప్టు అవుతుంది. మెడ్యూల్ కులాలు, మెడ్యూల్ తెలంగాణ రిజర్వేషన్ రాష్ట్రంగరీత్యానే వుంది. అదెరకంగా బ్యాంక్ వద్ద క్లాసెస్ వారికి కూడ రిజర్వేషన్ యిక్కడ ఎందుకు వుండకూడదు? అనేక సందర్భాలలో రిజర్వేషన్ ఇస్తున్నాం. ఇక్కడ కూడ ఇవ్వకపోతే పీరికి అన్యాయం చేసినట్లు అవుతుంది. మంత్రిగారు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పటికే బ్యాంక్ వద్ద క్లాసెస్ వారికి అన్యాయము ఈ రాష్ట్రములో జరుగుతోందనే అపవాదు వస్తున్నది. అటువంటి నింపను భరించవద్దు. కనీసము దీనిని అయినా అంగీకరించాలని మనవిచేస్తున్నాను. జనాభా ప్రాతిపదికమీద నూటికి 25 చొప్పున బ్యాంక్ వద్ద క్లాసెస్ వారికి కూడ రిజర్వేషన్ ఇవ్వాలి. కనీసమైన కోర్కె. జిదివరకు వచ్చిన కళంకాన్ని తొలగించడానికి దీన్ని అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను, ఈ చర్యను ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—ఆ అపవాదను ఏవిధంగా అడ్డన్ చేసుకోవాలి మామ తెలుసు, ఈ అమెండ్ మెంటును అంగీకరించడంలేదు.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి :—అపవాదు ఏరకంగా పోతున్నా? మా సైడ్ నుంచి రాను మెజారిటీ ఓపీనియన్ అనుసరించి నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారు మెజారిటీ వున్న ముఖ్యులను మూలపెడుతున్నారు.

శ్రీ యస్. జయపాల్ రెడ్డి : మంత్రిగారు కాన్ స్టిట్యూషన్ ల్ డిఫికల్టీస్ వున్నాయంటున్నారు. కోఆపరేటివ్ ఆఫ్ టో బ్యాంక్ వద్ద క్లాసెస్ వారికి రిజర్వేషన్ ఇచ్చాం. అక్కడ రాని కాన్ స్టిట్యూషన్ ల్ డిఫికల్టీ యిక్కడ ఎందుకు వస్తుంది?

శ్రీ యస్. మనాథరెడ్డి :—కోఆపరేటివ్ ఆఫ్ టో ప్రెసిడెంట్ కు యివ్వలేదు. డైరెక్టర్ కు ఇచ్చాయి.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—బ్యాంక్ వద్ద క్లాసెస్ వారు కూడ వెనుక పడి వున్నారని అందరం ఒప్పుకుంటున్నాం. జనాభాదృష్ట్యా చూసినా మెడ్యూల్ కులాలవారికంటే వీరు ఎక్కువ. రాత్రప్రాయముగా కోఆపరేటివ్ ఆఫ్ టో ప్రభుత్వం అంగీకరించినది ఈ చట్టములో కూడ యివ్వడానికి ఆలోచించాలి బ్యాంక్ వద్ద క్లాసెస్ జనాభా కనిపిడరబుల్ నంబరు వుంది. బ్యాంక్ వద్ద క్లాసెస్ వారిలో చైతన్యము తీసుకువచ్చి రాజకీయాలలో బాగా పాల్గొనేవిధంగా చేసి వారి హక్కులను కాపాడడాని చర్యలు తీసుకోవాలి. కనీసము ఆలోచించి తరువాత అయినా చర్య తీసుకంటామని చెప్పాలని మనవిచేస్తున్నాను.

8-10 p.m.

శ్రీ సి.జంగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, పంచాయతీరాజ్ మినిష్టరుగారు పంచాయతీ సమితులు జిల్లా పరిషత్తుల బిల్లును పెడుతున్నారు, దానిలో, జిల్లా పరిషత్తులో ముగ్గురు బెక్ వద్ద క్లాసెస్ వారు, ఉండాలి అని చెప్పారు. కోఆపరేటివ్ మినిష్టరుగారు ఉండడానికి అంగీకరించారు. మేము అమెండుమెంటు తీసుకు రావడంతోనే అపవాదు పోగొట్టుకునేది ఎరుక అంటున్నారు. ఎరుక వుండబట్టే

మీరు గెలిచారు, వేముడిపాళాయాము. జిల్లా పరిషత్తులో మైనారిటీస్కు అవకాశం ఇచ్చారు. లింగ్విస్టిక్ మైనారిటీ అని కొత్తగా పుట్టించారు బలహీనవర్గాల పేరు చెప్పి బేక్ వర్డు క్లాస్ వారి ఓట్లతో గెలిచిన వారు మీరు. వారికి పర్సంటేజ్ ఇవ్వకపోవడం అన్యాయం. మంత్రులు పురరాజ్ చించి అంగీకరించని మనస్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ భాట్ల శ్రీరామమూర్తి :—అధ్యక్షా, అర్థిక శాఖ మంత్రి రాజారాం గారు తమ బడ్జెట్ను ఉపన్యాసములో చెప్పారు. మేము బలహీనవర్గాల ప్రతినిధులము వారి కొరకు పోరాడుతాము, వారికి మద్దతునిస్తాము. వారి అవసరాలు చూస్తామని ఎన్నో మాటలు చెప్పారు బలహీనవర్గాలగురించి ఇన్ని మాటలు చెప్పినట్లుంటే మనుష్యులు, వారి రక్షణ కొరకే వచ్చిన మనుష్యులు వారి బలముతో వచ్చిన మనుష్యులు వారిని మరిచిపోతే ఏమైనా బాగుంటుందా? అది మీరు ఆలోచించాలని చెబుతున్నాను.

శ్రీ వి. సన్యాసి నాయుడు :—రిజర్వేషను అనేది గ్రామ పంచాయతీలలో కులాల రైట్సును కాపాడడానికి అత్యంత ముఖ్యమైనటువంటిది. అయినప్పటికీ బలహీనవర్గాలవారు మైనారిటీస్ ప్రతి గ్రామములోను అత్యధిక సంఖ్యలో ఉంటారు. వారికి రిజర్వేషను లేకుండా పుడడం చాలా అన్యాయం. తప్పకుండా ఉండాలి.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—లేదు.

శ్రీ భాట్ల శ్రీరామమూర్తి :—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ పద్ధతి చూస్తే ఎవరి ఓట్ల వల్ల అయితే గెలిచారో వారినే వెనక్కు నెట్టుతున్నారు. ఎన్ని చెప్పినా వినడం లేదు. బయట వారి మెజారిటీ వల్ల వస్తున్నారు. లోపల వీరి మెజారిటీ చూచుకొని వారిని విస్మరిస్తున్నారు. ఎంత చెప్పినా ప్రయోజనం కల్పించడం లేదు. అయినా నా ధర్మం నెరవేర్చాలి. ఏ మైనారిటీస్ రక్షణ కొరకు మొట్టమొదటి నుండి ధర్మం అని పూనుకున్నామో ఆ మైనారిటీస్ గురించి ఆలోచించి రాష్ట్రం మొత్తం మీద వారికున్న జనాభా ప్రాతిపదిక మీద—వారికి ఎక్కడైతే బలం ఉంటుందో అక్కడ అయినా వారికి కనీసం పర్సంటేజ్ ఉంటుంది కాబట్టి—రిజర్వేషను చేయాలి అని కోరుతున్నాను. అది కూడా ఇవ్వకపోతే మైనారిటీస్ను విస్మరించినట్లే—లింగ్విస్టిక్ మైనారిటీస్ను ఓట్ల పడడానికి వారిని పునర్వ్యాగించుకోవడం తప్ప వారికి న్యాయం చేయవలసి వచ్చినప్పుడు వారికి తగినటువంటి స్థానం ఇవ్వవలసివచ్చినప్పుడు వారిని మరిచి పోతున్నారు. ఇది అంగీకరించండి. లేకపోతే ఎన్నికలు అయిన తరువాత అనేకము మరిచిపోయినట్లే వారిని మరిచిపోయినారని అనుకుంటాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—అధ్యక్షా, ఇది ప్రతిపక్షాల నుండి పెట్టిన దీనిని వ్యతిరేకించక తప్పదు. కారణం ఏమంటే జాతీయోద్యమము నాటినుండి మన తేజఃచరిత్ర చూస్తే మతప్రాతిపదికగా రిజర్వేషనును వ్యతిరేకిస్తున్నాం. ఎందుకంటే మైనారిటీస్ గా ముస్లిములు, క్రైస్తవులు, బౌద్ధులు ఇతరులు ఉన్నారు. ఏమైనా

వారికి రిజర్వేషను మాత్రం పనికిరాదు. అట్టడుగున వున్నవారికి కొంత కాలము వరకు రిజర్వేషను పెట్టి వారిని మిగతా వారితో సమానముగా తేవడానికి రిజర్వేషను సిస్టమ్ను తాత్కాలికంగా యిచ్చే పద్ధతిలో రాజ్యాంగంతో పెట్టుకున్నాము. పెడ్యూర్డ్ కాస్ట్స్కు పెడ్యూర్డ్ ప్రైజ్స్కు పెట్టుకున్నాము దానిని కొంత విస్తరించేసి బేక్ వర్డు క్లాసు వారికి పంచాయతీలలో యివ్వడం జరిగింది. కాని శాసనసభలో గాని పార్లమెంటులోగాని బేక్ వర్డు కమ్యూనిటీస్కు రిజర్వేషను లేదు. ఆ పరిస్థితులలో యీ రోజు రిలీజియస్ మైనారిటీస్కు మత ప్రాతిపదిక మీద రిజర్వేషను సిద్ధాంతం తెస్తే లాభం లేదు. ఇది భవిష్యత్తుకు తీర్చిదిద్దే సిద్ధాంతం కాదు. రిజర్వేషను పెట్టినవారికి కూడ తాత్కాలికంగా నెసరే యీవిల్స్ నుండి బయటపడడానికి పెట్టించే. దానిలో కొంత నష్టం వున్నా సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించి తాత్కాలికంగా పెట్టడం జరిగింది. రిజర్వేషను అనేది మంచి దారి తీసే సిద్ధాంతం కాదు. తాత్కాలికంగా హరిజనులకు గిరిజనులను రిజర్వేషను అని పెట్టడం జరిగింది. బేక్ వర్డు కమ్యూనిటీస్కు లేదు, ఆ విషయం వచ్చినప్పుడు కూడ తటస్థంగా వున్నాం. వారికి ఎడ్యుకేషను మిగతా వాటి విషయములో రిజర్వేషను వున్నవి. రిజర్వేషను సూత్రం కల ప్రాతిపదికమీద వద్దు. బేక్ వర్డు కమ్యూనిటీస్కు రాజ్యాంగములో రావచ్చు. అది భవిష్యత్తు తేల్చే విషయం, కానిస్టిట్యూషన్ పాయింటు. అయితే రిజర్వేషను అనేది ఎంత తక్కువ పెట్టుకుంటే అంత మంచిది. వర్డు కమ్యూనిటీస్ ఎక్స్ క్లెయిండు చేయండి. మంత్రులు ఆనవసరంగా దేశములో మొదటి పర్యాయం మితిబిల్లులో రిలీజియస్, లింగ్విస్టిక్ మైనారిటీస్ కోఆర్డన్ పెట్టారు. కోఆర్డన్ పెడితే ఎన్నికలకు పెట్టవచ్చు, సర్పంచులకు పెట్టవచ్చు, మంత్రులకు వారికి బచ్చిసంగా యివ్వాలని కానిస్టిట్యూషనులో పెట్టవచ్చు, ప్రిన్సిపల్ తప్పు ప్రిన్సిపల్ అయినప్పుడు రిలీజియస్ మైనారిటీస్కు లింగ్విస్టిక్ మైనారిటీస్కు రిజర్వేషను చేయాలి ది చాలా చెడ్డ సాంప్రదాయం మన జాతీయోద్యమములో కుల వ్యతిరేకమీద మత ప్రాతిపదిక మీద చేయకూడదనుకొన్నాము, ఈ రోజు మత ప్రాతిపదిక మీద సమితులో రిజర్వేషను పెట్టడం తప్పు సాంప్రదాయం అవుతుంది. దానివల్ల మైనారిటీస్కు పుపయోగం లేదు. సాంఘికంగా వెనుకబడిన యితర కులాలలోని పేదలను కలుపుకొని వచ్చినప్పుడే ఆ మైనారిటీస్కు పుపయోగపడుతుంది. రిజర్వేషను పేరుతో కులతత్వం పెట్టడం సరైనది కాదు, ఈ సూత్రాన్ని అంగీకరించము. అందుచేత శ్రీరామమూర్తిగారు ప్రవేశ పెట్టిన యీ సవరణను మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము.

Mr. Speaker :—The question is :

In clause 7 after the third proviso add the following :—

"Provided further that 24% of the total number of offices of the Sarpanch in the State shall be reserved for members belonging to

the Backward Classes in the manner prescribed; so, however, that the Gram Panchayat in respect of which the office of Sarpanch and is reserved shall, as far as practicable be the Gram Panchayat where the portion of the population of the Backward Class to the total population of the village is the largest."

AND

"Provided further that a prescribed percent of the total number of offices of Sarpanch in the State shall be reserved for the members belonging to the Minorities Including Linguistic and Religious Minorities in the manner prescribed; so, however, that the Gram Panchayat in respect of which the office of the Sarpanch is so reserved shall as far as practicable, be the Gram panchayat where the proportion of the population of the minorities including linguistic and religious minorities to the total populaion of the village is the largest."

Sri Bhattam Srirama Murthy pressed for division and the House thus divided.

Ayes :—17: Noes : 52 Neutrals : 7

The Amendment was lost :

Mr. Speaker:—The question is:

"In the new sub-section (1) proposed to be substituted.

(i) Omit the first proviso:

(ii) for the second proviso, substitute the following:—

" Provided that no person shall hold any two or more of the offices of member of gram panchayat, Sarpanch, member of Panchayat Samithi, President of Panchayat Samithi and Chairman of Zilla Parishad. and if a person is elected to two or more such offices, then at the expiration of fifteen days, from the date on which he is so elected, that person's seat in all such offices shall become vacant. unless he has previously resigned his seat in all but one of the offices aforesaid, by writing under his hand "addressed to such authority as may be prescribed."

8-20 p.m.

(iii) in the third proviso, for "Provided also" substitute "provided further".

The Amendment was adopted.

Mr. Speaker:—The question is :

That clause 7 as amended do stand part of the Bill."

The Motion was adopted and Clause 7 as amended was added to the Bill.

Mr. Speaker:—The question is:

‘Clauses 8 to 10 do stand part of the Bill.’

The Motion was adopted and Clauses 8 to 10 were added to the Bill.

Sri P Sundaraya:—Sir, I beg to move :

“In Clause 11 add the following as new sub-clause:

“11-A. In sub-section 3 of Section 26 of the Principal Act delete the words “appointed by Commissioner in this behalf” and substitute the following:—

“Elected by the remaining members “

Mr. Speaker:—Amendment moved.

శ్రీ పి సుందరయ్య:—ఇప్పుడున్న యాక్టులో టెంపరరీ వాళ్లను ఎప్పాయింట్ చేసి ద్వి ది కమిషనరు కాకుండా మిగిలిన మెంబర్లు టెంపరరీగా ఎలక్టు చేయడానికి మేము సూచన చేశాము. 1964 యాక్టులో టెంపరరీ పోస్టులు కూడా మిగిలిన సభ్యులు ఎన్నుకోబడాలి అనే ప్రోవిజను ఉంది. దానిని 1976లో చేసారో, 1969లో చేసారో తెలియదు. దానిని మార్చి టెంపరరీగా ఖాళీ అయినదానిని కమిషనరు నామినేట్ చేయడానికి పూనుకున్నారు. అసలు ఈ నామినేషను పద్ధతికి ఎంత స్పెసిఫిక్ చేబితే అంత మంచిది. 10, 20 రోజులు అయితే అది పూర్తి చేయవలసిన అవసరం లేదు. నెల రోజులు అయినా పూర్తి చేయవలసిన అవసరం లేదు ఆ సభ్యులందరూ ఆ గ్రామంలో ఉంటారు. వాళ్లు సమావేశమై ఈ ఖాళీ అయిన దానికి ఎన్నుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. 1959, 1964లో ప్రోవిజనును ఎందుకు మార్చారో ఆరంభ కావడం లేదు ఎప్పాయింట్ అనే పద్ధతి తీసివేసి 1964 యాక్టులో ఉన్న కారం ఎలక్టు చేసే పద్ధతికి మేము ప్రతిపాదన చేశాము ఈ నామినేషన్ పద్ధతికి స్పెసిఫిక్ చేప్పాలని మా సవరణయొక్క నారాంశం

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి:—ఎవరైనా నామినేట్ చేయాలని ఎప్పుడూ ప్రభుత్వానికి లేదు. ఒకవేళ నిర్బంధించి అప్పాయింట్ ఉంటే లేక ఏకారణంచేతనే నా అతనికి డిస్ క్వాలిఫికేషను వచ్చినా, ఉపనిర్బంధించి డిస్ క్వాలిఫికేషను వచ్చినా అటువల్లప్పుడు ఎలక్షను పెట్టడానికి కొంత టైము వట్టవచ్చు. ఆ గ్యాప్ ఫిల్ చేయడానికి నామినేషను అని పెట్టాము. ఇటువంటి కేసులు చాలా తక్కువ వస్తాయి.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:—కమిషనరుగారు ఎప్పాయింట్ చేసేది. ఎవరిని? ఉన్నటువంటి సభ్యులలో ఒకరిని చేస్తున్నారు. గ్రామంలో ఉన్నటువంటి మెంబర్సులలో ఎవరిని పెట్టాలనేది ప్రాదేశికంగా కూర్చుని ఆలోచించడానికి టైము

ఉంటుంది కాని ఆ గ్రామంలో ఎవడు పెట్టడానికి ప్రైము ఉండదని చెప్పడం వాస్తవికం. ఆ గ్రామంలో తహసీల్దార్ అధికారి. The Tahsildar is the competent authority to hold the election of the Sarpanch post. అట్లాగే డిప్యూటీ కలెక్టరు ఉంటాడు. అతడు అంశబాటులో ఉంటాడు. మీరు తీసుకొని చివరికి మంచి ప్రయోజనం కాదు. నిలకురు పద్ధతి పెట్టండి.

శ్రీ ఎమ్. జాగారెడ్డి:— ఇక్కడ కమిషనరు అంటే కలెక్టరు.

Mr. Speaker:—The question is :

“In Clause 11 add the following as new sub-clause—

11—In sub-section 3 of section 26 of the Principal Act delete the words “appointed by the Commissioner in this behalf and substitute the following :—

“Elected by the remaining members.”

The Amendment was negatived

Sri P. Sundarayya :—Sir, I am not moving my amendment No. 22.

Mr. Speaker :—The question is :

“That Clause 11 do stand part of the Bill.

The Motion was adopted and Clause 11 was added to the Bill.

CLAUSE 12

Sri P. Sundarayya :—Sir, I am not moving my amendment No. 23.

Mr. Speaker:—The question is :

“That Clause 12 do stand part of the Bill.”

The Motion was adopted and Clause 12 was added to the Bill.

CLAUSE 13

Sri Battam Srinama Murthy :—Sir, I beg to move :

“Substitute the following for clause 13.

“A report on administration for each year as soon as may be after the close of such year and not later than the prescribed date in such form with such details and through such authority as may be prescribed shall be placed before the Gram Panchayat”.

Mr. Speaker:—Amendment moved“.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి :—ప్రిన్సిపల్ యాక్టులోని సెక్షను 43కు ఈ క్లాజ్ 13 అనేది సవరణ. అందులో వ్యతి గామ పంచాయతీ కూడా ఒక అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిపోర్టు తయారుచేయాలి. తయారుచేసి దానిని పంచాయతీ సమితిముందు ఉంచాలని ఉన్నటువంటి విషయం. అయితే ఇది అవసరం లేదని వారు తినివేసారు. ఇప్పుడు నేను పెట్టినటువంటి సవరణ చెబుతాను. వారు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిపోర్టు తయారుచేయవలసి ఉంటుంది, కాని సమితిముందు పెట్టాలి. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిపోర్టు పంచాయతీ ముందు పెట్టకపోతే అందులో ఉన్న పరిస్థితి చారికి పెట్టనక్కర లేదు పంచాయతీ ముందు తెలియని పరిస్థితిలో ఉంటే బాగుండదు. సమితి దగ్గర పెట్టవలసిన అవసరం లేద భావంతో నేను అంగీకరిస్తున్నాను. కాని అసలు రిపోర్టు తయారు చేయవలసిన అవసరమే లేదా? తయారుచేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అది పంచాయతీల ముందు పెట్టాలి. ఆ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిపోర్టు పెట్టే సాంప్రదాయం ఉంచకపోతే మంచిది కాదు. కాబట్టి దీనికి మంత్రిగారు అంగీకరిస్తారని ఆశిస్తాను.

శ్రీ సి.పాచ్. విటల్ రెడ్డి :—అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిపోర్టు పంచాయతీ ముందు పెట్టాలనే సవరణ వచ్చింది. ఇందులో వ్యతిరేకించవలసిన సమస్య లేదు. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిపోర్టు పంచాయతీ ముందు పెట్టాలి. దీనిని గురించి పంచాయతీ రాజ్ కాభిమాన్యులు స్వయంగా ఆలోచించాలి.

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి :—అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిపోర్టును తయారుచేసి పంచాయతీ దగ్గర పెట్టాలా, అక్కరలేదా? అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిపోర్టుయొక్క అవసరాన్ని కూడా అజాలిష్ చేస్తున్నారా? ఇదివరకున్నటువంటి సాంప్రదాయాన్ని రద్దు చేస్తారా?

Sri M. Baga Reddy :—In Clause 43, after (1), (2), (3) proviso: "The Commissioner shall furnish to the Government a General Report on the administration of Gram Panchayats in the State during the year and the Government shall, on receipt of such report, cause a copy thereof to be laid on the Table of the Andhra Pradesh Legislative Assembly".

శ్రీ భాట్లం శ్రీరామమూర్తి :—ఇప్పుడు రాష్ట్రం మొత్తం మీద యీ రిపోర్టులు అన్నీ కలిసి కమిషనర్ తెప్పించుకొని వాటిని రివ్యూ చేసి ప్రభుత్వానికి ఇచ్చే సాంప్రదాయం గురించి వారు చదువుతున్నారు. నేను దానిని ఏమీ కాదు అనలేదే. అది ఏమీ వద్దు అని చెప్పడం లేదే. అది ఏమీ పనికిరాదని నేను ఏమీ అనడం లేదు. అది ఏమీ కాదు. అసలు అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిపోర్టు ఇప్పుడు తయారు అవుతున్నదా, లేదా? ఇప్పుడు తయారవుతున్నది అనే మాటను కాదంటామా మనం. అయితే ఇప్పుడు ఉన్న ఆక్షేపణలు ఏమిటి? సమితి దగ్గర పెట్టవద్దు అన్నాము. బాగుంది. సంతోషం. ఎందుకంటే పంచాయతీ నిరాపేక్షంగా

యీ పని చేసుకుంటున్నారు. కాబట్టి ఎక్స్‌ప్రెస్సివ్ రిపోర్టు కూడా రద్దు చేస్తామా మనం? మరి ఎయార్డైన రిపోర్టు పంచాయతీకి పెట్టము అన్నాము. పంచాయతీల దగ్గర కూడా కాకపోతే ఎక్కడ గదుల్లో ఉంటుందా? లేకపోతే అధికారులు మాత్రం చూసుకుంటారా? మెంబర్లకు తెలియవలసిన అవసరం లేదా? బాగుండదు ఇది. అందుచేత దయచేసి ఇది మీరు అంగీకరించండి. దీనిని గురించి మళ్ళీ ముందు వెనక చూడకండి. ఇది న్యాయమైనటువంటిది. కాబట్టి కనీసం ఇది అయినా, మీరు న్యాయానికి కొంచెం అయినా విలువ ఇస్తారని, మీరు సరి అయిన క్లాజుకి మీ అండ ఉంటుందని కనిపించడానికి అయినా కనీసం మీరు అంగీకరిస్తారా?

(శ్రీ) ఎం. బాగారెడ్డి :—నేను అంగీకరిస్తున్నాను.

మిష్టర్ స్పీకర్ :—ఎమెండుమెంటు అంగీకరిస్తున్నారు.

Sri Bhattam Srilramamurthy : I thank the Minister.

Mr. Speaker :—The question is :

“Substitute the following for clause 13.

“A report on administration for each year as soon as may be after the close of such year and not later than the prescribed date in such form with such details and through such authority as may be prescribed shall be placed before the Gram Panchayat”.

The amendment was adopted,

Mr. Speaker :—The question is :

“That Clause 13, as amended, do stand part of the Bill”.

The Motion was adopted and Clause 13, as amended, was added to the Bill.

Mr. Speaker :—Now, Clause 14. There are four Amendments—

(శ్రీ) భాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—క్లాజు 14 డిలిట్ చేయమని ఎమెండు మెంటు నం. 28 ఉంది. అది మొట్టమొదట వస్తుంది.

(శ్రీ) ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అధికార పార్టీలో ఉన్నవారు ఎంతమంది స్పీచ్‌లు ఇచ్చారో అంతమంది ఈ సెక్షనును డిలిట్ చేయమని చెప్పారు. మంత్రి గారు కూడా అంగీకరిస్తున్నానని అన్నారు. ఇప్పుడు వారు అందరిముందర ఈ క్లాజును తీసివేసేందుకు అంగీకరిస్తే మంచిది, అంగీకరించినట్లుగా ఇక్కడ ఉప న్యాయాలు కూడా ఇచ్చారు.

(శ్రీ) ఎం. బాగారెడ్డి :—ఒప్పుకున్నాను. వెను ఎమెండుమెంటు ఇచ్చాను.

(శ్రీ) భాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—సరే. నా ద్వారా మీరు అంగీకరించారు అనేటటువంటి ఆ కీర్తి మాకు వద్దు, ఆ అపఖ్యాతి మాకు వద్దు. మీరు దీనిని అంగీకరించాము అని మీరు ఒప్పుకున్నారు, మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. కనీసం మీరై నా మార్పుకున్నారు. మారారు అంటే చాలు మాకు.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—శ్రీ రామమూర్తి గారూ, మేము ఎక్స్‌ప్లై చెప్తున్నాము.

Sri Bhattam Sriramamurthi :—I thank you very much.

Sri M. Baga Reddy :—Sir, I move :

“Delete clause 14 “

Mr. Speaker :— Amendment moved,

(Pause)

The question is ;

“Delete clause 14 “

The motion was adopted and clause 14 was deleted.

CLAUSE 15

Sri P. Sundarayya:—Sir, I beg to move :

“For clause 15 substitute the following:-

“Delete the section 71 of the Principal Act“

Mr. Speaker:-Amendment moved.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:- ఈ క్లాజు 71కి నేను ప్రతిపాదించేది ఏమిటంటే ప్రిన్సిపల్ ఏక్టులో సెక్షన్ 71 ని తీసివేయమని చెప్పేసి నేను ప్రతిపాదిస్తున్నాను. ఇది ప్రధానంగా ఏమిటి అన్నట్లు అయితే ఇప్పుడు క్లాజు 15లో వారు పెట్టిన ప్రతిపాదనకి “Such direction may be issued in respect of all buildings in a Gram panchayat or in respect of only such buildings belonging to the Undertakings owned or controlled by the State Government or Central Government and the buildings belonging to the State Government as may be specified therein“ అనే సవరణ చేస్తున్నారు ప్రిన్సిపల్ యాక్టుకి. ఈ ప్రిన్సిపల్ ఏక్టులో ఉన్న 71 క్లాజు గాని చూస్తే ఇది అంతా పంచాయతీకి డబ్బు ఇచ్చే సంగతి అటుపెట్టి పంచాయతీ గ్రామంలో ఉన్న ప్రతి ఇంటిమీద నిర్బంధంగా పన్ను వేయాలి అని డై రెక్ష్టన్ చేస్తే వారు ఇచ్చి తీరాలి. లేకపోతే సర్ పంచీలు జేబులోంచి డబ్బు కట్టుకోవాలి, ఇదీ ఈరోజున ఉన్న వద్దతి. అందుచేత ఆ చట్టమే రద్దుచేసి ఆ పంచాయతీలకు ఏరకంగా డబ్బు ఇవ్వాలి అనేది ఆరకంగా చూడాలి తప్ప ప్రభుత్వం ఏమిటంటే ఆ ప్రిన్సిపల్ ఏక్టులో ఉన్న నిర్బంధంగా పన్నులు వేయాలి అనే క్లాజును తీసివేయకుండా వారికి కావలసిన, అనుకూలంగా మూత్రం ఒకటి తీసుకున్నారు. ఏమిటి, ఆ గ్రామ పంచాయతీలో గవర్నమెంటు బిల్డింగు ఉంటే దానిమీద నన్ను మినహాయించడం. గ్రామ పంచాయతీలు పన్ను వేయవద్దు అనే డై రెక్ష్టన్ ఇచ్చేదానికి మాత్రం అధికారం తీసుకున్నారు. అది కాకుండా మిగిలిన వాటి అన్నింటిమీద పన్ను వేయాలి అని అది అట్లానే పెట్టి పెట్టారు. ఇది చాలా దారుణం. సవరణ

మరొక పరా యం జాగ్రత్తగా చూడాలి. "Such direction may be issued in respect of all buildings in a gram panchayat or in respect of only such buildings belonging to the Undertakings owned or controlled by the State Government or Central Government and the buildings belonging to the State Government as may be specified therein". ఇది లిగల్ క్లింగు తప్ప లంకాటి ఏమీ లేదు. ఇది భావంగా గవర్నమెంటు బిల్డింగు మీద పన్ను వేసేదానికి — సెసిఫిక్ గా ఏమీ ఆర్డరు ఇవ్వబోతున్నారు అంటే వాళ్ళ మీద వేయవద్దు అని చెప్పి. ఇది నేను ఏదో ఊహించి చెప్పడం కాదు. ఉన్న సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఆస్తులుగాని, స్టేటులో ఉండే వాటిమీద పన్ను వేయకూడదు అని మేండేటరీ, గాని అదే రకంగా మన స్టేటు గవర్నమెంటు ఆస్తులు, ల్యూ సెంట్రల్ గవర్నమెంటులో ఉంటే దానిమీద వాళ్ళు పన్ను వేయ వచ్చునట.

ఈరకంగా ఉందని రాజ్యాంగంలోకూడా డిస్క్రిమినేషన్ ఉంది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం అదేరకంగా పంచాయితీలకు చేసి ప్రభుత్వ భవనాల మీద మీరు పన్ను వేయవద్దు అందుకంటే మాకు డబ్బు లేదు, అందుకని మీరు ప్రభుత్వ భవనాలమీద పన్ను వేయడానికి వీలులేదని చెప్పడానికి వీలుంది ఇక్కడ. కానీ పేనివాళ్ళందరికి పన్ను వేయమని చెప్పే హక్కు మాత్రం మీరు తీసుకుంటున్నారు. అసలు దీని మాటలు వదిలిపెట్టేసి ప్రిన్సిపల్ ఏక్టులో ఉన్నటువంటి ఇంటిపన్ను వేసేటారా అనే డైరక్షను పై నుంచి లేకుండా పన్ను వేసేందుకు గానీ లేక మానుకునేందుకు గానీ ఆ గ్రామ పంచాయితీకి హక్కు ఉంది కాబట్టి ఇప్పుడు ఉన్న క్లాజ్ ఫ్లానే అసలు ప్రిన్సిపల్ యాక్టు 71 సెక్షను రద్దు చేయమని మా సవరణ.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు:— మేము కూడా ఆ ఎమెండ్ మెంట్ ప్రభుత్వంవారు అంగీకరించాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి:— ఈ ప్రొవిజన్ ఉద్దేశ్యం అది కాదు. సుంకరయ్య గారు చెప్పిన ఉద్దేశ్యం అసలు కాదు. ఈ ప్రభుత్వ భవనాలకు రూల్సులో ప్రొవైడ్ చేసి పంచాయితీ వెళ్ళి కలెక్టు చేసే బదులు, వాళ్ళే ప్రభుత్వం తరపున ఇచ్చి అనుచేసేందుకు ఈ ప్రొవిజన్ పెట్టబడింది.

శ్రీ ఎమ్. వెంకయ్య నాయుడు:— క్లాజ్ ని తీ—

"A Gram Panchayat shall not order. . ."

అని అన్నారు. పంచాయితీవారు కొందరి ఆర్థిక పరిస్థితి గమనించి పన్ను వేయ కూడదని, లేదా ఇచ్చించాలని అనుకుంటే ప్రభుత్వానికి వ్రాసి ఆమోదం తెప్పించుకోవాలి. అది ఒక సంవత్సరం పడుతుంది. ప్రభుత్వం ఆమోదం ఇవ్వదు. వాళ్ళు మేము లేకున్న తగ్గించుకుంటాము అన్నప్పుడు ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం ఎందుకు ఉండాలి? సెక్షన్ 71 తీసివేయమంటున్నారు. కేవలం ప్రభుత్వ భవనాల విషయంలో కాదు.

Mr. Speaker;— The question is ;

“ For clause 15 substitute the following.

“Delete the section 71 of the Principal Act”.

(Sri P. Sundarayya pressed for division and the House thus divided)

Ayes 25, Noes 51, Neutrals Nil.

The Amendment was lost,

Mr. Speaker.— The question is

“ That Clause 15 do stand part of the Bill’.

The Motion was adopted and Clause 15 was added to the Bill.

Clause 16

Sri P. Sundarayya.— I beg to move.

“Delete the clause 16”.

Mr. Speaker.— Amendment moved.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— పంచాయతీలకు ఇవ్వవలసిన విషయాలు ఇవ్వకుండా చిన్న కొన్ని చిక్కులలో పెడుతున్నారు. సెక్షన్ 71 ప్రెసిప్వల్ ఏక్టులో ఇలా ఉంది.

“ The gram panchayat may, by notice, require any employer or the head or Secretary or manager of any public or private office, hotel, boarding house or club or of a firm or company to recover every month during the period beginning from the 1st August and ending with 31st March of each year, from the salaries of all such persons employed by such employer or by such office, hotel, boarding, house, club, firm or company, the profession tax due from such persons at the rate of one-eighth of the tax payable for the year and remit the same to the gram panchayat with in seven days from the date of such recovery’.

ఇది ఒక డ్రాఫ్ట్ టేక్సేషన్ ప్రెసిప్వల్. పేమెంట్ ఆఫ్ వేజెస్ ఏక్టు ప్రకారం ఉద్యోగి జీతంలో ఏ కారణంచేత కూడా దేనిని వసూలు చేయకూడదు. ఆ ఉద్యోగికి జీతం ఇచ్చిన తరువాత అతను వన్న ఇచ్చుకోవాలంటే ప్రభుత్వం వసూలు చేసుకోవచ్చు అనేది ఉంది. ఆ ప్రొవిజన్ కు వ్యతిరేకంగా ప్రభుత్వం ప్రొఫెషన్ టేక్సు వేస్తున్నది. ఆ వేసిన టేక్సు ప్రభుత్వ యంత్రాంగంతో వసూలు చేయించుకోడం కాకుండా ఆ ఎంప్లాయర్ అతనికి జీతం ఇచ్చేముందు వన్న మినహాయించి ప్రభుత్వానికి కట్టాలంటే ఒక కొత్త సూత్రం తీసుకువస్తున్నారు. ఇది కార్మికులకు యజమానులకు మధ్య తగాదాలు పెట్టే పద్ధతి. శ్రేడ్ యూనియన్ ప్రెసిప్వల్ లో ఇది ఒక మూలసూత్రం. ఎంప్లాయర్ ఏ పరిస్థితులలోనూ ఉద్యోగి జీతంలోనుంచి మినహాయించకూడదు అనే టేవిక్ ప్రెసిప్వల్ కు వ్యతిరేకంగా.

ప్రభుత్వం తన పన్నులు వసూలుచేసే యంత్రాంగంతో వసూలు చేయించకుండా, ప్రతి ఎంప్లాయర్ కూడా వసూలు చేసిపెడితే పోతుందనే రీతిగా చేయడం బాగా లేదు. పన్నులు మీరు వసూలు చేసుకోవాలి తప్ప ఎంప్లాయ్ చేసినటువంటివారు జీతం ఇవ్వకుండా మినహాయించి ప్రభుత్వానికి కట్టమని ఈ సెక్షన్ ఉంది. ఇది అనవసరమైన సెక్షను. గ్రామాలలో చిన్నచిన్న పనులు చేసుకునే వారందరికీ, చిన్న పరిశ్రమలలో పనిచేసే వారికి అనేక పేచీలు వచ్చేందుకు దారితీస్తుంది. ఈ సెక్షను అనవసరం కాబట్టి, ఇదివరకు ఉన్న అధికారాలు చాలు కాబట్టి ఈ అదనపు అధికారాలు ప్రభుత్వం తీసుకోవడం మంచిది కాదు. ఈ సెక్షనును విరమించుకోమని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker.— The question is

“Delete the clause 16.

The Amendment was lost.

Sri P. Sundarayya —Sir, I beg to move.

“In clause 16 sub-section (9) substitute the word “one-fourth’ for the word “one -eighth, occuring in the tenth line.

Mr. Speaker — Amendment moved.

(Pause)

The question is.

“In clause sub-section substitute the word “one-fourth for the word “one-eighth occuring in the tenth line.

The Amendment was lost.

Mr. Speaker— The question is

“That Clause 16 do stand part of the Bill.

The motion was adopted and Clause 16 was added to the Bill.

Clause 17

Mr. Speaker— The question is.

“That Clause 17 do stand part of the Bill.

The Motion was adopted and Clause 17 was added to the Bill

NEW CLAUSE

Sri M. Baga Reddy :- Sir, I beg to move :

“After clause 17, insert the following clause :—

“Insertion of new section 80-A. 18. After section 80 of the Principal Act, the following section shall be inserted, namely ;

“Election expenses
to be borne by the
Government.

80-A. The cost of the preparation and revision of the electoral roll, the cost of the election expenses, including conduct of elections to the gram panchayats, and the cost of maintenance of election establishment employed in connection therewith, shall be borne by the Government.”

Mr. Speaker :—Amendment moved.

(Pause)

The question is :

After clause 17, insert the following clause :

“Insertion of new
Section 80-A.

18. After section 80 of the Principal Act, the following section shall be inserted, namely :

“Election expenses
to be borne by the
Government

80-A. The cost of the preparation, and revision of the electoral roll, the cost of the election expenses, including the conduct of elections to the gram panchayats, and the cost of maintenance of election establishment employed in connection therewith shall be borne by the Government.”

The Amendment was adopted, and the New Clause was added to the Bill.

CLAUSE 18

Sri Battam Srirama Murthy :—Sir, I beg to move :

“In clause 18 sub-clause (2) for the sentence ‘The Divisional Panchayat Officer—from the date of its receipt’ substitute the following.

8-50 p.m.

“The Divisional Panchayat Officer, in the case of Gram Panchayat and the District Panchayat Officer in the case of a Special Grade within one month after the copy of the budget as sanctioned by the Gram Panchayat or the Special Gram Panchayat as the case may be, may like such suggestions or modifications as he may deem fit which shall be considered by the Gram Panchayat at its next meeting specially convened for the purpose.”

Mr. Speaker :—Amendment moved,

Sri M. Baga Reddy :—Sir, I beg to move :

“In clause 18 (Inserting new Section 81) :

The A. P. Gram Panchayat
Third(Amendment)Bill, 1978

“ In new section 81 :

1 (a) In sub-section (2)—for the words “ shall approve the budget either without modifications or with such modifications as he may deem fit and return it to the Gram Panchayat or as the case may be, to the special grade Gram Panchayat within one month from the date of its receipt”, substitute the words “ shall make such suggestions or modifications as he may deem fit within one month from the date of its receipt and return it to the Gram Panchayat, or as the case may be, to the special grade Gram Panchayat, which shall consider the same and approve the budget with or without modifications at a special meeting convened for the purpose and the budget so approved at such meeting shall be final”.

(b) “Omit the proviso”.

2 (i) “ Omit the sub-section (4)”.

Mr. Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ ఖాట్టం శ్రీరామమూర్తి :—దాని గురించి నాకు అర్థం కావడం లేదు. వారు కన్సిడర్ చేసిన తరువాత మాడిఫికేషన్లు వారైనా సజెస్టు చేయవచ్చు. దానికి అభ్యంతరము లేదు. ఈ స్పిరిట్ మాత్రం రావాలి. తమరు కొంచెము అది చూడాలి. ఎందుకంటే మాకు సర్క్యులేట్ కాలేదు.

Sri P. Sundarayya :—“When suggestions come, the Gram Padchayat shall consider it and either by accepting it or rejecting it finalise their budget”. Because it is said that law is an ass; see the the wording. It may be “either by accepting or by rejecting or by suitable modification which he may deem fit.”

Sri Ch. Rajeshwra Rao :—It may be like this. “After taking into consideration, it will approve the budget ” .

Sri Battam Srirama Murthy :—It may be “shall approve the same with due consideration”.

Sri P. Sundarayya :—Do not say “shall consider”. Say, “may consider”. It is for us to consider.

Sri S. Jaipal Reddy :—Let it be “shall adopt the budget after taking due consideration”.

Mr. Speaker :—I think, the Government amendment is happily worded.

Sri P. Sundarayya :—Let there be ‘may consider’ in place of ‘shall consider’. Make the law very clear. And also incorporate “either accepting or rejecting the suggestions”.

Mr. Speaker :—‘shall’ applies both to ‘consideration’ as well as ‘approval’ of the budget. The Special Meeting may not approve he budget.

Sri M. Baga Reddy :—Sir, it may be “shall consider and shall approve the budget according to the opinion of the Panchayat”.

Sri Battam Srirama Murthy:—Let it be “as per the consensus of the Gram Panchayat.”

Mr. Speaker :—Or you may say ; “which shall consider the same and approve the budget”.

Sri M. Baga Reddy :—We will say like this : “shall approve the budget with or without modification”.

Sri Battam Srirama Murthy :—Then, I am withdrawing the amendment. Sir, I beg to move :

“That leave be granted to withdraw my amendment.”

Mr. Speaker :—The question is :

“That leave be granted to withdraw the amendment moved by Sri Battam Srirama Murthy”.

The Motion was adopted ; leave was granted to withdraw the amendment and the amendment was withdrawn with the leave of the House.

Mr. Speaker :—The question :

“In Clause 18 (inserting new Section 81) ;

“In new section 81” :

1 (a) : In sub-section (2)—for the words “shall approve the budget either without modifications or with such modifications as he may deem fit and return it to the Gram Panchayat or as the case may be, to the special grade Gram Panchayat within one month from the date of its receipt”, substitute the words “shall make such suggestion or modifications as he may deem fit within one month from the date of its receipt and return it to the Gram Panchayat, or as the case may be, to the special grade Gram Panchayat, which shall consider the same and approve the budget with or without modifications at a special meeting convened for the purpose ; and the budget so approved at such meeting shall be final” :

(b) “Omit the proviso”.

2 (i) : “Omit the sub-section (4)”.

The Amendment was adopted.

Mr. Speaker . —The question is :

“That clause 18, as amended do stand part of the Bill.”

The motion was adopted and clause 18, as amended, was added to the Bill.

CLAUSE - 19

Sri P. Sundarayya :—Sir, I beg to move :—

“Delete Clause 19.”

Mr. Speaker :—Amendment moved.

Mr. P. Sundarayya :— In section 125 of the Principal Act in Sub-Section of Clause (b) after the word “Machinery or manufacturing plant driven by water or other power as force” the following shall be added viz., “not being machinery or manufacturing plants exempted by rules made in this behalf”.

అంటే, ఇప్పుడు గ్రామపంచాయతీలకు అక్కడ, మెషిన్లపైన పన్ను వేసి హక్కువుంది. ఆ విధంగా పన్నులు సె చానిలో మినహాయింపులు తీసుకువస్తు ఆ హక్కును గవర్నమెంటు తీసుకుంటున్నది.

Clause 19 : “Not being machinery or manufacturing plant exempted by rules made in this behalf.

ఈ విధంగా గవర్నమెంటు ఎందుకు యీ హక్కు తీసుకుంటున్నది? స్పెసిఫిక్ గా ఫలానావాటిపై వెయ్యము, ఫలానావాటిపై వేస్తాము అని గవర్నమెంటు చెప్పాలి.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—ఇది చాలా చిన్న విషయం. చిన్న చిన్న ఇండస్ట్రీస్ కు హాఫ్ హెచ్. పి. తో పెట్టుకొనె ఇండస్ట్రీస్ కు వుపయోగంగా వుండాలని చెట్టాము. అందువలన యీ ఎగ్జంప్షన్ చాలా అవసరం.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—నా పాయింట్ కూడా అదే. చిన్నవాళ్ళకు కాకుండా ఆచరణలో పెట్టేవాళ్ళకు వుపయోగపడేవిధంగా దీనిని వుపయోగిస్తారు. అందువలన, వేటిపై పన్ను వేస్తారో, వెటిపై వెయ్యరో యిందులో స్పెసిఫిక్ గా వుండాలి నేను యిందాక హాన్ టాక్సు వెయ్యవద్దు అంటే, వేసి తీరాలి అన్నారు. ఇప్పుడు చిన్న ఇండస్ట్రీస్ పెట్టుకునేవారిని వదలి, పెద్దవారిపై వెయ్యండి అంటే వారిపై పన్ను వెయ్యకూడదు అంటున్నారు. ఇదేమి న్యాయం?

Mr. Speaker : The question is :

“Delete Clause 19”

The amendment was lost.

Mr. Speaker : —The question is :

“that clause 19 do stand part of the Bill.”

The motion was adopted and clause 19 was added to the Bill.

Clause—20

Sri P. Sundarayya : —Sir, I beg to move :

“Delete Clause 20”.

Mr. Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ పి. సుందరయ్య.—చాలా సింపుల్. ఇదివరకు గెజిట్ పబ్లికేషన్ చేసేవారు, రూల్స్ అమలులోకి వచ్చేముందు, ఇప్పుడు గెజిట్ పబ్లికేషన్ లేకుండా వారికిష్టంవచ్చినప్పుడు, యిష్టమొచ్చినట్లుగా అమలుచేయడానికి దీనినితీసుకు వస్తున్నారు. ఇది అనవసరం. ఇది సరియైన పద్ధతి కాదు. మీరు పబ్లిష్మెంటు, పబ్లిష్మెంటు తరువాత, అబ్జక్షన్స్ గమనించండి. ఒకేమీ లేకుండా, పబ్లిష్మెంటుకుండా, మేము రూల్స్ చేసినదగ్గరనుండి అమలులోకి వస్తుందనడం సరికాదు. మా యిష్టం వచ్చిన రూల్స్ చేస్తామనడం సరికాదు. మీకు అసెంబ్లీ డెలిగేట్ చేస్తున్న పదార్థ సక్రమంగా వినియోగించడం క్లియరు యిదిరారు.

Sri S. Jaipal Reddy :—Sir, I have also made a request to the Minister and the Minister gave some reasons. I think this is a very obnoxious provision which can land itself into the terrible misuse. I, therefore, request the Minister to agree for this amendment.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—19 కి సంబంధించి విటల్ రెడ్డిగారు గారు సవరణ యిచ్చివున్నారు. వారు ఇదివరకే యిచ్చారు, సర్క్యులేట్ కాదు అది చాలా ముఖ్యమైన సవరణ.

Mr. Speaker :—Now we are in Clause 20.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, సెక్షన్-19లో సర్వంచ్ ప్రతి నెలా పంచాయతీ సమావేశం జరిపి ఎడల పదవిని వెంటనే కోల్పోతారు; అట్టి సర్వంచ్ తిరిగి ఎన్నుకోబడడానికి అనర్హుడు; రెండవది ఆరు మాసాల కొకసారి గ్రామసభ సమావేశం జరిపని యెడల కూడా వారు తమ పదవిని కోల్పోతారు. ఇది చాలా ముఖ్యమైనది, దీనిని అంగీకరించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—ఇదివరకు మూడు మాసాలు కంటిన్యూషన్ గా జరపకపోతే అని వుండేది. ఇప్పుడు మీరు నెలకొకసారి అని అంటున్నారు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—నెలకొకసారి మీటింగు పెట్టకపోతే డిస్-క్వాలిఫై అవుతానని భయంతోనయినా వారు ఏర్పాటు చేస్తారు. ఇదివరకు వుండేది, యిప్పుడు దీనిలో లేదు.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—మీటింగు పెట్టకూడదని ఎక్కడా లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—పెట్టకపోతే డిస్-క్వాలిఫై చేయండి.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—పంచాయతీలు ఎట్లా నిర్వహింపబడుతున్నాయో మీకందరికీ తెలుసు. పంచాయతీలు సక్రమంగా నిర్వహింపబడడానికి, గ్రామ రాజ్యం, రామరాజ్యం, సురాజ్యం తేవడానికి వారిపై ఏదయినా ఒక పత్తి లేక పోతే లాభంలేదు. అందుచేత నెలకు ఒకసారి తప్పకుండా వారు మీటింగు

ఏర్పాటు చేసే వర్గతీ వుండాలి దీనిలో ప్రవైజ్ చూసుకోవలసిన అవసరం లేదు. వారు దీనికి ఒప్పుకోవాలి.

శ్రీ ఎం. జాగారెడ్డి :— ఇప్పుడు మూడు నెలలకు ఒకసారి అని వున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మూడు నెలలలోపల పెట్టాలని యాక్టులో వున్నది. మీరు విత్ డౌ చేసుకోవచ్చు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :— కనీసం గ్రామసభకు ఆరు నెలల కొకసారి ఏర్పాటు చేయాలనయినా పెట్టండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— అది కూడా వున్నది. హి షుడ్ హోల్డ్ అని వుంది. పెట్టకపోతే కాన్ సిక్వెన్స్ వుంటాయిగదా.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :— గ్రామసభను ఏర్పాటు చేయకపోతే డిస్ క్వాలిఫై అవుతారని లేదు.

Sri M. Baga Reddy :— Sir, it is in the Act. “.... Absents himself from the meeting of the Gram Panchayat for a period of 90 days from the date of the commencement of his term of office or of the last meeting which he attended or of his restoration to office as Member....”

Mr. Speaker :— It is in the Act.

Now I put the amendment to vote.

The question is:

“Delete Clause 20”

The Amendment was lost.

Mr. Speaker :— The question is:

“that clause 20 do stand part of the Bill”.

The motion was adopted and clause 20 was added to the Bill.

Clauses 21 & 22.

Mr. Speaker :— The question is:

“that clauses 21 and 22 do stand part of the Bill”.

The motion was adopted and clauses 21 and 22 were added to the Bill.

Sri M. Baga Reddy :— Sir, I beg to move.

“Renumber clauses 15 to 17 as 14 to 16 respectively”.

Mr. Speaker:— Motion moved.

The question is :

“Renumber clauses 15 to 17 as 14 to 16 respectively”.

The motion was adopted and clauses 15 to 17 were renumbered as 14 to 16.

Clause (1), enacting Formula & long Title.

Mr. Speaker:— The question is:

“Clause(1), Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill”.

The motion was adopted and clause 1. Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri M. Baga Reddy:— Sir, I beg to move:

“That the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Third Amendment) Bill, 1978 (L. A. Bill No. 22 of 1978) be passed”.

Mr. Speaker:— Motion moved.

శ్రీ యస్. జైపాలరెడ్డి :—అధ్యక్షా, పంచాయతీసమితులు, జిల్లాపరిషత్తులకు సంబంధించి అమెండుమెంట్స్ ఇవ్వడానికి మాకు రేపు సాయంత్రం వరకు టైము ఏక్ స్టెండ్ చేయాలి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—టైమ్ లిమిట్ ఏక్ స్టెండ్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—రేపు ఒంటిగంటలోపల ఇవ్వండి.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులకు సంబంధించిన బిల్లుకూడా వెంటనే తీసుకుంటే బాగుంటుందని మిమ్మల్ని అడిగితే మీరు ఒప్పుకున్నారు. ఆ తరువాత మునిసిపాలిటీస్ బిల్లు వస్తుంది. మేము ఇప్పుడు రాత్రి వెళ్ళిన తరువాత చూడాలి సమయం తక్కువగా వున్నది. రేపు యిక్కడనే వుంటాము. చర్చ జరుగుతూ వుంటుంది. ఒంటిగంటలోపల ఇవ్వడం సాధ్యం కాకపోవచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అలస్థం అయితే ఆ తరువాత రోజుకు బిల్లు క్వారీ అవుతుంది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అఫిషియల్ పోగ్రాం ప్రకారం చూస్తే రేపు మునిసిపాలిటీస్ బిల్లు రావాలి.

Mr. Speaker :— The question is:

“that the Andhra Pradesh Gram Panchayats (Third Amendment, Bill) 1978” (L. A. Bill No. 22) be passed.

The motion was adopted and the bill was passed.

BUSINESS OF THE HOUSE

మిస్టర్ స్పీకరు :— పంచాయతీ సమితుల బిల్లుకు కూడా ఇంత పైం కావలసి ఉంటుంది అనుకుంటాను. మునిసిపాలిటీల బిల్లు తరువాత తీసుకుందాం అన్నారు.

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—సర్దుబాటు చేసుకోడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. చర్చించడానికి తగిన వ్యవధి కావాలి:

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—పంచాయతీ సమితులబిల్లుకు ఒక్కరోజు నా పైం కావాలి. రేపు మునిసిపాలిటీల బిల్లు తీసుకొని —

శ్రీ గౌతు లచ్చన్న :—మాకు అభ్యంతరంలేదు కాని దానికై నా ఏమెండ్ మెంట్స్ ఇవ్వడానికి పైం కావాలి కదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—రేపు సాయంత్రం మూడు గంటల లోపల ఏమెండు మెంట్స్ ఇవ్వండి.

Mr. Speaker :—The House now stands adjourned till 8-30 a.m to-morrow.

(The House then adjourned till 8-30 a.m., on Thursday the 31st August, 1978)

